

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

WYMAGANIA EDUKACYJNE W I ETAPIE KSZTAŁCENIA w Szkole Podstawowej nr 4 im. Królowej Jadwigi w Ostrowie Wielkopolskim

***Uczyć się, aby żyć wspólnie z innymi.
Uczyć się, aby wiedzieć.
Uczyć się, aby działać.
Uczyć się, aby być.***

Wstęp

Rozwijanie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie jako połączenie:

- wiedzy,
- umiejętności,
- postaw odpowiednich do sytuacji:
 - uważanych za niezbędne dla potrzeb samorealizacji,
 - aktywnego obywatelstwa,
 - integracji społecznej,
 - zatrudnienia.

Kompetencje kluczowe to ramy określające nowe umiejętności podstawowe uzyskiwane w procesie uczenia się przez całe życie.

Osiem kompetencji kluczowych

1. Porozumiewanie się w języku ojczystym.
2. Porozumiewanie się w językach obcych.
3. Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowotechniczne.
4. Kompetencje informatyczne.
5. Umiejętność uczenia się.
6. Kompetencje społeczne i obywatelskie.
7. Inicjatywność i przedsiębiorczość .
8. Świadomość i ekspresja kulturalna.

Porozumiewanie się w języku ojczystym

Zdolność wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie oraz językowej interakcji w odpowiedniej i kreatywnej formie w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych – w edukacji, pracy, domu i czasie wolnym.

Porozumiewanie się w językach obcych

Opiera się na tych samych wymiarach umiejętności, co porozumiewanie się w języku ojczystym na zdolności do rozumienia, wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie, pisanie) w odpowiednim zakresie kontekstów społecznych. Wymaga też takich umiejętności, jak mediacja i rozumienie różnic kulturowych.

Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne

Kompetencje matematyczne to umiejętność rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji. Obejmują zdolność i chęć wykorzystywania matematycznych sposobów myślenia (myślenie logiczne i przestrzenne) oraz prezentacji (wzory, modele, wykresy, tabele)

Kompetencje naukowe odnoszą się do zdolności wykorzystywania zasobu wiedzy i metodologii do wyjaśniania świata przyrody, w celu formułowania pytań i wyciągania wniosków opartych na dowodach. Za kompetencje techniczne uznaje się stosowanie tej wiedzy i metodologii w odpowiedzi na postrzegane potrzeby ludzi. Kompetencje w zakresie nauki i techniki obejmują rozumienie zmian powodowanych przez działalność ludzką oraz odpowiedzialność poszczególnych obywateli.

Kompetencje informatyczne

Obejmują umiejętność i krytyczne wykorzystywanie technologii społeczeństwa informacyjnego (TSI) w edukacji, pracy, czasie wolnym. Opierają się na podstawowych umiejętnościach w zakresie TIK: wykorzystywaniu różnorodnych narzędzi i ich oprogramowania (komputerów stacjonarnych, laptopów, tabletów, smartfonów) do uzyskiwania, krytycznej oceny, przechowywania, tworzenia, prezentowania i wymiany informacji oraz do porozumiewania się i uczestnictwa w sieciach współpracy za pośrednictwem Internetu.

Umiejętność uczenia się

Zdolność konsekwentnego i wytrwałego uczenia się, organizowania własnego procesu uczenia się, efektywne zarządzanie czasem i informacjami, zarówno indywidualnie, jak i w grupach. Obejmuje świadomość własnego procesu uczenia się i potrzeb w tym zakresie, identyfikowanie dostępnych możliwości oraz zdolność pokonywania przeszkód w celu osiągnięcia powodzenia w uczeniu się. Oznacza nabywanie, przetwarzanie i przyswajanie nowej wiedzy i umiejętności, a także umiejętność korzystanie z wcześniejszych doświadczeń.

Kompetencje społeczne i obywatelskie

Kompetencje osobowe, interpersonalne i międzykulturowe, obejmujące zachowania przygotowujące do uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także rozwiązywania konfliktów. Obejmują zdolność do empatii, wykazywania się tolerancją, porozumiewania się w różnych środowiskach, negocjacji, wyrażania i rozumienia różnych punktów widzenia, umiejętności współpracy, asertywność i prawość.

Obejmują znajomość współczesnych, jak i głównych wydarzeń i tendencji w narodowej, europejskiej i światowej historii, zdolność do zaangażowania w działania publiczne, poszanowanie praw człowieka, w tym równości, jako podstawy demokracji, uznanie i zrozumienie różnic w systemach wartości różnych religii i grup etnicznych. Znajomość integracji europejskiej oraz struktur UE, świadomość różnorodności i tożsamości kulturowych w Europie.

Kompetencje obywatelskie przygotowują do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim w oparciu o znajomość pojęć i struktur społecznych i politycznych oraz poczucie się do aktywnego i demokratycznego uczestnictwa.

Inicjatywność i przedsiębiorczość

Zdolność do wcielania pomysłów w czyn, w tym do planowania przedsięwzięć i ich realizacji zgodnie z zamierzeniami. Obejmują kreatywność, innowacyjność, umiejętność oceny własnych mocnych i słabych stron, gotowość do podejmowania ryzyka. Wskazuje także na znaczenie świadomości zagadnień etycznych związanych z przedsiębiorstwami, znajomość zasad działania gospodarki, w tym zagadnienia stanowiące kontekst pracy i dotyczące życia ludności.

Świadomość i ekspresja kulturalna. Świadomość lokalnego, narodowego i europejskiego dziedzictwa kulturalnego oraz jego miejsca w świecie. Docenianie znaczenia twórczego wyrażania idei, doświadczeń i emocji za pośrednictwem szeregu środków wyrazu (muzyki, sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych).

Główne cele edukacji wczesnoszkolnej:

- wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym;
- przygotowanie ucznia do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą;
- kształtowanie u dziecka umiejętności odróżniania dobra od zła;
- rozwijanie u ucznia świadomości przynależności społecznej do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej;
- kształtowanie u dziecka umiejętności rozumienia konieczności dbania o przyrodę;
- kształtowanie u ucznia systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych mu do poznawania i rozumienia świata oraz radzenia sobie w codziennych sytuacjach;
- zdobycie przez dziecko wiedzy i umiejętności umożliwiających kontynuowanie nauki w klasach IV–VIII szkoły podstawowej.

Cele szczegółowe

Z celów głównych wywodzą się cele szczegółowe, związane nie tylko z tradycyjnymi kompetencjami przedmiotowymi, ale też ze zdobywaniem przez uczniów umiejętności przekrojowych (ponadprzedmiotowych). Przykładowymi umiejętnościami niezbędnymi do osiągnięcia wysokiego poziomu wszystkich ośmiu kompetencji są:

- myślenie krytyczne,
- rozwiązywanie problemów,
- rozumienie i kierowanie własnymi emocjami,
- kreatywność, podejmowanie inicjatyw,
- decydowanie,
- ocena ryzyka,
- czytanie, pisanie, liczenie.

Cele szczegółowe w zakresie porozumiewania się w języku ojczystym

Uczeń kończący klasę trzecią:

- potrafi komunikować się z innymi ludźmi (dziećmi i dorosłymi), werbalizować sytuacje i zdarzenia;
- posiada umiejętności – słuchania, mówienia, czytania, pisanie – jako form komunikowania się i potrafi wykorzystać te umiejętności w różnych sytuacjach życia codziennego;
- jest przygotowany do odbioru literatury dziecięcej, sztuki filmowej i teatralnej;
- jest przygotowany do korzystania z różnych źródeł informacji opartych na słowie pisanym;
- uczestniczy aktywnie w małych formach teatralnych i wykorzystuje je do wyrażania własnych emocji;
- potrafi twórczo posługiwać się słowem mówionym i pisanym;
- ma zasób słownictwa pozwalający na poprawne komunikowanie się, w tym zadawanie pytań, przedstawianie własnego punktu widzenia i własnych opinii;
- rozwija język mówiony i pisany z uwzględnieniem aspektu semantycznego, składniowego, fonetycznego, fleksyjnego, słownikowego i poprawnościowego języka oraz mowy związanej;

- zna takie gatunki literatury dziecięcej, jak: baśnie, bajki, legendy, opowiadania, wiersze, komiksy, powieści.

Cele szczegółowe w zakresie porozumiewania się w języku obcym:

Uczeń kończący trzecią klasę:

- rozumie proste polecenia i reaguje na nie we właściwy sposób;
- rozumie proste pytania dotyczące poznanych słów i zwrotów;
- udziela odpowiedzi na proste pytania; rozumie wypowiedzi ze słuchu;
- posługuje się zwrotami stosowanymi na co dzień;
- rozumie, wzbogacony gestem lub obrazem, sens historii, baśni, opowiadań;
- rozumie sens prostych dialogów w historyjkach obrazkowych, nagraniach audio i wideo;
- bierze udział w scenkach teatralnych, śpiewa, recytuje;
- nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
- czyta symbole, znaki, piktogramy, czyta ze zrozumieniem proste wyrazy i zdania;
- przepisuje wyrazy i zdania;
- korzysta z różnych źródeł wiedzy: słowników obrazkowych, książek, środków multimedialnych, innych zaproponowanych form kontaktu z językiem obcym;
- wie, że ludzie posługują się różnymi językami, a porozumiewanie z nimi jest możliwe dzięki nauce ich języka.

Cele szczegółowe w zakresie kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych na podstawie:

Uczeń kończący klasę trzecią:

- umie posługiwać się danymi naukowymi oraz narzędziami i urządzeniami technicznymi do rozwiązywania problemów, osiągnięcia celu, podjęcia decyzji;
- potrafi formułować wnioski i oceniać wyniki na podstawie dowodów;
- stosuje poznane zasady i procesy matematyczne, obiera różne strategie rozwiązywania problemów;
- wykazuje aktywną i twórczą postawę wobec problemów matematycznych, dostrzega, nazywa i formułuje problemy matematyczne w sytuacjach mu bliskich oraz posługuje się prostymi strategiami w toku ich rozwiązywania;
- potrafi liczyć; rozumie w sposób matematyczny;
- zna miary, struktury i operacje matematyczne, rozumie pojęcia i terminy matematyczne;
- potrafi zastosować wiedzę matematyczną w codziennych sytuacjach życiowych;
- zna podstawowe zasady rządzące naturą; rozumie wpływ nauki i technologii na świat przyrody;
- zna zarówno korzyści, jak i zagrożenia dla świata związane z rozwojem techniki i nowoczesnych technologii; dostrzega różnorodność świata przyrody.

Cele szczegółowe w zakresie kompetencji informatycznych

Uczeń kończący klasę trzecią:

- posługuje się narzędziami informatycznymi;
- potrafi wykorzystać technologie informacyjno-komunikacyjne;
- potrafi dostrzec, wyszukać, selekcjonować, porządkować, gromadzić, wykorzystywać informacje;
- wie, jakie zagrożenia niesie ze sobą korzystanie z komputera, Internetu, multimedii dla zdrowia, relacji społecznych, prywatności

Cele szczegółowe w zakresie umiejętności uczenia się

Uczeń kończący klasę trzecią:

- zna swoje mocne i słabe strony;
- rozwija swoje zdolności i zainteresowania;
- zna strategie pomocne w uczeniu się zgodne z własnymi potrzebami;
- samodzielnie poszukuje rozwiązań w codziennych sytuacjach związanych z uczeniem się;
- potrafi prosić o pomoc w sytuacjach trudnych;
- wykorzystuje różnorodne sytuacje do działania;
- potrafi zaplanować własną pracę i ocenić jej efekty;
- dostrzega problemy do rozwiązania i wyciąga wnioski korzystne dla swojego działania;
- dokonuje wyborów;
- ma pozytywny stosunek do nauki.

Cele szczegółowe w zakresie kompetencji społecznych i obywatelskich

Uczeń kończący klasę trzecią:

- współpracuje z innymi ludźmi, negocjuje, podejmuje decyzje, dokonuje wyborów; nawiązuje prawidłowe relacje społeczne;
- zna swoje miejsce w rodzinie, zespole rówieśniczym, społeczności i wspólnocie narodowej;
- angażuje się w działania na rzecz swojej grupy rówieśniczej, społeczności szkolnej i lokalnej;
- ma świadomość tożsamości kulturowej, historycznej, narodowej;
- ocenia swoje zachowanie, przewiduje jego skutki, wyciąga wnioski; przestrzega ustalonych norm i reguł zachowania;
- rozumie emocje i wyraża je w sposób społecznie akceptowany;
- rozwija postawę szacunku i tolerancji wobec innych ludzi; respektuje prawa innych ludzi;
- zna swoje prawa i obowiązki w rodzinie, społeczności rówieśniczej i lokalnej;
- potrafi odróżnić dobro od zła; zna i rozumie wartości etyczne, takie jak: dobro, prawda, piękno, sprawiedliwość, odpowiedzialność;
- rozwija postawę dbania o zdrowie i aktywność fizyczną; rozumie, czym jest zrównoważony rozwój.

Cele szczegółowe w zakresie inicjatywności i przedsiębiorczości na podstawie:

Uczeń kończący klasę trzecią:

- komunikuje się z innymi ludźmi różnymi metodami;
- współdziała w zespole;
- planuje i organizuje pracę własną;
- ocenia ryzyko związane z własnym działaniem;
- samodzielnie podejmuje decyzje, wprowadza w życie pomysły, wyraża poglądy;
- identyfikuje i wykorzystuje swoje mocne strony;
- wykazuje inicjatywę i chęć działania;
- wykazuje się kreatywnością w różnych sytuacjach.

Cele szczegółowe w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej:

Uczeń kończący klasę trzecią:

- zna i wykorzystuje różne formy ekspresji twórczej;
- zna dzieła kultury;
- wyraża siebie w różnorodny sposób, wykorzystując swoje mocne strony;
- rozumie różnorodność oraz bogactwo kulturowe i językowe Europy i świata;
- rozwija kreatywność i wrażliwość estetyczną;
- jest otwarty na odbiór dzieł sztuki;
- wyraża uczucia, doświadczenia, idee różnymi środkami wyrazu artystycznego.

ELEMENTY PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA:

1. Ocenianie w edukacji wczesnoszkolnej traktuje się jako konstruktywne opisywanie wiadomości i umiejętności ucznia wynikające z programów nauczania opartych o „Podstawy Programowe”.
2. Ocena opisowa to informacja, które standardy wymagań uczeń opanował, a nad którymi musi jeszcze popracować.
3. Podstawę oceniania stanowi systematyczna obserwacja ucznia w różnorodnych sytuacjach dydaktycznych, ujawniających jego predyspozycje, zainteresowania, trudności, zachowania i postawy.

A. Cele oceniania w edukacji wczesnoszkolnej.

1. Ocenianie w klasach I-III ma na celu wspierać szkolny rozwój ucznia poprzez dostarczanie rzetelnej informacji o jego szkolnych osiągnięciach.

Celem oceniania w edukacji wczesnoszkolnej jest:

- poznanie uczniów i respektowanie indywidualnej drogi ich rozwoju
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie
- doskonalenie procesu uczenia się poprzez różnicowanie nauczania w zależności od indywidualnego rytmu zdobywania wiadomości i umiejętności
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu.

2. Ocena szkolna w edukacji wczesnoszkolnej pełni wiele różnorodnych funkcji powiązanych z procesem kształcenia i wspomaganiem dziecka we wszechstronnym rozwoju na miarę jego możliwości.

Do tych funkcji zaliczamy:

- funkcję informacyjną- uwzględniającą wkład pracy ucznia;
- funkcję korekcyjną- uwzględniającą efekt, jaki osiąga uczeń;
- funkcję motywacyjną- uwzględniającą możliwości ucznia.

B. Zakres i przedmiot oceny opisowej ucznia.

1. Ocena opisowa uwzględnia efekty dydaktyczne i wychowawcze ucznia.

2. Ocena opisowa obejmuje opis osiągnięć dydaktycznych ucznia w zakresie:

- edukacji polonistycznej: czytanie, pisanie, mówienie, słuchanie, wypowiadanie się /ustne i pisemne/, gramatykę i ortografię.
- edukacji matematycznej: pojęcie liczby naturalnej i jej zapis cyfrowy, opanowanie podstawowych działań arytmetycznych /dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie/, umiejętność rozwiązywania zadań tekstowych, wiadomości z geometrii i umiejętności praktycznych z tego zakresu
- edukacji społeczno - przyrodniczej: wiedza o otaczającym środowisku przyrodniczym i środowisku społecznym, umiejętność dokonywania obserwacji
- edukacji plastyczno – technicznej: kultura pracy, poznawanie architektury, malarstwa i rzeźby, działalność plastyczno - techniczna,
- edukacji muzycznej: odtwarzanie i słuchanie muzyki, percepcja muzyki
- wychowania fizycznego: sprawność fizyczna - ruchową, elementy higieny osobistej, gry i zabawy ruchowe
- edukacji językowej /j. angielski/: rozpoznawanie zwrotów stosowanych na co dzień oraz krótkich tekstów, czytanie wyrazów i prostych zdań, przepisywanie wyrazów i zdań, wypowiadanie się
- edukacji informatycznej/zajęć komputerowych: znajomość elementarnych podstaw obsługi komputera, posługiwanie się wybranymi programami, wyszukiwanie i korzystanie z informacji

3. Szczegółowe kryteria osiągnięć edukacyjnych zawarte są w zał.1,2,3, dla poszczególnych poziomów klas I-III.

4. W klasie I ocenianie ucznia poprzedzone jest zdiagnozowaniem jego osiągnięć, które stanowi punkt odniesienia do postępów jego rozwoju. Diagnoza przeprowadzana jest w oparciu o „Kartę wstępnej Obserwacji ucznia klasy 1” – załącznik nr 4.

5. Ocena opisowa z zachowania określająca osiągnięcia wychowawcze ucznia jest formułowana zgodnie z § 13 Ust.1 Rozp. MENiS z dnia 7.09.2004r.

6. Oceniając zachowanie ucznia nauczyciel bierze pod uwagę wymagania zawarte w rozporządzeniu MENiS dotyczące oceniania:

- Wywiązywanie się z obowiązków ucznia
- Postępowanie zgodnie z dobrem społeczności szkolnej
- Godne i kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią
- Dbłość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób
- Dbłość o honor i tradycje szkoły
- Dbłość o piękno mowy ojczystej
- Okazywanie szacunku innym osobom

OCENIANIE ZACHOWANIA UCZNIÓW w klasach I-III

1. Roczna ocena zachowania w klasach I-III ma charakter opisowy.

2. Ocenę ustala nauczyciel - wychowawca uwzględniając :

- opinię innych nauczycieli ucznia,
- opinię nie dydaktycznych pracowników szkoły,
- opinię kolegów i koleżanek,
- samoocenę ucznia.

3. Przy formułowaniu oceny zachowania nauczyciel bierze pod uwagę postawę ucznia podczas zajęć szkolnych w klasie, jak i poza nią, a także zgłoszonych zachowań pozaszkolnych

4. Ocena zachowania nie może mieć wpływu na :

- oceny z zajęć edukacyjnych,
- promocje do klasy programowo wyższej.

5. Roczna i śródroczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia w szczególności:

- a) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
- b) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
- c) dbłość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
- d) godne i kulturalne zachowanie się w szkole oraz poza nią;
- e) dbłość o honor i tradycje szkoły;
- f) dbłość o piękno mowy ojczystej;
- g) udział w pracach na rzecz szkoły i środowiska

6. Ustala się następującą symbolikę i skalę bieżącego oceniania zachowania:

6p.(kropka żółta) - uczeń reprezentuje postawę wzorową

5p. (kropka pomarańczowa) – uczeń reprezentuje postawę bardzo dobrą

4p. (kropka zielona) – uczeń reprezentuje postawę dobrą

3 p. (kropka czarna) – uczeń reprezentuje postawę niewłaściwą

7. Kryteria oceny bieżącej zachowania:

6p.(kropka żółta) – Uczeń sumiennie przygotowuje się do zajęć, często podejmuje zadania dodatkowe. Nie opuszcza zajęć szkolnych, a sporadyczne nieobecności ma zawsze usprawiedliwione. Zawsze uzupełnia braki wynikające z nieobecności. Zawsze zwraca się kulturalnie i taktownie do osób dorosłych i rówieśników, nigdy nie używa 'brzydkich słów". Przestrzega zasad bezpieczeństwa. Jest zawsze koleżeński. Jest punktualny. Wzorowo zachowuje się podczas wycieczek, wyjść, uroczystości i zajęć szkolnych. Sumiennie i rzetelnie pełni powierzone mu przez nauczycieli funkcje, np. dyżurnego. Zawsze dba i szanuje mienie własne, cudze i szkolne. Aktywnie i chętnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły. Zawsze utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy.

5p. (kropka pomarańczowa) – Uczeń jest zawsze przygotowany do zajęć. Ma usprawiedliwione wszystkie nieobecności i uzupełnia braki z nimi związane. Najczęściej zwraca się kulturalnie i taktownie do osób dorosłych i rówieśników. Stara się przestrzegać zasad bezpieczeństwa. Jest koleżeński. Sporadycznie spóźnia się na zajęcia. Bez zastrzeżeń zachowuje się podczas wycieczek, wyjść, uroczystości i zajęć szkolnych. Bez zastrzeżeń pełni powierzone mu przez nauczycieli funkcje np. dyżurnego. Dbą i szanuje mienie własne, cudze i szkolne. Chętnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły. Utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy.

4p. (kropka zielona) – Uczeń zazwyczaj jest dobrze przygotowany do zajęć, a jego nieobecności są zazwyczaj usprawiedliwione. Zwykle zwraca się kulturalnie i taktownie do osób dorosłych i rówieśników. Zdarza mu się nie przestrzegać zasad bezpieczeństwa, ale poprawia swoje zachowanie po zwróceniu uwagi przez nauczyciela, zwykle jest koleżeński. Zdarza mu się brać udział w bójkach, kłótniach i sporach. Spóźnia się na zajęcia. Nie sprawia większych trudności podczas wycieczek, wyjść i zajęć szkolnych. Zwykle sumiennie i rzetelnie pełni powierzone mu przez nauczycieli funkcje, np. dyżurnego. Zwykle dba i szanuje mienie własne, cudze i szkolne. Uczestniczy w życiu klasy i szkoły. Zwykle utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy.

3 p. (kropka czarna) – Uczeń bardzo często jest nieprzygotowany do zajęć. Jego nieobecności są często nieusprawiedliwione. Uczeń niegrzecznie i nietaktownie zwraca się do dorosłych osób i rówieśników, używa wulgaryzmów. Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa. Jest niekoleżeński. Jest konfliktowy, często bierze udział w kłótniach, bójkach i sporach. Nagminnie spóźnia się na zajęcia. Sprawia kłopoty wychowawcze podczas wyjść, wycieczek i zajęć szkolnych. Nie wywiązuje się z powierzonych mu funkcji, np. dyżurnego. Niszczy i nie szanuje mienia własnego, cudzego i szkolnego. Niechętnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły. Nie utrzymuje ładu i porządku w miejscu pracy. W ramach oceniania bieżącego nauczyciel obserwuje ucznia.

Informacje o zachowaniu ucznia na co dzień przedstawia się na bieżąco na „tablicy zachowania uczniów” w sali lekcyjnej, stosując kolorowe kropki.

Ewentualne uwagi odnotowuje się w dzienniczku ucznia oraz w dzienniku elektronicznym w formie opisowej. Ocen śródkresowych i okresowych z zachowania dokonuje się w „Karcie obserwacji ucznia klas I – III” (załącznik nr 5) oraz w ocenie opisowej semestralnej (załącznik nr 6a,6b,6c.)

C. Narzędzia i metody oceniania umiejętności ucznia.

1. Ocenę opisową redaguje się na podstawie informacji zgromadzonych za pomocą narzędzi oceniania.

2. Gromadząc informacje na temat postępów ucznia nauczyciel korzysta z następujących metod i narzędzi kontrolno-diagnostycznych takich jak:

- sprawdziany
- testy kompetencji
- karty pracy
- zeszyty ucznia i zeszyty ćwiczeń
- karta obserwacji ucznia klas I –III (załącznik nr 5)
- karta oceny semestralnej ucznia (załączniki nr 6a,6b,6c)

3. W systemie oceniania bierzemy również pod uwagę:

- prace domowe
- wytwory pracy ucznia
- prace średnio i długoterminowe
- udział w konkursach

D. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów

1. Bieżącą ocenę ucznia nauczyciel rejestruje/dokumentuje/ dokonując zapisów:

- w dzienniku lekcyjnym

- na wytworach pracy ucznia
- w zeszycie ucznia i ćwiczeniach

2. Przy ocenianiu bieżącym w klasach I-III oprócz oceny opisowej stosuje się:

Pochwały ustne
Symbole cyfrowe

- 6 punktów
- 5 punktów
- 4 punkty
- 3 punkty
- 2 punkty
- 1 punkt

Przyjmuje się następujące skróty słowne ocen cyfrowych:

- 6 punktów -6p.
- 5 punktów -5 p.
- 4 punkty - 4 p.
- 3 punkty – 3 p.
- 2 punkty – 2p.
- 1 punkt – 1p.

Wprowadza się wpis „Op.”, Symbol ten nie jest oceną, jedynie informacją dotyczącą przypadku, gdy uczeń nie przystąpił do pisemnej formy sprawdzianu. „0” –zapisuje się ołówkiem. Gdy uczeń uzupełni zaległości w ciągu 2 tygodni, nauczyciel stawia punkty od 1 do 6 zamiast „Op.”

Wymagania procentowe z prac kontrolnych na daną ocenę:

- 100 % 6 punktów
- 99-90 % 5 punktów
- 89-75 % 4 punkty
- 74-50 % 3 punkty
- 49-30 % 2 punkty
- 29 -0 % 1 punkt

Dyktanda- ocenia się ilość błędów ortograficznych, literowych i interpunkcyjny

- 6p – bezbłędnie;
- 5p – 1, 2 błędy ortograficzne;
- 4p – 3, 4 błędy ortograficzne;
- 3p – 5, 6 błędów ortograficznych;
- 2p – 7, 8 błędów ortograficznych;
- 1p – 9 i więcej błędów ortograficznych;
- Op – nic nie napisane

UWAGA: Dla uczniów objętych pomocą psychologiczno- pedagogiczną wymagania są dostosowane do aktualnych możliwości ucznia.

E. Sposoby powiadamiania uczniów i rodziców przez nauczycieli, o postępach uczniów w nauce i zachowaniu.

1. Na początku roku szkolnego rodzice otrzymują wymagania programowe, zgodnie z którymi nauczyciel ocenia osiągnięcia ucznia oraz na bieżąco otrzymują informacje o postępach swoich dzieci zgodnie z zapisem zawartym w pkt. C i D niniejszego dokumentu.

2. Na zakończenie każdego semestru, rodzice otrzymują informację o postępach ucznia w formie karty osiągnięć ucznia lub oceny opisowej.
 3. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne są ocenami opisowymi.
- Ocena roczna jest przedstawiona w formie opisu osiągnięć ucznia na świadectwie

Załącznik 1

Kryteria oceniania uczniów w edukacji wczesnoszkolnej Klasa I

Edukacja polonistyczna

6 punktów

Czytanie: czyta płynnie zdaniami teksty bez przygotowania, zachowuje odpowiednie tempo, czyta cicho ze zrozumieniem, odpowiada prawidłowo na wszystkie zadane pytania, wyróżnia bohaterów utworu literackiego, ustala kolejność wydarzeń, potrafi określić przeżycia postaci w utworze literackim, czyta książki i korzysta z księgozbioru bibliotecznego.

Pisanie: pisze bezbłędnie z pamięci i ze słuchu zachowując prawidłowy kształt liter i ich połączeń, bezbłędnie przepisuje tekst drukowany, układa i zapisuje teksty na podany lub dowolny temat.

Mówienie: samodzielnie tworzy wielozdaniowe wypowiedzi na dowolny temat, zawsze uczestniczy w dyskusji, ma bogaty zasób słownictwa, tworzy wypowiedzi logiczne, zrozumiałe i poprawne

gramatycznie, nie popełnia błędów językowych, planuje i angażuje się w tworzoną formę teatralną, tworzy przedstawienia za pomocą różnych technik: kukiełki, teatr cieni i inne.

5 punktów

Czytanie: czyta płynnie zdaniami tekst przygotowany, zachowuje odpowiednie tempo, odpowiada prawidłowo na wszystkie zadane pytania, wyróżnia bohaterów utworu literackiego, ustala kolejność wydarzeń, interesuje się książkami i chętnie je czyta.

Pisanie: pisze z pamięci proste, krótkie zdania, dba o estetykę i poprawność graficzną pisma, zachowuje prawidłowy kształt liter i ich połączeń, bezbłędnie przepisuje tekst drukowany.

Mówienie: buduje wielozdaniowe wypowiedzi na zadany temat, często uczestniczy w dyskusji, ma bogaty zasób słownictwa, tworzy wypowiedzi spójne, zrozumiałe i poprawne gramatycznie, nie popełnia błędów językowych, angażuje się w tworzoną formę teatralną.

4 punkty

Czytanie: czyta wyrazami, głośno ze zrozumieniem, odpowiada na zadane pytania, interesuje się książkami i ich czytaniem.

Pisanie: pisze z nielicznymi błędami z pamięci, stara się zachować prawidłowy kształt liter, raczej bezbłędnie przepisuje tekst drukowany (nieliczne błędy to brak elementów liter np. kropki, kreski, haczyki)

Mówienie: buduje logiczne kilkuzdaniowe wypowiedzi, posiada duży zasób słownictwa, stara się zachować poprawność językową, stara się angażować w tworzoną formę teatralną.

3 punkty

Czytanie: czyta sylabami, wyrazami, głośno ze zrozumieniem, odpowiada na większość pytań, na miarę swoich możliwości czyta wskazane lektury.

Pisanie: pisze z pamięci popełniając błędy (literowe i ortograficzne), przepisując tekst drukowany stara się zachować prawidłowy kształt liter popełniając drobne błędy.

Mówienie: wypowiada się w formie zdań pojedynczych i wyrazami, posiada mały zasób słownictwa, stara się zachować poprawność językową, poproszony przez nauczyciela włącza się w tworzoną formę teatralną.

2 punkty

Czytanie: głośkuje, dokonuje analizy i syntezy słuchowej, czyta głośno, nie odpowiada prawidłowo na pytania, interesuje się książkami.

Pisanie: przepisuje tekst odwzorowując litera po literze, pisząc z pamięci popełnia wiele błędów (np. opuszcza lub dodaje litery, myli litery o podobnym kształcie, robi błędy ortograficzne), nie zachowuje kształtu liter i połączeń literowych, myli wielkie litery z małymi.

Mówienie: wypowiada się wyrazami, ma ubogi zasób słów, popełnia błędy język

1 punkt

Czytanie: popełnia błędy w głoskowaniu wyrazów, ma trudności w dokonywaniu analizy i syntezy słuchowej i słuchowo-wzrokowej wyrazów, nie czyta, nie odpowiada na zadawane pytania.

Pisanie: przepisuje tekst odwzorowując litera po literze, popełnia przy tym liczne błędy, nie potrafi pisać z pamięci, nie zachowuje liniatury, kształtu liter i połączeń literowych, myli wielkie litery z małymi.

Mówienie: wypowiada się najczęściej w formie przeczącej lub twierdzącej, wyrazami jednosylabowymi, posiada bardzo ubogie słownictwo, mówi niechętnie popełniając liczne błędy językowe.

Edukacja matematyczna

6 punktów

Działania w zakresie dodawania i odejmowania: rozumie i wykonuje samodzielnie dodawanie i odejmowanie w zakresie 20, rozwiązuje równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka.

Zadania tekstowe: samodzielnie rozwiązuje zadania i układa treści zadań do sytuacji życiowej, rysunku, schematu graficznego i działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne: zawsze prawidłowo i samodzielnie dokonuje pomiarów długości, masy, obliczeń pieniężnych, zna pojęcie długu i konieczności spłacenia go, określa czas za pomocą zegara i kalendarza

5 punktów

Działania w zakresie dodawania i odejmowania: rozumie i wykonuje samodzielnie dodawanie i odejmowanie w zakresie 10, rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka.

Zadania tekstowe: samodzielnie i bezbłędnie rozwiązuje zadania jednodziałaniowe, zapisuje rozwiązanie zadania przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji.

Umiejętności praktyczne: prawidłowo i samodzielnie dokonuje pomiarów długości i masy, obliczeń pieniężnych, zna pojęcie długu i konieczności spłacenia go, określa czas z pomocą zegara i kalendarza nazywa dni tygodnia i nazwy miesięcy, starannie kontynuuje rozpoczęty wzór, (np. szlaczek), dostrzega symetrię

4 punkty

Działania w zakresie dodawania i odejmowania: rozumie i wykonuje dodawanie i odejmowanie w zakresie 10 popełniając drobne błędy, rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę)

Zadania tekstowe: korzysta ze wskazówek nauczyciela i bezbłędnie rozwiązuje zadania jednodziałaniowe, poprawnie rozwiązuje zadanie przedstawione słownie w konkretnej sytuacji

Umiejętności praktyczne: wykonuje samodzielnie i prawidłowo proste pomiary długości i masy, proste obliczenia pieniężne, zna pojęcie długu i konieczności spłacenia go, prawidłowo posługuje się nazwami dni tygodnia i nazwami miesięcy, dostrzega symetrię, kontynuuje rozpoczęty wzór.

3 punkty

Działania w zakresie dodawania i odejmowania: rozumie i wykonuje działania popełniając liczne błędy, z pomocą nauczyciela rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe w postaci okienka.

Zadania tekstowe: robi błędy podczas wykonywania zadań jednodziałaniowych, popełnia błędy rozwiązując zadania przedstawione słownie w konkretnej sytuacji

Umiejętności praktyczne: w miarę poprawnie dokonuje prostych pomiarów długości i masy, zna pojęcie długu i spłacenia go, zna nazwy dni tygodnia, w miarę poprawnie używa nazw miesięcy, z pomocą nauczyciela dostrzega symetrię, stara się kontynuować rozpoczęty wzór.

2 punkty

Działania w zakresie dodawania i odejmowania: wykonuje dodawanie i odejmowanie (często popełniając błędy), liczy na konkretach, myli poszczególne działania, ma trudności z rozwiązywaniem prostych równań jednodziałaniowych w postaci okienka

Zadania tekstowe: nie rozumie treści zadania przedstawionego słownie, z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadanie jednodziałaniowe oraz schematy graficzne.

Umiejętności praktyczne: z pomocą nauczyciela wykonuje proste pomiary długości, masy oraz obliczeń pieniężnych, słabo zna nazwy dni tygodnia i nazwy miesięcy, nie dostrzega symetrii, ma problemy z kontynuacją rozpoczętego wzoru.

1 punkt

Działania w zakresie dodawania i odejmowania: licząc na konkretach popełnia liczne błędy, nie kojarzy znaku matematycznego z konkretnym działaniem, nie potrafi rozwiązać prostego równania jednodziałaniowego z niewiadomą w postaci okienka.

Zadania tekstowe: nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi rozwiązać zadania. Umiejętności praktyczne: nie wykonuje pomiarów długości i masy, obliczeń pieniężnych, nie zna dni tygodnia i nazw miesięcy, nie dostrzega symetrii, nie potrafi kontynuować rozpoczętego wzoru.

6 punktów

Posiada rozległą wiedzę o otaczającym środowisku przyrodniczym i społecznym, zna symbole narodowe i symbole Unii Europejskiej, zawsze szanuje otaczające środowisko przyrodnicze, okazuje szacunek innym ludziom, jest tolerancyjny, chętnie pomaga innym, zawsze współpracuje z innymi, zachowuje się dojrzałe, zawsze dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób, potrafi rozróżnić zagrożenia i przeciwdziałać im. Zawsze stosuje w praktyce wiadomości i umiejętności dotyczące zachowania się w ruchu drogowym.

5 punktów

Rozpoznaje i nazywa wybrane gatunki roślin i zwierząt, potrafi zaobserwować zachodzące zmiany w przyrodzie, potrafi wymienić pory roku, zna formy ochrony środowiska naturalnego, szanuje przyrodę, zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka i zagrożenia ze strony zwierząt oraz zjawisk przyrodniczych, zna swój adres zamieszkania, zna symbole narodowe, rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej, wie na czym polega praca w poznanych zawodach, zawsze używa form grzecznościowych wobec innych osób, zgodnie współpracuje z innymi, zachowuje się dojrzałe. Stosuje w praktyce wiadomości i umiejętności dotyczące zachowania się w ruchu drogowym.

4 punkty

Posiada ogólną wiedzę o otaczającym środowisku społecznym i przyrodniczym, zna podstawowe formy ochrony środowiska przyrodniczego, rozpoznaje i nazywa niektóre gatunki roślin i zwierząt, potrafi zaobserwować zachodzące zmiany w przyrodzie, potrafi wymienić pory roku, potrafi odróżnić zagrożenia dla środowiska, zna swój adres zamieszkania, wie na czym polega praca w poznanych zawodach, dobrze współpracuje z innymi, używa form grzecznościowych, zna symbole narodowe i rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej. Na ogół stosuje w praktyce wiadomości i umiejętności dotyczące zachowania się w ruchu drogowym.

3 punkty

Posiada podstawową wiedzę o otaczającym środowisku społecznym i przyrodniczym, zna niektóre formy ochrony środowiska przyrodniczego, orientuje się czym zajmują się ludzie w najbliższej okolicy. Zna symbole narodowe (flaga, hymn, godło). Potrafi wymienić nazwy poznanych warzyw i kwiatów, zna pory roku, zazwyczaj okazuje szacunek innym ludziom. Stara się współpracować z innymi. Posiada podstawowe wiadomości dotyczące zachowania się w ruchu drogowym.

2 punkty

Z pomocą nauczyciela rozpoznaje poznane gatunki roślin, słabo orientuje się w otaczającym środowisku społeczno - przyrodniczym, częściowo zna swój adres zamieszkania, myli pory roku, myli symbole narodowe, rzadko okazuje szacunek innym osobom, nie zawsze potrafi współpracować z innymi. Z trudem bezpiecznie porusza się w ruchu drogowym.

1 punkt

Bardzo słabo orientuje się w otaczającym środowisku społeczno-przyrodniczym, nie zna swojego adresu zamieszkania, nie zna pór roku, najczęściej nie okazuje szacunku innym osobom, nie zna symboli narodowych, nie potrafi współpracować w grupie. Nie stosuje zasad bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym.

Edukacja plastyczno- techniczna

6 punktów

Wykazuje uzdolnienia manualne, bierze udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, zaskakuje nowatorskim rozwiązywaniem zagadnień, prace plastyczne cechuje staranność, estetyka, potrafi pracować różnymi technikami. Korzysta z medialnych środków przekazu. Interesuje się i rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki i wypowiada się na ich temat. Rozpoznaje niektóre urządzenia techniczne, potrafi je obsługiwać. Majsterkuje, buduje z różnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu.

5 punktów

Wykazuje pomysłowość w procesie tworzenia. Wyraża własne myśli i uczucia w różnorodnych formach plastycznych. Prace plastyczne cechuje staranność, estetyka, potrafi zastosować różne techniki plastyczne i techniczne, bierze udział w konkursach ogólnoszkolnych. Rozpoznaje niektóre dziedziny sztuki: rzeźby, architektury, malarstwa, grafiki i wypowiada się na ich temat. Rozpoznaje niektóre urządzenia techniczne, potrafi je obsługiwać i szanować. Majsterkuje, buduje z różnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu.

4 punkty

Podejmuje zadania plastyczne i techniczne. Wyraża własne myśli i uczucia w różnorodnych formach plastycznych. Korzysta z bogatej bazy kolorów. Potrafi pracować różnymi technikami plastycznymi i technicznymi. Potrafi rozpoznać wybrane dziedziny sztuki: architektury, malarstwa, rzeźby, grafiki i wypowiada się na ich temat. Rozpoznaje niektóre urządzenia techniczne, potrafi je obsługiwać i szanować. Majsterkuje i buduje z różnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu.

3 punkty

Podejmuje zadania techniczne i plastyczne, ale często ich nie kończy. Dostrzega linie proste i owalne w przedmiotach, kreśli je po śladzie, uzupełnia tłem kontury przedmiotów, używa małej ilości kolorów, potrafi zorganizować swój warsztat pracy. Rozpoznaje niektóre urządzenia techniczne, w miarę możliwości obsługuje je, rozpoznaje niektóre dziedziny sztuki.

2 punkty

Niechętnie podejmuje zadania plastyczno-techniczne, prace wykonuje schematycznie, używa małej ilości kolorów, nie doprowadza pracy do końca, praca jest niestaranna, nie potrafi sobie zorganizować warsztatu pracy. Z pomocą nauczyciela rozpoznaje nieliczne dziedziny sztuki.

1 punkt

Niechętnie podejmuje zadania plastyczne i techniczne, nie doprowadza pracy do końca, praca jest niestaranna, nie potrafi z pomocą nauczyciela zorganizować sobie warsztatu pracy. Każda technika plastyczna lub techniczna stwarza dla ucznia problem nie do pokonania. Nie rozpoznaje dziedzin sztuki: architektury, malarstwa, rzeźby, grafiki.

Edukacja muzyczna

6 punktów

Posiada dużą wiedzę muzyczną, ma wybitne umiejętności muzyczne, chętnie uczestniczy w przedstawieniach muzycznych klasy, szkoły, gra na instrumentach, potrafi śpiewać i muzykować. Świadomie i aktywnie słucha muzyki wyraża swoje uczucia werbalnie i niewerbalnie, bierze udział w koncertach, potrafi zatańczyć do rytmu.

5 punktów

Opanowuje treść i melodię piosenki, dostrzega zmiany dynamiczne w muzyce i reaguje zgodnie z umową, poprawnie odtwarza proste rytmy na instrumentach perkusyjnych, prawidłowo wyraża nastrój muzyki poprzez ruch, świadomie i aktywnie słucha muzyki, wyraża swoje uczucia werbalnie i niewerbalnie, uczestniczy w koncertach muzycznych, zawsze kulturalnie zachowuje się na koncercie i podczas słuchania hymnu państwowego i szkolnego

4 punkty

Zna tekst i melodię piosenek po długotrwałym powtarzaniu, dostrzega zmiany dynamiczne w muzyce, poprawnie odtwarza krótkie rytmy, wyraża nastrój muzyki poprzez ruch, świadomie i aktywnie słucha muzyki, wyraża swoje uczucia werbalnie i niewerbalnie, kulturalnie zachowuje się na koncercie i podczas słuchania hymnu państwowego i szkolnego

3 punkty

Zna teksty piosenek i melodie po długotrwałym powtarzaniu, z pomocą nauczyciela dostrzega zmiany dynamiczne w muzyce i odtwarza proste rytmy na instrumentach perkusyjnych, stara się wyrażać nastrój muzyki poprzez ruch, stara się aktywnie słuchać muzyki, wyraża swoje uczucia werbalnie i

niewerbalnie, nie zawsze kulturalnie zachowuje się na koncercie i podczas słuchania hymnu państwowego i szkolnego

2 punkty

Ma trudności z opanowaniem treści i melodii piosenki w czasie do tego przewidywanym, nawet z pomocą nauczyciela ma duże problemy z odtworzeniem prostego rytmu, ma duże trudności z wyrażeniem nastroju muzyki poprzez ruch jak i w świadomym i aktywnym słuchaniu muzyki, rzadko zachowuje się kulturalnie na koncertach i podczas słuchania hymnu

1 punkt

Nie opanowuje treści i melodii piosenki w czasie do tego przewidywanym, nie potrafi wyrazić nastroj muzyki poprzez ruch, nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi odtworzyć prostego rytmu, niechętnie słucha muzyki, nie potrafi kulturalnie zachowywać się podczas koncertu i podczas słuchania hymnu

Wychowanie fizyczne

6 punktów

Precyzyjnie i celowo wykorzystuje swoją sprawność ruchową. Bierze udział w zawodach szkolnych i pozaszkolnych, wykonuje ćwiczenia poza programowe, wykazuje sportową postawę wzajemnej pomocy i zdrowej rywalizacji, rozpoznaje potrzeby uczniów niepełnosprawnych i chętnie pomaga, cieszy się z sukcesów sportowych innych, dba o higienę osobistą, zna i stosuje podstawowe działania profilaktyczne.

5 punktów

Precyzyjnie i celowo wykorzystuje swoją sprawność ruchową. Bierze udział w zawodach wewnątrzszkolnych, wykonuje ćwiczenia programowe, wykazuje sportową postawę wzajemnej pomocy, zdrowej rywalizacji, cieszy się z sukcesów sportowych innych, rozpoznaje potrzeby uczniów niepełnosprawnych i pomaga im. Zawsze jest przygotowany do zajęć sportowych. Dbą o higienę osobistą, zna jakie są podstawowe działania profilaktyczne

4 punkty

Potrafi wykonać podstawowe ćwiczenia fizyczne, stosuje zdobyte umiejętności i wiadomości w zabawach i grach sportowych, dobrze współdziała w grupie, służy pomocą innym i dostrzega potrzeby uczniów niepełnosprawnych. Najczęściej jest przygotowany do zajęć sportowych. Przestrzega zasad higieny osobistej i orientuje się w podstawowych działaniach profilaktycznych.

3 punkty

Odróżnia prawidłową postawę stojącą i siedzącą od nieprawidłowej, nie zawsze precyzyjnie wykonuje ćwiczenia i jest przygotowany do zajęć, nie zawsze chętnie współdziała w grupie, czasami dostrzega potrzeby uczniów niepełnosprawnych i pomaga im. Stara się dbać o higienę osobistą

2 punkty

Ma trudności z wykonywaniem poszczególnych ćwiczeń, niechętnie współdziała w grupie podczas ćwiczeń, gier itp. Rzadko dostrzega potrzeby uczniów niepełnosprawnych. Często jest nieprzygotowany do zajęć sportowych. Ma problemy z przestrzeganiem zasad higieny osobistej.

1 punkt

Ma trudności z wykonywaniem ćwiczeń programowych, nie chce podejmować aktywności fizycznej, niechętnie współdziała w grupie, zagraża bezpieczeństwu współzawodniczących. Nie dostrzega potrzeb uczniów niepełnosprawnych. Nie przestrzega zasad higieny osobistej.

UWAGA: Ocenianie podanych umiejętności dotyczy dzieci o prawidłowym rozwoju fizycznym. Umiejętności dzieci z dysfunkcjami ocenia się stosownie do ich możliwości.

Zajęcia komputerowe

6 punktów

Umie obsługiwać komputer, nazywa elementy zestawu komputerowego, posługuje się wybranymi gramami i programami edukacyjnymi, bezpiecznie korzysta z komputera i stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera

5 punktów

Posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: korzysta z klawiatury, myszy, uruchamia programy, wie jak trzeba korzystać z komputera żeby nie narażać własnego zdrowia, stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

4 punkty

Posługuje się komputerem w podstawowym zakresie, korzysta z myszy i klawiatury, ze wskazówkami nauczyciela uruchamia programy, wie jak trzeba korzystać z komputera, by nie narażać swojego zdrowia.

3 punkty

Z pomocą nauczyciela posługuje się komputerem w podstawowym zakresie, korzysta z myszy i klawiatury, wie jak trzeba korzystać z komputera by nie narażać swojego zdrowia

2 punkty

Słabo opanował wiedzę i umiejętności . w sytuacjach trudniejszych nie radzi sobie bez pomocy. Posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: korzysta z pomocą nauczyciela z myszki i klawiatury. Ma problemy z wykonywaniem ćwiczenia zgodnie z treścią. Często jest nieprzygotowany do zajęć.

1 punkt

Nie opanował nawet podstawowych technik związanych z obsługą komputera i oprogramowania. Nie wykonuje ćwiczeń. Jest nieprzygotowany do zajęć. Nie wie, jak korzystać z komputera, aby nie narażać zdrowia.

Załącznik 2

Kryteria oceniania uczniów w edukacji wczesnoszkolnej Klasa II

Edukacja polonistyczna

6 punktów

Czytanie. Czyta płynnie z odpowiednią intonacją, ekspresją każdy tekst, czyta cicho ze zrozumieniem i odpowiada na wszystkie pytania.

Pisanie. Píše bezbłędnie z pamięci i ze słuchu z zachowaniem prawidłowego kształtu liter i ich połączeń, zna zasady ortograficzne.

Mówienie. Stosuje logiczne wypowiedzi wielozdaniowe, poprawne pod względem językowym, posługuje się bogatym słownictwem (stosuje np. związki frazeologiczne), potrafi samodzielnie dokonać selekcji treści, potrafi rozpoznać rzeczownik, czasownik, przymiotnik.

5 punktów

Czytanie. Czyta płynnie i wyraziście pełnymi zdaniami, czyta płynnie z podziałem na role, umie czytać cicho ze zrozumieniem i odpowiadać na pytania związane z tekstem, wyodrębnia w utworze kolejne wydarzenia, dostrzega związki między nimi.

Pisanie. Umie pisać z pamięci i ze słuchu w zakresie opracowanego słownictwa, zna i stosuje zasady ortograficzne, potrafi napisać swobodny tekst na określony temat, płynnie, czytelnie i estetycznie pisze wyrazy i zdania.

Mówienie. Rozumie sens wypowiedzi, potrafi poprawnie, w rozwiniętej formie wypowiadać się n/t przeżyć i własnych doświadczeń, posiada bogaty zasób słów. Rozpoznaje podstawowe części mowy.

4 punkty

Czytanie. Czyta zdaniami, popełnia nieliczne błędy, po samodzielnym przeczytaniu tekstu odpowiada na proste pytania.

Pisanie. Poprawnie zapisuje wyrazy i zdania, rzadko popełnia błędy w pisaniu ze słuchu, zna i zazwyczaj stosuje zasady ortograficzne.

Mówienie. Potrafi ułożyć poprawnie pod względem językowym zdanie pojedyncze rozwinięte, wypowiada się zdaniami pojedynczymi, rozwiniętymi poprawnymi pod względem językowym i logicznym, z pomocą dokonuje selekcji treści.

3 punkty

Czytanie. Czyta wyrazami, popełnia błędy, po samodzielnym przeczytaniu tekstu odpowiada na proste pytania czasami z pomocą nauczyciela.

Pisanie. Poprawnie zapisuje wyrazy, popełnia nieliczne błędy, zna zasady ortograficzne, ale nie zawsze potrafi je zastosować podczas samodzielnego pisania.

Mówienie. Popełnia nieliczne błędy przy układaniu zdań pojedynczych rozwiniętych, wypowiada się zdaniami pojedynczymi rozwiniętymi poprawnymi pod względem językowym.

2 punkty

Czytanie. Czyta sylabami, głoskami, popełnia liczne błędy, czytając samodzielnie tekst nie potrafi prawidłowo odpowiedzieć na pytania.

Pisanie. Pisząc z pamięci popełnia liczne błędy, odwzorowuje po literze, popełnia błędy przy pisaniu ze słuchu, rzadko stosuje zasady ortograficzne.

Mówienie. Nie potrafi samodzielnie ułożyć poprawnego pod względem językowym zdania pojedynczego rozwiniętego, wypowiada się zdaniami prostymi, wykazuje ubogi zasób słownictwa.

1 punkt

Czytanie. Ma trudności w przeczytaniu prostych dwusylabowych wyrazów, zniekształca je lub w ogóle nie czyta, nie potrafi samodzielnie przeczytać tekstu.

Pisanie. W pisaniu z pamięci i ze słuchu popełnia bardzo liczne błędy, opuszcza litery i wyrazy, nie stosuje zasad ortograficznych.

Mówienie. Ma kłopoty z wypowiadaniem się, na pytania odpowiada jednym wyrazem lub w ogóle, nie potrafi samodzielnie ułożyć poprawnego językowo zdania.

Edukacja matematyczna

6 punktów

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Samodzielnie i biegle dodaje i odejmuje w zakresie 100, samodzielnie i biegle mnoży i dzieli w zakresie 100, zna i stosuje kolejność wykonywania działań.

Zadania tekstowe. Samodzielnie rozwiązuje dowolną metodą złożone zadania dwudziałaniowe i bez trudu układa treść do zadania.

Umiejętności praktyczne. Prawidłowo i samodzielnie dokonuje pomiarów długości i masy oraz zapisuje wyniki za pomocą skrótów poznanych jednostek, porównuje jednostki i dokonuje prawidłowo ich zamiany, zawsze prawidłowo i samodzielnie dokonuje prostych obliczeń pieniężnych w różnych jednostkach, zawsze prawidłowo i samodzielnie wykonuje obliczenia kalendarzowe, pisze i odczytuje daty (za pomocą cyfr rzymskich i arabskich).

5 punktów

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Rozumie i sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 100, rozumie i sprawnie mnoży i dzieli w zakresie 100 (biegle w zakresie 50), stosuje przemienność i łączność dodawania i mnożenia.

Zadania tekstowe. Samodzielnie i bezbłędnie rozwiązuje proste i złożone zadania z treścią, umie układać treść zadań do sytuacji życiowej, rysunku, działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne. Umie praktycznie zastosować poznane wiadomości dotyczące jednostek miary, wagi, czasu, pieniędzy.

4 punkty

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Samodzielnie dodaje i odejmuje i odejmuje liczby w zakresie 100, rozumie mnożenie i dzielenie, samodzielnie i poprawnie wykonuje działania w zakresie 30 z pojedynczymi błędami.

Zadania tekstowe. Potrafi ułożyć treść zadania do sytuacji życiowej schematu graficznego i działania arytmetycznego. Rozwiązuje proste zadania z treścią.

Umiejętności praktyczne. Umie praktycznie zastosować większość poznanych wiadomości dotyczących jednostek miary, wagi, czasu i pieniędzy.

3 punkty

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Czasami popełnia błędy przy dodawaniu i odejmowaniu w zakresie 100, mnoży i dzieli w zakresie 30 popełniając nieliczne błędy.

Zadania tekstowe. Rozwiązuje proste zadania jednodziałaniowe i z pomocą układa treść do sytuacji życiowej, rysunku, schematu graficznego i działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne. Popołnia nieliczne błędy przy dokonywaniu pomiarów długości, masy, czasu, myli się w obliczeniach pieniężnych.

2 punkty

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Dodaje i odejmuje w zakresie 100 popełniając błędy lub działając na konkretach, mnoży i dzieli w zakresie 30 popełniając błędy lub działając na konkretach.

Zadania tekstowe. Z pomocą rozwiązuje proste zadania jednodziałaniowe i układa treść do sytuacji życiowej, rysunku, schematu graficznego i działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne. Z pomocą dokonuje prostych pomiarów długości, masy, czasu i obliczeń pieniężnych.

1 punkt

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Popołnia bardzo liczne błędy przy dodawaniu i odejmowaniu w zakresie 100, nie potrafi opanować mnożenia i dzielenia w zakresie 30.

Zadania tekstowe. Nie rozwiązuje prostych zadań jednodziałaniowych nawet z pomocą nauczyciela i nie potrafi ułożyć treści zadania do sytuacji życiowej, rysunku, schematu graficznego i działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne. Nie potrafi wykonać poleceń i rozwiązać zadań z zastosowaniem miar długości, masy, czasu i obliczeń pieniężnych.

Edukacja społeczno – przyrodnicza

6 punktów

Posiada rozległą wiedzę o otaczającym środowisku przyrodniczym i społecznym, zawsze szanuje otaczające środowisko przyrodnicze, zawsze wykazuje szacunek dla innych ludzi, zawsze dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób.

5 punktów

Wie, z jakich części składa się roślina, zna nazwy poszczególnych pór roku, zna nazwy i ilość dni w poszczególnych miesiącach, zna ptaki i ssaki domowe, zna niektóre zwierzęta i rośliny łąkowe, zna kierunki świata, zna nazwy okolicznych dzielnic i miast, wie, jakie wartości odżywcze mają mleko i jego przetwory, owoce i warzywa, umie opowiedzieć, na czym polega praca ludzi w różnych zawodach, odróżnia drzewa i krzewy, stosuje w praktyce wiadomości i umiejętności dotyczące zachowania w ruchu drogowym, przestrzega zasad i higieny.

4 punkty

Orientuje się czym zajmują się ludzie pracujący w najbliższej okolicy, potrafi wyróżnić nazwy kwiatów i warzyw, wymienia nazwy poszczególnych pór roku, z pomocą wymienia nazwy najbliższych miejscowości, zna zasady zachowania się na drodze, wie, że mleko, warzywa i owoce mają wartości odżywcze, zwykle okazuje szacunek dla innych ludzi, zazwyczaj przestrzega zasad higieny.

3 punkty

Posiada ogólną wiedzę o otaczającym środowisku społeczno –przyrodniczym, posiada podstawowe wiadomości dotyczące zachowania się w ruchu drogowym, nie zawsze przestrzega zasad higieny.

2 punkty

Z pomocą nauczyciela wymienia nazwy zakładów przemysłowych, usługowych, urzędów, nie wie jakie sprawy można załatwić na pocztę, nie potrafi wymienić części nadziemnych i podziemnych roślin, nie potrafi wymienić części składowych kwiatu, ma problem z wymienianiem elementów pogody, nie potrafi określić krajobrazu swojej okolicy, nie zna wartości odżywczych warzyw i owoców, z trudem porusza się bezpiecznie w ruchu drogowym, nie zawsze przestrzega zasad higieny, z pomocą wysyła list.

1 punkt

Nie rozumie zachodzących w przyrodzie zjawisk i niechętnie je obserwuje, nie dba o rośliny klasowe, nie stosuje zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Edukacja plastyczno –techniczna

6 punktów

Treść pracy jest zawsze adekwatna do tematu, poszukuje nowatorskich rozwiązań, elementy są właściwie rozplanowane na płaszczyźnie i w przestrzeni, praca odznacza się różnorodnością elementów i dbałością o szczegóły, posiada umiejętności plastyczne.

5 punktów

Umie przygotować stanowisko pracy, zachowuje bezpieczeństwo podczas pracy, wykonuje estetyczne i dokładne prace, wykonuje prace w sposób twórczy.

4 punkty

Zazwyczaj samodzielnie przygotowuje stanowisko pracy, prace są zazwyczaj staranne, estetyczne i doprowadzone do końca.

3 punkty

Z pomocą przygotowuje stanowisko pracy, prace wykonuje niedokładnie i nie zawsze estetyczne, nie zawsze doprowadza prace do końca.

2 punkty

Prace wykonuje niedbale, zwykle ich nie kończy, ma trudności z rozplanowaniem pracy.

1 punkt

Prace wykonuje niechętnie, niestarannie i są niewykończone, bardzo szybko się zniechęca, nie kończy pracy.

Edukacja muzyczna

6 punktów

Pięknie śpiewa piosenki z zachowaniem odpowiedniego rytmu, tempa, melodii, posiada zdolności muzyczne.

5 punktów

Śpiewa piosenki, umie wyklaskać rytm, zna wartości nutowe.

4 punkty

Umie zaśpiewać poznane piosenki, popełnia nieliczne błędy wyklaskując podany rytm, zna niektóre wartości nutowe.

3 punkty

Umie zaśpiewać niektóre z poznanych piosenek, z pomocą potrafi wyklaskać podany rytm, zna niektóre wartości nutowe.

2 punkty

Ma trudności z zapamiętaniem treści piosenki, nie zna wartości nut.

1 punkt

Nie potrafi zapamiętać treści piosenki, śpiewa bardzo niechętnie lub w ogóle nie śpiewa.

Wychowanie fizyczne

6 punktów

Zwinnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne, z wielkim zaangażowaniem bierze udział w grach zespołowych, bez zastrzeżeń stosuje się do zasad poznanych gier i zabaw, reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na szczeblu miejskim.

5 punktów

Starannie i prawidłowo wykonuje ćwiczenia, respektuje zasady poznanych gier i zabaw, przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń oraz zasad sportowej rywalizacji.

4 punkty

Potrafi wykonać ćwiczenia gimnastyczne, przestrzega zasad poznanych gier i zabaw, zwykle przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń i zasad fair – play.

3 punkty

Większość ćwiczeń wykonuje poprawnie, nie zawsze stosuje się do zasad poznanych gier i zabaw, czasami narusza zasady bezpieczeństwa podczas ćwiczeń.

2 punkty

Niechętnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne, nie stosuje się do zasad poznanych gier i zabaw, uchyla się od udziału w grach zespołowych.

1 punkt

Uchyla się od wykonywania ćwiczeń gimnastycznych, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw

UWAGA: Ocenianie podanych umiejętności dotyczy dzieci o prawidłowym rozwoju fizycznym. Umiejętności dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi ocenia się stosownie do ich możliwości.

Zajęcia komputerowe

6 punktów

Potrafi samodzielnie w pełni wykorzystać zdobyte wiadomości. Potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy wynikające podczas pracy z przewidzianym programem komputerowym. Jest zaangażowany w pracę i przestrzega zasad bezpieczeństwa.

5 punktów

Potrafi w pełni wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności (poznane możliwości programu na którym pracuje). Operuje poznaną terminologią informatyczną. Wykazuje się dużą starannością i sumiennością, efektywnie wykorzystuje czas pracy.

4 punkty

Wykonana praca jest zasadniczo samodzielna, lecz nie wyczerpuje zagadnienia i nie widać inwencji twórczej dziecka. Uczeń rozumie poznaną terminologię informatyczną i w znacznym stopniu nią się posługuje. Nie zawsze efektywnie wykorzystuje czas pracy, czasem brak mu staranności i systematyczności w działaniu.

3 punkty

Zna najważniejsze fakty dotyczące pracy z komputerem. Zna klawiaturę, spełnia wymagania podstawowe określone w programie. Jest mało samodzielny, czasami wymaga ukierunkowania. Wykonuje zadania na miarę swoich możliwości, zna podstawowe funkcje i opcje programu.

2 punkty

Posiada znaczne braki w zakresie wymagań podstawowych określonych w programie. Podczas wykonywania zadań wymaga mobilizacji i pomocy nauczyciela, popełnia liczne błędy zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej jak i działania praktycznego. Słabo angażuje się w pracę.

1 punkt

Nie posiada wiedzy i umiejętności w zakresie wymagań podstawowych objętych programem. Nie potrafi wykonać zadań teoretycznych i praktycznych nawet z pomocą nauczyciela. Nie angażuje się w pracę, nie stara się dostosować do wymagań. Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa

Załącznik 3

Kryteria oceniania uczniów w edukacji wczesnoszkolnej

Klasa III

Edukacja polonistyczna

6 punktów

Czytanie. Czyta płynnie z ekspresją każdy tekst, czyta ze zrozumieniem tekst literacki i odpowiada na wszystkie pytania z nim związane.

Pisanie. Píše bezbłędnie z pamięci i ze słuchu z zachowaniem prawidłowego kształtu liter i ich połączeń, zna i zawsze stosuje zasady ortograficzne, tworzy swobodne teksty.

Mówienie. Stosuje logiczne wypowiedzi wielozdaniowe, poprawne pod względem językowym, posługuje się bogatym słownictwem (stosuje np. związki frazeologiczne), potrafi wyrazić i uzasadnić swoją opinię na każdy temat. Zna i określa części mowy.

5 punktów

Czytanie. Czyta płynnie i wyraziście pełnymi zdaniami tekst do kl. III, czyta płynnie z podziałem na role, umie czytać cicho ze zrozumieniem tekst literatury popularnej i odpowiadać na pytania z nim związane.

Pisanie. Umie pisać z pamięci i ze słuchu w zakresie opracowanego słownictwa, zna i stosuje zasady ortograficzne, układa zdania pojedyncze rozwinięte, potrafi napisać swobodny tekst na określony temat, płynnie, czytelnie i estetycznie pisze wyrazy i zdania.

Mówienie. Wypowiada się w uporządkowanej formie, potrafi poprawnie, w rozwiniętej formie wypowiadać się na temat przeżyć i własnych doświadczeń, posiada bogaty zasób słownictwa. Zna i określa podstawowe części mowy.

4 punkty

Czytanie. Czyta zdaniami, popełnia nieliczne błędy, po samodzielnym przeczytaniu tekstu odpowiada na proste pytania.

Pisanie. Poprawnie zapisuje wyrazy i zdania z pamięci i ze słuchu, zna i zazwyczaj stosuje zasady ortograficzne, potrafi samodzielnie ułożyć i zapisać poprawne pod względem językowym zdanie pojedyncze rozwinięte.

Mówienie. Wypowiada się zdaniami pojedynczymi, rozwiniętymi, poprawnymi pod względem językowym i logicznym. Rozpoznaje podstawowe części mowy.

3 punkty

Czytanie. Czyta wyrazami, nie zawsze potrafi w sposób płynny połączyć wyrazy w zdania, popełnia błędy, po samodzielnym przeczytaniu tekstu odpowiada na proste pytania czasami z pomocą nauczyciela.

Pisanie. Zapisuje większość wyrazów i zdań popełniając nieliczne błędy, zna zasady ortograficzne, ale nie zawsze potrafi je zastosować podczas samodzielnego pisania. Czasami błędnie konstruuje zdania pojedyncze rozwinięte.

Mówienie. Wypowiada się zdaniami pojedynczymi rozwiniętymi, popełnia drobne błędy językowe lub logiczne, czasem powtarza wyrazy lub zdania. Myli podstawowe części mowy.

2 punkty

Czytanie. Czyta sylabami, głoskami, popełnia liczne błędy, potrafi w wolnym tempie przeczytać ze zrozumieniem tekst i prawidłowo odpowiedzieć na niektóre pytania z nim związane, wyróżnia postacie nie zawsze wydarzenia.

Pisanie. Pisząc z pamięci i ze słuchu popełnia liczne błędy, nie potrafi wykorzystać poznanych zasad ortograficznych, pisze i układa zdanie pojedyncze z pomocą nauczyciela. Rozpoznaje części mowy z pomocą nauczyciela.

Mówienie. Wypowiada się zdaniami prostymi, popełnia sporo błędów językowych i logicznych, wykazuje ubogi zasób słownictwa.

1 punkt

Czytanie. Czyta bardzo wolno, czasem głośkuje, ma trudności z przeczytaniem wielosylabowych wyrazów, zniekształca je lub w ogóle nie przeczyta tekstu, nie potrafi samodzielnie przeczytać tekstu, nie czyta ze zrozumieniem

Pisanie. W pisaniu z pamięci i ze słuchu popełnia bardzo liczne błędy, opuszcza lub przedstawia litery i wyrazy, nie stosuje zasad ortograficznych, nie potrafi ułożyć i zapisać zdania prostego nawet z pomocą nauczyciela

Mówienie. Ma kłopoty z wypowiedzianiem się na temat, na pytania odpowiada jednym wyrazem lub w ogóle nie udzieli odpowiedzi. Nie rozpoznaje prawidłowo części mowy.

Edukacja matematyczna

6 punktów

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Samodzielnie i biegle dodaje i odejmuje w zakresie 1000, samodzielnie i biegle mnoży i dzieli w zakresie 100, mnoży liczbę dwucyfrową, zna i stosuje kolejność wykonywania działań.

Zadania tekstowe. Samodzielnie rozwiązuje dowolną metodą złożone zadania dwudziałaniowe i bez trudu układa treść do zadania, rysunku, schematu graficznego, działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne. Prawidłowo i samodzielnie dokonuje pomiarów długości i masy oraz zapisuje wyniki za pomocą skrótów poznanych jednostek, porównuje jednostki i dokonuje prawidłowo ich zamiany, zawsze prawidłowo i samodzielnie dokonuje prostych obliczeń pieniężnych w różnych jednostkach, zawsze prawidłowo i samodzielnie wykonuje obliczenia kalendarzowe, pisze i odczytuje daty (za pomocą cyfr rzymskich i arabskich).

5 punktów

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Rozumie i sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 1000, rozumie i sprawnie mnoży i dzieli w zakresie 100, sprawdza wynik dodawania za pomocą odejmowania i wynik mnożenia za pomocą dzielenia, rozwiązuje łatwe równania z niewiadomą w postaci okienka.

Zadania tekstowe. Samodzielnie i bezbłędnie rozwiązuje proste i złożone zadania z treścią, umie układać treść zadań do sytuacji życiowej, rysunku, działania arytmetycznego.

Umiejętności praktyczne. Umie praktycznie zastosować poznane wiadomości dotyczące jednostek miary, wagi, czasu, pieniędzy. Samodzielnie oblicza obwód trójkąta, kwadratu i prostokąta.

4 punkty

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Samodzielnie dodaje i odejmuje i odejmuje liczby w zakresie 1000, mnoży i dzieli w zakresie 100, popełnia nieliczne błędy.

Zadania tekstowe. Potrafi samodzielnie rozwiązać proste zadanie tekstowe.

Umiejętności praktyczne. Umie praktycznie zastosować większość poznanych wiadomości dotyczących jednostek miary, wagi, czasu i pieniędzy. Mierzy i oblicza obwód trójkąta, kwadratu, prostokąta.

3 punkty

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Większość działań na dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000 wykonuje poprawnie, mnoży i dzieli w zakresie 100 popełniając nieliczne błędy, zdarza się, że liczy na konkretach

Zadania tekstowe. Rozwiązuje proste zadania tekstowe, czasem z pomocą Umiejętności praktyczne. Popełnia nieliczne błędy przy dokonywaniu pomiarów długości, masy, czasu, myli się w obliczeniach pieniężnych.

2 punkty

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Dodaje i odejmuje w zakresie 1000 popełniając błędy lub działając na konkretach, mnoży i dzieli w zakresie 100 popełniając błędy lub działając na konkretach.

Zadania tekstowe. Proste zadania jednodziałaniowe rozwiązuje wyłącznie z pomocą nauczyciela.

Umiejętności praktyczne. Z pomocą dokonuje prostych pomiarów długości, masy, czasu i obliczeń pieniężnych, często popełnia błędy w pomiarach, odczytuje tylko pełne godziny na zegarze, ma trudności z liczeniem pieniędzy, wycinkowo zna skróty jednostek.

1 punkt

Działania w zakresie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia. Popełnia bardzo liczne błędy przy dodawaniu i odejmowaniu w zakresie 1000, nie potrafi opanować mnożenia i dzielenia w zakresie 100. Nie posiada ukształtowanego pojęcia dziesiętkowego systemu pozycyjnego.

Zadania tekstowe. Nie rozwiązuje zadań tekstowych nawet z pomocą nauczyciela.

Umiejętności praktyczne. Mimo pomocy nie dokonuje obliczeń zegarowych, pomiarów długości i masy, nie zna skrótów poznanych jednostek, nie potrafi liczyć pieniędzy, nie zapisuje dat.

Edukacja społeczno – przyrodnicza

6 punktów

Posiada rozległą wiedzę o otaczającym środowisku przyrodniczym, zna swoją miejscowość, potrafi opowiadać o zabytkach i ciekawych miejscach, potrafi posługiwać się mapą, umie obserwować zjawiska przyrodnicze, analizować je, wyjaśniać, posługuje się mapą, wskazuje na niej większe miasta, rzeki, regiony. Tworzy i kompletuje samodzielne zbiory o tematyce przyrodniczej.

5 punktów

Posiada ogólną wiedzę o otaczającym świecie. Obserwuje i opowiada o poznanych zjawiskach przyrodniczych. Dostrzega związki przyczynowo skutkowe zachodzące w przyrodzie, rozpoznaje zboża, rośliny oleiste i włókniste okopowe oraz wodne, tworzy łańcuch pokarmowy zwierząt, wyróżnia warstwy lasu i zna jego znaczenie, zna większość roślin chronionych, charakteryzuje zwierzęta różnych środowisk, określa kierunki na mapie, zna najstarsze miasta Polski i jej rzeki, stosuje w praktyce wiadomości i umiejętności dotyczące zachowania w ruchu drogowym, zna własne ciało, przestrzega zasad higieny.

4 punkty

Posiada podstawową wiedzę o otaczającym środowisku społeczno– przyrodniczym. Orientuje się czym zajmują się ludzie pracujący w najbliższej okolicy, zna swoją dzielnicę, dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie, zna i stosuje zasady zachowania się na drodze, zna budowę roślin i zwierząt oraz tryb ich życia, rozpoznaje rośliny oleiste, włókniste i okopowe, wymienia i opisuje warstwy lasu, tworzy proste łańcuchy pokarmowe, zazwyczaj przestrzega zasad higieny własnej i otoczenia, szanuje otaczające środowisko.

3 punkty

Posiada wybiórcze wiadomości dotyczące lasu, ochrony środowiska, środków transportu i zachowania się w ruchu drogowym, zna najstarsze miasta i wyróżnia krajobrazy Polski, rozpoznaje rośliny oleiste, włókniste, okopowe i wodne, wymienia i nazywa warstwy lasu, tworzy proste łańcuchy pokarmowe, nie zawsze przestrzega zasad higieny. Stara się przestrzegać norm społecznych.

2 punkty

Z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat środowiska, posiada wycinkowa wiedzę o otaczającym środowisku, wymienia gatunki zwierząt żyjących w lesie na polu i w wodzie, nazywa zboża, rośliny oleiste, włókniste i okopowe, wyróżnia warstwy lasu, zna zasady bezpieczeństwa dotyczące pieszych, nie zawsze przestrzega zasad higieny, rzadko przestrzega norm społecznych..

1 punkt

Nie orientuje się w otaczającym środowisku, nie rozumie zachodzących w przyrodzie zjawisk i niechętnie je obserwuje, nie dba o rośliny klasowe i otaczające środowisko, nie stosuje zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Edukacja plastyczno – techniczna

6 punktów

Treść pracy jest zawsze adekwatna do tematu, poszukuje oryginalnych rozwiązań, elementy są właściwie rozplanowane na płaszczyźnie i w przestrzeni, praca odznacza się różnorodnością elementów i dbałością o szczegóły, Chętnie wykonuje prace dodatkowe z własnej inicjatywy.

5 punktów

Za pomocą prac plastycznych przedstawia zjawiska otaczającej rzeczywistości, dba o dobór barw i szczegóły, potrafi zorganizować sobie warsztat pracy, prace wykonuje starannie, estetycznie, zgodnie z tematem, celowo dobiera i ekonomicznie wykorzystuje środki materiałowe. Projektuje i wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe. Dbą o porządek w miejscu pracy.

4 punkty

Zazwyczaj samodzielnie przygotowuje stanowisko pracy, prace są zazwyczaj zgodne z tematem, nie zawsze staranne i estetyczne choć doprowadzone do końca. Potrafi projektować i wykonać płaskie formy użytkowe.

3 punkty

Z pomocą przygotowuje stanowisko pracy, prace wykonuje niedokładnie i nie zawsze estetyczne, nie zawsze doprowadza prace do końca. Rzadko dba o dobór barw i szczegóły. Potrafi wykonać płaskie formy użytkowe według wzoru

2 punkty

Prace wykonuje mało estetycznie, schematycznie, nie zawsze zgodnie z tematem, nie dba o dobór barw i szczegóły, nie zawsze doprowadza prace do końca.

1 punkt

Nie podejmuje pracy, niszczy swoją pracę

Edukacja muzyczna

6 punktów

Tworzy muzykę, gra na instrumentach melodycznych, wykazuje aktywną postawę twórczą i szczególne umiejętności muzyczne, tańczy przed publicznością tańce.

5 punktów

Śpiewa piosenki z właściwą intonacją, zna i odczytuje nazwy solmizacyjne, improwizuje rytm w określonym metrum, interpretuje ruchem, gra na instrumentach tematy rytmiczne, wyróżnia elementy muzyki, określa nastrój słuchanej muzyki.

4 punkty

Umie zaśpiewać poznane piosenki, zna nazwy solmizacyjne, popełnia nieliczne błędy wyklaskując podany rytm, interpretuje ruchem tematy rytmiczne i piosenki.

3 punkty

Prawidłowo śpiewa większość poznanych piosenek, z pomocą potrafi wyklaskać podany rytm, akompaniować do zabaw, rozpoznaje nazwy solmizacyjne.

2 punkty

Próbuje zaśpiewać prawidłowo piosenki, z pomocą nauczyciela rytmicznie recytuje proste teksty i określa nastrój słuchanych utworów.

1 punkt

Nie potrafi zaśpiewać żadnej poznanej piosenki, mimo pomocy nie potrafi wyklaskać prostych rytmów, określić nastroju słuchanej muzyki.

Wychowanie fizyczne

6 punktów

Zwinnie, sprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne, z zaangażowaniem bierze udział w grach zespołowych, bez zastrzeżeń stosuje się do zasad poznanych gier i zabaw, reprezentuje klasę, szkołę w zawodach sportowych

5 punktów

Starannie i prawidłowo wykonuje ćwiczenia, zna i respektuje zasady poznanych gier i zabaw, przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń oraz zasad sportowej rywalizacji.

4 punkty

Potrafi wykonać ćwiczenia gimnastyczne, przestrzega zasad poznanych gier i zabaw, zwykle przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń i zasad fair-play

3 punkty

Większość ćwiczeń wykonuje poprawnie, nie zawsze stosuje się do zasad poznanych gier i zabaw, czasami narusza zasady bezpieczeństwa podczas ćwiczeń.

2 punkty

Niechętnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne, ma trudności z ich wykonaniem mimo pomocy nauczyciela, nie stosuje się do zasad poznanych gier i zabaw, uchyla się od udziału w grach zespołowych.

1 punkt

Uchyla się od wykonywania ćwiczeń gimnastycznych, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa w czasie gier zabaw, nie bierze udziału w grach i zabawach.

UWAGA: Ocenianie podanych umiejętności dotyczy dzieci o prawidłowym rozwoju fizycznym. Umiejętności dzieci z dysfunkcjami ocenia się stosownie do ich możliwości.

Zajęcia komputerowe

6 punktów

Zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Efektywnie wykorzystuje czas pracy, jest zaangażowany i aktywny. Doskonale posługuje się wybranymi narzędziami z Przybornika. Potrafi w pełni wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności. Samodzielnie i sprawnie wyszukuje potrzebne informacje na stronach www.

5 punktów

Zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa. Sprawnie posługuje się myszką. Samodzielnie korzysta z wybranych klawiszy na klawiaturze. Zna zastosowanie kalkulatora. Samodzielnie kopiuje, usuwa, zmniejsza i powiększa, zapisuje pliki oraz zmienia położenie przedmiotów.

4 punkty

Stara się być aktywny, dostosowuje się do obowiązujących zasad. Korzysta z wybranych klawiszy na klawiaturze. Posługuje się narzędziami z Przybornika. Nie ma większych problemów użyciem poznanych narzędzi oraz wykorzystuje umiejętności kopiowania, usuwania, pomniejszania, powiększania, obracania elementów. Píše za pomocą klawiatury.

3 punkty

Zna najważniejsze fakty dotyczące pracy z komputerem. Jest słabo zaangażowany w pracę. Zna klawiaturę, bez większych problemów posługuje się myszką. Ma czasami problem z użyciem poznanych narzędzi. Często potrzebuje pomocy przy zapisywaniu plików. Uruchamia przeglądarkę, z pomocą wyszukuje informacje.

2 punkty

Często nie przestrzega zasad bezpieczeństwa. Potrzebuje pomocy posługując się wybranymi narzędziami. Z pomocą nauczyciela otwiera i zamyka program Word ma problemy posługując się klawiszami. Popelnia liczne błędy zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej, jak i działania praktycznego.

1 punkt

Nie posiada wiedzy i umiejętności w zakresie wymagań podstawowych objętych programem. Nie potrafi wykonać zadań teoretycznych i praktycznych nawet z pomocą nauczyciela. Nie angażuje się w prace, nie stara się stosować do wymagań. Nie przestrzega zasad bezpieczeństwa.

RELIGIA

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Błogosławieni, którzy szukają Jezusa”

zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	skojarzenia z treścią cytatu	brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy	- wszystkie tematy - zapisy - prace domowe - staranne pismo - własne materiały - ilustracje itp.	- starannie prowadzony - wszystkie tematy i notatki - prace domowe	- zeszyt staranny - luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	- zeszyt czytelny - braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	- pismo niestaranne - liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
3. Prace domowe	- staranne wykonanie - treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach - dużo własnej inwencji - twórcze	- merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem - staranne - czytelne - rzeczowe	- wskazują na zrozumienie tematu - niezbyt twórcze	- powiązane z tematem - niestaranne	- widać próby wykonania pracy - na temat	- praca nie na temat - brak rzeczowości w pracy - brak pracy
4. Testy i sprawdziany	- wszystkie polecenia wykonane poprawnie - rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo	75% zadań podstawowych 50% wymagań - rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej

		trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)		edukacji)		
5. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku i zeszytach uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	• wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzające	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania • przejawia postawę apostołską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Otwarcie na Bożą miłość	- wymienia, co jest dla niego ważne - podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową - wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu - wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu - wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka - podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem - prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni - definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem	- podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu - interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu - omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości - określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu - podaje, w jaki sposób zaprasza Jezusa do swego życia - podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina - opowiada, w jaki sposób szuka Jezusa, identyfikując się z Maryją lub Józefem	- wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa - uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja) - interpretuje biblijną perykopę uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8) - określa, w jaki sposób oddaje Jezusowi swoje grzechy - interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10) - uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności - wymienia formy i rodzaje modlitw i podaje przykłady - charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga	- formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga - podaje, w jaki sposób otwiera się na bezwarunkową miłość Boga i ją przyjmuje - uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy - charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia) - podaje, w jaki sposób dba o dobre relacje z rodziną i w grupie koleżeńskiej - uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać	daje świadectwo, o, w jaki sposób troszczy się o „sprawy Boże” w swoim życiu
II. Przyjaźń	- wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożytkowość - podaje przyczyny konfliktu króla Saula z Dawidem - wylicza cechy prawdziwej przyjaźni	- wskazuje (wymienia) różnice psychiczne między mężczyzną i kobietą - podaje przykłady sytuacji, kiedy przyjaźń jest poddana próbie - określa, w jaki sposób chce	- omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta - charakteryzuje życie zniewolone pożytkowością i postawę czystego serca	- właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach - określa działania, jakie podejmuje w zakresie	nawiązuje przyjacielskie relacje z innymi ludźmi: wolontari

	- wymienia cechy charakteryzujące przyjacielskie relacje - podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami - określa, co to jest wolontariat - wymienia rodzaje pracy wolontariatu - definiuje, czym są uzależnienia - wylicza różne formy uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, zakupy) - określa szkodliwość narkotyków - wymienia pozytywne i negatywne strony kontaktu przez Internet - wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci - określa, jakiej postawy wobec życia oczekuje od nas Bóg - podaje prawdę, że problemy są nieodłączną częścią życia człowieka	- budować relacje przyjaźni - podaje przykłady działań (zachowań) budujących wzajemne zaufanie - wyraża szacunek wobec rodziców (opiekunów) - wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy - podaje, w jaki sposób szuka grupy, z którą chce pomagać innym - wyraża dezaprobatę wobec wszelkiego rodzaju uzależnień - podaje, w jaki sposób i kto może pomóc ludziom uzależnionym - podaje zasady właściwego korzystania z Internetu - wskazuje pozytywne sposoby rozwiązywania problemów, które spotyka w życiu - wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze	- opowiada historię relacji Dawida z królem Saulem - charakteryzuje przyjaźń Dawida i Jonatana - uzasadnia konieczność okazywania czci rodzicom - uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców - charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat - wyjaśnia, na czym polegają poszczególne uzależnienia - charakteryzuje skutki uzależnienia - podaje, w jaki sposób może wspierać kolegów, którzy mieli kontakt z narkotykami - charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym - określa postawę zdrowego dystansu wobec świata wirtualnego - charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga - wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu	- wychowania siebie do czystości - wyjaśnia, na czym polegają dobre relacje rówieśnicze - określa, jakie działania ukierunkowane na dobro planuje podjąć z wspólnie rówieśnikami - formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców - wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” - referuje, w jaki sposób uwrażliwia innych na problem narkomanii - argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych - uzasadnia, dlaczego mamy się troszczyć o własne życie - określa, w jaki sposób szanuje swoje życie i troszczy się o swój rozwój	uszami i potrzebującymi pomocy i referuje swe działania wobec klasy
III. Bóg Ojciec	- definiuje pojęcie wiary - wymienia główne prawdy wiary - definiuje pojęcie „Biblia” - wymienia inne nazwy Biblii - omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały,	- omawia prawdę, że u podstaw wiary jest przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią - omawia własne sposoby umacniania swej wiary - wymienia autorów Biblii i etapy jej	- uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary - rozdziela wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną) - wyjaśnia, na czym polega natchnienie Biblii	- wyjaśnia, że wiara jest wejściem w osobistą relację z Bogiem - charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją	referuje, jakie wskazówki i dla własnego życia odkrywa

	wersety, wyjaśnienia pod tekstem) • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny • podaje, w jakich językach napisano Biblię • podaje definicję modlitwy • wymienia rodzaje modlitw • wymienia najważniejsze fakty z historii zbawienia • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia • podaje, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy • podaje, że Izaak był synem Abrahama • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19) • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie i rolę Mojżesza w ich wyjściu z niewoli • wymienia dokonania Jozuego • wskazuje proroka Daniela jako wzór wytrwałości w wierze • wskazuje proroka Eliasza jako obrońcę wiary narodu wybranego w prawdziwego Boga (1 Krl 18,20-40) • wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy	powstawania • określa, co to jest kanon Pisma Świętego • określa, czym jest Tradycja Kościoła • wymienia niektóre gatunki literackie, jakimi posługuje się Biblia • wymienia najbardziej znane tłumaczenia Biblii • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych • potrafi wykorzystać Pismo Święte w modlitwie osobistej • określa kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia, zaznaczając je na osi czasu • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu • wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze • określa sytuacje współczesnych zniewoleń człowieka • podaje cechy dobrego przewodnika (mentora) • podaje przykłady współczesnych postaci godnych naśladowania • wymienia owoce i trudności trwania w wierze na przykładzie	• wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem • przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki • wskazuje w Piśmie Świętym miejsca, gdzie występują poszczególne typy modlitw • charakteryzuje relacje Bóg-człowiek (na przykładzie postaci ze Starego Testamentu oraz współczesnych ludzi) • charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących” • omawia, w jaki sposób pogłębia swoją wiarę • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby • wskazuje problemy, które powierza Bogu w ufnej modlitwie • wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą • charakteryzuje postawę Mojżesza względem Boga i ludu izraelskiego • uzasadnia potrzebę nadziei i zaufania Bogu w przezwyciężaniu duchowych zniewoleń (złe	• podejmuje samodzielną lekturę Pisma Świętego i dzieli się swym doświadczeniem wobec klasy • uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe • prezentuje, jak modli się tekstami z Pisma Świętego • samodzielnie układa modlitwy i z zaangażowaniem modli się nimi • wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe • uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa • uzasadnia potrzebę Bożej pomocy i błogosławieństwa w chwilach zmagania ze sobą • potrafi odnieść doświadczenie wiary Mojżesza do swoich życiowych planów i oczekiwań • wskazuje, w jaki sposób naśladuje postawę Mojżesza	w Piśmie Świętym
--	---	--	---	---	-------------------------

	- wymienia zadania Jeremiasza dane mu przez Boga - wymienia cechy dojrzałej wiary	proroka Daniela i św. Piotra - podaje przykłady błędnych wyobrażeń o Bogu - określa praktyki przeciwne wierze w Boga (zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo, magia) - wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów - charakteryzuje konsekwencję Jeremiasza w głoszeniu Bożego słowa mimo porażek ze strony narodu - podaje, w jaki sposób dba o rozwój swojej wiary	przyzwyczajenia, nałogi) - charakteryzuje misję Jozuego - uzasadnia potrzebę posiadania doradcy w podejmowaniu dobrych decyzji - opowiada, co pomogło prorokowi Danielowi trwać nieugięcie przy Bogu, - charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary proroka Daniela, św. Piotra i własnej - charakteryzuje religijność narodu wybranego w czasach Eliasza - uzasadnia, że Bóg jest prawdziwym Bogiem, który działa i wyzwala człowieka - omawia wątpliwości Jeremiasza wobec powołania go przez Boga (Jer 1,6-7) - opowiada dialog Jeremiasza z Bogiem (Jr 20) - uzasadnia, że człowiek wypowiadając przed Bogiem swoje wątpliwości, nawiązuje z Nim głębszą relację - omawia, w jaki sposób stara się podtrzymywać i pogłębiać bliską relację z Chrystusem	we własnym życiu - wskazuje, w jakich sytuacjach stara się być dobrym przykładem dla innych - uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych - referuje, w jaki sposób szuka kompetentnych osób i odpowiedzi na rodzące się w nim pytania - wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu - właściwie ocenia rzeczywistość, nazywając złe złem, a dobro dobrem - wyjaśnia, że trudności w wierze są elementem procesu rozwoju wiary i mogą stać się pomocą w pogłębieniu relacji z Bogiem - wyjaśnia proces rozwoju wiary	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy)	- określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony, kanonizacja i beatyfikacja - podaje datę świąt Bożego	- wymienia współczesnych polskich świętych i błogosławionych - wyjaśnia, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa (Mk 8,34-35)	- charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem - zna swojego patrona, patrona parafii i Polski	- podaje przykłady sytuacji, gdy stara się żyć duchem Ewangelii na co dzień - omawia, w jaki sposób realizuje powszechne	w miarę możliwości i angażuje się w przygotow

56-58)	Narodzenia i jej genezę - wskazuje teksty biblijne mówiące o Bożym Narodzeniu - opowiada o pokłonie Mędrców (Mt 2,1-12) - wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa	- wymienia znaki i obrzędy wigilijne - wymienia osoby, dla których może być „gwiazdą” prowadzącą do Jezusa	- charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia - wyjaśnia znaczenie znaków i obrzędów wigilijnych - opisuje rolę gwiazdy w dotarciu Mędrców do Betlejem - wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B robionego kredą na drzwiach domów (<i>Christus mansionem benedicat</i>)	powołanie do świętości w swoim życiu - krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia - określa, w jaki sposób wyraża radość i dziękczynienie Bogu za przyjście Zbawiciela - opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli - uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta	anie Orszaku Trzech Króli i bierze w nim udział
--------	--	---	--	--	--

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Kościół domowy	- definiuje pojęcie Kościoła domowego - wymienia praktyki religijne chrześcijanina - podaje przykłady modlitw z wczesnego dzieciństwa oraz teksty, którymi modli się obecnie - określa, że obowiązkiem rodziny jest zapewnienie troskliwej opieki, również duchowej, nad chorymi i starszymi jej członkami	- wskazuje elementy Kościoła domowego możliwe do realizacji we własnej rodzinie - wymienia różnice w pojmowaniu Boga przez małe dziecko i gimnazjalistę - wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim - określa wartość i sens cierpienia - wymienia posługi (pielęgnacyjne, medyczne i duchowe) świadczone wobec osób chorych i starszych - wymienia instytucje wspierające rodzinę w wypełnianiu jej obowiązku	- charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy - omawia przeszkody, utrudniające religijne wychowanie - charakteryzuje zmiany w modlitwie młodego człowieka - charakteryzuje sposób życia człowieka o religijnym wychowaniu - uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny - układa modlitwę w intencji chorych - charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne w oparciu o KKK	- opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego - charakteryzuje rozwój obrazu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych - uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania - potrafi wykonać podstawowe czynności pielęgnacyjne, udzielić pierwszej pomocy, wezwać	referuje, w jaki sposób podejmuję starania, by realizować w swej rodzinie ideę Kościoła domowego o opowiada,

- wymienia okresy roku liturgicznego - wymienia święta nakazane przez Kościół i podaje ich daty - podaje, że świętowanie niedzieli jest religijnym obowiązkiem chrześcijanina - wymienia okoliczności rodzinnych spotkań - podaje daty najważniejszych rodzinnych uroczystości (rocznice, imieniny...) - podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania Apelu Jasnogórskiego - wymienia modlitwy, których nauczył się w rodzinie - podaje przykłady świadectwa o Chrystusie w ramach rodziny - podaje, z jakich okazji ludzie przychodzą do kościoła - wymienia ważne wydarzenia, które przeżywał w kościele	wobec osób chorych i starszych i wie, jak się z nimi skontaktować - wymienia święta, które nie posiadają stałej daty - uzasadnia przekonanie o potrzebie świętowania dni świątecznych - wymienia elementy chrześcijańskiego świętowania niedzieli - wymienia chrześcijańskie elementy świętowania (Msza Święta, wspólna modlitwa, obecność kapłana, rocznicowa pielgrzymka...) - mówi (śpiewa) z pamięci Apel Jasnogórski - podaje różne określenia modlitwy - wymienia możliwości rodzinnego świadectwa o Chrystusie wobec innych ludzi - daje świadectwo uczestnictwa w Mszach Świętych zamawianych przez rodzinę, przyjaciół, sąsiadów, klasę...	- interpretuje schemat roku liturgicznego - przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne - uzasadnia przekonanie o potrzebie zachowania tradycji związanych z poszczególnymi okresami roku liturgicznego - na podstawie wybranych tekstów biblijnych wyjaśnia, że niedziela jest dla chrześcijanina dniem świętym - uzasadnia, że robienie zakupów w niedzielę jest naruszeniem Bożego przykazania - uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania - układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter - omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej - wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków - potrafi odnaleźć na odborniku radiowym stację transmitującą Apel Jasnogórski - podaje przykłady rodzin, których świętość budowała się na wspólnej modlitwie - na podstawie tekstów biblijnych i nauczania Kościoła uzasadnia	pogotowie i kapłana - omawia, w jaki sposób troszczy się o sferę duchową osób chorych i starszych w swojej rodzinie - interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami - krytycznie ocenia przypadki naruszania prawa do niedzielnego odpoczynku - podaje, w jaki sposób dba o chrześcijański wymiar świętowania niedzieli - w ufną modlitwę powierza Bogu swoich bliskich, szczególnie w dni, które są dla nich ważne - uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie Apelu - podaje, w jaki sposób zachęca bliskich do wspólnego odmawiania Apelu - omawia propozycje zorganizowania wspólnej modlitwy w swojej rodzinie - uzasadnia potrzebę więzi z kościołem parafialnym oraz troski o jego stan materialny i wystrój	jak angażuje się w działalność grup religijnych na terenie swojej parafii oraz zachęca do tego rodziców i rodzeństwo aktywnie włącza się w przygotowanie uroczystości i okazjonalnych imprez na terenie kościoła (dekoracje, żłóbek, Grób Pański, ołtarze na Boże
--	---	--	--	--

			konieczność apostolskiego zaangażowania chrześcijańskich rodzin • interpretuje teksty biblijne, mówiące o Kościele jako „domu duchowym” • charakteryzuje rolę Kościoła i znaczenie kościoła materialnego w życiu swojej rodziny		Ciało, festyny itp.)
V. Ojczyzna	• określa, czym jest i jak się wyraża patriotyzm • wymienia najważniejsze wydarzenia z historii Polski, z których możemy być dumni • podaje datę chrztu Mieszka I oraz imię jego żony • wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich • prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha • podaje fakty z życia św. Stanisława i datę jego śmierci • relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju • podaje fakty z życia św. Jadwigi Królowej	• podaje przykłady naszych narodowych bohaterów • przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I • podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha • prezentuje postawę patriotyzmu i szacunku dla historii ojczystej • podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława • omawia, w jaki sposób stara się naśladować męstwo i bezkompromisowość św. Stanisława w walce ze złem • wymienia zasługi św. Jadwigi dla chrześcijaństwa • podaje datę jej wspomnienia liturgicznego • podaje, w jaki sposób wyraża troskę o rozwój swojej wiary • wymienia dokumenty dotyczące tolerancji religijnej w Polsce • wyraża szacunek względem ludzi	• charakteryzuje wartości, dla których Polacy oddawali życie • uzasadnia religijną wartość miłości Ojczyzny • wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów • uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego • charakteryzuje konflikt pomiędzy biskupem Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym • wyjaśnia rozbieżności w historycznych ocenach tego konfliktu • charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej • ukazuje wartość tolerancji religijnej • wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI-XVIII w. nazywano „azylem heretyków” • opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków • charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim	• podaje, w jaki sposób wzmacnia poczucie polskości w codziennym życiu • uzasadnia znaczenie obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski i zjazdu w Gnieźnie dla budowania zjednoczonej Europy • uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski • podaje przykłady sytuacji, w których staje w obronie pokrzywdzonych • podaje, w jaki sposób wyraża odpowiedzialność za szerzenie wiary • charakteryzuje działania głównych postaci szerzących ideę tolerancji • określa, w jaki sposób angażuje się w poznawanie i pogłębianie swojej wiary • opisuje prześladowanie	• samodzielnie nie poszukuje źródeł dla lepszego zrozumienia wydarzeń sprzed tysiąca lat oraz ich znaczenia dla współczesności i referuje owoce swych poszukiwań • włącza się w przygotowanie

	• podaje przykłady nietolerancji religijnej w szesnastowiecznej Europie • wymienia różne wyznania w ówczesnej Polsce • wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1516 r. • omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, • podaje przykłady męczeństwa za wiarę i Ojczyznę • wymienia bohaterów, którzy uratowali Polskę i jej wiarę • podaje fakty i wydarzenia potwierdzające obecność Kościoła w życiu narodu • wymienia najważniejsze fakty z życia bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki, • wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego	innych wyznań • przejawia postawę tolerancji wobec wyznawców innej wiary • podaje główne fakty z życia św. Andrzeja Boboli • wymienia przyczyny prześladowania Kościoła unickiego • podaje fakty z działalności Kościoła w czasach niewoli narodowej • wymienia nazwiska księży zaangażowanych w walki narodowo-wyzwoleńcze oraz w działalność społeczno-kulturalną • wyraża szacunek wobec tych, którzy poświęcili życie, abyśmy mogli żyć w wolnym kraju • wyraża szacunek dla ludzi walczących w obronie swej wiary i ojczyzny • określa rolę, jaką Kościół odegrał w najnowszych dziejach Polski • wyraża szacunek dla ofiary z życia złożonej za Chrystusa i rodaków • określa formy kultu bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki • podaje, w jaki sposób korzysta z ich orędownictwa u Boga i stara się naśladować ich cnoty • podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych • omawia znaczenie zwyczajów, obrzędów	• określa stosunek duchowieństwa polskiego do walk narodowowyzwoleńczych • charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej • charakteryzuje postawę kard. Wyszyńskiego wobec Ojczyzny • opisuje przykłady obecności Kościoła w dziejach narodu polskiego • charakteryzuje zasługi bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki wobec Ojczyzny • charakteryzuje wartość kultu polskich świętych dla kształtowania osobistych i narodowych postaw Polaków • uzasadnia, że przywiązanie do chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe	unitów na przestrzeni wieków (akcje rusyfikacyjne, dekrety carskie z 1839 r. i 1874 r., więzienie kapłanów, przymus do przechodzenia na prawosławie) • podaje, w jaki sposób troszczy się o jedność w swoim środowisku • układa modlitwę, w której dziękuje Bogu za dar wolności i przynależność do Kościoła • uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę • wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować naród i jego wiarę • uzasadnia, że chrześcijanin w każdym czasie jest wezwany do dawania świadectwa • uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętymi • podaje, w jaki sposób dba o zachowanie w swojej rodzinie i klasie chrześcijańskich tradycji	religijnej oprawy ważnych wydarzeń rodzinnych, szkolnych, patriotycznych • podaje, w jaki sposób angażuje się w szerzenie kultu polskich świętych
--	---	---	---	--	--

VI. Moja codzienność	- definiuje pojęcie uczciwości - podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia - definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo - określa, czym są uczucia - wymienia najważniejsze uczucia - podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki - podaje przykłady autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej - wymienia przyczyny konfliktów i sposoby zapobiegania im na podstawie Jk 3,13-18 - wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w środowisku szkolnym i rodzinnym - określa istotę prawdziwej wolności	- wymienia, co można stracić przez nieuczciwość - kieruje się uczciwością w relacjach z innymi - podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia - określa, w jaki sposób stara się poznać świat własnych uczuć oraz jak pracuje nad ich rozwojem - określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa - wymienia uznawane przez siebie autorytety - wskazuje, dla kogo (i w jakich dziedzinach) sam może być autorytetem - podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów - podaje przykłady nadużywania wolności - podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu - wymienia najczęstsze problemy młodych ludzi związane z przeżywaniem własnej seksualności - wymienia cechy prawidłowego i nieprawidłowego wypoczynku	- wyjaśnia, że człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie u innych - wskazuje okoliczności, gdzie ceniona jest uczciwość - uzasadnia, dlaczego warto być uczciwym - charakteryzuje relacje międzyludzkie (w rodzinie, szkole, grupie koleżeńskiej) oparte na prawdzie - uzasadnia religijną i społeczną wartość mówienia prawdy i dotrzymywania danego słowa - charakteryzuje zmienność nastroju i uczuć jako prawidłowość związaną z wiekiem dojrzewania - uzasadnia potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych aktualnie uczuć - uzasadnia potrzebę krytycznych wypowiedzi - charakteryzuje sposób wyrażania krytycznych uwag - uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów - charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów - wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych - uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest	- uzasadnia, dlaczego człowiek uczciwy zasługuje na szacunek - analizuje wpływ nieuczciwości na życie religijne człowieka - analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka - uzasadnia przekonanie, że Bóg jest po stronie tych, którzy mówią prawdę i nią żyją - wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na nasze relacje i podejmowane przez nas decyzje - wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, by nie utrudniały one relacji z innymi ludźmi - zwracając innym uwagę, czyni to taktownie, z zachowaniem szacunku dla rozmówcy - z uwagą wysłuchuje i przyjmuje od innych słowa krytyki - formułuje kryteria uznania	- opisuje sytuacje, w których stara się pokojowo rozwiązywać konflikty rodzinne i koleżeńskie - opowiada, w jaki sposób inspiruje rodzinę i kolegów do efektywnego zagospodarowania wolnych chwil

	- definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska - podaje treść Bożych przykazań odnoszących się do sfery seksualnej człowieka - wymienia możliwości zagospodarowania wolnego czasu		odpowiedzialność - wyjaśnia, czym samowola różni się od wolności - omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorszeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół - podaje przykłady sytuacji, gdy sprzeciwia się nietolerancji oraz tolerancji źle rozumianej - uzasadnia potrzebę panowania umysłu i woli nad budzącymi się uczuciami i zmysłami, - wyjaśnia, że nie wszystko, co przyjemne, jest dobre - wyjaśnia znaczenie czasu wolnego i dobrej jego organizacji dla ludzkiego rozwoju	kogoś za autorytet - podaje, w jaki sposób stara się być autorytetem dla innych - podaje przykłady sytuacji, gdy odpowiedzialnie korzysta z wolności - dokonyuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonnościom do złego) - uzasadnia, że wymagania chrześcijańskiej etyki seksualnej mają na celu prawidłowy rozwój człowieka, szczególnie w sferze emocjonalnej i duchowej - określa, w jaki sposób podejmuje pracę nad sobą w dziedzinie opanowania pożądliwości i kontroli swoich pragnień - podaje, w jaki sposób dba o dobrą organizację czasu wolnego w ciągu dnia	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)	- omawia, co to jest pokusa - podaje kryteria ważności sakramentu pokuty i pojednania oraz akty penitenta - określa, na czym polegał	- wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania - wymienia znaki i symbole liturgii paschalnej - wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i	- interpretuje perykopę o kuszeniu Pana Jezusa (Łk 4,1-13) - wyjaśnia, na czym polega właściwie przeprowadzony rachunek sumienia według kryteriów jakościowych i ilościowych	- podaje, w jaki sposób przygotowuje się do spowiedzi rekolekcyjnej - wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje	

	grzech pierworodny i wymienia jego skutki definiuje pojęcie ewangelizacja	zmartwychwstanie Pan Jezus pokonał grzech, szatana i śmierć - określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem - podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina	- wyjaśnia, na czym polega dobre przygotowanie do spowiedzi - określa, w jaki sposób wynagradza za swoje grzechy Bogu i bliźniemu - uzasadnia, że przez swoje zmartwychwstanie Chrystus pokonał grzech pierworodny, ale w naszym życiu pozostały jego skutki - charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego w swoim życiu - wyjaśnia, że od czasów Pięćdziesiątnicy Duch Święty umacnia Kościół w dziele ewangelizacji - omawia sposoby ewangelizacji w rodzinie (wspólna modlitwa, rozważanie Bożego słowa, rozmowa na temat związku życia z wiarą, udział rodziny w praktykach religijnych)	- wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej - omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy - określa, w jaki sposób wyraża wiarę w zmartwychwstanie Chrystusa - wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice - podaje przykłady okoliczności, gdy rozmawia o sprawach wiary w swojej rodzinie	
--	--	---	---	---	--

JĘZYK POLSKI

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z - JĘZYKA POLSKIEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 4 IM. KRÓLOWEJ JADWIGI W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM

1. ZASADY OGÓLNE:

OCENIANIE TO:

- ✓ integralna część procesu nauczania
- ✓ proces gromadzenia informacji
- ✓ wspieranie szkolnej kariery uczniów
- ✓ podnoszenie motywacji uczniów do kształcenia się

PRZEDMIOTEM NAUCZANIA I OCENIANIA SĄ:

- ✓ kompetencje kluczowe rozumiane jako:
 - umiejętność komunikowania się w języku ojczystym, zarówno w mowie, jak i w piśmie;
 - kompetencja porozumiewania się w języku ojczystym wymaga:
 - znajomości słownictwa i gramatyki funkcjonalnej oraz świadomości głównych typów interakcji słownej i rejestrów języka.
 - znajomości konwencji społecznych oraz aspektu kulturowego i zmienności języków.
 - zdolności rozumienia komunikatów słownych, inicjowania, podtrzymywania i kończenia rozmowy oraz czytania, rozumienia i pisanie tekstów, odpowiednio do potrzeb danej osoby.
 - korzystania z pomocy oraz uczenia się w nieformalny sposób w ramach uczenia się przez całe życie.
 - świadomości różnorodności kulturowej, a także zainteresowania i ciekawości języków i komunikacji międzykulturowej.
 - umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno - komunikacyjnymi, w tym wyszukiwanie i korzystanie z informacji, przygotowanie prezentacji;
 - wiadomości służące do wykorzystania w praktyce;
 - budowanie wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności;
 - stosowanie w nich podstawowych zasad logiki i retoryki;
 - świadomość własnej kompetencji językowej;
 - rozwijanie zainteresowań czytelniczych: uczeń samodzielnie wybiera do lektury teksty, stosując różne kryteria wyboru, które potrafi uzasadnić;
 - uczeń szuka literatury przydatnej do opracowania różnych zagadnień; selekcjonuje ją według wskazanych kryteriów.
- ✓ ROZWIJANIE KOMPETENCJI KLUCZOWYCH NA JĘZYKU POLSKIM:
 - przygotowanie prezentacji multimedialnej na temat życia i twórczości wybranego twórcy (Mickiewicz, Szekspir, wybrany twórca XX wieku);
 - wykonanie planszy, plakatu związanego z życiem i twórczością wybranego twórcy (np. mapa podróży Mickiewicza, plakat reklamujący sztukę Szekspira, projekt gimnazjalny- piszemy książkę dla dzieci, itp.);
 - przedstawienie wyników pracy na forum klasy, szkoły.

✓ CELE OCENIANIA

✓ OGÓLNY, który przyczynia się do nabycia następujących umiejętności (standardów nauczania):

- ✓ czytanie
- ✓ pisanie
- ✓ rozumienie
- ✓ korzystanie z informacji
- ✓ wykorzystanie wiedzy w praktyce

✓ SZCZEGÓŁOWE

✓ 1. Ocenianie bieżące (wspomagające) ma na celu monitorowanie rozwoju ucznia, a w tym:

- ✓ pomoc uczniowi w rozpatrywaniu i rozumieniu swoich słabych i mocnych stron oraz
- ✓ w ukierunkowaniu go do dalszej pracy,
- ✓ przekazanie rodzicom (opiekunom) informacji o postępach ucznia,
- ✓ przekazanie nauczycielowi informacji o efektywności jego nauczania, właściwym
- ✓ doborze materiałów, metod i sposobów nauczania
- ✓ przygotowanie do egzaminów i sprawdzianów zewnętrznych

✓ 2. Ocenianie śródroczne i końcoworoczne ma:

- ✓ przekazać uczniowi informację na temat jego postępów w nauce języka polskiego
- ✓ dostarczyć nauczycielowi odpowiedzialnemu za następny etap nauki informacji na temat poziomu wiedzy i umiejętności ucznia
- ✓ monitorować system szkolny
- ✓ Różnicować i klasyfikować uczniów
- ✓ pomóc nauczycielowi w ewaluacji i modyfikacji procesu nauczania przedmiotu
- ✓ INFORMACJE O POSTĘPACH UCZNIA gromadzi się:
 - ✓ w dzienniku elektronicznym
 - ✓ w teczkach prac uczniów (zawierających np. sprawdziany, testy, wypracowania,)
- ✓ O POSTĘPACH W NAUCE UCZEŃ I JEGO RODZICE INFORMOWANI SĄ W FORMIE:
 - ✓ oceny (stopnia szkolnego),
 - ✓ oceny opisowej (recenzji prac),
 - ✓ oceny ustnej (recenzji ustnej),
- ✓ pisemnej – o zagrażającej na koniec okresu lub roku szkolnego ocenie niedostatecznej rodzice są
- ✓ powiadamiani przez nauczyciela lub wychowawcę na miesiąc przed klasyfikacją okresową

- ✓ (śródroczną i końcoworoczną).

FORMY SPRAWDZANIA POZIOMU OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Sprawdzian kontrolny – rozumiany jako zaplanowany przez nauczyciela sprawdzian po każdym dziale; składający się z dwóch części: czytanie ze zrozumieniem- praca z tekstem i rozwiązywanie zadań oraz ćwiczenie redakcyjne; przeprowadzany w szkole podczas zajęć edukacyjnych w celu sprawdzenia ich wiedzy i umiejętności (wg harmonogramu);

Informacje szczegółowe:

- a) trwa jedną lub dwie godziny lekcyjne;
- b) obejmuje co najmniej jeden dział programowy;
- c) zawiera zadania uwzględniające wszystkie poziomy wymagań;
- d) zapowiedziany jest z tygodniowym wyprzedzeniem wraz z informacją o zakresie, celu, formie i kryteriach oceny;
- e) poprzedzony lekcją powtórzeniową;
- f) odnotowany w Librusie
- g) nauczyciel poprawia sprawdzian w ciągu dwóch tygodni i powiadamia ucznia o wystawionej ocenie wpisem do dzienniczka internetowego;
- h) uczeń ma prawo do poprawy, która jest dobrowolna i odbywa się po lekcjach w ciągu 2 tygodni od rozdania prac. Poprawa może nastąpić tylko raz.
- i) w przypadku opuszczenia pracy klasowej z krótkotrwałych / do 1 tygodnia/ przyczyn losowych uczeń ma obowiązek napisać ją w ciągu jednego tygodnia od dnia powrotu do szkoły, w takim przypadku uczeń nie ma możliwości pisania poprawy. Wyjątek stanowi długotrwała choroba / powyżej 2 tygodni/: wtedy o terminie poprawy decyduje nauczyciel przedmiotu w porozumieniu z uczniem;
- k) w przypadku otrzymania oceny niedostatecznej przez ucznia piszącego pracę klasową po dłuższej nieobecności ma on prawo do poprawy tylko raz.
- j) W przypadku powtarzającej się dwa razy jednodniowej nieobecności w dniu pracy klasowej nauczyciel ma prawo sprawdzić wiedzę i umiejętności ucznia następnego dnia; dotyczy to również zwolnień z lekcji, na której ma się odbyć praca klasowa (sprawdzian, test);
- k) ocenę otrzymaną z poprawy pracy klasowej wpisuje się do dziennika obok stopnia z poprawianej pracy

testy – rozumiane jako samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów przeprowadzone podczas zajęć edukacyjnych i obejmujące określony materiał tematyczny;

kartkówka, sprawdzian pisemny, dyktando – rozumiane jako krótkie prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów i obejmujące jeden zakres tematyczny;

Informacje szczegółowe:

- a) nie są zapowiadane;
- b) trwają nie dłużej niż 20 minut;
- c) nie podlegają poprawie;
- d) o pisaniu kartkówki przez ucznia w przypadku jego losowej nieobecności lub choroby decyduje nauczyciel;
- e) nie dopuszcza się możliwości sprawdzianu zaliczeniowego na koniec okresu (roku szkolnego);

odpowiedź ustna – rozumiana jako krótsza lub dłuższa ustna reakcja ucznia na pytanie skierowane do niego przez nauczyciela;

Informacje szczegółowe:

- a) oceniając na stopień odpowiedź ustną nauczyciel bierze pod uwagę:

- zawartość rzeczową,
- argumentację (wyrażanie sądów, uzasadnienie),
- stosowanie języka przedmiotu,
- sposób prezentacji,
- umiejętność formułowania myśli,

- b) ocena z odpowiedzi ustnej może być wyższa niż ocena przyporządkowana poziomowi wymagań,

- c) krótkie odpowiedzi uczniów, merytoryczna aktywność na lekcji, oceniana jest plusem

indywidualna praca pisemna na lekcji – rozumiana jako samodzielne pisemne rozwiązanie zadania, problemu, odpowiedzi na pytania, opisu itp. podczas zajęć

praca długoterminowa – rozumiana jako samodzielne rozwiązywanie problemu podanego przez nauczyciela, na wykonanie tej pracy uczeń ma wyraźnie określony czas np. 2 tygodnie, miesiąc itp.;

Informacje szczegółowe:

- a) mają jednoznacznie określony przez nauczyciela termin wykonania (minimum 2 tygodnie);

- b) oceniając prace długoterminowe nauczyciel bierze pod uwagę:

- zrozumienie problemu,
- zaplanowanie rozwiązania,
- oryginalność rozwiązania,
- realizację rozwiązania,
- zastosowanie posiadanej wiedzy przedmiotowej,

-sposób prezentacji rozwiązania.

praca pisemna wykonana w domu – rozumiana jako praca pisemna lub ustna zadana przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu;

aktywność na zajęciach edukacyjnych – rozumiana jako czynne uczestniczenie ucznia w rozwiązywaniu problemu, tematu itp. podczas zajęć;

a) oceniana jest znakiem +; pięć uzyskanych + pozwala na dokonanie wpisu oceny

bardzo dobry do dziennika

zeszyt, zeszyt ćwiczeń – rozumiane jako zeszyty, w których uczniowie systematycznie prowadzą notatki, zapisy z lekcji oraz odrabiają prace domowe;

Informacje szczegółowe:

a) uczeń nieobecny przez dłuższy czas ma obowiązek uzupełnienia w/w zeszytów w terminie 1 tygodnia od dnia powrotu do szkoły.

b) sprawdzane są 1 raz w okresie- na ocenę

c) Ocenianiu podlega:

- zawartość merytoryczna

- prawidłowość zapisu

- czytelność, estetyka całości

- systematyczność

- przejrzystość

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA OCENIANIA FORM WYPOWIEDZI PISEMNYCH

- ✓ Każda praca powinna być opatrzona recenzją wyjaśniającą ocenę, podkreślającą zalety pracy i informującą, które elementy należy poprawić.
- ✓ Zależność oceny od punktacji ma być zgodna z WZO.
- ✓ Każda forma wypowiedzi jest oceniana według innych kryteriów./Załącznik nr 1/
- ✓ Przy nagromadzeniu Rażących błędów w obrębie jednego kryterium nauczyciel może obniżyć o 1 pkt. ogólną liczbę punktów za pracę.
- ✓ Punktacja przy ocenie poszczególnych form wypowiedzi pisemnych może być modyfikowana w zależności od potrzeb, poziomu klasy i stopnia trudności pracy

NIEPRZYGOTOWANIA

Uczeń ma prawo do: dwukrotnego w okresie nieprzygotowania się do lekcji– bez podania przyczyny

Jeżeli brak pracy lub nieprzygotowanie ustne wystąpiły z ważnych obiektywnych powodów, nauczyciel może odstąpić od konsekwencji na pisemną prośbę rodzica / opiekuna.

Uczeń po nieobecności trwającej minimum 5 dni (roboczych) ma prawo do kilkudniowego (zależne od długości absencji) okresu na „nadrobienie” zaległości.

SKALA OCEN I POZIOMY WYMAGAŃ

OCENY uzyskane przez uczniów w ciągu roku szkolnego wyrażone są tradycyjną oceną szkolną:

- 1 – niedostateczny
- 2 – dopuszczający
- 3 – dostateczny
- 4 – dobry
- 5 – bardzo dobry
- 6 – celujący

OCENA PROCENTOWA ZA PRACE KLASOWE, SPRAWDZIANY, TESTY, DYKTANDA

0%-30% - niedostateczny

31%-50%- dopuszczający

51%-70%- dostateczny

71%-85%- dobry

86%-99%- bardzo dobry

100% lub zadanie dodatkowe- celujący

KARTKÓWKI (mogą obejmować materiał z trzech ostatnich lekcji)

0%- 40% niedostateczny

41%- 50%- dopuszczający

51%- 74%- dostateczny

75%-84%- dobry

95%- 100%- bardzo dobry

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA DLA KLASY IV
W KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

OCENĘ CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności są bardzo wysokie, otrzymuje oceny celujące z poszczególnych sprawdzianów, testów, kartkówek, itp. osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Proponuje rozwiązania oryginalne
- Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia
- Potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (gazetka, inscenizacje itp.)

Fleksja i składnia:

- Bezbłędnie rozróżnia części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki
- Wyjaśnia na czym polegają osobliwości w odmianie rzeczowników przez przypadki
- Rozróżnia części zdania: podmiot, orzeczenie, określenia
- Tworzy i nazywa zdania pojedyncze oraz złożone

Słotwórstwo:

- Sprawnie tworzy synonimy, rodzinę wyrazów, antonimy

Fonetyka:

- Klasyfikuje głoski wg podanych schematów
- Sprawnie dzieli wyrazy na sylaby
- Bezbłędnie akcentuje wyrazy
- Bezbłędnie stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne w praktyce

OCENĘ BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Sprawnie posługuje się w wypowiedziach pisemnych i ustnych różnymi środkami językowymi oraz słownictwem o zabarwieniu emocjonalnym
- Wypowiada się poprawnie
- Potrafi zredagować opis (zjawiska, postaci fikcyjnej i rzeczywistej, krajobrazu), opowiadanie (twórcze i odtwórcze), list, krótkie teksty użytkowe: pocztówka, ogłoszenie, zaproszenie, życzenia
- Rozróżnia dzieło literackie od filmowego czy teatralnego
- Bezbłędnie dokonuje analizy utworu epickiego
- Interpretuje i analizuje utwór liryczny

Fleksja i składnia:

- Bezbłędnie rozpoznaje części mowy
- Wyjaśnia na czym polegają osobliwości w odmianie rzeczowników
- Rozpoznaje części zdania
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego
- Rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone

Słotwórstwo:

- Tworzy synonimy i wyrazy pokrewne

Fonetyka:

- Rozróżnia głoski
- Odróżnia głoski litery
- Dzieli wyrazy na sylaby
- Prawdłowo akcentuje wyrazy
- Bardzo dobrze zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne

OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową, poszerzone o wybrane elementy programu nauczania.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Podejmuje próby wypowiedzania się w formach trudniejszych
- Wykazuje dobrą znajomość treści omawianych lektur
- Omawia elementy świata przedstawionego
- Zna podstawowe terminy literackie i rozpoznaje je
- Wskazuje w utworze poznane środki stylistyczne, określa ich funkcję

Fleksja i składnia:

- Wskazuje osobowe i nieosobowe formy czasownika i omawia ich znaczenie
- Odmienia nietypowe rzeczowniki
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego
- Rozpoznaje rodzaje zdań ze względu na ich funkcję

Słotwórstwo:

- Posługuje się synonimami

Fonetyka:

- Odróżnia głoskę od litery
- Przeprowadza podstawową klasyfikację głosek
- Dzieli wyrazy na sylaby
- Zna zasady ortograficzne i interpunkcyjne i przeważnie je stosuje

OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności zawarte

w podstawie programowej, w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Wypowiada się poprawnie pod względem językowym i merytorycznym
- Rozpoznaje elementy świata przedstawionego w utworze literackim
- Poprawnie formułuje odpowiednie wypowiedzi pisemne
- Zna pojęcia związane z filmem, teatrem

Fleksja i składnia:

- Rozróżnia podstawowe części mowy i wyszukuje je w tekście

- Dokonuje analizy składniowej zdania pojedynczego na łatwych przykładach

Słownictwo:

- Raczej posługuje się synonimami, aby uniknąć powtórzeń

Fonetyka:

- Odróżnia spółgłoski od samogłosek
- Pod kierunkiem nauczyciela przeprowadza klasyfikację głosek
- W stopniu dostatecznym zna i stosuje zasady ortografii i interpunkcji

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadania o niewielkim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Czyta i rozumie tekst literacki w zakresie pozwalającym na opowiadanie odtwórcze
- Potrafi odróżnić elementy fantastyczne i realistyczne w utworze
- Samodzielnie pisze plan ramowy na podstawie tekstu

Fleksja i składnia:

- Potrafi odmienić czasownik i rzeczownik
- Rozpoznaje typy zdań

Fonetyka:

- Rozpoznaje samogłoski i spółgłoski
- Dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą w zakresie:

Kształcenia literackiego i kulturowego:

- Nie potrafi odtworzyć treści poznanego utworu w czasie jego omawiania
- Nie jest w stanie przy pomocy nauczyciela wskazać elementów świata przedstawionego
- Ma ubogi zakres słownictwa
- Błędnie redaguje swoje wypowiedzi językowo i merytorycznie
- Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania ze zrozumieniem

Fleksji i składni:

- Nie rozpoznaje podstawowych części mowy
- Nie przestrzega zasad językowych, stylistycznych i ortograficzno-interpunkcyjnych

Fonetyki:

- Nie odróżnia głosek od liter
- Nie potrafi dzielić wyrazu na głoski i sylaby

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA DLA KLASY V W KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

OCENĘ CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności są bardzo wysokie, otrzymuje oceny celujące z poszczególnych sprawdzianów, testów, kartkówek, itp. osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Wypowiedzi ustne i pisemne świadczą o systematycznym pogłębianiu zdobytej wiedzy
- Barwnie opisuje postać, stosując porównania, przenośnie, ciekawe epitetę, związki frazeologiczne (stałe).
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach
- Prezentuje wysoki poziom merytoryczny prac pisemnych

Fleksja i składnia:

- Biegle klasyfikuje części mowy, określa ich formę gramatyczną i funkcję składniową
- Omawia osobliwości w odmianie rzeczowników i czasowników
- Zna przyimki i łączy je bezbłędnie w wyrażenia przyimkowe
- Rozróżnia typy liczebników
- Poprawia błędnie sformułowane zdania

Słownictwo:

- Zna wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, potrafi korzystać z odpowiednich słowników
- Samodzielnie tworzy bogate rodziny wyrazów

OCENĘ BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne językowo i merytorycznie
- Potrafi samodzielnie zanalizować i zinterpretować utwory literackie
- Analizuje i interpretuje utwory poetyckie ze szczególnym uwzględnieniem środków stylistycznych
- Wykazuje bardzo dobrą znajomość utworów literackich omawianych w danej klasie
- Wyraża własne sądy i przemyślenia, dotyczące różnych tekstów we właściwej formie gramatycznej
- W odpowiedziach ustnych stosuje słownictwo oceniające, ożywiające relację, urozmaica wypowiedź dodatkowymi elementami językowymi
- Świadomie korzysta z książki jako źródła wiedzy, zaznacza ważne treści; samodzielnie sporządza notatki
- Bezbłędnie układa plan ramowy lektury oraz plan kompozycyjny własnej wypowiedzi, stosując równoważniki zdań
- Bardzo dobra znajomość przeczytanego tekstu pozwala na swobodne jego analizowanie treści, ocenę postępowania i poglądów bohaterów
- Opowiada o zdarzeniach, biorąc pod uwagę różne punkty widzenia
- Zwraca uwagę na problematykę moralną zawartą w poznanych lekturach
- Odróżnia ujęcia metaforyczne od dosłownych
- Wskazuje motywy wędrowne w utworze
- Posługuje się słownictwem charakterystycznym dla języka filmu, teatru, radia
- Rozumie pojęcie adaptacji filmowej i teatralnej utworu
- Analizuje utwór liryczny, dostrzega specyfikę języka poetyckiego
- Potrafi porównać cechy gatunkowe bajki i baśni, opowiadania i powieści
- Biegłe posługuje się „Słownikiem ortograficznym”, „Słownikiem wyrazów bliskoznacznych”
- Stosuje właściwe znaki interpunkcyjne przy zapisywaniu dat i zwrotów do adresata

Fleksja i składnia:

- Biegłe klasyfikuje części mowy (z klasy IV+ przyimek, liczebnik), określa ich formy gramatyczne
- Rozróżnia zdanie od równoważnika zdania (stosuje w planie)
- Wskazuje błędy gramatyczne z daniach i poprawia je
- Wykonuje wykresy zdań złożonych
- Podaje poprawne formy liczebników
- Klasyfikuje rodzaje wypowiedzi, podaje ich przykłady
- Wyróżnia w zdaniu zespoły składniowe, wskazuje wyraz nadrzędny (określany) i podrzędny (określający)
- Nazywa części zdania, wskazuje sposób ich wyrażenia
- Układa zdanie pojedyncze rozwinięte według podanego wykresu
- Z dużą swobodą posługuje się różnymi wypowiedziami złożonymi

Słowotwórstwo:

- Tworzy rodziny wyrazów
- Potrafi korzystać ze słowników

Ortografia:

- Opanował w stopniu bardzo dobrym zasady ortografii interpunkcji, potrafi je zastosować

OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową dla klasy V.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- W zależności od celu kształtuje swoje wypowiedzi
- Osiąga spójność tekstu
- Samodzielnie potrafi poprawić większość błędów językowych
- Poprawnie redaguje wymagane formy wypowiedzi pisemnej
- Zna treść lektur
- Czyta tekst poprawnie, stosując zasady intonacji i akcentowania.
- Píše opowiadania na wskazany temat z zastosowaniem wybranego czasu narracji i chronologicznego układu zdarzeń
- Samodzielnie przekształca tekst ciągły na dialog i odwrotnie
- W wypowiedziach próbuje oceniać i wartościować problemy, zjawiska dotyczące języka, literatury, kultury
- Układa słowniczek terminów filmowych, teatralnych, radiowych.
- Stosuje te terminy w swych wypowiedziach
- Nazywa cechy gatunkowe mity, legendy, bajki, opowiadania, powieści
- Rozumie pojęcie fikcji literackiej
- Rozpoznaje w tekście poetyckim epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie
- Poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy lektury
- Potrafi wyjaśnić, na czym polega chronologiczny i niechronologiczny układ zdarzeń
- Formułuje pytania ogólne i szczegółowe do czytanego tekstu
- Określa czas, przestrzeń i sytuację mówienia w utworze

Fleksja i składnia:

- Posiada usystematyzowane wiadomości o poznanych częściach mowy
- Poprawnie określa formę gramatyczną części mowy

- Wyodrębnia rodzaje zdań pojedynczych
- Odróżnia zdania pojedyncze od złożonych
- Tworzy czasownik dokonany od niedokonanego, wyróżnia częstkę, za pomocą której tworzy ten czasownik.
- Omawia budowę form trybu rozkazującego i przypuszczającego.
- Wyjaśnia różnice w odmianie podanych rzeczowników, wyodrębnia temat i końcówkę.
- Przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie.
- Robi wykres zdania pojedynczego rozwiniętego (na łatwych przykładach).
- Przekształca zdanie pojedyncze na złożone i odwrotnie.

Słotwórstwo:

- Tworzy wyrazy pochodne
- Oddziela podstawę słotwórczą od formantu

Ortografia:

- W stopniu dobrym opanował zasady ortograficzne i interpunkcyjne, potrafi je zastosować

OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej, w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Wypowiada się poprawnie pod względem językowym i merytorycznym
- Píše poprawnie wymagane formy wypowiedzi pisemnej (dopuszczalne drobne błędy)
- Wyodrębnia elementy utworu poetyckiego i prozatorskiego
- Umie zapisać dialog, poprawnie stosuje właściwe znaki interpunkcyjne.
- Opanował technikę poprawnego czytania i doskonalą je pod względem dykcji, intonacji, akcentowania.
- Odnajduje w czytanych tekstach fragmenty wskazujące na czas i miejsce akcji; poszukuje odpowiedzi na postawione pytania.
- Opowiada o zdarzeniach tworzących akcję w utworze.

Fleksja i składnia:

- Rozróżnia części mowy
- Wyróżnia w zdaniu podmiot i orzeczenie oraz określenia
- Rozróżnia zdania pojedyncze i złożone
- Tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej i odwrotnie.
- Rozróżnia czasowniki niedokonane i dokonane.
- Rozpoznaje formy czasowników we wszystkich trybach.
- Nazywa przypadki i pytania, na które odpowiadają.
- Odmienia przez przypadki rzeczownik o typowej odmianie.
- Rozpoznaje rzeczownik w roli podmiotu i określenia rzeczownika.
- Rozróżnia zdanie i równoważnik zdania, podaje przykłady typów zdań.
- Wpisuje zdanie w podany wykres (na prostych przykładach).
- Rozpoznaje zdanie złożone na podstawie liczby orzeczeń.
- Z podanych zdań pojedynczych tworzy zdanie złożone.

Słotwórstwo:

- Tworzy wyrazy pochodne
- Wskazuje rodzinę wyrazów

Ortografia:

- Popołnia nieliczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadania o niewielkim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje proste zadania przewidziane programem nauczania
- Poprawnie redaguje proste formy wypowiedzi pisemnej
- Jego technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
- Względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia.
- Błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie.

Fleksja i składnia:

- Przy pomocy nauczyciela rozróżnia części mowy
- Rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone na prostych przykładach
- Stopień opanowanych przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela.
- Rozróżnia części mowy. Wskazuje podmiot, orzeczenie i określenia.
- Odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki (proste przykłady).
- Odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy.
- Odróżnia zdanie od równoważnika zdania, zdanie pojedyncze od złożonego.

Słownictwo:

- Pod kierunkiem nauczyciela korzysta z właściwych słowników
- Rozpoznaje rodzinę wyrazów na prostych przykładach

Ortografia:

- Błędy ortograficzne nie zakłócają komunikatywności prac

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą w zakresie:

Kształcenia literackiego i kulturowego:

- nie zna treści omawianych lektur
- wypowiedzi pisemne i ustne są nieprawidłowe językowo i rzeczowo
- Nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności
- Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu miernym; nie rozumie czytanego tekstu
- Jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym

Fleksji i składni:

- Nie opanował podstawowych umiejętności- nie potrafi odmieniać części mowy
- Nie rozróżnia części mowy

Ortografii:

- Nie zna zasad ortografii i interpunkcji

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA DLA KLASY VI W KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

OCENĘ CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności są bardzo wysokie, otrzymuje oceny celujące z poszczególnych sprawdzianów, testów, kartkówek, itp. osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Proponuje oryginalne rozwiązania, wykraczające poza materiał programowy
- Posługuje się sprawnie środkami stylistycznymi
- Nie powiela cudzych poglądów, potrafi ustosunkować się do danego problemu
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną na terenie szkoły lub poza nią
- Prace pisemne są bezbłędne
- Sprawnie posługuje się słownikami i różnymi źródłami wiedzy, sprawnie selekcjonuje i wartościuje zdobyty materiał

Fleksja i składnia:

- Bezbłędnie rozpoznaje i stosuje we właściwej formie części mowy
- Rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy
- Biegle rozpoznaje i używa wszystkie rodzaje zdań
- Dokonuje analizy składniowej wszystkich rodzajów zdań

Słownictwo:

- Tworzy bogate rodziny zdań
- Rozróżnia antonimy i synonimy, pracuje z właściwymi słownikami
- Potrafi dokonać analizę słownotwórczą wyrazu

Ortografia:

- Zna wszystkie zasady ortograficzne i potrafi je zastosować w praktyce

OCENĘ BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Wypowiedzi ustne i pisemne formułuje poprawnie pod względem językowym i merytorycznym
- Potrafi samodzielnie zanalizować i zinterpretować utwory poetyckie i prozatorskie
- Prace pisemne świadczą o znajomości problematyki i kompozycji
- Potrafi poprawnie posługiwać się słownikami
- Wyjaśnia pojęcia poznane podczas zajęć
- Biegle posługuje się słownikami i encyklopedią.
- Samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy.
- Bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki; określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie.
- Opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów, charakterystyki.
- Ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania.
- W sposób świadczący o gruntownej znajomości utworu redaguje list do postaci literackiej.
- Bezbłędnie pisze sprawozdanie ze spaceru, wycieczki, a w pracy poświęconej oglądaniu filmowi lub spektaklowi teatralnemu podejmuje próby recenzji.
- Rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, nowych gatunkach literackich (ballada, odmiany powieści, dramat).
- Dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia tropy stylistyczne, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego.

Fleksja i składnia:

- Opanował omawiane zagadnienia gramatyczne: części mowy, wypowiedzenia i ich rodzaje
- Posługuje się związkami frazeologicznymi i potrafi je wyjaśniać
- Wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu, uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków rzeczownych.
- Biegle stopniuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym.
- Rozpoznaje różne typy liczebników, określa jego formy gramatyczne i funkcję w zdaniu, potrafi uzasadnić użycie danego liczebnika; odmienia trudniejsze liczebniki złożone.
- Stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki).
- Rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę.
- Omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki i dopełnienia.
- Wyróżnia w zdaniu związki zgody, rzędu, przynależności; wskazuje zasady ich tworzenia.
- Przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie, rysuje ich wykresy.

Słotwórstwo:

- Rozróżnia wyrazy podstawowe i pochodne
- Tworzy rodzinę wyrazów przy pomocy formantów
- Przeprowadza analizę słotwórczą wyrazów pochodnych od wyrazów przyimkowych i od czasowników.
- Wskazuje przyrostek lub przedrostek jako formant w jednym wyrazie i jako składnik podstawy słotwórczej w innym.
- Podaje przykłady wyrazów z obocznymi tematami słotwórczymi.
- Daje przykłady wyrazów utworzonych za pomocą różnych formantów.

Ortografia:

- Zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne
- OCENĘ DOBRĄ** otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową dla klasy VI

Kształcenie literackie i kulturowe:

- W stopniu dobrym zna treść omawianych lektur oraz tekstów
- Posługuje się poprawną polszczyzną
- Potrafi poprawnie tworzyć plany wydarzeń
- Buduje spójny tekst adekwatny do adresata i tematyki
- Posługuje się krótkimi formami wypowiedzi pisemnej, zgodnie z poznanymi zasadami
- Czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania.
- Podejmuje próby wypowiadania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową: opowiadanie twórcze z dialogiem, elementami opisu; list literacki, charakterystyka z pogłębioną oceną postaci, sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu.
- Dobra znajomość tekstu pozwala mu na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego.
- Poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy.
- Wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu

Fleksja i składnia:

- Potrafi odmieniać części mowy
- Rozpoznaje i wskazuje je w tekście
- Rozpoznaje i stosuje zdania pojedyncze i złożone
- Wymienia rodzaje zaimków.
- Wyróżnia przysłówki wśród innych części mowy, wskazuje sposób ich utworzenia.
- Poprawnie stopniuje przymiotniki, wie, czemu służy stopniowanie.
- Podaje przykłady różnych typów liczebników, odmienia liczebnik złożony i nieokreślony.
- Na konkretnych przykładach omawia sposób wyrażenia orzeczenia i podmiotu.
- Wyróżnia w zdaniu związki wyrazów i nazywa je.
- Tworzy poprawny związek zgody, rzędu i przynależności.
- Układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie.

Słotwórstwo:

- Tworzy rodziny wyrazów i wyrazy pochodne
- Od podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych będących różnymi częściami mowy.
- Rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu.
- Tworzy wyrazy pochodne od wyrażenia przyimkowego i od czasownika.
- Wyjaśnia pisownię podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słotwórstwa.

Ortografia:

- Dobrze opanował zasady ortograficzne i interpunkcyjne, potrafi je zastosować
OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej, w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Potrafi samodzielnie odtworzyć treść utworu w czasie jego omawiania na lekcjach
- Wskazuje elementy świata przedstawionego
- Odróżnia prozę od poezji
- W stopniu dostatecznym posługuje się odpowiednimi formami wypowiedzi pisemnej
- Jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
- Zna przewidziane programem gatunki literackie.
- Odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu.

Fleksja i składnia:

- Właściwie używa form gramatycznych poznanych części mowy
- Wyróżnia w zdaniach podmiot, orzeczenie i ich określenia
- Buduje poprawne zdania pojedyncze i złożone
- Potrafi przeprowadzić analizę składniową prostych przykładów zdań pojedynczych i złożonych
- Rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki i liczebniki; potrafi rozpoznać ich związek z wyrazem określanym.
- Stopniuje przymiotniki.
- Rozróżnia przyimki proste i złożone, wyrażenia przyimkowe.
- Na łatwiejszych przykładach omawia sposób wyrażenia podmiotów.
- Rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe.
- Nazywa w zdaniu części zdania (na prostszych przykładach).
- Układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych.
- Wśród zdań złożonych rozróżnia złożone podrzędnie i współrzędnie.

Słownotwórstwo:

- Potrafi utworzyć wyraz pochodny
- Posługuje się właściwymi słownikami

Ortografia:

- Zna podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne i stosuje je w prostych przykładach

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadania o niewielkim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- Potrafi udzielić odpowiedzi na proste pytania, dotyczące analizowanego tekstu
- Przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności
- Technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu
- Potrafi wskazać podstawowe elementy świata przedstawionego
- Ma ubogi zasób słownictwa
- Względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia.
- W wypowiedziach pisemnych popełnia błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości prac i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie.

Fleksja i składnia:

- Potrafi odmieniać podstawowe części mowy wg podanego wzoru
- Układa proste zdania pojedyncze i złożone
- Rozpoznaje w zdaniu podmiot i orzeczenie
- Przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu (na prostych przykładach).
- Odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określać ich rodzaj.
- Łączy wyrazy w zespoły składniowe.

Słownotwórstwo:

- Zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych. Przeprowadza analizę słownotwórczą wyrazu o przejrzystej budowie – wskazuje podstawę słownotwórczą i formant.
- Nazywa typy formantów.
- Tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów.

Ortografia:

- Zna podstawowe zasady ortograficzne („rz”, „ż”, „ó”, „u”, „ch”, „h”, wielka, mała litera itp.)

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą w zakresie:

Kształcenia literackiego i kulturowego:

- Nie zna treści utworów lirycznych, epickich i dramatycznych
- Nie przeczytał lektur przewidzianych programem klasy VI
- Nie potrafi zredagować poprawnie żadnych form wypowiedzi pisemnej
- Ma ubogi zakres słownictwa i nie podejmuje prób wzbogacenia go
- Nie potrafi nawet pod kierunkiem nauczyciela sformułować dłuższej wypowiedzi

Fleksji i składni:

- Nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji i składni
- Nie odróżnia form części mowy
- Nie potrafi ich odmieniać
- Nie rozróżnia zdań złożonych od pojedynczych
- Nie rozpoznaje części zdania

Ortografii:

- Nie zna i nie stosuje w wypowiedziach pisemnych żadnych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA DLA KLASY VII W KLASYFIKACJI ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Ocenę **NIEDOSTATECZNĄ** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę **DOPUSZCZAJĄCĄ** otrzymuje uczeń, który:

Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- uważnie słucha wypowiedzi kolegów i nauczyciela
- wyraża prośbę o powtórzenie wypowiedzi
- słucha nagrania wzorcowej recytacji
- mówi na temat najważniejszych treści wysłuchanego utworu
- rozumie polecenia
- rozpoznaje fragmenty informacyjne i perswazyjne w wysłuchanym tekście
- rozpoznaje emocje towarzyszące osobie wypowiadającej się

CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY

- czyta teksty współczesne i dawne
- odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźba, grafika) na poziomie dosłownym, na poziomie krytycznym z pomocą nauczyciela i rówieśników określa temat utworu i poruszony problem, odnosi się do wybranych kontekstów, np. biograficznego, historycznego, kulturowego
- rozpoznaje wypowiedź o charakterze emocjonalnym, argumentacyjnym, wskazuje w tekście argumentacyjnym tezę, argument i przykłady
- rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, opinię i fakty, rozróżnia fikcję i kłamstwo
- wie, czym jest perswazja, sugestia, ironia, z pomocą nauczyciela i klasy rozpoznaje aluzję
- rozróżnia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim
- wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi
- dostrzega różne motywy postępowania bohaterów
- odczytując sens utworu, dostrzega podstawowe wartości, takie jak przyjaźń, wierność, patriotyzm; formułuje wnioski
- czyta utwory liryczne i zna cechy liryki jako rodzaju literackiego, zna gatunki należące do liryki: sonet, pieśń, tren
- odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego
- zna podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację
- rozpoznaje obrazy poetyckie w utworze
- czyta utwory epickie i zna cechy epiki jako rodzaju literackiego, zna gatunki należące do epiki
- wymienia elementy konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze
- wie, czym się różni fikcja literacka od rzeczywistości
- rozróżnia narrację pierwszo- i trzecioosobową
- rozpoznaje w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu
- odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog
- rozpoznaje balladę jako gatunek z pogranicza rodzajów literackich
- posługuje się spisem treści, cytatem z poszanowaniem praw autorskich
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, felieton
- wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym, naukowym, publicystycznym
- dostrzega symbole i alegorie w tekstach kultury
- zna terminy *adaptacja filmowa* i *adaptacja teatralna*
- wymienia osoby uczestniczące w procesie powstawania przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator)
- zauważa związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury
- dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury i interpretacji zjawisk społecznych oraz prezentuje je w ramach różnych projektów grupowych

Tworzenie wypowiedzi (elementy retoryki, mówienie i pisanie)

- sporządza w różnych formach notatkę dotyczącą wysłuchanej wypowiedzi
- tworzy plan dłuższej wypowiedzi

- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów, wnioskuje
- wypowiada się na temat
- stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu, a w tekstach mówionych zachowuje poprawność akcentowania wyrazów i zdań, dba o poprawną wymowę
- stara się o estetyczny zapis wypowiedzi
- wygłasza krótki monolog, podejmuje próbę wygłaszania przemówienia oraz próby uczestniczenia w dyskusji
- przygotowuje wywiad
- streszcza, skraca, parafrazuje tekst, w tym tekst popularnonaukowy
- wyraża swoje zdanie i umie je uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów
- pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; wie, jak umieścić dialog w tekście
- opisuje i charakteryzuje postaci rzeczywiste i fikcyjne
- stosuje narrację pierwszo- i trzecioosobową
- opisuje elementy dzieła malarskiego, wykorzystuje z pomocą nauczyciela odpowiednie konteksty
- układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytaty
- wygłasza z pamięci tekst poetycki

Kształcenie językowe (gramatyka języka polskiego, komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja)

- wie, czym jest błąd językowy
- ma podstawową wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego:
 - fonetyki (zna różnicę między głosem a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem
 - słowotwórstwa i słownictwa (wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa
 - o przysłówia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów
 - fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły *nie* z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany)
 - składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie)

Ocenę **DOSTATECZNĄ** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej przez uważne słuchanie wypowiedzi innych jej uczestników
- żywo reaguje na wypowiedzi kolegów i nauczyciela, m.in. prosi o jej powtórzenie, uzupełnienie, wyjaśnienie
- określa tematykę wysłuchanego utworu; ocenia wartość wysłuchanego tekstu
- rozróżnia teksty o charakterze informacyjnym i perswazyjnym
- wybiera potrzebne informacje z wysłuchanego tekstu
- rozpoznaje komizm, kpinę i ironię jako wyraz intencji wypowiedzi

CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY

- podejmuje próby **s a m o d z i e l n e g o** odczytania różnych tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przenośnym, a w ich odczytaniu odnosi się do różnych kontekstów
- nazywa różne motywy postępowania bohaterów
- określa problem poruszony w utworze i ustosunkowuje się do niego
- identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki
- charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu
- wskazuje podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację
- wyodrębnia w tekście obrazy poetyckie
- rozróżnia takie gatunki poezji, jak pieśń, hymn
- identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze
- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości
- rozumie znaczenie terminów *realizm* i *fantastyka*
- odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania
- podaje przykłady utworów należących do literatury dydaktycznej
- zna cechy literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki i ballady

- rozpoznaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego w tekście
- samodzielnie wyszukuje potrzebne informacje w odpowiednich źródłach, sporządza prosty przypis
- wyszukuje informacje w indeksie i przypisach
- rozpoznaje językowe i pozajęzykowe środki perswazji, np. w reklamie prasowej
- analizuje symbole i alegorie występujące w tekstach kultury
- dostrzega funkcje środków pozajęzykowych w sztuce teatralnej i filmie
- wskazuje w balladzie elementy typowe dla różnych rodzajów literackich
- analizuje związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury
- wskazuje elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim

Tworzenie wypowiedzi (elementy retoryki, mówienie i pisanie)

- pisze na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logicznej i spójnej wypowiedzi, wyraża własne zdanie i podaje argumenty na poparcie własnego stanowiska
- zachowuje trójdzielną kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu
- stosuje się do zasad poprawnej wymowy oraz norm dotyczących akcentowania wyrazów i zdań, zna wyjątki w akcentowaniu wyrazów,
- rozróżnia środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia
- stosuje zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy
- uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury
- dostrzega zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację
- uczestniczy w omówieniu recytacji własnej, koleżanek i kolegów
- redaguje rozprawkę z tezą bądź hipotezą, formułuje odpowiednie argumenty i popiera je odpowiednimi przykładami
- pisze wywiad
- stosuje akapity, dba o spójne nawiązania między poszczególnymi częściami wypowiedzi
- zachowuje poprawność językową i stylistyczną tworzonego tekstu
- wykazuje dbałość o estetykę zapisu oraz poprawność ortograficzną i interpunkcyjną
- opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje sensy przenośne w tekstach kultury, takich jak obraz, plakat, grafika
- w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji
- recytuje tekst poetycki, podejmuje próbę interpretacji głosowej z uwzględnieniem tematu i wyrażanych emocji

Kształcenie językowe (gramatyka języka polskiego, komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja)

- dostrzega błędy językowe i potrafi je skorygować
- stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową w zakresie:
 - fonetyki (zna różnicę między głosem a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem
 - słowotwórstwa i słownictwa (wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega różnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa
 - o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów
 - fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły *nie* z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany)
 - składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie

Ocenę **DOBRA** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega środki wyrazu artystycznego tekstu
- analizuje i rozpoznaje intencję nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację

CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY

- płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania i intonacji
- odczytuje tekst na poziomie przenośnym
- określa funkcję przeczytanego tekstu
- interpretuje tytuł utworu

- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych
- dostrzega manipulację i perswazję, wartościowanie w czytanych tekstach, w tym w satyrze
- określa funkcję środków artystycznego wyrazu
- analizuje elementy świata przedstawionego w utworze, omawia ich funkcję w konstrukcji utworu
- uzasadnia przynależność gatunkową różnych utworów literackich
- uzasadnia przynależność tekstu prasowego do publicystyki
- wyszukuje i porównuje informacje w różnych tekstach, m.in. popularnonaukowych i naukowych
- analizuje językowe i pozajęzykowe środki perswazji w reklamie prasowej
- odczytuje sensy przenośne i symboliczne w odbieranych tekstach

MÓWIENIE

Tworzenie wypowiedzi (elementy retoryki, mówienie i pisanie)

- płynnie mówi na podany temat, starając się zachować zasady poprawności językowej i stylistycznej
- uzasadnia własne zdanie za pomocą rzeczowych argumentów
- dobiera środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia
- aktywnie uczestniczy w dyskusji
- wystrzega się brutalności słownej, kłamstwa i manipulacji w wypowiedzi ustnej
- pisze na temat, stosując funkcjonalną kompozycję logicznej wypowiedzi, polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe argumenty poparte celnie dobranymi przykładami
- dobiera i stosuje środki językowe odpowiednio do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju komunikatu
- prezentuje w dyskusji swoje stanowisko, rozwija je odpowiednio dobranymi argumentami, świadomie stosuje retoryczne środki wyrazu
- reaguje z zachowaniem zasad kultury na zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację
- w rozprawce dobiera odpowiednie argumenty, w których odwołuje się do kontekstu literackiego, popiera je odpowiednimi przykładami
- pisze wywiad, wykorzystując zdobytą z różnych źródeł wiedzę na temat podjęty w rozmowie
- opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; podejmuje próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki
- w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera
- recytuje tekst poetycki, interpretację głosowo z uwzględnieniem tematu
- ocenia recytację własną, koleżanek i kolegów i przedstawia uzasadnienie swojej oceny

Kształcenie językowe (gramatyka języka polskiego, komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja)

- umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
- dokonuje korekty tworzonego tekstu
- analizuje elementy językowe w tekstach kultury (np. w reklamach, plakacie, w piosence), wykorzystując wiedzę o języku w zakresie:
 - fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem
 - słowotwórstwa i słownictwa (wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega różnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów
 - fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły *nie* z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany)
 - składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie)

Ocenę **BARDZO DOBRĄ** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega i ocenia zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych tekstu
- interpretuje wysłuchany tekst, uwzględniając intencję jego nadawcy

CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY

- płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania, intonacji oraz uwzględnia budowę wersyfikacyjną, a także organizację rytmiczną utworu poetyckiego
- odczytuje tekst na poziomie przenośnym i symbolicznym
- wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania i odwołując się do ogólnie przyjętych zasad moralnych
- ustosunkowuje się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę, takich jak perswazja, manipulacja itp.
- określa funkcję środków artystycznego wyrazu, a zwłaszcza symbolu i alegorii
- interpretuje symbole występujące w różnych tekstach kultury

Tworzenie wypowiedzi (elementy retoryki, mówienie i pisanie)

- udowadnia swoje racje za pomocą rzeczowych argumentów ułożonych w logiczny wywód
- aktywnie uczestniczy w dyskusji, używając środków językowych wyrażających stosunek mówiącego do przedstawianych treści i nawiązując do wypowiedzi przedmówców, podejmuje próby prowadzenia dyskusji
- charakteryzując postać fikcyjną, ocenia i wartościuje jej zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych norm moralnych
- analizuje uczucia własne i bohaterów literackich,
- próbuje interpretować głosowo wygłaszany tekst, m.in. przez poprawne stosowanie pauz w tekście zawierającym przerzutnie,
- krytycznie, rzeczowo omawia oraz ocenia recytację własną i kolegów
- pisze wypowiedzi logiczne, spójne i przejrzyste pod względem kompozycyjnym i poprawne pod względem językowym, stylistycznym, ortograficznym oraz interpunkcyjnym
- dobierając odpowiednie słownictwo, tworzy tekst wyrażający intencję nadawcy
- posługuje się odpowiednimi argumentami i przykładami w celu uzasadnienia własnego zdania
- posługując się bogatym słownictwem, redaguje różne formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i monologu, opisu, charakterystyki, zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie opisy, recenzję i notatkę (różnorodne postaci) oraz pisma użytkowe
- odwołując się do kontekstów, tworzy rozprawkę z tezą lub hipotezą

Kształcenie językowe (gramatyka języka polskiego, komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja)

- wykorzystując wiedzę o języku, analizuje elementy językowe w tekstach kultury jako świadome kształtowanie warstwy stylistycznej tekstu
- świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania w zakresie fonetyki, fleksji, składni, słownictwa

Ocenę **CELUJĄCĄ** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- słucha i rozumie wypowiedzi kolegów i nauczyciela jako aktywny uczestnik różnych sytuacji mówienia w czasie zajęć lekcyjnych
- odczytuje i interpretuje zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych nagrania wzorcowej recytacji
- analizuje i wykorzystuje w nowych sytuacjach dydaktycznych informacje wybrane z wysłuchanego tekstu

CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY

- czyta różne teksty (zarówno współczesne, jak i dawne, przewidziane w programie nauczania) na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym
- samodzielnie interpretuje teksty pisane i inne teksty kultury, uwzględniając intencję nadawcy oraz konteksty niezbędne do interpretacji
- praktycznie wykorzystuje informacje wybrane z tekstu literackiego, popularnonaukowego, naukowego
- krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego

Tworzenie wypowiedzi (elementy retoryki, mówienie i pisanie)

- samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat,

w których przedstawia własne stanowisko, lub za pomocą popartych przykładami argumentów uwzględniających różne konteksty kulturowe dowodzi przyjętej racji

- aktywnie uczestniczy w dyskusji jako dyskutant lub przewodniczący, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko i wnioski
- interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcję zastosowanych środków stylistycznych
- oceniając pracę innych, przedstawia krytyczną, rzeczową refleksję wynikającą z wnikliwej analizy wykonanych zadań i erudycji polonistycznej
- pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu, w tym rozprawkę z hipotezą; wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję
- tworzy oryginalne notatki, posługując się bogatym słownictwem
- redaguje dłuższe formy wypowiedzi
- podejmuje próby własnej twórczości literackiej

Kształcenie językowe (gramatyka języka polskiego, komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja)

- wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensy symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi
- samodzielnie poszerza wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach

KRYTERIA OCENIANIA DZIECI Z DYSFUNKCJAMI

„Dysleksja rozwojowa” czyli specyficzne trudności w nauce czytania i pisania - zaburzenie manifestujące się trudnościami w nauce czytania i pisania, mimo stosowania standardowych metod nauczania, inteligencji na poziomie przeciętnym i sprzyjających warunków społeczno-kulturowych. Jest spowodowana zaburzeniami podstawowych funkcji poznawczych, co często uwarunkowane jest konstytucjonalnie”
/Wikipedia/

By precyzyjniej wskazać trudności występujące u dziecka używamy trzech określeń:

1. dysleksja - trudności w opanowaniu umiejętności czytania
2. dysgrafia – to zaburzenia dotyczące techniki pisania
3. dysortografią – to trudności w opanowaniu poprawnej pisowni

dysfunkcje te nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego programem nauczania. Jednak ze względu na trudności w nauce nie wynikające z winy dziecka, nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych możliwości ucznia i pracuje zgodnie z wytycznymi indywidualnych planów pracy z uczniem dysfunkcyjnym.

W związku z tym nauczyciel w ocenie pracy ucznia powinien:

a) w zakresie prac pisemnych:

- wydłużyć czas przeznaczony na pisanie pracy
- nie oceniać estetyki pisma
- poprawiać lecz nie uwzględniać w ocenie błędów ortograficznych w dyktandach i pracach stylistycznych
- pomóc w przeczytaniu tekstu bazowego, poleceń
- udostępnić dodatkowe słowniki i inne pomoce

b) w zakresie słuchania i mówienia:

- wydłużyć czas wypowiedzi
- zadawać dodatkowe pytania ukierunkowujące
- oceniać merytoryczną wiedzę, a nie formę przekazu informacji
- umożliwić odpowiadanie bez obecności innych uczniów
- podkreślać nawet minimalne postępy ucznia

c) w zakresie czytania:

- zachęcać do czytania
- sprawdzać znajomość treści a nie technikę czytania
- umożliwić czytanie bez obecności innych
- podkreślać nawet minimalne postępy ucznia

w pozostałych obszarach nauczania uczniowie dysfunkcyjni oceniani są wg ogólnych kryteriów.

UWAGI KOŃCOWE

- ✓ Nauczyciel zaznajamia uczniów z PSO na początku roku szkolnego oraz na bieżąco udostępnia ten dokument uczniom i rodzicom w pracowni języka polskiego, jest on również dostępny na stronie internetowej szkoły.
- ✓ Roczna ocena klasyfikacyjna obejmuje osiągnięcia uczniów w I i II okresie (z naciskiem na okres II).
- ✓ **Ocena śródroczna i końcoworoczna nie jest średnią matematyczną ocen**

Częstkowych

Uczeń ma prawo przeanalizować ocenę otrzymaną z pracy pisemnej w dniu, w którym zostaje poinformowany o wynikach.

- ✓ Nauczyciel ma obowiązek, na prośbę ucznia lub rodzica (prawnego opiekuna),

uzasadnić wystawioną ocenę.

- ✓ Rodzic w obecności nauczyciela ma prawo wglądu do prac pisemnych swojego dziecka.
- ✓ Brak odpowiednich materiałów potrzebnych na lekcję traktowany jest jako

nieprzygotowanie do lekcji.

- ✓ Wszelkie plagiaty karane są oceną niedostateczną.
- ✓ Forma i sposób informowania o postępach i zagrożeniach uczniów jest zgodna z WZO.
- ✓ Końcoworoczna ocena niedostateczna może być poprawiana zgodnie z WZO.
- ✓ Nauczyciel w dniu rozdawania sprawdzonych prac podaje do wiadomości uczniów skalę

punktową, według której oceniany był sprawdzian (praca klasowa, wypracowanie itp.).

✓ Uczniowie nie mogą w zeszytach przedmiotowych i na sprawdzianach pisać flamastrami i czerwonym długopisem (zastrzeżonym dla nauczyciela) oraz na sprawdzianach używać korektorów.

✓ Dla potrzeb ucznia i rodziców nauczyciel gromadzi przez rok prace sprawdzające, które na prośbę rodziców udostępnia im do wglądu w czasie konsultacji, wywiadówek bądź dyżurów. Po zakończeniu roku szkolnego można je odebrać u nauczyciela.

- ✓ Nie zgłoszenie nauczycielowi na początku lekcji braku pracy domowej, zeszytu, itp.

upoważnia go do wystawienia stopnia niedostatecznego.

✓ Nie ocenia się ucznia do 3 dni po dłuższej, trwającej co najmniej dwa tygodnie, usprawiedliwionej nieobecności w szkole;

- ✓ Uczeń zawsze może zwrócić się do nauczyciela o pomoc i wsparcie.
- ✓ Uczeń nie może otrzymać ponownie oceny niedostatecznej za ten sam zakres wiedzy i

umiejętności.

✓ Za ocenę pracy grupy ponoszą odpowiedzialność w równym stopniu wszyscy członkowie grupy.

MATEMATYKA

Wymagania edukacyjne z matematyki
w Szkole Podstawowej nr 4
w Ostrowie Wielkopolskim
obowiązujące w roku szkolnym
2018/2019

Wymogi edukacyjne z matematyki zostały opracowane na podstawie:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
5. Statutu Szkoły Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
6. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Szkole Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
7. Programu nauczania matematyki „ Matematyka 2001” , „Matematyka wokół nas”, „Matematyka z plusem”

Spis treści

- I. Kształtowanie kompetencji kluczowych
- II. Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów
 - 1) Zasady oceniania
 - 2) Pomiar osiągnięć
 - 3) Przygotowanie się do zajęć
 - 4) Prace pisemne
 - 5) Odpowiedzi ustne
 - 6) Prace domowe
 - 7) Zasady informowania o osiągnięciach
 - 8) Aktywność na lekcji
 - 9) Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania z matematyki.
- III. Obszary aktywności
- IV Ogólne kryteria ocen z matematyki.

IV V. Dostosowanie wymagań z matematyki dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych

V

I. Kształtowanie kompetencji kluczowych

1. Poznanie podstawowych pojęć matematycznych
2. Rozwijanie umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem. Przygotowanie do korzystania z tekstów dotyczących różnych dziedzin wiedzy oraz tekstów użytkowych.
3. Prawidłowe posługiwanie się podstawowymi pojęciami matematycznymi przy rozwiązywaniu zadań
4. WYROBIENIE nawyku sprawdzania otrzymanych rozwiązań i korygowania błędów
5. Rozwijanie umiejętności precyzyjnego formułowania odpowiedzi do zadań
6. Uzyskanie sprawności w prostych obliczeniach pamięciowych
7. Uzyskanie sprawności w stosowaniu algorytmów działań pisemnych
8. Zdobycie umiejętności przydatnych w życiu codziennym:
 - posługiwanie się zegarem i kalendarzem
 - szacowanie wyników
 - posługiwanie się kalkulatorem
 - odczytywanie informacji z wykresów, diagramów
 - posługiwanie się podstawowymi jednostkami długości, wagi, objętości
 - posługiwanie się skalą
 - posługiwanie się pieniędzmi, planowanie wydatków i gospodarowanie pieniędzmi
9. Rozwijanie pamięci i wyobraźni
10. Dostrzeganie sytuacji problemowych, umiejętność rozwiązywania tych sytuacji
11. Posiadanie umiejętności gromadzenia, przetwarzania informacji i danych (zbieranie, porządkowanie, opisywanie, szacowanie i analiza danych)
12. Rozwijanie umiejętności abstrakcyjnego myślenia i logicznego rozumowania.
13. Kształtowanie umiejętności stosowania schematów, symboli literowych i rysunków przy rozwiązywaniu różnych zadań i problemów w sytuacjach codziennych.
14. Rozwijanie samodzielności w poszukiwaniu i zdobywaniu informacji

15. Kształtowanie dobrej organizacji pracy,
16. Planowanie, organizowanie, wyrabianie systematyczności, pracowitości i wytrwałości i ocenianie własnej pracy
17. Rozwijanie umiejętności współdziałania w zespole
18. Kształtowanie umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce
19. Kształtowanie umiejętności skutecznego porozumiewania się, prezentacji własnego punktu widzenia i branie pod uwagę poglądów innych ludzi.
20. Przygotowanie do korzystania z nowych technologii.
21. Przygotowanie uczniów do pokonywania stresu w sytuacjach egzaminacyjnych.

VI II. Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

1. Zasady oceniania
 - 1) Uczeń jest oceniany według tradycyjnej skali ocen od 1 do 6, zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z matematyki oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania matematyki w poszczególnych klasach. Dopuszcza się stosowanie plusa lub minusa przy ocenach częściowych. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów.
 - 2) Ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń otrzymuje za **systematyczną pracę** w ciągu całego okresu (roku). Na koniec okresu nauczyciel nie przewiduje żadnych dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych (poprawkowych). Wyłącza się sytuacje wyjątkowe, np. długotrwała choroba.
 - 3) Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne do poziomu koniecznego w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
 - 4) Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną za pierwszy semestr zobowiązany jest do uzupełnienia poziomu wiedzy i umiejętności w terminie i na zasadach uzgodnionych z nauczycielem przedmiotu. W przypadku nie uzupełnienia zaległości, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w klasyfikacji rocznej.
 - 5) Na lekcjach matematyki oceniane będzie:
 - Rozumienie pojęć matematycznych i rozumienie ich definicji
 - Znajomość i stosowanie poznanych praw matematycznych
 - Prowadzenie rozumowań
 - Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych metod
 - Posługiwanie się symbolami i językiem matematycznym, odpowiednim do danego etapu kształcenia
 - Czytanie tekstów matematycznych ze zrozumieniem

- Matematyzowanie problemów zawartych w treści zadań
- Umiejętność zastosowania nabytej wiedzy matematycznej w praktyce
- Aktywność na lekcjach, praca w grupach i w zespole klasowym oraz własny wkład pracy ucznia
- Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach i estetyka wykonywanych prac.

2. Pomiar osiągnięć

Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- 1) Prace klasowe (sprawdziany)
- 2) Kartkówki
- 3) Odpowiedzi ustne
- 4) Prace domowe
- 5) Zeszyty ćwiczeń
- 6) Prace długoterminowe
- 7) Inne formy aktywności:
 - udział w konkursach
 - wykonywanie pomocy dydaktycznych
 - aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z matematyką
- 8) Obserwacja:
 - przygotowania ucznia do lekcji
 - sposobu prezentowania swoich wiadomości
 - jego aktywności na lekcji
 - pracy w grupie i w zespole klasowym

3. Przygotowanie się do zajęć.

- 1) Uczeń ma obowiązek systematycznie przygotowywać się do zajęć.
- 2) Każdy uczeń przychodzący na lekcje matematyki jest zobowiązany do przynoszenia:
VII - podręcznika i ćwiczeń "Matematyka 2001", „Matematyka wokół nas” oraz zeszytu przedmiotowego w kratkę,
VIII- na geometrię przyrządów: ekierka, linijka, cyrkiel, kątomierz i ołówek,
- 3) Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt i na bieżąco wypełniać zeszyt ćwiczeń.
- 4) Przez przygotowanie się do zajęć rozumiemy:
 - wykonanie zadania domowego
 - wykonanie zadania długoterminowego
 - przygotowanie się do odpowiedzi ustnej
 - przyniesienie zeszytu
 - przyniesienie zeszytu ćwiczeń
 - przyniesienie pomocy potrzebnych do lekcji, w tym przyrządów geometrycznych.
 - Uczeń ma prawo do trzykrotnego zgłoszenia w ciągu okresu nieprzygotowania się do zajęć. Musi to uczynić na samym początku lekcji. Po wykorzystaniu nieprzygotowania się do zajęć za każde następne uczeń otrzymuje ocenę

niedostateczną, o ewentualnej możliwości poprawy decyduje nauczyciel. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania na lekcjach powtórzeniowych i pracach klasowych.

4. Prace pisemne

1. Wszystkie prace pisemne są obowiązkowe.
2. Ocenę za pracę pisemną nauczyciel wystawia na podstawie liczby zdobytych punktów, informujących o spełnieniu wymagań na poszczególne oceny.
3. Każda praca pisemna jest dokumentem szkolnym. Uczeń starannie prezentuje w niej swoje wiadomości i dba o jej estetykę. Oceniając pracę nauczyciel uwzględnia możliwości ucznia. Wyjątkiem są uzasadnione sytuacje (np. dysgrafia, opinie z Poradni Psychologiczno Pedagogicznych)
 - Nauczyciel ma prawo obniżyć ocenę o jeden stopień jeśli praca jest niestaranna i nieestetyczna, a w przypadku gdy praca jest nieczytelna nauczyciel ma prawo postawić ocenę niedostateczną
4. Nauczyciel ma prawo przerwać pracę pisemną uczniowi lub całej klasie, jeśli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielność jego pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas pracy pisemnej jest podstawą postawienia uczniowi oceny niedostatecznej.

5. Prace klasowe (sprawdziany)

- Prace klasowe lub sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu każdego działu.
- Prace klasowe trwają 45 minut i obejmują co najmniej 1 dział programowy.
- Praca klasowa jest zapowiadana tydzień wcześniej, podawany jest wówczas zakres materiału, który jest utrwalony na lekcji powtórzeniowej.
- Nauczyciel korzysta z następującej skali przeliczania punktów uzyskanych na pracy klasowej na oceny
 - 0% do 30% - ocena niedostateczna
 - 31% do 50% - ocena dopuszczająca
 - 51% do 70% - ocena dostateczna
 - 71% do 85% - ocena dobra
 - 86% do 99% - ocena bardzo dobra
 - 100% i/lub zadanie dodatkowe (do decyzji nauczyciela) - ocena celująca

Nauczyciel w zależności od stopnia trudności pracy pisemnej ma prawo użycia innej skali niż powyższa.

- Nauczyciel sprawdza prace klasowe w czasie nie przekraczającym dwóch tygodni.
- W przypadku otrzymania z pracy klasowej oceny niedostatecznej uczeń ma prawo do poprawy, która jest dobrowolna i odbywa się w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Poprawa może nastąpić tylko raz. Do dziennika wpisane będą wówczas dwie oceny, z których będzie liczona średnia arytmetyczna.
- Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, i nieobecność ta jest dłuższa niż dwa dni, to ma obowiązek ją napisać w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od powrotu do szkoły. W pozostałych przypadkach uczeń ma obowiązek napisać pracę klasową na kolejnej jednostce lekcyjnej.

- Unikanie lub odmowa pisania pracy pisemnej jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

a) Kartkówki

- Kartkówki trwają od 5 do 20 minut i dotyczą trzech ostatnich lekcji. Nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie. W przypadku, gdy ocen niedostatecznych z kartkówek jest kilka pod rząd, nauczyciel postanawia w jakiej formie i terminie nastąpi poprawa.
- Ilość kartkówek nie jest określona, o jej potrzebie nauczyciel sam decyduje.
- Sprawdzone i omówione kartkówki wracają do nauczyciela i są do wglądu dla rodziców.
- Kartkówki będą oceniane według następującej skali procentowej (propozycja)
0 % - 40% - ocena niedostateczna
41% - 50% - ocena dopuszczająca
51% - 74% - ocena dostateczna
75% - 94% - ocena dobra
95% - 100% - ocena bardzo dobra

5. Odpowiedzi ustne

Odpowiedź ustna polega na samodzielnym rozwiązaniu zadania (lub zadań) dotyczącego bieżącego materiału.

W ocenianiu odpowiedzi ustnej stosuje się następujące kryteria oceniania:

- Bezbłędne rozwiązanie zadania na tablicy (i zadania domowego w zeszyte), z pełnym komentarzem - **ocena bardzo dobra**
- Drobne błędy rachunkowe podczas rozwiązywania na tablicy (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszyte) - **ocena dobra**
- Rozwiązanie zadania na tablicy przy niewielkiej pomocy nauczyciela (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszyte) – **ocena dostateczna**
- Rozwiązanie zadania na tablicy przy dużej pomocy nauczyciela (i rozwiązanie zadania domowego w zeszyte) - **ocena dopuszczająca**
- Nauczyciel może sprawdzić wiedzę ucznia z wiadomości z trzech ostatnich lekcji w formie odpowiedzi ustnej.

6. Prace domowe

- Praca domowa jest obowiązkowa.
- W każdym przypadku braku pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej za brak pracy domowej, gdy przed lekcją zgłosił, iż nie potrafił sam wykonać zadanej pracy i pokazał pisemne próby rozwiązania wszystkich przykładów lub wykonał dwukrotnie więcej przykładów ze zbioru zadań dotyczących danego działu.
- Uczeń musi rozumieć (i zaprezentować tok rozumowania) jak rozwiązał zadanie domowe.

7. Zasady informowania o osiągnięciach

- Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.

- Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał. Informacja o ocenie jest wpisywana do dziennika internetowego Librus.
- Rodzice są także informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań i konsultacji.
- Zarówno uczeń, jak i rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych oraz ocen ucznia w dzienniku.
- W zależności od potrzeb nauczyciel przeprowadza rozmowy indywidualne lub osobiste oraz wysyła wiadomości za pośrednictwem dziennika internetowego Librus, informujące rodziców o postępach w nauce ich dzieci.

8. Aktywność na lekcji

Aktywna postawa podczas lekcji promowana będzie znakiem plus (+). Pięć takich znaków będzie równoznaczne z oceną bardzo dobrą, cztery z oceną dobrą, trzy z oceną dostateczną, natomiast osiem plusów przekłada się na ocenę celującą.

Przed wystawieniem oceny okresowej (końcoworocznej) uczeń otrzymuje ocenę za aktywność na lekcjach matematyki. Przez aktywność rozumiemy:

- Częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi
- Rozwiązywanie zadań dodatkowych
- Aktywną pracę w grupach.

9. Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania

- Ustalenie wspólnie z uczniem, jakie partie materiału wymagają nadrobienia
- Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, praca własna)
- Współpraca z pedagogiem szkolnym – wspólne ustalenie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

III. Obszary aktywności z matematyki

Obszary aktywności a wymagania na ocenę:					
Obszary aktywności	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	uczeń:	uczeń:	uczeń:	uczeń:	uczeń:
Rozumienie pojęć matematycznych i znajomość ich definicji	-intuicyjnie rozumie pojęcia, -zna ich nazwy, -potrafi podać przykłady modeli dla tych pojęć.	-potrafi przeczytać definicje zapisane za pomocą symboli	-potrafi sformułować definicje, zapisać je, -operować pojęciami, stosować je	-umie klasyfikować pojęcia, -podaje szczególne przypadki.	-uogólnia, -wykorzystuje uogólnienia i analogie.
Znajomość i stosowanie poznanych twierdzeń	-intuicyjnie rozumie podstawowe twierdzenia, -potrafi wskazać założenie i tezę, -zna symbole	-potrafi stosować twierdzenia w typowych zadaniach, -potrafi podać przykład potwierdzający	-potrafi sformułować twierdzenie proste i odwrotne, -potrafi przeprowadzić	-uzasadnia twierdzenia w nietrudnych przypadkach, -stosuje uogólnienia i analogie do	operuje twierdzeniami i je dowodzi.

Wymagania edukacyjne

Szkoła Podstawowa nr 4 im. Królowej Jadwigi w Ostrowie Wielkopolskim

	matematyczne	prawdziwość twierdzenia.	proste wnioskowania	formułowanych hipotez.	
Prowadzenie rozumowań	-potrafi wskazać dane, niewiadome, wykonuje rysunki z oznaczeniami do typowych zadań	-potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych sytuacjach.	-analizuje treść zadania, -układa plan rozwiązania, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania.	umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania.	-potrafi oryginalnie rozwiązać zadanie, także o podwyższonym stopniu trudności.
Posługiwanie się symboliką i językiem matematyki adekwatnym do danego etapu kształcenia	-tworzy, z pomocą nauczyciela, proste teksty w stylu matematycznym.	- tworzy proste teksty w stylu matematycznym	- tworzy proste teksty w stylu matematycznym z użyciem symboli.	-samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje.	-samodzielnie potrafi formułować twierdzenia i definicje z użyciem symboli matematycznych
Analizowanie tekstów w stylu matematycznym	-odczytuje, z pomocą nauczyciela, dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel.	-odczytuje dane z prostych tekstów, diagramów, rysunków, tabel.	-odczytuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel.	-odczytuje i porównuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów.	-odczytuje i analizuje dane z tekstów, diagramów, rysunków, tabel, wykresów.
Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych metod	-zna zasady stosowania podstawowych algorytmów, -stosuje je z pomocą nauczyciela.	- stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach.	-stosuje algorytmy w sposób efektywny, -potrafi sprawdzić wyniki po ich zastosowaniu.	-stosuje algorytmy uwzględniając nietypowe rozwiązania, szczególne przypadki i uogólnienia.	-stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych.
Stosowanie wiedzy przedmiotowej w rozwiązywaniu problemów pozamatematycznych	-stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych, z pomocą nauczyciela.	- stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania problemów praktycznych.	-stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania różnych problemów praktycznych.	-stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania nietypowych problemów z innych dziedzin.	-stosuje umiejętności matematyczne do rozwiązywania skomplikowanych problemów z innych dziedzin.
Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach	-prezentuje wyniki swojej pracy w sposób narzucony przez nauczyciela.	-prezentuje wyniki swojej pracy w sposób jednolity, wybrany przez	- prezentuje wyniki swojej pracy na różne sposoby, nie zawsze dobrze	-prezentuje wyniki swojej pracy we właściwie wybrany przez	-prezentuje wyniki swojej pracy w różnorodny sposób,

		siebie.	dobrane do problemu.	siebie sposób.	-dobiera formę prezentacji do problemu.
--	--	---------	----------------------	----------------	---

IV. Ogólne kryteria ocen z matematyki

1. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
 - a) Posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania matematyki w danej klasie. Potrafi zastosować poznaną wiedzę matematyczną do rozwiązywania nietypowych problemów z różnych dziedzin życia.
 - b) Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych. Rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy.
 - c) Wykazuje stałą gotowość i chęć do poszerzania wiedzy. Reprezentuje szkołę w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z matematyki. Bierze w nich czynny udział i odnosi sukcesy kwalifikując się do finałów. Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z matematyką. Rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe. Jest aktywny i zawsze przygotowany do lekcji. Dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
2. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
 - a) Opanował wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania danej klasy na poziomie dopełniającym.
 - b) Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, sprawnie korzysta ze wskazówek nauczyciela do rozwiązywania zadań wykraczających poza program nauczania danej klasy.
 - c) Zawsze ma odrobione zadanie domowe, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, pomaga innym. Jest aktywny na lekcjach. Uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach przedmiotowych z matematyki.
3. Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który:
 - a) Opanował w stopniu roszszerzającym wiadomości objęte programem nauczania w danej klasie.
 - b) Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne z niewielką pomocą nauczyciela.
 - c) Bierze czynny udział w lekcjach matematyki, zawsze jest do nich przygotowany i systematycznie odrabia zadania domowe.
4. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
 - a) Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym.
 - b) Spełnia wymagania podstawowe, potrafi rozwiązywać typowe zadania o niewielkim stopniu trudności.
 - c) Zdarza mu się brak pracy domowej, jego aktywność na lekcjach matematyki jest niewielka.
5. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który

- a) Opanował wiadomości objęte programem nauczania w danej klasie w stopniu koniecznym. Ma braki w opanowaniu wiadomości podstawowych, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z matematyki w dalszym etapie kształcenia.
 - b) Przy wydatnej pomocy nauczyciela rozwiązuje bardzo proste zadania.
 - c) Stara się uzupełnić brakujące wiadomości. Systematycznie bierze udział w zajęciach wyrównawczych z matematyki, wykazuje zainteresowanie możliwością poprawy ocen.
 - d) Zdarzają mu się braki prac domowych, nie zawsze sporządza notatki, nie uczestniczy aktywnie w lekcji.
6. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
- a) Nie spełnia na poziomie koniecznym wymagań edukacyjnych ujętych w programie nauczania, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z matematyki.
 - b) Nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.
 - c) Często jest nieprzygotowany do lekcji. Nie uczestniczy aktywnie w lekcji, nie notuje lub nie prowadzi zeszytu. Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu, często opuszcza lekcje matematyki bez usprawiedliwienia.
 - d) Nie wykazuje zainteresowania możliwościami poprawienia ocen z matematyki stworzonymi mu przez nauczyciela. Nie korzysta z zajęć wyrównawczych lub często je opuszcza.

V. Dostosowanie wymagań z matematyki dla ucznia o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

Cele edukacyjne:

1. Przyswojenie podstawowych pojęć i umiejętności matematycznych znajdujących zastosowanie w najprostszych sytuacjach praktycznych, a w szczególności opanowanie:
 - a) Wykonywanie obliczeń na liczbach naturalnych, ułamkach zwykłych i dziesiętnych,
 - b) Umiejętności rozwiązywania zadań prowadzących do obliczeń arytmetycznych, użycia wzoru lub łatwego równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą,
 - c) Umiejętności wykorzystania najprostszych pojęć z geometrii w sytuacjach praktycznych, rozwój wyobraźni przestrzennej,
 - d) Wprowadzenie do gromadzenia danych, ich uporządkowanie i tworzenie najprostszej prezentacji.
2. Wyrobienie nawyku obserwacji, eksperymentowania, samodzielnego poszukiwania i zdobywania informacji.

Wymagania

1. Liczby naturalne. Uczeń:
 - a) Odczytuje i zapisuje liczby naturalne mniejsze niż 9999 w dziesiętkowym układzie pozycyjnym,
 - b) Porównuje liczby naturalne stosując znaki $<$, $>$, $=$,
 - c) Dodaje, odejmuje, mnoży liczby naturalne w zakresie 100 i w tym zakresie dzieli przez liczbę jednocyfrową,
 - d) Stosuje reguły dotyczące kolejności wykonywania działań na liczbach naturalnych w wyrażeniach arytmetycznych, zawierających nie więcej niż 4 działania,

- e) Dzieli liczby naturalne w zakresie 100,
 - f) Podaje przykłady liczby pierwszej i złożonej,
 - g) Porównuje różnicowo i ilorazowo liczby naturalne w zakresie 1000,
 - h) Rozwiązuje proste zadania tekstowe prowadzące do obliczeń na liczbach naturalnych w zakresie 1000,
 - i) Zapisuje liczby od 1 do 12 w systemie rzymskim.
2. Liczby całkowite. Uczeń:
- a) Zapisuje i odczytuje liczby całkowite ujemne większe od -30 , zaznacza na osi liczbowej liczby całkowite od -10 do 10 .
 - b) Porównuje liczby całkowite od -10 do 10 .
3. Ułamki zwykłe. Uczeń:
- a) Dzieli całości na 2 i 4 równe części przez zginanie, zginięcie lub rozcinanie,
 - b) Zapisuje ułamek jako iloraz liczb, skraca i rozszerza ułamek przez 2 i 3,
 - c) Zamienia liczbę mieszaną mniejszą od 20 o mianowniku naturalnym od 1 do 10 na ułamek niewłaściwy i odwrotnie,
 - d) Porównuje ułamki o tych samych mianownikach, odczytuje ułamki mniejsze od 20 o mianowniku naturalnym do 10 zaznaczone na osi liczbowej,
 - e) Dodaje ułamki o tych samych mianownikach, odejmuje ułamki o tych samych mianownikach, gdy część ułamkowa odjemnej jest większa od części ułamkowej odjemnika, mnoży ułamki właściwe i niewłaściwe, mnoży i dzieli ułamki właściwe i niewłaściwe przez liczbę.
4. Ułamki dziesiętne. Uczeń:
- a) Zapisuje liczbę w postaci ułamka dziesiętnego do dwóch miejsc po przecinku, zapisuje ułamek zwykły o mianowniku 10 i 100 w postaci ułamka dziesiętnego, zapisuje ułamek dziesiętny z co najwyżej dwoma miejscami po przecinku w postaci ułamka zwykłego,
 - b) Zapisuje wyrażenia dwumianowane, złotówki i grosze, centymetry i milimetry i ich dziesiętną postać,
 - c) Zaznacza ułamki dziesiętne na gotowej osi liczbowej. Porównuje ułamki dziesiętne,
 - d) Dodaje odejmuje oraz dzieli ułamki dziesiętne przez liczbę jednocyfrową,
 - e) Oblicza sumę, różnicę, iloraz i iloczyn ułamków dziesiętnych za pomocą kalkulatora.
5. Figury płaskie. Uczeń:
- a) Wskazuje i rysuje punkt, prostą, półprostą i odcinek,
 - b) Rysuje proste prostokątne i proste równoległe,
 - c) Mierzy długości w centymetrach i milimetrach. Zamienia jednostki długości: metry na centymetry, centymetry na milimetry,
 - d) Rysuje i rozpoznaje kąt, mierzy kąty i porównuje Kąty od 0 do 180 stopni
 - e) Rysuje i rozpoznaje trójkąt równoboczny i prostokątny
 - f) Zna sumę miar kątów w trójkącie,
 - g) Rozpoznaje i rysuje czworokąty: równoległoboki, prostokąty i kwadraty,
 - h) Rozpoznaje i rysuje wielokąty o liczbie boków mniejszej niż sześć, oblicza obwód takiego wielokąta, gdy długości boków wyrażone są liczbami naturalnymi,
 - i) Podaje sposób obliczenia pola kwadratu i prostokąta, równoległoboku i trójkąta. Oblicza pola w prostych sytuacjach praktycznych,
 - j) Rozróżnia i rysuje koło i okrąg,
 - k) Prawidłowo odczytuje skalę, rozumie pojęcie skali na mapie.
6. Bryły. Uczeń:

- a) Wskazuje podstawy, ściany i ściany boczne oraz krawędzie na modelach graniastosłupów prostych trójkątnych i czworokątnych, rysuje siatkę sześcianu
- b) Rozpoznaje w sytuacjach praktycznych stożki, ostrosłupy, walce i kule,
- c) Oblicza pole powierzchni i objętość sześcianu i prostopadłościanu z użyciem jednostek objętości bez zamiany tych jednostek.

Przewidywane osiągnięcia

Uczeń:

- a) Wykonuje najprostsze obliczenia pamięciowe i pisemne na liczbach naturalnych, ułamkach zwykłych i dziesiętnych, a także za pomocą kalkulatora,
- b) Mierzy i oblicz długości, miary kątów, pola i objętości, czas i wagę w prostych sytuacjach praktycznych,
- c) Odczytuje dane z planu i mapy,
- d) Rozwiązuje zadania dotyczące prostych sytuacji praktycznych, prowadzących do obliczeń arytmetycznych lub zastosowania wzoru.

IV. Szczegółowe kryteria ocen dla klasy czwartej.

- 1. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
 - a) Zna zależności wartości cyfry od jej położenia w liczbie,
 - b) Zna kolejność działań bez użycia nawiasów,
 - c) Zna algorytmy czterech działań pisemnych,
 - d) Umie zapisywać liczby słowami i potrafi odczytać liczby zapisane cyframi,
 - e) Zna jednostki miary i długości,
 - f) Rysuje odcinki o danej długości, odcinki równoległe i prostopadłe,
 - g) Oblicz obwód prostokąta i kwadratu,
 - h) Rozpoznaje koła i okręgi wśród innych figur płaskich,
 - i) Zna pojęcie ułamka jako części całości,
 - j) Umie dodawać i odejmować ułamki o tych samych mianownikach.
- 2. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:
 - a) Dodaje i odejmuje w pamięci liczby dwucyfrowe bez przekroczenia progu dziesiętkowego,
 - b) Mnoży i dzieli w pamięci liczby przez 2 i przez 5
 - c) Rozwiązuje i układa zadania tekstowe jednodziałaniowe,
 - d) Zaznacza liczby na osi liczbowej,
 - e) Zapisuje wielokrotności liczb i znajduje dzielniki liczb dwucyfrowych,
 - f) Rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 5 i 10,
 - g) Opisuje część figury za pomocą ułamka,
 - h) Porównuje dwa ułamki o liczniku jeden i dwa ułamki o jednakowych mianownikach,
 - i) Skraca i rozszerza proste ułamki,
 - j) Dodaje i odejmuje dwa ułamki o różnych mianownikach,
 - k) Zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne,
 - l) Porównuje ułamki dziesiętne o tej samej liczbie cyfr po przecinku,
 - m) Rysuje proste prostopadła za pomocą ekierki,
 - n) Rysuje okrąg o danym promieniu i danej średnicy,
 - o) Rysuje odcinki i prostokąty w skali,
 - p) Oblicza pola prostokątów i kwadratów,

- q) Rysuje siatkę prostopadłościanów.
3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:
- a) Dodaje i odejmuje w pamięci liczby dwucyfrowe z przekroczeniem progu dziesiętkowego,
 - b) Umie zapisać w systemie rzymskim liczby większe niż 100,
 - c) Mnoży i dzieli liczby z zerami wewnętrznymi,
 - d) Umie zapisać rozwiązanie zadania za pomocą równania,
 - e) Rozwiązuje zadania wielodziałaniowe,
 - f) Dodaje i odejmuje pisemnie ułamki dziesiętne,
 - g) Mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 1000, 1000,
 - h) Zna cechy podzielności przez 3, 9, 4, 25,
 - i) Rozumie pojęcie najmniejszej wspólnej wielokrotności i największego wspólnego dzielnika, znajduje je
 - j) Porównuje ułamki zwykłe,
 - k) Odejmuje ułamek od całości i dopełnia całości,
 - l) Wie jak obliczyć pole powierzchni i objętość sześcianu i prostopadłościanu.
4. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:
- a) Rozwiązuje i układa zadania wielodziałaniowe,
 - b) Zapisuje i odczytuje liczby do miliarda,
 - c) Mnoży i dzieli liczby naturalne sposobem pisemnym przez liczby dwucyfrowe,
 - d) Stosuje wszystkie poznane cechy podzielności,
 - e) Zapisuje ułamki w postaci nieskracalnej,
 - f) Zamienia ułamki zwykłe o mianownikach 2, 4, 5, 25 na ułamki dziesiętne,
 - g) Dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o różnych mianownikach,
 - h) Rysuje za pomocą linijki i ekiejki proste równoległe,
 - i) Oblicza na podstawie planu i mapy rzeczywiste odległości.
5. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:
- a) Rozwiązuje zadania złożone i problemowe
 - b) Wykracza wiadomościami i umiejętnościami poza program klasy czwartej,
 - c) Bierze udział w konkursach matematycznych pozaszkolnych i osiąga w nich czołowe lokaty.

V. Szczegółowe kryteria ocen dla klasy piątej.

1. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
- a) Zna kolejność działań z użyciem nawiasów i bez nawiasów, w zbiorze liczb naturalnych,
 - b) Zna pojęcie ułamka jako część całości,
 - c) Wykonuje cztery działania sposobem pisemnym,
 - d) Sprowadza ułamki do wspólnego mianownika,
 - e) Dodaje i odejmuje ułamki zwykłe,
 - f) Zna elementy wielokąta; boki, kąty wewnętrzne, przekątne,
 - g) Zna pojęcie prostych prostopadłych i równoległych,
 - h) Zna jednostki pola,
 - i) Rozróżnia czworokąty,
 - j) Opisuje trapez, równoległobok i romb,
 - k) Oblicza pole kwadratu, prostokąta i trójkąta,
 - l) Zna budowę graniastosłupa prostego,

- m) Zna jednostki objętości i wzory na obliczanie objętości sześcianu i prostopadłościanu.
2. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:
- a) Oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych
 - b) Rozpoznaje bez wykonywania dzielenia liczby podzielne przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 100
 - c) Rozkłada liczby na czynniki pierwsze,
 - d) Porównuje dwie liczby całkowite,
 - e) Dodaje i odejmuje liczby całkowite,
 - f) Porównuje dwa ułamki zwykłe,
 - g) Zapisuje ułamki w postaci nieskracalnej,
 - h) Zamienia liczbę mieszaną na ułamek niewłaściwy i odwrotnie,
 - i) Zaznacza ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej,
 - j) Dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki zwykłe i liczby mieszane,
 - k) Zamienia ułamki zwykłe o mianownikach 2, 4, 5, 25 na ułamki dziesiętne,
 - l) Wykonuje dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie na ułamkach dziesiętnych,
 - m) Dzieli ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną,
 - n) Zamienia jednostki pola,
 - o) Oblicza pola i obwody trójkątów i czworokątów,
 - p) Rysuje siatkę graniastosłupa prostego,
 - q) Oblicza miary kątów trójkąta.
3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:
- a) Mnoży i dzieli ułamki dziesiętne,
 - b) Zna pojęcie zbioru liczb wymiernych,
 - c) Opisuje romb i jego własności,
 - d) Kreśli wysokości trójkąta i wielokąta, zna i zamienia jednostki pola,
 - e) Oblicza pole równoległoboku, rombu i trapezu,
 - f) Zna i zamienia jednostki pola,
 - g) Wskazuje na modelu graniastosłupa krawędzie i ściany boczne,
 - h) Rysuje siatki graniastosłupów,
 - i) Oblicz pole powierzchni całkowitej i objętości graniastosłupów.
4. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:
- a) Dodaje i odejmuje kilka liczb całkowitych,
 - b) Wykonuje działania łącznie wielodziałaniowe na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,
 - c) Klasyfikuje trójkąty ze względu na kąty i boki,
 - d) Klasyfikuje czworokąty,
 - e) Oblicza długości boków lub wysokości trójkątów, gdy dane jest pole i jedna z wysokości,
 - f) Rysuje siatki graniastosłupów w skali,
 - g) Rozwiązuje zadania tekstowe na obliczanie pól powierzchni i objętości graniastosłupów prostych.
5. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:
- a) Rozwiązuje zadania złożone i problemowe,
 - b) Jego wiadomości wykraczają poza program nauczania klasy piątej,
 - c) Bierze udział w konkursach pozaszkolnych i osiąga w nich czołowe lokaty.

VI. Szczegółowe kryteria ocen dla klasy szóstej.

1. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- a) Dodaje, odejmuje, mnoży liczby wymierne,
 - b) Zapisuje ułamki zwykłe i dziesiętne oraz wykonuje na nich działania,
 - c) Rozwiązuje proste równania i nierówności,
 - d) Konstruuje odcinek równy danemu lub sumie odcinków,
 - e) Konstruuje proste prostopadłe i proste równoległe do danej prostej,
 - f) Zaznacza i odczytuje punkty w układzie współrzędnych,
 - g) Rozpoznaje ostrosłupy wśród innych figur i potrafi wskazać wierzchołek, ścianę, krawędź,
 - h) Rozwiązuje zadania tekstowe o tematyce zaczerpniętej z życia codziennego, wymagające co najmniej dwóch operacji rachunkowych
2. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:
- a) Dzieli liczby wymierne,
 - b) Porównuje liczby wymierne,
 - c) Zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne i odwrotnie,
 - d) Stosuje prawa działań w zbiorze liczb całkowitych,
 - e) Zaokrągla rozwinięcia dziesiętne do jednego i dwóch miejsc po przecinku,
 - f) Oblicza wartość prostego wyrażenia algebraicznego,
 - g) Buduje proste wyrażenia algebraiczne,
 - h) Zaznacza na osi liczbowej zbiór liczb spełniających nierówność,
 - i) Odczytuje współrzędne i zaznacza punkty w układzie współrzędnych,
 - j) Odczytuje z tabel wykresów i diagramów,
 - k) Konstruuje trójkąt o danych bokach,
 - l) Konstruuje kąt równy danemu,
 - m) Dzieli konstrukcyjnie kąt i odcinek na połowy.
3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:
- a) Zna ułamki dziesiętne okresowe
 - b) Rozwiązuje zadania z zastosowaniem ułamków,
 - c) Przedstawia dane w postaci diagramu,
 - d) Opisuje i analizuje konstrukcję,
 - e) Konstruuje kąt o podanej rozwartości,
 - f) Wyznacza brakujące współrzędne, np. wierzchołka równoległoboku,
 - g) Oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupów,
 - h) Zaznacza wysokości w ostrosłupach,
 - i) Oblicza pole powierzchni ostrosłupa,
 - j) Rozwiązuje zadania tekstowe o różnej tematyce.
4. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:
- a) Oblicza wartość wyrażeń arytmetycznych, w których występują liczby wymierne,
 - b) Oblicza wartość potęgi o wykładniku naturalnym,
 - c) Rysuje diagramy,
 - d) Buduje trudniejsze wyrażenia algebraiczne,
 - e) Rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań,
 - f) Konstruuje trójkąt o danym boku i dwóch kątach, o danym kącie i dwóch bokach, równoległobok o danym kącie i bokach oraz kąty o danej wartości,
 - g) Wskazuje osie symetrii figury,
 - h) Rozwiązuje zadania tekstowe o graniastosłupach i ostrosłupach.

5. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:
- Rozwiązuje zadania złożone i problemowe,
 - Wykracza wiadomościami i umiejętnościami poza program klasy szóstej,
 - Bierze udział w konkursach matematycznych i osiąga w nich czołowe lokaty.

VII. Szczegółowe kryteria ocen dla klasy siódmej.

1. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- wykonuje proste działania matematyczne (dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie) na ułamkach zwykłych w wyrażeniach dwuargumentowych,
- zamienia ułamek dziesiętny na zwykły i odwrotnie,
- zaokrągla ułamki dziesiętne z określoną dokładnością,
- wykonuje proste działania matematyczne na ułamkach dziesiętnych sposobem pisemnym,
- wykonuje działanie dwuargumentowe na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,
- stosuje kolejność wykonywania działań,
- zapisuje działania sformułowane słownie,
- oblicza ułamek danej liczby i stosuje ten typ obliczeń w zadaniach praktycznych,
- zapisuje ułamki o wybranych mianownikach,
- zapisuje procent wyrażony liczbą całkowitą w postaci ułamka,
- odczytuje i zaznacza wskazany procent pola figury,
- stosuje algorytm obliczania procentu danej liczby całkowitej,
- rozdziela i rysuje punkty, odcinki, proste, półproste, łamane,
- oblicza długość łamanej,
- rozpoznaje proste i odcinki prostokątne oraz równoległe,
- rozpoznaje kąty: proste, ostre, rozwarte, półpełne i pełne,
- rozdziela kąty: wierzchołkowe, przyległe, naprzeciwległe i odpowiadające,
- rozdziela trójkąty ze względu na boki i kąty oraz podaje ich nazwy,
- stosuje w zadaniach warunek konieczny istnienia trójkąta,
- stosuje twierdzenie o sumie miar kątów wewnętrznych trójkąta w prostych zadaniach,
- rysuje wysokości w trójkącie,
- rozpoznaje trójkąty przystające,
- podaje nazwy trapezoidów oraz ich elementów składowych,
- zaznacza liczby całkowite na osi liczbowej,
- znajduje liczbę przeciwną do danej,
- znajduje odwrotność danej liczby,
- porównuje dwie liczby całkowite,
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby całkowite,
- oblicza wartość niezłożonego wyrażenia arytmetycznego w zbiorze liczb całkowitych,
- zapisuje iloczyn jednakowych czynników w postaci potęgi i odwrotnie,
- oblicza pierwiastki drugiego i trzeciego stopnia z liczb naturalnych,
- wykorzystuje kalkulator do szukania rozwinięć dziesiętnych liczb niewymiernych oraz obliczania wartości potęg i pierwiastków,
- zna pojęcie pola figury i jednostki pola oraz wykorzystuje tę wiedzę w prostych zadaniach,
- korzysta ze wzorów na pola trójkątów oraz czworokątów (o minimum parze boków równoległych) w prostych zadaniach,
- podaje nazwę wyrażenia algebraicznego,
- odczytuje współczynniki liczbowe wyrazów sumy algebraicznej,

- dodaje i odejmuje sumy algebraiczne,
 - redukuje wyrazy podobne o współczynnikach całkowitych,
 - mnoży sumę algebraiczną przez liczbę naturalną,
 - oblicza wartości liczbowe wyrażeń algebraicznych w zbiorze liczb całkowitych,
 - sprawdza, czy dana liczba całkowita jest pierwiastkiem równania,
 - rozwiązuje proste zadania praktyczne z zastosowaniem równań na porównywanie różnicowe i ilorazowe,
 - rozwiązuje równanie pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, np. z występującymi po prawej i lewej stronie sumami algebraicznymi,
 - rozróżnia wielkości wprost proporcjonalne na podstawie tabel i opisu słownego,
 - zbiera dane ze wskazanych źródeł, np. prasy, internetu, rocznika statystycznego,
 - segreguje dane,
 - odczytuje dane statystyczne przedstawiane tabelarycznie oraz w postaci diagramów słupkowych pionowych i poziomych (w tym procentowych),
 - przedstawia dane w tabeli i w postaci diagramu słupkowego pionowego i poziomego,
 - oblicza średnią arytmetyczną kilku danych,
 - odczytuje współrzędne punktów kratowych zaznaczonych w układzie współrzędnych,
 - zaznacza punkty kratowe, gdy są dane ich współrzędne,
 - podaje przykłady twierdzeń,
 - wyróżnia w twierdzeniu założenie i tezę,
 - zapisuje symbolicznie tezę twierdzenia Pitagorasa, potrafi ją zastosować do obliczenia długości przeciwprostokątnej przy podanych długościach przyprostokątnych,
 - wskazuje graniastosłupy wśród wielościanów,
 - wskazuje prostopadłościan i sześcián wśród graniastosłupów,
 - wskazuje na modelu krawędzie, wierzchołki i ściany graniastosłupa,
 - rysuje siatkę prostopadłościanu i sześciánu,
 - korzysta z gotowych wzorów i oblicza pole powierzchni całkowitej graniastosłupów,
 - zna podstawowe jednostki objętości,
 - korzysta z gotowych wzorów i oblicza objętość graniastosłupów.
2. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń spełniający warunki na ocenę dopuszczającą oraz:
- dodaje i odejmuje ułamki zwykłe w wyrażeniach kilkuargumentowych,
 - mnoży więcej niż dwa ułamki zwykłe,
 - oblicza wartość wyrażenia zawierającego więcej niż trzy działania arytmetyczne,
 - zamienia dowolny ułamek dziesiętny na zwykły i odwrotnie (gdy to jest możliwe),
 - dodaje i odejmuje więcej niż dwa ułamki dziesiętne,
 - zamienia dowolną liczbę na procent i odwrotnie,
 - odczytuje i zaznacza wskazany procent figury,
 - stosuje obliczanie procentu danej wielkości w zadaniach praktycznych,
 - stosuje wybrany algorytm obliczania liczby na podstawie danego jej procentu,
 - stosuje wybrany algorytm obliczania, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba,
 - stosuje pojęcie odległości punktu od prostej,
 - rysuje proste oraz odcinki prostopadłe i równoległe,
 - rysuje kąty: wierzchołkowe, przyległe, naprzeciwległe i odpowiadające,
 - rysuje kąty: proste, ostre, rozwarte, półpełne i pełne,
 - rozróżnia kąt zewnętrzny i wewnętrzny,
 - stosuje twierdzenie o sumie miar kątów wewnętrznych czworokąta,

- sprawdza, czy dwa trójkąty są przystające na podstawie cech przystawania,
- stosuje w prostych zadaniach podstawowe własności czworokątów,
- zaznacza na osi liczby wymierne przy odpowiednio dostosowanej jednostce,
- oblicza wartość niezłożonego wyrażenia arytmetycznego w zbiorze liczb wymiernych z uwzględnieniem kolejności działań,
- oblicza potęgi liczb wymiernych o wykładniku naturalnym,
- oblicza pierwiastki drugiego i trzeciego stopnia w zbiorze liczb wymiernych,
- zamienia jednostki pola oraz stosuje je do rozwiązywania prostych zadań,
- korzysta ze wzorów na pola czworokątów (o minimum parze boków równoległych) w typowych zadaniach,
- redukuje wyrazy podobne o współczynnikach wymiernych,
- oblicza wartości liczbowe prostych wyrażeń algebraicznych w zbiorze liczb wymiernych,
- mnoży sumę algebraiczną przez liczbę całkowitą,
- wskazuje wspólny czynnik liczbowy wśród wyrazów sumy,
- sprawdza, czy dana liczba wymierna jest pierwiastkiem równania,
- rozwiązuje równanie pierwszego stopnia z jedną niewiadomą,
- przedstawia za pomocą równania sytuację opisaną graficznie,
- rozwiązuje typowe zadanie tekstowe z zastosowaniem równań,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem własności wielkości wprost proporcjonalnych,
- zbiera samodzielnie dane statystyczne,
- odpowiada na pytania związane z analizą danych,
- przedstawia dane w postaci diagramu kołowego,
- określa cechy charakterystyczne dla danych statystycznych,
- rysuje układ współrzędnych na płaszczyźnie i nazywa jego osie,
- oblicza długość odcinka równoległego do osi układu,
- rozróżnia hipotezy prawdziwe i nieprawdziwe,
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem twierdzenia Pitagorasa,
- znajduje współrzędne środka odcinka, gdy są dane współrzędne jego końców,
- rysuje siatkę graniastosłupa w skali,
- wyznacza na modelu podstawowe przekroje graniastosłupów prostych i zaznacza je na rysunkach brył,
- oblicza pole powierzchni całkowitej oraz objętość dowolnego graniastosłupa prostego w prostych zadaniach o kontekście praktycznym.

3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń spełniający wszystkie kryteria ocen niższych oraz:

- oblicza liczbę na podstawie jej ułamka,
- oblicza, jaką częścią jednej liczby jest druga liczba,
- porównuje ułamek zwykły i dziesiętny,
- wskazuje okresy rozwinięć dziesiętnych nieskończonych okresowych,
- oblicza niewiadome: składnik, odjemnik, odjemną, dzielnik, dzielną, czynnik,
- rozwiązuje zadania praktyczne prowadzące do porównywania różnicowego i ilorazowego, obliczania ułamka danej, liczby, liczby na podstawie jej ułamka oraz wartości wyrażenia,
- odczytuje, jaki procent figury jest zaznaczony – złożone przypadki, zaznacza dowolny procent figury,

- oblicza liczbę na podstawie danego jej procentu oraz jakim procentem jednej liczby jest druga liczba w złożonych przypadkach,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące obliczeń procentowych,
- stosuje pojęcie odległości między prostymi równoległymi w prostych zadaniach,
- rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe,
- stosuje w typowych zadaniach własności kątów: wierzchołkowych, przyległych, naprzeciwległych i odpowiadających,
- zaznacza kąt zewnętrzny trójkąta,
- stosuje cechy przystawiania trójkątów w typowych zadaniach,
- rozwiązuje typowe zadania z zastosowaniem własności trójkątów i czworokątów,
- samodzielnie ustala jednostkę, aby zaznaczyć podane liczby wymierne na osi liczbowej,
- porównuje liczby wymierne,
- wykonuje proste działania matematyczne w zbiorze liczb wymiernych podczas wykonywania zadań tekstowych,
- zapisuje złożone wyrażenie algebraiczne (z kilkoma działaniami) i podaje ich nazwę,
- mnoży sumę algebraiczną przez liczbę wymierną,
- oblicza stosunek danych wielkości wyrażonych w różnych jednostkach,
- wskazuje w proporcji wyrazy skrajne i środkowe oraz stosuje warunek równości iloczynów wyrazów skrajnych i środkowych,
- rozwiązuje równanie w postaci proporcji,
- znajduje różne źródła informacji,
- przedstawia zebrane dane za pomocą wykresów liniowych,
- interpretuje dane przedstawiane różnymi sposobami,
- na podstawie liczebności zmiennej określa jej częstość,
- uzasadnia graficznie twierdzenie Pitagorasa,
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem twierdzenia Pitagorasa,
- oblicza długość odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych,
- określa własności graniastopów prostych,
- klasyfikuje graniastopy,
- rysuje podstawowe przekroje graniastopów w rzeczywistych wymiarach,
- zamienia jednostki pola i objętości,
- rozwiązuje zadania wymagające przekształcania wzorów na pole powierzchni lub objętość graniastopu.

4. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń spełniający wymagania na wszystkie wyżej wymienione oceny, a dodatkowo:

- porządkuje zbiory liczb zawierające ułamki zwykłe i dziesiętne dowolną metodą,
- wstawia nawiasy w wyrażeniu tak, aby otrzymać określoną wartość,
- zamienia jednostki, np. długości, masy,
- wybiera ze zbioru ułamków zwykłych te, które mają rozwinięcie dziesiętne skończone lub nieskończone okresowe,
- rozwiązuje zadania złożone lub problemowe zadania tekstowe, m.in. z zastosowaniem obliczeń na ułamkach,
- stosuje obliczenia procentowe w zadaniach złożonych i problemach, dotyczące wielokrotnych podwyżek i obniżek cen, lokat, kredytów i stężeń roztworów,
- rozwiązuje złożone zadania z zastosowaniem wszystkich własności poznanych wielokątów,

- rozwiązuje złożone zadania z zastosowaniem cech przystawania trójkątów,
- uzasadnia równość kątów wierzchołkowych,
- uzasadnia równoległość prostych przy danych kątach naprzemianległych i odpowiadających,
- uzasadnia twierdzenia o sumie miar kątów w trójkącie i czworokącie,
- oblicza wartość złożonego wyrażenia arytmetycznego z zastosowaniem potęg i pierwiastków,
- rozwiązuje złożone zadania z zastosowaniem działań na liczbach wymiernych,
- wyprowadza wzory na pola trójkąta, równoległoboku, rombu i trapezu,
- rozwiązuje trudniejsze zadania z zastosowaniem wzorów na obliczanie pól trójkątów i czworokątów, a także wykorzystuje, te wzory do obliczania długości boków i wysokości tych wielokątów
- wyłącza wspólny czynnik liczbowy przed nawias,
- układa wyrażenie algebraiczne do reprezentacji graficznej, rysunkowej i odwrotnie,
- rozwiązuje zadanie tekstowe prowadzące do ułożenia wyrażenia algebraicznego,
- oblicza wartości liczbowe złożonych wyrażeń algebraicznych w zbiorze liczb wymiernych z uwzględnieniem obliczeń procentowych,
- przekształca wzory,
- rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem równań, uwzględniające obliczenia procentowe,
- zapisuje zależność między wielkościami wprost proporcjonalnymi,
- rozwiązuje równanie w postaci proporcji zawierające np. nawiasy,
- formułuje wnioski wynikające z opracowanych danych,
- układa pytania do gotowych diagramów i wykresów,
- znajduje współrzędne drugiego końca odcinka, gdy dane są współrzędne jednego końca i środka,
- przeprowadza dowody twierdzeń,
- rozwiązuje złożone zadania tekstowe z zastosowaniem twierdzenia Pitagorasa,
- wyprowadza wzory na liczbę krawędzi oraz przekątnych graniastostupa,
- rysuje różne przekroje graniastostupów w rzeczywistych wymiarach i oblicza ich pole,
- rozwiązuje złożone zadania z zastosowaniem wzorów na pole powierzchni i objętość graniastostupów.

5. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń wykazujący się wiedzą ponadprogramową, rozwiązujący zadania złożone i problemowe, biorący udział w licznych konkursach matematycznych i osiągający w nich czołowe lokaty, pod warunkiem opanowania materiału wymaganego dla oceny bardzo dobrej. Kryteria otrzymania oceny celującej śródrocznej oraz rocznej określone zostały w Statucie Szkoły.

Opracowały nauczycielki matematyki SP nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
Klaudia Reikowska
Justyna Stodulska

HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO HISTORIA

Kl. IV- VI

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy,
- dostarczenie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie:

1. Odpowiedzi ustne - swobodna dłuższa wypowiedź na określony temat w oparciu o pojęcia, daty i fakty historyczne. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.
 2. Wypowiedzi pisemne: - kartkówki (10 - 15 min.) obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji, mogą być niezapowiedziane (mają rangę odpowiedzi ustnej).
 - sprawdziany podsumowujące poszczególne działy, poprzedzone są lekcją powtórzeniową z podaniem zakresu materiału, zapowiedziane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
 3. Umiejętności doskonalone w domu - praca domowa: ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych), zgodność z poziomem wymagań i oceniane są według skali celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający.
- W przypadku 2 braków pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
4. Samodzielnie opracowane prace dodatkowe oparte na innych źródłach niż podręcznik (plansze, rysunki, referaty, gazetki itp.) oceniane są: celujący, bardzo dobry, dobry).

Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów:

1. Uczeń jest poinformowany o ocenie w chwili jej wystawienia.
 2. W ocenianiu stosuje się następującą skalę: 6 - celujący, 5 - bardzo dobry, 4 - dobry, 3 - dostateczny, 2 - dopuszczający, 1 - niedostateczny.
 3. Oceny częściowe w dzienniku wyrażane są cyfrą w skali 1- 6.
 4. Ocena klasyfikacyjna wyrażona jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
- Jeżeli uczeń często opuszcza zajęcia z przyczyn losowych liczba ocen może być mniejsza.
5. Każdej ocenie towarzyszy komentarz ustny lub pisemny wskazujący mocne i słabe strony jego pracy.
 6. Uczeń oceniany jest również za aktywność: 5 plusów ocena bardzo dobra, 5 minusów ocena niedostateczna.

Kryteria ocen:

1. Wypowiedzi ustne:

Oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii historycznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (mapy, tablice graficzne) itp.

- celujący - odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, prezentuje własne przemyślenia i oceny, łączy wiadomości z różnych źródeł wiedzy, uczestniczy w konkursach przedmiotowych.
- bardzo dobry - odpowiedź jest trafna i wyczerpująca, zgodna z tematem, łączy fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych, stosuje chronologię i hierarchię treści w oparciu o biegłą umiejętność posługiwania się osią czasu - porównuje, wyjaśnia, wyciąga wnioski i dostrzega związki przyczynowo skutkowe, biegle posługuje się mapą, umiejętnie analizuje teksty źródłowe, posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społecznych i gospodarczo - politycznych.
- dobry - odpowiedź zasadniczo samodzielna, ale nie wyczerpująca w pełni, dane zagadnienie zawiera większość wymaganych treści, wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych oraz potrafi je wyjaśnić i ocenić, dokonuje uporządkowanej charakterystyki dziejów, zna daty i potrafi je nanieść na oś czasu, potrafi posługiwać się mapą, bierze udział w dyskusji - uzasadnia swoje racje w sposób komunikatywny.
- dostateczny - odpowiedź odbywa się przy pomocy nauczyciela, uczeń zna ważniejsze fakty, daty, pojęcia i postacie historyczne, jednak nie zawsze potrafi je prawidłowo zinterpretować, określa wiek wydarzenia, potrafi odczytać oś czasu, raczej rzadko korzysta z mapy.
- dopuszczający - wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych, jednak niezbyt precyzyjnie udziela odpowiedzi na pytania nauczyciela, posiada duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, podstawowe fakty historyczne wyjaśnia z pomocą nauczyciela oraz w oparciu o podręcznik i materiały ilustracyjne.
- niedostateczny - nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela nawet o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, posiada bardzo duże braki w wiadomościach koniecznych.

2. Prace pisemne

W przypadku wypowiedzi pisemnych tzw. sprawdzianów przyjmuje się kryteria

0% do 30% - ocena niedostateczna

31% do 50% - ocena dopuszczająca

51% do 70% - ocena dostateczna

71% do 85% - ocena dobra

86% do 99% - ocena bardzo dobra

100% - ocena celująca

W przypadku kartkówek przyjmuje się kryteria :

0% do 40% - ocena niedostateczna

41% do 50% - ocena dopuszczająca

51% do 74% - ocena dostateczna

75% do 94% - ocena dobra

95% do 100% - ocena bardzo dobra

a) Nauczyciel oddaje sprawdziany w terminie dwóch tygodni.

b) Sprawdziany uczeń ma prawo poprawić w ciągu dwóch tygodni. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę z poprawianego sprawdzianu.

c) Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania w ciągu tygodnia od daty powrotu do szkoły.

Sposób ustalania oceny śródrocznej i rocznej:

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

- sprawdziany,
- odpowiedzi ustne i kartkówki,
- aktywność na zajęciach,
- aktywność pozalekcyjna,
- prace domowe i prace długoterminowe itp.
- posługiwanie się pomocami naukowymi (oś czasu, mapy, atlasy, słowniki itp.)
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń.

Klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści koniecznych,
- ma bardzo poważne braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, uniemożliwiające dalszą naukę, nie przejawia chęci przyswajania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń,
- notorycznie nie odrabia pracy domowej.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje elementarną znajomość pojęć i faktów historycznych,
- ma duże braki w podstawowych wiadomościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je nadrobić,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przejawia gotowość i chęć do przyjmowania nowych wiadomości i współpracy z nauczycielem.
- stara się prowadzić zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt ćwiczeń,
- stara się czytać zagadnienia zawarte w podręczniku i wyróżnia fakty najistotniejsze,
- raczej odrabia zadania domowe.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści przewidziane w programie nauczania na poziomie podstawowym,
- rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o podstawowym stopniu trudności i niewielkim stopniu złożoności
- ocenia wydarzenia historyczne i opisuje z pomocą nauczyciela oraz pomocy dydaktycznych,
- zna podstawowe pojęcia historyczne,
- posiada znajomość podstawowej wiedzy faktograficznej,

- próbuje porównywać, selekcjonować i klasyfikować fakty i informacje,
- odczytuje wydarzenia z osi czasu,
- określa wiek zdarzenia i zna ważne daty,
- ostrzega podstawowe związki pomiędzy różnymi faktami historycznymi,
- wykazuje minimalną aktywność na lekcji ,
- odrabia prace domowe • poprawnie prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
 - potrafi samodzielnie pracować z podręcznikiem, materiałem źródłowym i wykonuje zadania o średnim stopniu trudności i złożoności,
 - poprawnie ocenia i opisuje wydarzenie historyczne,
 - wykazuje dużą znajomość faktów, pojęć i postaci historycznych,
 - ustnie i pisemnie stosuje terminy i pojęcia historyczne,
 - dokonuje uporządkowanej charakterystyki dziejów,
 - wykazuje się dużą znajomością dat,
 - prawidłowo posługuje się osią czasu
 - nanosi daty, określa wiek itp.
 - poprawnie posługuje się mapą,
 - rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł wiedzy,
 - efektywnie współpracuje w zespole i dość aktywnie pracuje w grupie,
 - bierze udział w dyskusjach, wymianie poglądów.Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
 - opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania historii,
 - sprawnie posługuje się wiadomościami łączy, analizuje i opisuje fakty i wydarzenia w oparciu o znajomość dat, postaci i pojęć historycznych,
 - stosuje chronologię i hierarchię treści,
 - rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi samodzielnie interpretować i wyjaśniać fakty i zjawiska historyczne,
 - posiada uporządkowaną wiedzę na temat epok historycznych i ich dążeń, idei, kultury materialnej i duchowej oraz problemów społecznych i gospodarczo - polityczne,
 - potrafi zastosować posiadaną wiedzę w ocenie bieżących wydarzeń,
 - biegle posługuje się mapą,
 - umiejętnie analizuje teksty źródłowe,
 - umie bronić swoich poglądów,
 - wnosi twórczy wkład w realizowane zagadnienia.Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
 - w wysokim stopniu opanował treści programowe,
 - umie formułować oryginalne wnioski, hierarchizować i selekcjonować nabytą wiedzę,
 - bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych,
 - samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania.

Warunkiem uzyskania oceny celującej śródrocznej oraz rocznej jest posiadanie przez ucznia najwyższych ocen ze sprawdzianów celujących oraz bardzo dobrych. Ocena śródroczna i roczna jest efektem pracy i nauki ucznia podczas całego semestru oraz roku szkolnego - nie uwzględnia się możliwości poprawiania ocen pod koniec roku lub półrocza.

GEOGRAFIA

Przedmiotowe zasady oceniania - geografia

Założenia do przedmiotowych zasad oceniania

1. Użyteczność

Ocenianie powinno być nakierowane na te wiadomości i umiejętności, których opanowanie przez ucznia pozwala osiągnąć założone cele nauczania.

2. Wspomaganie procesu uczenia się i nauczania

Ocenianie powinno motywować ucznia oraz skłaniać zarówno ucznia, jak i nauczyciela do wyciągania wniosków z dotychczasowej współpracy.

3. Wielowątkowość

Proces oceniania powinien stwarzać sytuacje, w których każdy uczeń będzie miał możliwość zademonstrowania swojej wiedzy, kreatywności i oryginalności.

4. Otwartość

Kryteria oceniania powinny być zrozumiałe i jawne, a wyniki – dostępne dla wszystkich zainteresowanych. Proces oceniania powinien być otwarty na analizę i weryfikację.

5. Pewność wnioskowania

Materiał zgromadzony w procesie oceniania powinien gwarantować pewność co do umiejętności ucznia.

6. Spójność wewnętrzna

Każdy składnik zasad oceniania powinien być zgodny ze standardami nauczania, standardami oceniania oraz z programem rozwoju szkoły.

I. Formy bieżącego sprawdzania postępów ucznia

Forma

Zakres treści

Częstotliwość

Zasady

1. Prace pisemne w klasie	sprawdziany pisemne (trwające 30 min lub dłużej)	• jeden dział lub połowa obszernego działu	minimum raz w półroczu	• zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem • adnotacja w dzienniku lekcyjnym lub /i zeszyte ucznia • w miarę możliwości poprzedzone lekcją powtórzeniową, na której nauczyciel informuje uczniów o narzędziach sprawdzających • bez zapowiedzi
	kartkówki (trwające do 20 min)	• zagadnienia z ostatnich 3 lekcji	dowolna	
	w innej formie	• prace badawcze, np.: prowadzenie doświadczeń, wykonywanie modeli • prace dodatkowe, np.: wykonywanie plakatów, planszy, pomocy dydaktycznych		Do uzgodnienia z nauczycielem
2. Odpowiedzi ustne		• 3 ostatnie lekcje	dowolna	• bez zapowiedzi
3. Praca na lekcji (indywidualna lub zespołowa)		• bieżący materiał nauczania	dowolna	• ocenie podlegają: aktywność, zaangażowanie, umiejętność pracy samodzielnej oraz praca w grupie

II. Pozostałe ustalenia dotyczące sposobów bieżącego sprawdzania postępów ucznia:

1. Sprawdziany pisemne

- Sprawdziany pisemne są obowiązkowe.

- Uczeń, który nie zgłosił się na sprawdzian z przyczyn usprawiedliwionych, musi przystąpić do niego w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły – w uzgodnieniu z nauczycielem
- Jeżeli nieobecność na sprawdzianie jest nieusprawiedliwiona, uczeń przystępuje do niego na pierwszej lekcji, na którą przyszedł.

Ocenianie sprawdzianów

0 % do 30 % - ocena niedostateczna

31 % do 50 % - ocena dopuszczająca

51 % do 70 % - ocena dostateczna

71 % do 85 % - ocena dobra

86 % do 99 % - ocena bardzo dobra

100 % - ocena celująca

2. Kartkówki

0 % - 40%: ndst,

41% - 50%: dop,

51% - 74%: dst,

5% - 94%: db,

95% - 100% bdb,

Uczeń nieobecny pisze kartkówkę z ostatnich 3 lekcji, lub wg zaleceń nauczyciela.

3. Odpowiedzi ustne

Odpowiedź ustna polega na samodzielnym rozwiązaniu zadanego pytania (lub pytań) dotyczącego bieżącego materiału.

- Odpowiedzi ustne sprawdzają wiadomości z trzech ostatnich lekcji.
- Dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę

4. Nieprzygotowanie do lekcji

Uczeń ma prawo zgłosić 1 raz w semestrze nieprzygotowanie do lekcji (na niezapowiedziane formy sprawdzania wiadomości- brak zadania, nieprzygotowanie do lekcji). Zgłasza ten fakt przed rozpoczęciem lekcji.

5. Praca na lekcji

Uczeń może otrzymać za aktywność ocenę celującą, jeżeli samodzielnie zaprojektuje i przeprowadzi doświadczenie oraz sformułuje wnioski. Uczeń może otrzymać także plusy i minusy- 3 plusy –ocena bdb; 3 minusy- ocena ndst

III. Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania:

- a) Ustalenie wspólnie z uczniem, jakie partie materiału wymagają nadrobienia .
- b) Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, praca własna).
- c) Współpraca z pedagogiem szkolnym – wspólne ustalenie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

IV. Ogólne kryteria ocen z geografii:

1.Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) Posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania geografii w danej klasie.
- b) Podejmuje prace badawcze, samodzielnie je opracowuje i prezentuje
- c) Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych.
- d) Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z geografią. Rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe. Jest aktywny i zawsze przygotowany do lekcji. Dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- e) bierze udział w konkursach geograficznych

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) Opanował wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania danej klasy na poziomie dopełniającym
- b) Posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- c) Zawsze ma odrobione zadanie domowe, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, pomaga innym. Jest aktywny na lekcjach. Uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach przedmiotowych z geografii.

3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) Opanował w stopniu dobrym wiadomości objęte programem nauczania w danej klasie.
- b) Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje zadania , ćwiczenia z niewielką pomocą nauczyciela.
- c) Bierze czynny udział w lekcjach geografii, zawsze jest do nich przygotowany i systematycznie odrabia zadania domowe

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym.
- b) Wykonuje polecenia przy pomocy nauczyciela
- c) Zdarza mu się brak pracy domowej, jego aktywność na lekcjach jest niewielka.

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który

- a) Ma braki w opanowaniu wiadomości podstawowych, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z geografii w dalszym etapie kształcenia
- b) Wykonuje polecenia na miarę swoich możliwości
- c) Stara się uzupełnić brakujące wiadomości, wykazuje zainteresowanie możliwością poprawy ocen.
- d) Zdarzają mu się braki prac domowych, nie zawsze sporządza notatki, nie uczestniczy aktywnie w lekcji.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) Nie opanował wymagań edukacyjnych ujętych w programie nauczania, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z geografii.
- b) Nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.
- c) Często jest nieprzygotowany do lekcji. Nie uczestniczy aktywnie w lekcji, nie notuje lub nie prowadzi zeszytu. Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu, często opuszcza lekcje geografii bez usprawiedliwienia.
- d) Nie wykazuje zainteresowania możliwościami poprawienia ocen stworzonymi mu przez nauczyciela.

Szczegółowe kryteria ocen na każdym poziomie zawarte są w wymaganiach edukacyjnych z przedmiotu.

V. Sprawdzenie i ocenianie sumujące postępy ucznia

Uczeń otrzymuje za swoje osiągnięcia w danym roku szkolnym oceny: śródroczną i roczną. Wystawia je nauczyciel na podstawie ocen cząstkowych ze wszystkich form aktywności ucznia.

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 5

oparte na *Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa* autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Wymagania na poszczególne oceny				
konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
1. Mapa Polski				
Uczeń: • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mapa, skala, legenda mapy</i> • wymienia elementy mapy • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wysokość bezwzględna, wysokość względna</i> • odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie poziomicowej • podaje nazwy barw stosowanych na mapach hipsometrycznych • wymienia różne rodzaje map • odczytuje informacje z planu miasta	Uczeń: • odczytuje za pomocą legendy znaki kartograficzne na mapie • stosuje legendę mapy do odczytania informacji • odczytuje skalę mapy • rozróżnia rodzaje skali • oblicza wysokość względną na podstawie wysokości bezwzględnej odczytanej z mapy • odczytuje informacje z mapy poziomicowej i mapy hipsometrycznej • wyszukuje w atlasie przykłady map: ogólnogeograficznej, krajobrazowej, turystycznej i planu miasta	Uczeń: • rozróżnia na mapie znaki punktowe, liniowe i powierzchniowe • rysuje podziałkę liniową • wyjaśnia, dlaczego każda mapa ma skalę • oblicza odległość na mapie wzdłuż linii prostej za pomocą skali liczbowej • wyjaśnia, jak powstaje mapa poziomicowa • wyjaśnia różnicę między obszarem nizinnym, wyżynnym a obszarem górskim • wyjaśnia różnicę między mapą ogólnogeograficzną a mapą krajobrazową • przedstawia sposoby orientowania mapy w terenie	Uczeń: • dobiera odpowiednią mapę w celu uzyskania określonych informacji geograficznych • przekształca skalę liczbową na mianowaną i podziałkę liniową • oblicza odległość w terenie za pomocą skali liczbowej • oblicza odległość w terenie za pomocą podziałki liniowej • oblicza długość trasy złożonej z odcinków za pomocą skali liczbowej • rozpoznaje przedstawione na mapach poziomicowych formy terenu • rozpoznaje formy ukształtowania powierzchni na mapie hipsometrycznej • omawia zastosowanie map cyfrowych • podaje różnice między mapą turystyczną a planem miasta	Uczeń: • posługuje się planem miasta w terenie • podaje przykłady wykorzystania map o różnej treści • analizuje treść map przedstawiających ukształtowanie powierzchni Polski • czyta treść mapy lub planu najbliższego otoczenia szkoły, odnosząc je do obserwowanych w terenie elementów środowiska geograficznego • projektuje i opisuje trasę wycieczki na podstawie mapy turystycznej lub planu miasta

2. Krajobrazy Polski

Uczeń: • wyjaśnia znaczenie terminu <i>krajobraz</i> • wymienia składniki krajobrazu • wymienia elementy krajobrazu najbliższej okolicy • wymienia pasy rzeźby terenu Polski • wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie • wymienia elementy krajobrazu nadmorskiego • wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim • wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego • wskazuje na mapie Pojezierze Mazurskie • odczytuje z mapy nazwy największych jezior na Pojezierzu Mazurskim • wskazuje na mapie pas Nizin Środkowopolskich oraz Nizinę Mazowiecką • wskazuje na mapie największe rzeki przecinające Nizinę Mazowiecką • wskazuje na mapie największe miasta Niziny Mazowieckiej	Uczeń: • podaje różnicę między krajobrazem naturalnym a krajobrazem kulturowym • określa położenie najbliższej okolicy na mapie Polski • przedstawia główne cechy krajobrazu nadmorskiego na podstawie ilustracji • omawia cechy krajobrazu Pojezierza Mazurskiego • wymienia atrakcje turystyczne Pojezierza Mazurskiego • przedstawia cechy krajobrazu Niziny Mazowieckiej • wymienia atrakcje turystyczne Niziny Mazowieckiej • opisuje cechy krajobrazu wielkomiejskiego • wymienia główne cechy krajobrazu miejsko-przemysłowego Wyżyny Śląskiej • przedstawia cechy krajobrazu rolniczego Wyżyny Lubelskiej • omawia cechy krajobrazu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej na podstawie ilustracji • wymienia dwa przykłady roślin charakterystycznych dla Wyżyny	Uczeń: • charakteryzuje pasy rzeźby terenu w Polsce • opisuje krajobraz najbliższej okolicy w odniesieniu do pasów rzeźby terenu • opisuje wpływ wody i wiatru na nadmorski krajobraz • przedstawia sposoby gospodarowania w krajobrazie nadmorskim • opisuje zajęcia mieszkańców regionu nadmorskiego • przedstawia wpływ łodolodu na krajobraz pojezierzy • omawia cechy krajobrazu przekształconego przez człowieka na Nizinie Mazowieckiej • przedstawia najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego w stolicy • omawia znaczenie węgla kamiennego na Wyżynie Śląskiej • charakteryzuje życie i zwyczaje mieszkańców Wyżyny Śląskiej • omawia na podstawie ilustracji powstawanie wąwozów lessowych • charakteryzuje czynniki wpływające na krajobraz rolniczy Wyżyny Lubelskiej	Uczeń: • dokonuje oceny krajobrazu najbliższego otoczenia szkoły pod względem jego piękna oraz ładu i estetyki zagospodarowania • porównuje na podstawie mapy Polski i ilustracji rzeźbę terenu w poszczególnych pasach • wyjaśnia na podstawie ilustracji, jak powstaje jezioro przybrzeżne • wymienia obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Wybrzeża Słowińskiego oraz wskazuje je na mapie • wyjaśnia znaczenie turystyki na Wybrzeżu Słowińskim • charakteryzuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na Nizinie Mazowieckiej • opisuje zabudowę i sieć komunikacyjną Warszawy • omawia atrakcje turystyczne na Szlaku Zabytków Techniki • opisuje za pomocą przykładów rolnictwo na Wyżynie Lubelskiej • opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego Wyżyny Lubelskiej	Uczeń: • proponuje zmiany w zagospodarowaniu terenu najbliższej okolicy • prezentuje projekt planu zagospodarowania terenu wokół szkoły • przygotowuje prezentację multimedialną na temat Wybrzeża Słowińskiego z uwzględnieniem elementów krajobrazu naturalnego i kulturowego • przedstawia zróżnicowanie krajobrazu krain geograficznych w pasie pojezierzy na podstawie mapy • analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki rozwoju rolnictwa na Nizinie Mazowieckiej • planuje na podstawie planu miasta wycieczkę po Warszawie • przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazie Wyżyny Śląskiej wynikające z działalności człowieka • analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji
--	---	--	--	--

• podaje nazwę parku narodowego leżącego w pobliżu Warszawy • określa położenie Warszawy na mapie Polski • wymienia najważniejsze obiekty turystyczne Warszawy • wskazuje na mapie pas Wyżyn Polskich i Wyżynę Śląską • wskazuje na mapie największe miasta na Wyżynie Śląskiej • wskazuje na mapie Polski Wyżynę Lubelską • wymienia gleby i główne uprawy Wyżyny Lubelskiej • określa na podstawie mapy Polski położenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej • podaje nazwę parku narodowego leżącego na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej • podaje nazwy zwierząt żyjących w jaskiniach na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej • określa na podstawie mapy położenie Tatr • wskazuje na mapie Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie	Krakowsko-Częstochowskiej • wskazuje na mapie najwyższe szczyty Tatr • wymienia cechy krajobrazu wysokogórskiego • omawia cechy pogody w górach • wymienia atrakcje turystyczne Tatr	• charakteryzuje na podstawie ilustracji rzeźbę krasową i formy krasowe Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej • opisuje na podstawie ilustracji piętra roślinności w Tatrach • opisuje zajęcia i zwyczaje mieszkańców Podhala	• charakteryzuje na podstawie mapy atrakcje turystyczne Szlaku Orlich Gniazd • przedstawia argumenty potwierdzające różnicę w krajobrazie Tatr Wysokich i Tatr Zachodnich • opisuje dziedzictwo przyrodnicze Tatr	oraz map tematycznych warunki sprzyjające rozwojowi rolnictwa na Wyżynie Lubelskiej • przedstawia historię zamków znajdujących się na Szlaku Orlich Gniazd • wyjaśnia negatywny wpływ turystyki na środowisko Tatr
3. Łądy i oceany				
Uczeń: • wskazuje na globusie i mapie świata	Uczeń: • wyjaśnia, co to są siatka	Uczeń: • podaje przyczyny odkryć	Uczeń: • określa na globusie i mapie	Uczeń: • oblicza różnicę wysokości między

bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe - wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie - wymienia największych podróżników biorących udział w odkryciach geograficznych	geograficzna i siatka kartograficzna - wskazuje główne kierunki geograficzne na globusie - porównuje powierzchnię kontynentów i oceanów na podstawie diagramów - wskazuje akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych	geograficznych - wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasie wyprawy geograficznej Marca Polo - opisuje na podstawie mapy szlaki wypraw Ferdynanda Magellana i Krzysztofa Kolumba	położenie punktów, kontynentów i oceanów na kuli ziemskiej opisuje podróże odkrywcze w okresie od XVII w. do XX w.	najwyższym szczytem na Ziemi a największą głębokość w oceanach przedstawia znaczenie odkryć geograficznych
4. Krajobrazy świata				
Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu <i>pogoda</i> - wymienia składniki pogody - wyjaśnia znaczenie terminu <i>klimat</i> - wymienia na podstawie mapy tematycznej strefy klimatyczne Ziemi - wymienia na podstawie ilustracji strefy krajobrazowe Ziemi - wskazuje na mapie strefy wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych strefy umiarkowanej - podaje nazwy warstw wilgotnego lasu równikowego i wskazuje te warstwy na ilustracji - rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych - wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: - wyjaśnia różnicę między pogodą a klimatem - odczytuje z klimatogramu temperaturę powietrza i wielkość opadów atmosferycznych w danym miesiącu - wymienia typy klimatów w strefie umiarkowanej - omawia na podstawie mapy stref klimatycznych i klimatogramów klimat strefy wilgotnych lasów równikowych oraz klimat strefy lasów liściastych i mieszanych - omawia na podstawie ilustracji warstwową budowę lasów strefy umiarkowanej - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>preria</i>, <i>pampa</i> - omawia charakterystyczne cechy	Uczeń: - wskazuje na mapie klimatycznej obszary o najwyższej oraz najniższej średniej rocznej temperaturze powietrza - wskazuje na mapie klimatycznej obszary o największej i najmniejszej rocznej sumie opadów - porównuje temperaturę powietrza i opady atmosferyczne w klimacie morskim i kontynentalnym - wymienia kryteria wydzielania stref krajobrazowych - przedstawia na podstawie ilustracji układ stref krajobrazowych na półkuli północnej - charakteryzuje warstwy	Uczeń: - oblicza średnią roczną temperaturę powietrza - oblicza różnicę między średnią temperaturą powietrza w najcieplejszym miesiącu i najzimniejszym miesiącu roku - oblicza roczną sumę opadów - prezentuje przykłady budownictwa, sposoby gospodarowania i zajęcia mieszkańców stref wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych - porównuje cechy krajobrazu sawann i stepów - omawia przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefach pustyń gorących i pustyń lodowych - prezentuje przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefie	Uczeń: - przedstawia zróżnicowanie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych na Ziemi na podstawie map tematycznych - omawia wpływ człowieka na krajobrazy Ziemi - porównuje wilgotne lasy równikowe z lasami liściastymi i mieszanymi strefy umiarkowanej pod względem klimatu, roślinności i świata zwierząt - analizuje strefy sawann i stepów pod względem położenia, warunków klimatycznych i głównych cech krajobrazu - przedstawia podobieństwa i różnice między krajobrazami pustyń gorących i pustyń lodowych - opisuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji zróżnicowanie

<i>sawanna, step</i> •wskazuje na mapie strefy sawann i stepów •wymienia gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla sawann i stepów •wyjaśnia znaczenie terminu <i>pustynia</i> •wskazuje na mapie obszary występowania pustyni gorących i pustyni lodowych •rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla pustyni gorących i pustyni lodowych •wskazuje na mapie położenie strefy krajobrazów śródziemnomorskich •wymienia na podstawie mapy państwa leżące nad Morzem Śródziemnym •rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla strefy śródziemnomorskiej •wymienia gatunki upraw charakterystycznych dla strefy śródziemnomorskiej •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tajga, tundra, wieloletnia zmarzlina</i> •wskazuje na mapie położenie stref tajgi i tundry •rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt	klimatu stref sawann i stepów •opisuje na podstawie ilustracji świat roślin i zwierząt pustyni gorących i pustyni lodowych •wymienia cechy charakterystyczne klimatu śródziemnomorskiego •wymienia obiekty turystyczne w basenie Morza Śródziemnego •wymienia charakterystyczne cechy klimatu stref tajgi i tundry •wskazuje na mapie położenie najwyższych łańcuchów górskich innych niż Himalaje •charakteryzuje krajobraz wysokogórski w Himalajach •opisuje świat roślin i zwierząt w Himalajach	wilgotnego lasu równikowego •charakteryzuje na podstawie ilustracji krajobrazy sawann i stepów •omawia klimat stref pustyni gorących i pustyni lodowych •omawia rzeźbę terenu pustyni gorących •omawia cechy krajobrazu śródziemnomorskiego •charakteryzuje cechy krajobrazu tajgi i tundry •charakteryzuje na podstawie ilustracji piętra roślinne w Himalajach	śródziemnomorskiej •porównuje budownictwo i życie mieszkańców stref tajgi i tundry •analizuje zmienność warunków klimatycznych w Himalajach i jej wpływ na życie ludności	przyrodnicze i kulturowe strefy śródziemnomorskiej •porównuje rozmieszczenie stref krajobrazowych na Ziemi i pięter roślinności w górach
---	---	--	---	---

charakterystyczne dla tajgi i tundry •wskazuje na mapie Himalaje •wymienia charakterystyczne dla Himalajów gatunki roślin i zwierząt				
--	--	--	--	--

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 7

oparte na *Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa* autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Wymagania na poszczególne oceny ¹				
konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
1. Podstawy geografii. Rozdział dodatkowy²				
Uczeń: • wyjaśnia znaczenie terminu <i>geografia</i> • przedstawia podział nauk geograficznych • podaje wymiary Ziemi • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>siatka geograficzna, południk, równoleżnik, zwrotnik, długość geograficzna, szerokość geograficzna</i> • wskazuje na globusie i na mapie południk: 0° i 180° oraz półkulę wschodnią i półkulę zachodnią • wskazuje na globusie i na mapie równik oraz półkule: północną i południową • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mapa, skala, siatka kartograficzna, legenda mapy</i> • wymienia elementy mapy • wymienia rodzaje skal • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wysokość względna, wysokość</i>	Uczeń: • przedstawia różnicę między geografią fizyczną a geografią społeczno-ekonomiczną • wymienia źródła informacji geograficznej • podaje cechy kształtu Ziemi • odczytuje wartości szerokości geograficznej zwrotników, kół podbiegunowych oraz biegunów • podaje cechy siatki geograficznej • określa położenie geograficzne punktów i obszarów na mapie • wyjaśnia różnicę między siatką kartograficzną a siatką geograficzną • szereguje skale od największej do najmniejszej • podaje różnicę między wysokością względną i wysokością bezwzględną • określa na podstawie rysunku poziomicowego cechy ukształtowania	Uczeń: • wyjaśnia, czym się zajmują poszczególne nauki geograficzne • przedstawia poglądy na kształt Ziemi • wymienia dowody na kulistość Ziemi • wymienia cechy południków i równoleżników • odczytuje długość i szerokość geograficzną na globusie i na mapie • odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych • przedstawia skalę w postaci mianowanej i podziałki liniowej • wymienia metody prezentacji zjawisk na mapach • omawia sposoby przedstawiania rzeźby terenu na mapie • oblicza wysokości względne • omawia podział map ze względu na treść, skalę i przeznaczenie	Uczeń: • podaje przykłady praktycznego zastosowania geografii • wyjaśnia różnicę między elipsoidą a geoidą • wyjaśnia znaczenie układu współrzędnych geograficznych • oblicza na podstawie współrzędnych geograficznych rozciągłość południkową • analizuje treści map wykonanych w różnych skalach • posługuje się skalą mapy do obliczania odległości w terenie i na mapie • omawia metody prezentacji zjawisk na mapach • charakteryzuje rzeźbę terenu na podstawie rysunku poziomicowego i mapy ogólnogeograficznej • odszukuje w atlasie mapy i określa ich	Uczeń: • określa przedmiot badań poszczególnych nauk geograficznych • ocenia znaczenie umiejętności określania współrzędnych geograficznych w życiu człowieka • oblicza skalę mapy na podstawie odległości rzeczywistej między obiektami przedstawionymi na mapie • wskazuje możliwość praktycznego wykorzystania map w różnych skalach • interpretuje treści różnego rodzaju map i przedstawia ich zastosowanie

¹ Szarym kolorem oznaczono dodatkowe wymagania edukacyjnych.

² Rozdział dodatkowy *Podstawy geografii* w okresie przejściowym ułatwi uczniom po kursie przyrody zrozumienie treści dotyczących współrzędnych geograficznych oraz przećwiczenie najważniejszych umiejętności wykorzystywanych podczas pracy z mapą.

<i>bezwzględna, poziomicą</i> • odczytuje z mapy wysokość bezwzględną • podaje na podstawie atlasu nazwy map ogólnogeograficznych i tematycznych	powierzchni terenu • charakteryzuje mapy ze względu na ich przeznaczenie		przynależność do poszczególnych rodzajów	
2. Środowisko przyrodnicze Polski				
Uczeń: • podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej podaje całkowitą i administracyjną powierzchnię Polski • wskazuje na mapie geometryczny środek Polski • wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie • podaje długość granic z sąsiadującymi państwami • wyjaśnia znaczenie terminu <i>geologia</i> • wymienia najważniejsze wydarzenia geologiczne na obszarze Polski • wyjaśnia znaczenie terminów <i>plejstocen</i> i <i>holocen</i> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>krajobraz polodowcowy</i> i <i>rzeźba glacjalna</i> • wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski • omawia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie • wymienia główne rodzaje skał • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pogoda</i>, <i>klimat</i>, <i>ciśnienie atmosferyczne</i>, <i>niż baryczny</i>, <i>wyż baryczny</i> • wymienia cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego • wymienia elementy klimatu • wyjaśnia znaczenie terminu <i>średnia dobowa wartość temperatury powietrza</i>	Uczeń: • omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej • opisuje granicę między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy • odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy • wskazuje na mapie przebieg granic Polski • omawia na podstawie mapy płytową budowę litosfery • omawia proces powstawania gór • wymienia na podstawie mapy geologicznej ruchy górotwórcze w Europie i w Polsce • wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce • omawia zlodowacenia na obszarze Polski • opisuje niziny i górskie formy polodowcowe • porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy • dokonuje podziału surowców mineralnych • wymienia strefy klimatyczne świata na podstawie mapy tematycznej • podaje cechy przejściowości klimatu	Uczeń: • oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski • charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy • opisuje cechy różnych typów genetycznych gór • przedstawia współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej świata • charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski • omawia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Europy i Polski • opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • omawia warunki klimatyczne w Europie • charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce • odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkości opadów atmosferycznych z klimatogramów • wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry • opisuje na podstawie mapy cechy oraz	Uczeń: • rozróżnia konsekwencje położenia matematycznego, fizycznogeograficznego oraz geopolitycznego Polski • opisuje jednostki geologiczne Polski i podaje ich charakterystyczne cechy • określa na podstawie mapy geologicznej obszary poszczególnych fałdowań na terenie Europy i Polski • opisuje mechanizm powstawania lodowców • wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski • przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski • rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski • podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce • opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski • opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce • omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku • omawia procesy i czynniki glebotwórcze • opisuje typy zbiorowisk leśnych w Polsce	Uczeń: • wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy • wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski • wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski • opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze • wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę • ocenia znaczenie gospodarcze rzek Polski • analizuje główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego • ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce • podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego • planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody

- wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów w Polsce - wymienia rodzaje wiatrów - wyjaśnia znaczenie terminu <i>przepływ</i> - wyjaśnia znaczenie terminów <i>system rzeczny, dorzecze, zlewisko</i> - wskazuje na mapie główne rzeki Europy i Polski - określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego - podaje główne cechy fizyczne Bałtyku - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, proces glebotwórczy, profil glebowy, poziomy glebowe</i> - wymienia typy gleb w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i> - wymienia różne rodzaje lasów w Polsce - wymienia formy ochrony przyrody w Polsce - wskazuje na mapie Polski parki narodowe	Polski - podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej - opisuje wody Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej - rozpoznaje typy ujść rzecznych - charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata - opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku - opisuje charakterystyczne typy gleb w Polsce - przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski - omawia na podstawie danych statystycznych wskaźnik lesistości Polski - omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce - podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu - charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce	walory Wisły i Odry - charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku - wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych - omawia funkcje lasów - omawia na podstawie mapy Polski przestrzenne zróżnicowanie lesistości w Polsce - ocenia rolę parków narodowych i innych form ochrony przyrody w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego	- opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski - ocenia najważniejsze działania w zakresie ochrony środowiska	
3. Ludność i urbanizacja w Polsce				
Uczeń: - wskazuje na mapie politycznej Europy największe i najmniejsze państwa Europy - wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolicy - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>demografia, przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, współczynnik urodzeń, współczynnik</i>	Uczeń: - szereguje województwa pod względem powierzchni od największego do najmniejszego - prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej - omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2016 - omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w	Uczeń: - omawia zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. - oblicza współczynnik przyrostu naturalnego - podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce - omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce - porównuje udział poszczególnych grup	Uczeń: - omawia zmiany, które zaszły w podziale administracyjnym Polski po 1 stycznia 1999 r. - omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy - omawia strukturę płci i wieku ludności Polski na tle struktur wybranych państw europejskich na podstawie piramidy płci	Uczeń: - analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski - analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego - analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Europie i w Polsce

zgonów - wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> - odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wskaźnik gęstości zaludnienia</i> - wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> - wyjaśnia różnicę między emigracją a imigracją - odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski - wymienia główne skupiska Polonii - wyjaśnia znaczenie terminu <i>migracje wewnętrzne</i> - wymienia przyczyny migracji wewnętrznych - wymienia mniejszości narodowe w Polsce - wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkałe przez mniejszości narodowe - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia, struktura wykształcenia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> - odczytuje z danych statystycznych	Polsce - omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw - wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Europie i w Polsce - omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce - wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce - określa kierunki napływu imigrantów do Polski - podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce - charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce - podaje przyczyny bezrobocia w Polsce - porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich na podstawie danych statystycznych - wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady - podaje różnicę między aglomeracją monocentryczną a policentryczną - podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce - podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce	wiekowych ludności w Polsce na podstawie danych statystycznych - oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski - opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce - opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce - porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy - omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce - porównuje strukturę narodowościową ludności Polski z analogicznymi strukturami ludności w wybranych państwach europejskich - określa na podstawie danych statystycznych różnicę w strukturze zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach - porównuje stopę bezrobocia w wybranych krajach europejskich - analizuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy - analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce - charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce - omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce	i wieku - omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski - oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce - charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce - omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce - przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy - omawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach - omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji - charakteryzuje przemiany współczesnych miast - omawia problemy mieszkańców dużych miast - analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych - omawia przemiany współczesnych miast	- ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie - omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce - analizuje na podstawie dostępnych źródeł skutki bezrobocia w Polsce - omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej
--	---	--	---	--

wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki • odczytuje z mapy zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia w Polsce i w Europie • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja, wskaźnik urbanizacji</i> • odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy • wyjaśnia znaczenie terminu <i>miasto</i> • wymienia największe miasta i wskazuje je na mapie Polski • wymienia funkcje miast				
4. Rolnictwo i przemysł Polski				
Uczeń: • wymienia funkcje rolnictwa • wymienia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce • wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plon, zbiór</i> • wymienia główne uprawy w Polsce • wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>hodowla, pogłowie</i> • wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • wskazuje na mapie obszary hodowli zwierząt gospodarskich • dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy • wymienia funkcje przemysłu • wymienia źródła energii • wymienia typy elektrowni	Uczeń: • opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce • prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce • przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce • prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw • wskazuje rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce • przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce • wymienia czynniki lokalizacji hodowli bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce • omawia cechy polskiego przemysłu • wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłownicze, wodne i niekonwencjonalne • opisuje wielkość produkcji energii	Uczeń: • przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • omawia regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce • przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę hodowli w Polsce • przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • omawia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia przemysłu w Polsce • prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy • opisuje na podstawie danych	Uczeń: • omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce • charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce • porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy • porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy • omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej • analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu • omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce • określa na podstawie dostępnych źródeł uwarunkowania rozwoju gospodarki morskiej w Polsce • omawia problemy przemysłu stoczniowego w Polsce	Uczeń: • przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej • dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 r. i wyjaśnia ich przyczyny • przedstawia perspektywę rozwoju gospodarki morskiej w Polsce

•wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce •wymienia największe porty morskie w Polsce i wskazuje je na mapie	•elektrycznej ze źródeł odnawialnych •opisuje na podstawie danych statystycznych wielkość przeładunków w portach morskich Polski	•statystycznych strukturę przeładunków w polskich portach morskich •opisuje strukturę połowów ryb w Polsce		
5. Usługi w Polsce				
Uczeń: •podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce •wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> •wyróżnia rodzaje transportu w Polsce •wskazuje na mapie Polski porty handlowe, śródlądowe oraz lotnicze •wyróżnia rodzaje łączności •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i> •dokonuje podziału turystyki •wymienia i wskazuje na mapie regiony turystyczne Polski •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, bilans handlu zagranicznego</i> •wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski	•Uczeń: •omawia zróżnicowanie usług w Polsce •omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce •omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych i autostrad w Polsce •omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce •omawia na podstawie danych statystycznych morską flotę transportową w Polsce •omawia czynniki rozwoju turystyki •wymienia i wskazuje na mapie polskie obiekty, znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> •omawia strukturę towarową handlu międzynarodowego	Uczeń: •przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju •charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków •omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski •podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski •charakteryzuje obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> •charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski •przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce	Uczeń: •wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce •określa znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym Polski •prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego •określa znaczenie łączności w rozwoju gospodarczym Polski •analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy •ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski •ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki	Uczeń: •ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy •omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski •podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej
6. Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego Polski				
Uczeń: •wymienia źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego •podaje przyczyny kwaśnych opadów	Uczeń: •omawia rodzaje zanieczyszczeń i ich źródła	Uczeń: •charakteryzuje wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowiska •wymienia źródła zanieczyszczeń komunalnych	Uczeń: •analizuje na podstawie mapy tematycznej stan zanieczyszczeń wód śródlądowych •omawia skutki zanieczyszczeń środowiska naturalnego	Uczeń: •ustala na podstawie dostępnych źródeł, jakie regiony w Polsce cechują się największym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego
7. Relacje między elementami środowiska geograficznego				
Uczeń: •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, terasa zalewowa, sztuczny zbiornik wodny</i>	Uczeń: •opisuje zjawisko powodzi •wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią	Uczeń: •wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce •określa rolę przeciwpowodziową	Uczeń: •analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej	Uczeń: •określa na wybranych przykładach wpływ wyłesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów

- wymienia przyczyny powodzi w Polsce - wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim - wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich - wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast - wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> - wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski	- wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych - podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim - omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich - wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności - omawia cechy gospodarki Polski przed 1989 r. i po nim - omawia na podstawie mapy sieć autostrad i dróg ekspresowych - wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego	- sztucznych zbiorników - wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim - omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy - wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby ludności - analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego - omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 r. - wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w jego okolicach - wskazuje na mapie tematycznej przykłady miejsc, w których przebieg autostrad i dróg ekspresowych sprzyja powstawaniu centrów logistycznych - wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski	- omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki - wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii - analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem - omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy - określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy - wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich - opisuje zmiany, jakie zaszły w strukturze produkcji po 1989 r. w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej - omawia rolę transportu morskiego w rozwoju innych działów gospodarki - analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie - określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach	- przeciwpowodziowych, zabudowy teras zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce - analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki - identyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, stylu zabudowy oraz strukturze demograficznej w strefach podmiejskich - ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich - wykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1998 r. na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju - identyfikuje związki między przebiegiem autostrad a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych oraz centrów logistycznych i handlowych na wybranym obszarze kraju - identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta
8. Mój region i moja mała ojczyzna				
Uczeń: •wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i>	Uczeń: •charakteryzuje środowisko przyrodnicze	Uczeń: •wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania	Uczeń: •przedstawia w dowolnej formie (np.	Uczeń: •podaje przykłady osiągnięć Polaków w

•wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski •wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony •wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu •wyjaśnia znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i> •wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny •przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie •wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny	regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych •rozpoznaje skały występujące w regionie miejsca zamieszkania •wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych •określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym •rozpoznaje w terenie obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności	środowiska przyrodniczego w swoim regionie •analizuje genezę rzeźby powierzchni swojego regionu •prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności regionu •prezentuje główne cechy gospodarki regionu •opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny •omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł	prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu •analizuje formy współpracy między własnym regionem a partnerskimi regionami zagranicznymi •prezentuje na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej	różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej •projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie •wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego •planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie •projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności
--	--	---	--	--

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 8 oparte na *Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa* autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Wymagania na poszczególne oceny				
konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
I. Azja				
Uczeń: - wskazuje na mapie położenie geograficzne Azji - wymienia formy ukształtowania powierzchni Azji - wymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznej - wymienia największe rzeki Azji - wymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wulkanizm</i> - odczytuje z mapy nazwy największych wulkanów w Azji - wskazuje na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfiku - wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji - wymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczej - określa cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia cechy środowiska naturalnego Japonii - wymienia główne uprawy w Japonii - określa cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznej - lokalizuje na mapie ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii w Chinach - wymienia główne uprawy w Chinach i opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczej	Uczeń: - opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy świata - charakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji - przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji - omawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji - omawia strefy roślinne Azji - omawia budowę wulkanu na podstawie ilustracji - wymienia typy wulkanów i podaje ich główne cechy - wskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa - wymienia czołówkę państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na podstawie infografiki - charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japonii - omawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych - omawia warunki naturalne rozwoju rolnictwa w Japonii - przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych - określa różnorodność cech środowiska	Uczeń: - omawia budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznej - omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji - charakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznej - omawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji - omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych - wyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azji - opisuje przebieg trzęsienia ziemi - omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji - opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japonii - opisuje skutki występowania tajfunów na obszarze Japonii - omawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japonii - omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii - omawia cechy gospodarki Chin - analizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych - charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin	Uczeń: - analizuje azjatyckie rekordy dotyczące rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery na podstawie infografiki - omawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznych - przedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi - omawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżu - omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniej - wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japonii - analizuje źródła gospodarczego rozwoju Japonii - charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej - uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie - przedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych - omawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chin - omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach - charakteryzuje cechy gospodarki Indii	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanów - udowadnia słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznych - omawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami - ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych - wyjaśnia na podstawie mapy ogólnogeograficznej i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azji - wykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej - ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii - omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową - opisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny - analizuje skutki występowania

• określa położenie geograficzne Indii • porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozę • wymienia największe aglomeracje Indii i wskazuje je na mapie • wyjaśnia znaczenie terminu <i>slumsy</i> • wymienia główne rośliny uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania • wymienia surowce mineralne w Indiach i wskazuje na mapie regiony ich występowania • określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu • wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej • wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie	geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznej • omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach • przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia • omawia główne kierunki produkcji rolnej w Chinach • omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego • podaje przyczyny powstawania slumsów w Indiach • omawia warunki uprawy roślin w Indiach na podstawie mapy tematycznej • charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową • omawia cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu • omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie na podstawie wykresu i mapy tematycznej • przedstawia cele organizacji OPEC	• przedstawia problemy demograficzne Indii • omawia system kastowy w Indiach • przedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji • analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu • charakteryzuje przemysł przetwórczy Indii • omawia zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie • omawia wpływ religii na życie muzułmanów • przedstawia znaczenie przemysłu naftowego w krajach Bliskiego Wschodu	i możliwości ich rozwoju • omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu • omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie	konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie
II. Afryka				

Uczeń: •określa położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej •wymienia strefy klimatyczne Afryki •wymienia największe rzeki i jeziora Afryki •wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce •wymienia główne uprawy w Afryce •wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej •wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki •wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki •określa położenie geograficzne Etiopii •wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem •wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem •określa położenie geograficzne Kenii •wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii	Uczeń: •omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki •wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów •charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora Afryki •omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce •charakteryzuje znaczenie hodowli zwierząt w krajach Afryki •przedstawia zróżnicowanie PKB w różnych państwach Afryki na podstawie analizy danych statystycznych •omawia przemysł wydobywczy w Afryce •wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej •analizuje niedożywienie ludności w Afryce na podstawie wykresu •przedstawia ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych	Uczeń: •omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki •omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej •omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki na podstawie wykresu •omawia gospodarkę w strefie Sahelu •omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych •przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki •omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce •omawia przyczyny niedożywienia ludności w Etiopii •opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności Etiopii •wymienia obiekty w Kenii wpisane na listę dziedzictwa UNESCO •opisuje walory kulturowe Kenii na podstawie wybranych źródeł informacji	Uczeń: •omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych •wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej •omawia przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu •omawia typy rolnictwa w Afryce •przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce •omawia skutki niedożywienia ludności w Etiopii •omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce •omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki	Uczeń: • wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce • wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu • ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej • przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie afrykańskim • przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki na przykładzie Etiopii • określa związki między warunkami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii • przedstawia argumenty pomagające przełamywać stereotypy na temat Afryki
III. Ameryka Północna i Ameryka Południowa				
Uczeń: •określa położenie geograficzne Ameryki •wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową •wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tornado</i>, <i>cyklon tropikalny</i> •wskazuje na mapie Aleję Tornad •wymienia nazwy wybranych cyklonów tropikalnych w XXI wieku	Uczeń: •wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej •podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki •wymienia strefy klimatyczne Ameryki •omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych •podaje główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się	Uczeń: •charakteryzuje budowę geologiczną Ameryki •omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki •porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce •charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej •omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych	Uczeń: •wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce •omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce •przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce •omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii •podaje kierunki gospodarczego	Uczeń: •ustala prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie map tematycznych •przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji •przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii •omawia skutki zanikania kultur

• określa położenie geograficzne Amazonii • omawia florę i faunę lasów równikowych • podaje liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu • wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja, megalopolis</i> • wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie • wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje na mapie • przedstawia położenie geograficzne Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia główne uprawy na terenie Kanady • wskazuje zasięg występowania głównych upraw w Kanadzie na mapie gospodarczej • określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>produkt światowy brutto, technopolia</i> • wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych • wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych	• podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii • omawia cechy klimatu Amazonii • podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki • przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej • analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej • przedstawia cechy położenia geograficznego Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej • omawia ukształtowanie powierzchni Kanady • przedstawia czynniki wpływające na klimat Kanady • omawia strukturę użytkowania ziemi w Kanadzie na podstawie wykresu • opisuje cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych • wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej • omawia strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu	• podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii • opisuje piętrowość wilgotnych lasów równikowych w Amazonii • omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki • omawia zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat na podstawie wykresu • omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł • podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie • podaje przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej • przedstawia zasięg występowania lasów w Kanadzie na podstawie mapy tematycznej • przedstawia miejsce Kanady w światowym eksporcie wybranych płodów rolnych na podstawie wykresu • omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych • omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych	wykorzystania Amazonii • przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce • przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce • określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej • omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie • opisuje cechy gospodarstw wielkoobszarowych na terenie Kanady • charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych • omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych • omawia przyczyny marnowania żywności na przykładzie Stanów Zjednoczonych	pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej i Ameryki Południowej • opisuje problemy ludności mieszkających w slumsach na podstawie materiałów źródłowych • wykazuje zależność między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie • omawia cechy charakterystyczne gospodarki Kanady z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu • ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych • ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych
IV. Australia i Oceania				

Uczeń: • określa położenie geograficzne Australii i Oceanii • wymienia największe pustynie Australii na podstawie mapy • wyjaśnia znaczenie terminu <i>basen artezyjski</i> • wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii • przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych • wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie	Uczeń: • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii • charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii • wymienia strefy klimatyczne w Australii • charakteryzuje wody powierzchniowe Australii • omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii • omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej	Uczeń: • wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów • omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej • omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii • charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii • omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych • przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii	Uczeń: • wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat • omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii • wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów • omawia znaczenie przemysłów przetwórczego i zaawansowanych technologii w rozwoju Australii	Uczeń: • wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii • wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii • określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych
V. Obszary okołobiegunowe				
Uczeń: • określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>góra lodowa, pak lodowy, lądolód, lodowce szelfowe, nunataki</i> • wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki • wymienia surowce mineralne na obszarach Arktyki i Antarktyki • wskazuje na mapie Antarktydy położenie polskiej stacji badawczej Henryka Arctowskiego	Uczeń: • wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych • charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki • wymienia zagrożenia środowiska naturalnego obszarów polarnych	Uczeń: • opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych • charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia • opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej	Uczeń: • porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki • wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową • prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych • wyjaśnia status prawny Antarktydy	Uczeń: • omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych • charakteryzuje cele oraz zakres badań prowadzonych w Arktyce i w Antarktyce na podstawie na podstawie dostępnych źródeł • omawia wkład Polaków w badania obszarów polarnych na podstawie dostępnych źródeł

BIOLOGIA

Ostrów Wlkp., 03.09.2018 r.

**Wymagania edukacyjne z biologii
w Szkole Podstawowej nr 4
w Ostrowie Wielkopolskim
obowiązujący w roku szkolnym 2018/2019**

Wymogi edukacyjne z biologii zostały opracowane na podstawie:

8. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
12. Statutu Szkoły Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
13. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Szkole Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
14. Programu nauczania biologii "Puls życia. Biologia kl. V" wyd. Nowa Era oraz "Puls życia. Biologia kl. VII" wyd. Nowa Era.

Spis treści

IX Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

- 1) Zasady oceniania
- 2) Pomiar osiągnięć
- 3) Przygotowanie się do zajęć
- 4) Prace pisemne
- 5) Odpowiedzi ustne
- 6) Prace domowe
- 7) Zasady informowania o osiągnięciach

X Aktywność na lekcji

- 1) Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania z biologii

XI Ogólne kryteria ocen z biologii.

I Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

1. Zasady oceniania

- 1) Uczeń jest oceniany według tradycyjnej skali ocen od 1 do 6, zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z biologii oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania biologii w poszczególnych klasach. Dopuszcza się stosowanie plusa lub minusa przy ocenach częściowych. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów.
- 2) Ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń otrzymuje za **systematyczną pracę** w ciągu całego okresu (roku). Na koniec okresu nauczyciel nie przewiduje żadnych dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych (poprawkowych). Wyłącza się sytuacje wyjątkowe, np. długotrwała choroba.
- 3) Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne do poziomu koniecznego w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
- 4) Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną za pierwszy semestr zobowiązany jest do uzupełnienia poziomu wiedzy i umiejętności w terminie i na zasadach uzgodnionych z nauczycielem przedmiotu. W przypadku nie uzupełnienia zaległości, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w klasyfikacji rocznej.
- 5) Na lekcjach biologii oceniane będzie:
 - Rozumienie pojęć biologicznych
 - Prowadzenie obserwacji, doświadczeń, hodowli
 - Posługiwanie się pojęciami i językiem biologicznym odpowiednim do danego etapu kształcenia
 - Czytanie tekstów biologicznych ze zrozumieniem
 - Umiejętność zastosowania nabytej wiedzy biologicznej w praktyce
 - Aktywność na lekcjach, praca w grupach i w zespole klasowym oraz własny wkład pracy ucznia
 - Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach i estetyka wykonywanych prac.

2. Pomiar osiągnięć

Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- 1) Sprawdziany
- 2) Kartkówki

- 3) Odpowiedzi ustne
- 4) Prace domowe
- 5) Zeszyty ćwiczeń
- 6) Prace długoterminowe, doświadczenia, obserwacje
- 7) Inne formy aktywności:
 - udział w konkursach
 - wykonywanie pomocy dydaktycznych
 - aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z biologią
- 8) Obserwacja:
 - przygotowania ucznia do lekcji
 - sposobu prezentowania swoich wiadomości
 - jego aktywności na lekcji
 - pracy w grupie i w zespole klasowym

3. Przygotowanie się do zajęć.

- 1) Uczeń ma obowiązek systematycznie przygotowywać się do zajęć.
- 2) Każdy uczeń przychodzący na lekcje biologii jest zobowiązany do przynoszenia:
 - podręcznika i ćwiczeń oraz zeszytu przedmiotowego ,
- 3) Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt i na bieżąco wypełniać zeszyt ćwiczeń.
- 4) Przez przygotowanie się do zajęć rozumiemy:
 - wykonanie zadania domowego
 - wykonanie zadania długoterminowego
 - przygotowanie się do odpowiedzi ustnej
 - przyniesienie zeszytu przedmiotowego
 - przyniesienie zeszytu ćwiczeń
 - przyniesienie pomocy potrzebnych do lekcji
 - uczeń ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia w ciągu okresu nieprzygotowania się do zajęć. Musi to uczynić na samym początku lekcji. Po wykorzystaniu nieprzygotowania się do zajęć za każde następne uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, o ewentualnej możliwości poprawy decyduje nauczyciel. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania na lekcjach powtórzeniowych i sprawdzianach.

10. Prace pisemne

- b) Wszystkie prace pisemne są obowiązkowe.
- c) Ocenę za pracę pisemną nauczyciel wystawia na podstawie liczby zdobytych punktów, informujących o spełnieniu wymagań na poszczególne oceny.
- d) Nauczyciel korzysta z następującej skali przeliczania punktów na oceny:

100 % - 98,1 % - celujący,
98 % - 90,1 % - bardzo dobry ,
90 % - 70,1 % - dobry,
70 % - 50,1 % - dostateczny,
50 % - 35,1 % - dopuszczający.
35% - 0 % - niedostateczny.

- e) Każda praca pisemna jest dokumentem szkolnym. Uczeń starannie prezentuje w niej swoje wiadomości i dba o jej estetykę. Oceniając pracę nauczyciel uwzględnia możliwości ucznia. Wyjątkiem są uzasadnione sytuacje (np. dysgrafia, opinie z Poradni Psychologiczno Pedagogicznej)
- f) Nauczyciel ma prawo obniżyć ocenę o jeden stopień w przypadku, gdy praca jest niestaranna lub nieestetyczna a w przypadku, gdy praca jest nieczytelna nauczyciel ma prawo obniżyć ocenę o jeden stopień.
- g) Nauczyciel ma prawo przerwać pracę pisemną uczniowi lub całej klasie, jeśli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielność jego pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas pracy pisemnej jest podstawą postawienia uczniowi oceny niedostatecznej.
- h) Sprawdziany
 - Sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu każdego działu.
 - Prace klasowe trwają 45 minut i obejmują 1 dział programowy.
 - Sprawdzian jest zapowiadany tydzień wcześniej, podawany jest wówczas zakres materiału, który jest utrwalony na lekcji powtórzeniowej.
 - Nauczyciel sprawdza prace klasowe w czasie nie przekraczającym dwóch tygodni.
 - W przypadku otrzymania ze sprawdzianu oceny niedostatecznej uczeń ma prawo do poprawy (chyba, że nauczyciel zdecyduje inaczej), która jest dobrowolna i odbywa się po lekcjach w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac. Poprawa może nastąpić tylko raz. Do dziennika wpisane będą wówczas dwie oceny, z których będzie liczona średnia arytmetyczna.
 - Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, i nieobecność ta jest dłuższa niż dwa dni, to ma obowiązek ją napisać w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od powrotu do szkoły. W pozostałych przypadkach uczeń ma obowiązek napisać sprawdzian na kolejnej jednostce lekcyjnej.
 - Unikanie lub odmowa pisania pracy pisemnej jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

- Sprawdziany będą oceniane wg. następującej skali:

100 % - 98,1 % - celujący,

98 % - 90,1 % - bardzo dobry ,

90 % - 70,1 % - dobry,

70 % - 50,1 % - dostateczny,

50 % - 35,1 % - dopuszczający.

35% - 0 % - niedostateczny.

i) Kartkówki

- Kartkówki trwają od 5 do 20 minut i dotyczą trzech ostatnich lekcji. Nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie. Przyjmuje się, że pozytywna ocena z kolejnej kartkówki daje informację o opanowaniu również poprzedniego materiału i stanowi swoistą poprawę tej poprzedniej. Chyba, że nauczyciel zdecyduje inaczej. W przypadku, gdy ocen niedostatecznych z kartkówek jest kilka pod rząd, nauczyciel postanawia w jakiej formie i terminie nastąpi poprawa.
- Ilość kartkówek nie jest określona, o jej potrzebie nauczyciel sam decyduje.
- Sprawdzone i omówione kartkówki wracają do nauczyciela i są do wglądu dla rodziców.
- Kartkówki będą oceniane według następującej skali procentowej:
100% - 90,1 % - bardzo dobry ,
90 % - 70,1 % - dobry,
70 % - 50,1 % - dostateczny,
50 % - 35,1 % - dopuszczający.
35% - 0 % - niedostateczny.

11. Odpowiedzi ustne

Odpowiedź ustna polega na samodzielnym rozwiązaniu zadanego pytania (lub pytań) dotyczącego bieżącego materiału.

W ocenianiu odpowiedzi ustnej stosuje się następujące kryteria oceniania:

- Bezbłędne rozwiązanie pytania (i zadania domowego w zeszyte), z pełnym komentarzem : ocena bdb,
- Drobne błędy podczas odpowiedzi (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszyte): ocena db,
- Rozwiązanie zadania ,pytania przy niewielkiej pomocy nauczyciela (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszyte): ocena dst,
- Rozwiązanie zadania ,udzielenie odpowiedzi przy dużej pomocy nauczyciela (i rozwiązanie zadania domowego w zeszyte): ocena dop.

- Odpowiedzi ustne sprawdzają wiadomości z trzech ostatnich lekcji.
- Dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę.

12. Prace domowe

- Praca domowa jest obowiązkowa.
- W każdym przypadku braku pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

13. Zasady informowania o osiągnięciach

- Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
- Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał. Informacja o ocenie jest wpisywana do dziennika internetowego Librus.
- Rodzice są także informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań i konsultacji.
- Zarówno uczeń, jak i rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych oraz ocen ucznia w dzienniku.
- W zależności od potrzeb nauczyciel przeprowadza rozmowy indywidualne lub osobiste oraz wysyła wiadomości za pośrednictwem e- dziennika, informujące rodziców o postępach w nauce ich dzieci.

14. Aktywność na lekcji

Aktywna postawa podczas lekcji promowana będzie znakiem plus (+). Sześć takich znaków będzie równoznaczne z oceną celującą, pięć z bardzo dobrą, cztery z oceną dobrą, trzy z oceną dostateczną .

Przed wystawieniem oceny okresowej (końcoworocznej) uczeń otrzymuje ocenę za aktywność na lekcjach biologii. Przez aktywność rozumiemy:

- a) Częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi
- b) Rozwiązywanie zadań dodatkowych, wykonywanie doświadczeń, eksperymentów
- c) Aktywną pracę w grupach.

15. Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania

- a) Ustalenie wspólnie z uczniem, jakie partie materiału wymagają nadrobienia
- b) Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, praca własna)
- c) Współpraca z pedagogiem szkolnym – wspólne ustalenie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

II. Ogólne kryteria ocen z biologii:

1. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- a) Posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania biologii w danej klasie.
- b) Podejmuje prace badawcze, samodzielnie je opracowuje i prezentuje
- c) Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych.
- d) Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z biologią. Rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe. Jest aktywny i zawsze przygotowany do lekcji. Dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- e) bierze udział w konkursach biologicznych.

2. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) Opanował wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania danej klasy na poziomie dopełniającym.
- b) Posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- c) Zawsze ma odrobione zadanie domowe, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, pomaga innym. Jest aktywny na lekcjach. Uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach przedmiotowych z biologii.

3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) Opanował w stopniu dobrym wiadomości objęte programem nauczania w danej klasie.
- b) Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje zadania , ćwiczenia z niewielką pomocą nauczyciela.
- c) Bierze czynny udział w lekcjach biologii, zawsze jest do nich przygotowany i systematycznie odrabia zadania domowe.

4. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- a) Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym.
- b) Wykonuje polecenia przy pomocy nauczyciela
- c) Zdarza mu się brak pracy domowej, jego aktywność na lekcjach biologii jest niewielka.

5. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który

- a) Ma braki w opanowaniu wiadomości podstawowych, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z biologii w dalszym etapie kształcenia.
- b) Wykonuje polecenia na miarę swoich możliwości

- c) Stara się uzupełnić brakujące wiadomości, wykazuje zainteresowanie możliwością poprawy ocen.
 - d) Zdarzają mu się braki prac domowych, nie zawsze sporządza notatki, nie uczestniczy aktywnie w lekcji.
6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
- a) Nie opanował wymagań edukacyjnych ujętych w programie nauczania, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z biologii.
 - b) Nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.
 - c) Często jest nieprzygotowany do lekcji. Nie uczestniczy aktywnie w lekcji, nie notuje lub nie prowadzi zeszytu. Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu, często opuszcza lekcje biologii bez usprawiedliwienia.
 - d) Nie wykazuje zainteresowania możliwościami poprawienia ocen z biologii stworzonymi mu przez nauczyciela.

mgr Marta Matuszewska - nauczyciel biologii

PRZYRODA

Ostrów Wlkp., 03.09.2018 r.

**Wymagania edukacyjne z przyrody
w Szkole Podstawowej nr 4
w Ostrowie Wielkopolskim
obowiązujący w roku szkolnym 2018/2019**

Wymogi edukacyjne z przyrody zostały opracowane na podstawie:

15. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
19. Statutu Szkoły Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
20. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Szkole Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
21. Programu nauczania przyrody "Przyroda z pomysłem" - kl. VI wyd. WSiP oraz "Przyroda" kl. IV wyd. WSiP.

Spis treści

II Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

- 1) Zasady oceniania
- 2) Pomiar osiągnięć
- 3) Przygotowanie się do zajęć
- 4) Prace pisemne
- 5) Odpowiedzi ustne
- 6) Prace domowe
- 7) Zasady informowania o osiągnięciach

III Aktywność na lekcji

- 1) Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania z przyrody

IV Ogólne kryteria ocen z przyrody.

V Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

1. Zasady oceniania

- 1) Uczeń jest oceniany według tradycyjnej skali ocen od 1 do 6, zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z przyrody oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania przyrody w poszczególnych klasach. Dopuszcza się stosowanie plusa lub minusa przy ocenach częściowych. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów.
- 2) Ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń otrzymuje za **systematyczną pracę** w ciągu całego okresu (roku). Na koniec okresu nauczyciel nie przewiduje żadnych dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych (poprawkowych). Wyłącza się sytuacje wyjątkowe, np. długotrwała choroba.
- 3) Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne do poziomu koniecznego w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
- 4) Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną za pierwszy semestr zobowiązany jest do uzupełnienia poziomu wiedzy i umiejętności w terminie i na zasadach uzgodnionych z nauczycielem przedmiotu. W przypadku nie uzupełnienia zaległości, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w klasyfikacji rocznej.
- 5) Na lekcjach przyrody oceniane będzie:
 - Rozumienie pojęć przyrodniczych
 - Prowadzenie obserwacji, doświadczeń, hodowli
 - Posługiwanie się pojęciami i językiem przyrodniczym odpowiednim do danego etapu kształcenia
 - Czytanie tekstów przyrodniczych ze zrozumieniem
 - Umiejętność zastosowania nabytej wiedzy przyrodniczej w praktyce
 - Aktywność na lekcjach, praca w grupach i w zespole klasowym oraz własny wkład pracy ucznia
 - Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach i estetyka wykonywanych prac.

2. Pomiar osiągnięć

Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- 1) Sprawdziany
- 2) Kartkówki

3) Odpowiedzi ustne

4) Prace domowe

5) Zeszyty ćwiczeń

6) Prace długoterminowe, doświadczenia, obserwacje

7) Inne formy aktywności:

- udział w konkursach
- wykonywanie pomocy dydaktycznych
- aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z przyrodą

8) Obserwacja:

- przygotowania ucznia do lekcji
- sposobu prezentowania swoich wiadomości
- jego aktywności na lekcji
- pracy w grupie i w zespole klasowym

3. Przygotowanie się do zajęć.

1) Uczeń ma obowiązek systematycznie przygotowywać się do zajęć.

2) Każdy uczeń przychodzący na lekcje przyrody jest zobowiązany do przynoszenia:

- podręcznika i ćwiczeń oraz zeszytu przedmiotowego ,

3) Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt i na bieżąco wypełniać zeszyt ćwiczeń.

4) Przez przygotowanie się do zajęć rozumiemy:

- wykonanie zadania domowego
- wykonanie zadania długoterminowego
- przygotowanie się do odpowiedzi ustnej
- przyniesienie zeszytu przedmiotowego
- przyniesienie zeszytu ćwiczeń
- przyniesienie pomocy potrzebnych do lekcji
- uczeń ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia w ciągu okresu nieprzygotowania się do zajęć. Musi to uczynić na samym początku lekcji. Po wykorzystaniu nieprzygotowania się do zajęć za każde następne uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, o ewentualnej możliwości poprawy decyduje nauczyciel. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania na lekcjach powtórzeniowych i sprawdzianach.

16. Prace pisemne

j) Wszystkie prace pisemne są obowiązkowe.

k) Ocenę za pracę pisemną nauczyciel wystawia na podstawie liczby zdobytych punktów, informujących o spełnieniu wymagań na poszczególne oceny.

l) Nauczyciel korzysta z następującej skali przeliczania punktów na oceny:

100 % - 98,1 % - celujący,
98 % - 90,1 % - bardzo dobry ,
90 % - 70,1 % - dobry,
70 % - 50,1 % - dostateczny,
50 % - 35,1 % - dopuszczający.
35% - 0 % - niedostateczny.

- m) Każda praca pisemna jest dokumentem szkolnym. Uczeń starannie prezentuje w niej swoje wiadomości i dba o jej estetykę. Oceniając pracę nauczyciel uwzględnia możliwości ucznia. Wyjątkiem są uzasadnione sytuacje (np. dysgrafia, opinie z Poradni Psychologiczno Pedagogicznej)
- n) Nauczyciel ma prawo obniżyć ocenę o jeden stopień w przypadku, gdy praca jest niestaranna lub nieestetyczna a w przypadku, gdy praca jest nieczytelna nauczyciel ma prawo obniżyć ocenę o jeden stopień.
- o) Nauczyciel ma prawo przerwać pracę pisemną uczniowi lub całej klasie, jeśli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielność jego pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas pracy pisemnej jest podstawą postawienia uczniowi oceny niedostatecznej.
- p) Sprawdziany
 - Sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu każdego działu.
 - Prace klasowe trwają 45 minut i obejmują 1 dział programowy.
 - Sprawdzian jest zapowiadany tydzień wcześniej, podawany jest wówczas zakres materiału, który jest utrwalony na lekcji powtórzeniowej.
 - Nauczyciel sprawdza prace klasowe w czasie nie przekraczającym dwóch tygodni.
 - W przypadku otrzymania ze sprawdzianu oceny niedostatecznej uczeń ma prawo do poprawy (chyba, że nauczyciel zdecyduje inaczej), która jest dobrowolna i odbywa się po lekcjach w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac. Poprawa może nastąpić tylko raz. Do dziennika wpisane będą wówczas dwie oceny, z których będzie liczona średnia arytmetyczna.
 - Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, i nieobecność ta jest dłuższa niż dwa dni, to ma obowiązek ją napisać w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od powrotu do szkoły. W pozostałych przypadkach uczeń ma obowiązek napisać sprawdzian na kolejnej jednostce lekcyjnej.
 - Unikanie lub odmowa pisania pracy pisemnej jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

- Sprawdziany będą oceniane wg. następującej skali:

100 % - 98,1 % - celujący,

98 % - 90,1 % - bardzo dobry ,

90 % - 70,1 % - dobry,

70 % - 50,1 % - dostateczny,

50 % - 35,1 % - dopuszczający.

35% - 0 % - niedostateczny.

q) Kartkówki

- Kartkówki trwają od 5 do 20 minut i dotyczą trzech ostatnich lekcji. Nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie. Przyjmuje się, że pozytywna ocena z kolejnej kartkówki daje informację o opanowaniu również poprzedniego materiału i stanowi swoistą poprawę tej poprzedniej. Chyba, że nauczyciel zdecyduje inaczej. W przypadku, gdy ocen niedostatecznych z kartkówek jest kilka pod rząd, nauczyciel postanawia w jakiej formie i terminie nastąpi poprawa.
- Ilość kartkówek nie jest określona, o jej potrzebie nauczyciel sam decyduje.
- Sprawdzone i omówione kartkówki wracają do nauczyciela i są do wglądu dla rodziców.
- Kartkówki będą oceniane według następującej skali procentowej:

100 % - 90,1 % - bardzo dobry ,

90 % - 70,1 % - dobry,

70 % - 50,1 % - dostateczny,

50 % - 35,1 % - dopuszczający.

35% - 0 % - niedostateczny.

17. Odpowiedzi ustne

Odpowiedź ustna polega na samodzielnym rozwiązaniu zadanego pytania (lub pytań) dotyczącego bieżącego materiału.

W ocenianiu odpowiedzi ustnej stosuje się następujące kryteria oceniania:

- Bezbłędne rozwiązanie pytania (i zadania domowego w zeszyte), z pełnym komentarzem : ocena bdb,
- Drobne błędy podczas odpowiedzi (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszyte): ocena db,
- Rozwiązanie zadania ,pytania przy niewielkiej pomocy nauczyciela (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszyte): ocena dst,
- Rozwiązanie zadania ,udzielenie odpowiedzi przy dużej pomocy nauczyciela (i rozwiązanie zadania domowego w zeszyte): ocena dop.

- Odpowiedzi ustne sprawdzają wiadomości z trzech ostatnich lekcji.
- Dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę.

18. Prace domowe

- Praca domowa jest obowiązkowa.
- W każdym przypadku braku pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

19. Zasady informowania o osiągnięciach

- Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
- Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał. Informacja o ocenie jest wpisywana do dziennika internetowego Librus.
- Rodzice są także informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań i konsultacji.
- Zarówno uczeń, jak i rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych oraz ocen ucznia w dzienniku.
- W zależności od potrzeb nauczyciel przeprowadza rozmowy indywidualne lub osobiste oraz wysyła wiadomości za pośrednictwem e- dziennika, informujące rodziców o postępach w nauce ich dzieci.

20. Aktywność na lekcji

Aktywna postawa podczas lekcji promowana będzie znakiem plus (+). Sześć takich znaków będzie równoznaczne z oceną celującą, pięć z bardzo dobrą, cztery z oceną dobrą, trzy z oceną dostateczną .

Przed wystawieniem oceny okresowej (końcoworocznej) uczeń otrzymuje ocenę za aktywność na lekcjach przyrody. Przez aktywność rozumiemy:

- a) Częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi
- b) Rozwiązywanie zadań dodatkowych, wykonywanie doświadczeń, eksperymentów
- c) Aktywną pracę w grupach.

21. Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania

- a) Ustalenie wspólnie z uczniem, jakie partie materiału wymagają nadrobienia
- b) Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, praca własna)
- c) Współpraca z pedagogiem szkolnym – wspólne ustalenie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

II. Ogólne kryteria ocen z przyrody:

1. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- a) Posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przyrody w danej klasie.
- b) Podejmuje prace badawcze, samodzielnie je opracowuje i prezentuje
- c) Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych.
- d) Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, bierze aktywny i systematyczny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z przyrodą. Rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe. Jest aktywny i zawsze przygotowany do lekcji. Dzieli się wiedzą z innymi uczniami.
- e) bierze udział w konkursach przyrodniczych

2. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) Opanował wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania danej klasy na poziomie dopełniającym.
- b) Posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- c) Zawsze ma odrobione zadanie domowe, rozwiązuje samodzielnie zadania dodatkowe, pomaga innym. Jest aktywny na lekcjach. Uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach przedmiotowych z przyrody.

3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) Opanował w stopniu dobrym wiadomości objęte programem nauczania w danej klasie.
- b) Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje zadania , ćwiczenia z niewielką pomocą nauczyciela.
- c) Bierze czynny udział w lekcjach przyrody, zawsze jest do nich przygotowany i systematycznie odrabia zadania domowe.

4. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- a) Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym.
- b) Wykonuje polecenia przy pomocy nauczyciela
- c) Zdarza mu się brak pracy domowej, jego aktywność na lekcjach przyrody jest niewielka.

5. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który

- a) Ma braki w opanowaniu wiadomości podstawowych, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z przyrody w dalszym etapie kształcenia.
- b) Wykonuje polecenia na miarę swoich możliwości

- c) Stara się uzupełnić brakujące wiadomości, wykazuje zainteresowanie możliwością poprawy ocen.
 - d) Zdarzają mu się braki prac domowych, nie zawsze sporządza notatki, nie uczestniczy aktywnie w lekcji.
6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
- a) Nie opanował wymagań edukacyjnych ujętych w programie nauczania, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z przyrody.
 - b) Nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.
 - c) Często jest nieprzygotowany do lekcji. Nie uczestniczy aktywnie w lekcji, nie notuje lub nie prowadzi zeszytu. Wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu, często opuszcza lekcje przyrody bez usprawiedliwienia.
 - d) Nie wykazuje zainteresowania możliwościami poprawienia ocen z przyrody stworzonymi mu przez nauczyciela.

mgr Marta Matuszewska - nauczyciel przyrody

CHEMIA

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z CHEMII
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM
ROK SZKOLNY 2018/2019**

1. Ocenie podlegają wszystkie aktywności ucznia :

A- prace pisemne:

- sprawdzian, czyli zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem pisemna wypowiedź ucznia obejmująca określony przez nauczyciela zakres materiału trwająca nie dłużej niż 1 godzinę lekcyjną
- kartkówka, czyli pisemna wypowiedź ucznia obejmująca zagadnienia co najwyżej z 3 ostatnich lekcji, może być niezapowiedziana,
- zadania domowe;

B- wypowiedzi ustne:

- odpowiedzi i wypowiedzi na lekcji,
- wystąpienia (prezentacje),
- samodzielne prowadzenie elementów lekcji;

C- praca w grupie

D- samodzielnie wykonywane przez ucznia prace np. doświadczenia, albumy, zielniki, prezentacje Power Point, plakaty, itp.;

E- aktywność poza lekcjami np. udział w konkursach, olimpiadach, zawodach,

F- przygotowanie do uczestnictwa w lekcji (posiadanie zeszytu, książki, przyrządów, itp.).

2. Obowiązkowe formy podlegające ocenianiu to kartkówki, testy, sprawdziany.

3. Sprawdziany i testy zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem potwierdzone zapisem w dzienniku lekcyjnym.

4. Kartkówki i odpowiedzi ustne nie podlegają poprawie.

5. Uczeń ma prawo 3 razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (pod nieprzygotowaniem rozumie się odpowiedź ustną, brak zadania domowego, brak zeszytu ćwiczeń)

6. Nieprzygotowanie do zajęć uczeń zgłasza na początku lekcji.

7. Nauczyciel zobowiązuje się oddać testy, sprawdziany w ciągu 2 tygodni.

8. W przypadku nieobecności ucznia w dniu sprawdzianu ma on obowiązek napisać go na najbliższej lekcji. W przypadku dłuższej nieobecności uczeń ma 2 tygodnie na uzupełnienie zaległości.

9. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej w ciągu 2 tygodni po terminie oddania sprawdzianu. Oceny pozytywne nie podlegają poprawie.

10. W przypadku poprawy oceny niedostatecznej z testu/sprawdzianu pod uwagę brane są obydwie oceny.

11. Progi procentowe ocen przy ocenianiu prac pisemnych.

PRACE PISEMNE

0-30%- niedostateczny

31 -50%-dopuszczający

51-70 % dostateczny

71-85% dobry

86-99% -bardzo dobry

100% -celujący

12.Na pierwszej lekcji w roku szkolnym uczniowie zapoznają się z zasadami oceniania .Wymagania na poszczególne oceny są udostępniane uczniom. Oceny są jawne oparte na kryteriach.

13.Testy i inne prace pisemne są przechowywane do końca roku szkolnego.

14. Aby wystawić ocenę okresową /roczną uczeń musi otrzymać minimum 4 oceny , w tym jedną ze sprawdzianu/testu.

15. Ocena okresowa/roczna jest średnią wszystkich ocen z danego półrocza..

16. Do wystawienia oceny okresowej/ końcowo rocznej uczeń musi posiadać minimum 50 % frekwencji na zajęciach .

JĘZYK ANGIELSKI

KL. IV-VII

1. Kryteria oceniania z języka angielskiego zostały opracowane zgodnie ze Statutem Szkoły oraz Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Szkoły Podstawowej nr 4 im. Królowej Jadwigi w Ostrowie Wielkopolskim.

2. Cele w programie nauczania języka angielskiego

- opanowanie języka obcego w sposób umożliwiający sprawne komunikowanie się w języku obcym;
- rozwijanie znajomości środków językowych;
- doskonalenie umiejętności uczenia się;
- motywowanie do nauki języka obcego oraz rozbudzanie ciekawości poznawczej;
- rozwijanie u uczniów poczucia godności własnej osoby oraz szacunku dla godności innych osób;
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi;
- rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia;
- rozwijanie rozumowania, argumentowania oraz wnioskowania;
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;

3. Rozwijanie kompetencji kluczowych

- KOMPETENCJE W ZAKRESIE CZYTANIA I PISANIA : zdolność wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie oraz językowa interakcja w odpowiedniej i kreatywnej formie w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych;
- KOMPETENCJE JĘZYKOWE: umiejętność wyrażania myśli i poglądów w języku obcym, nawiązania kontaktów, dyskusji z uwzględnieniem różnic kulturowych;
- KOMPETENCJE MATEMATYCZNE ORAZ KOMPETENCJE W ZAKRESIE NAUK PRZYRODNICZYCH, TECHNOLOGII I INŻYNIERII umiejętność rozwijania i wykorzystania myślenia naukowego w celu rozwiązywania problemów występujących w życiu codziennym; zapoznanie uczniów z prawami przyrody, przekazanie im umiejętności rozpoznawania obecności tych praw w otaczającej nas rzeczywistości, a nade wszystko skłonienie ich do konstruktywnego wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności;
- KOMPETENCJE CYFROWE: pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie. Bezpieczne korzystanie z informacji dostępnych w Internecie;
- KOMPETENCJE OSOBISTE, SPOŁECZNE W ZAKRESIE UCZENIA SIĘ: zdolność organizowania własnego procesu uczenia, indywidualnie oraz w grupach, odpowiednio do własnych potrzeb, a także ze świadomością metod i możliwości;
- KOMPETENCJE OBYWATELSKIE: rozwijanie osobowych, interpersonalnych i międzykulturowych a także wszelkich form zachowań przygotowujących do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym;
- KOMPETENCJE W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI: stymulowanie rozwoju umiejętności myślenia i działania oraz kształtowanie postaw; stwarzanie sytuacji, w

których uczący się mogą samodzielnie podejmować decyzje, dokonywać wyborów oraz ponosić za nie odpowiedzialność;

- KOMPETENCJE W ZAKRESIE ŚWIADOMOŚCI I EKSPRESJI KULTUROWEJ: docenianie znaczenia twórczego wyrażania idei, doświadczeń i emocji za pośrednictwem szeregu środków wyrazu;

4. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego, w pierwszym miesiącu nauki informują uczniów i ich rodziców o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

5. Sposoby informowania ucznia o postępach w nauce języka angielskiego:

- słowne pochwały, uwagi, komentarze,
- plusy i minusy (trzy plusy to ocena bardzo dobra, trzy minusy to ocena niedostateczna),
- oceny częściowe wyrażone stopniem wpisane do zeszytu ucznia oraz internetowego dziennika lekcyjnego, zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń,
- komentarz ustny lub pisemny,
- podczas konsultacji i zebrań ustnie na podstawie zapisu w internetowym dzienniku lekcyjnym, analizy prac ucznia i obserwacji.

6. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie wynikające z realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego z języka obcego nowożytnego:

- sprawność rozumienia ze słuchu,
- sprawność mówienia,
- sprawność pisania,
- sprawność czytania
- inne umiejętności: korzystanie ze słownika dwujęzycznego, korzystanie z lektur uproszczonych, tworzenie projektów (prac plastyczno-językowych).

7. Ocenie z języka angielskiego podlegają:

- wiadomości i umiejętności związane z realizacją podstawy programowej kształcenia ogólnego z języka obcego nowożytnego
- praca na lekcji,
- zadania domowe,
- zadania dodatkowe,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń,
- prace wytwórcze
- aktywność

- przygotowanie do lekcji

8. Uczeń jest oceniany za:

- wypowiedzi ustne
- aktywność
- prace pisemne
- zadania domowe
- przygotowanie do lekcji

9. Sposoby rozpoznawania postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej:

- testy, sprawdziany,
- kartkówki,
- wypowiedzi ustne,
- prace pisemne,
- zadania praktyczne wykonane na lekcji.

10. W klasach IV – VI ustala się ocenę według skali:

1. stopień celujący 6 /cel/
2. stopień bardzo dobry 5 /bdb/
3. stopień dobry 4 /db/
4. stopień dostateczny 3 /dst/
5. stopień dopuszczający 2 /dop/
6. stopień niedostateczny 1 /ndst/

Dopuszcza się stosowanie „+” i „-” pełniących rolę motywacyjną oceny.

11. Skala procentowa wymagań na poszczególne oceny z języka angielskiego ze:

a) sprawdzianów, testów:

celujący	100%
bardzo dobry	99% - 86%
dobry	85% - 71%
dostateczny	70% - 51%
dopuszczający	50% - 31%
niedostateczny	do 30%

b) kartkówek:

bardzo dobry	100%-95%
dobry	94%-75%
dostateczny	74%-51%
dopuszczający	50%-41%
niedostateczny	40%-0%

12. Zasady ustalania ocen cząstkowych, śródrocznych i rocznych:

- oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych)
- oceny są wyrażone stopniem,
- uczniowie powinni otrzymać przynajmniej trzy oceny z przedmiotu w semestrze.

13. Uczeń ma prawo być trzy razy nieprzygotowany do zajęć w ciągu jednego semestru.

14. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny śródrocznej i rocznej:

Wymagania edukacyjne z języka angielskiego dla klas IV – VI

Celujący:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który/ którego:

- posiada dużą wiedzę i umiejętności językowe,
- poprawnie stosuje różnorodne formy i struktury gramatyczne,
- posiada bogaty zasób słownictwa,
-
- bezbłędnie rozumie teksty słuchane,
-
- poprawnie intonuje, wymawia słowa,
- cechuje go swoboda i lekkość wypowiedzi,
- bezbłędnie buduje wypowiedzi pisemne,
- samodzielnie rozwija swe umiejętności i zainteresowania językowe,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach językowych: szkolnych, miejskich, wojewódzkich.

Bardzo dobry:

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który/ którego:

-
- potrafi poprawnie operować prostymi strukturami, budować spójne zdania
- ,
-
- stosuje szeroki zakres słownictwa odpowiedni do zadania,
- używa poprawnie niektórych elementów słownictwa o charakterze bardziej złożonym,
- potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,
- potrafi zrozumieć kluczowe informacje w różnorodnych tekstach i rozmowach,
- potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną,
- potrafi z łatwością rozróżnić dźwięki,
- potrafi z łatwością zrozumieć polecenia nauczyciela,
- potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość, mówić spójnie,
- posługuje się poprawnym językiem, popełniając niewiele błędów,
- można go zrozumieć bez trudności,
- potrafi napisać zadanie zawierające pełne zdania, proste struktury i słownictwo,
- potrafi w spójny sposób zorganizować tekst, używa prawidłowej pisowni i interpunkcji.

Wyma gania eduka cyjne

Szkoła
Podstawo
wa nr 4
im.
Królowej
Jadwigi
w
Ostrowie
Wielkopo
lskim

Dobry:

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który/ którego:

- potrafi poprawnie operować większością prostych struktur, budować zdania w większości wypadków spójne,
- na ogół używa szerokiego zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania,
- używa poprawnie niedużej ilości elementów słownictwa o charakterze bardziej złożonym,
- potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów,
- potrafi zrozumieć większość kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,
- potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,
- potrafi rozróżnić dźwięki,
- potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela,
- przeważnie potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość, mówić spójnie z lekkim wahaniami
- posługuje się w miarę poprawnym językiem, popełniając niekiedy zauważalne błędy,
- można go zazwyczaj zrozumieć bez trudności,
- potrafi na ogół napisać zadanie zawierające pełne zdania, proste struktury i słownictwo,
- pisze teksty na ogół dobrze zorganizowane i spójne, używa przeważnie prawidłowej pisowni i interpunkcji.

Dostateczny:

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który/ którego:

- potrafi poprawnie operować niektórymi prostymi strukturami, budować zdania niekiedy spójne,
- czasami używa zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania,
- używa poprawnie ograniczonego zakresu słownictwa o charakterze bardziej złożonym/abstrakcyjnym,
- potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens prostych tekstów i rozmów,
- potrafi zrozumieć część kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,
- potrafi wydobyć część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,
- potrafi rozróżnić większość dźwięków,
- potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela,

- czasem potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość, mówić spójnie, ale z wyraźnym wahaniem,
- posługuje się częściowo poprawnym językiem, ale popełnia sporo zauważalnych błędów,
- można go zazwyczaj zrozumieć,
- próbuje napisać zadanie zawierające pełne zdania, proste struktury i słownictwo,
- zdarza mu się pisać teksty, używając czasem prawidłowej pisowni i interpunkcji.

Dopuszczający:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który/ którego:

- potrafi poprawnie operować niedużą ilością prostych struktur, budować zdania, ale przeważnie niespójne,
- używa niewielkiego zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania, czasami niepoprawnie używa codziennego słownictwa,
- potrafi od czasu do czasu zrozumieć ogólny sens prostych tekstów i rozmów,
- potrafi zrozumieć kilka kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach,
- potrafi wydobyć niedużą ilość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną,
- potrafi rozróżnić tylko niektóre dźwięki,
- czasem potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela, ale może potrzebować pomocy lub podpowiedzi,
- czasem potrafi przekazać wiadomość, ale z trudnościami, potrafi czasem mówić spójnie, ale z częstym wahaniem,
- czasem posługuje się poprawnym językiem, ale popełnia wiele zauważalnych błędów,
- można go zazwyczaj zrozumieć, ale z pewną trudnością,
- ma trudności z napisaniem zadania zawierającego pełne zdania, proste struktury i słownictwo, używa w większości nieprawidłowej pisowni i interpunkcji.

Niedostateczny:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne z języka angielskiego w Szkole Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim (klasy 7-8)

Przygotowanie do zajęć:

Uczeń systematycznie odrabia zadania domowe, na lekcję przynosi podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt (w linię lub kratkę) oraz przybory szkolne. Nieprzygotowanie się do zajęć (brak zadań domowych, niegotowość odpowiedzi) należy zgłaszać nauczycielowi na początku lekcji. Nieprzygotowanie można zgłaszać trzy razy w semestrze. Każde kolejne skutkuje oceną negatywną. Uczeń, który nie posiadał podręcznika, zeszytu ćwiczeń lub zeszytu przedmiotowego zobowiązany jest do uzupełnienia brakujących zadań i notatek na następną lekcję. Uczniowie nieobecni na lekcji również zobowiązani są do uzupełnienia brakujących zadań i notatek.

Sprawności podlegające ocenie w klasach 4-8:

- mówienie
- czytanie
- rozumienie tekstu czytanego
- rozumienie ze słuchu
- pisanie krótkiego tekstu
- znajomość pisowni
- znajomość struktur gramatycznych
- znajomość słownictwa
- umiejętność pracy w grupie (projekt)
- aktywność na zajęciach
- praca w domu

Formy oceniania postępów ucznia w klasach 4-8:

ustne:

- rozmowy w parach lub małych grupach sprawdzające umiejętność komunikowania się w określonych sytuacjach – dwa razy w semestrze;
- recytacja wiersza lub tekstu piosenki – raz w semestrze.

pisemne:

- test sprawdzający umiejętność czytania, słuchania, pisania i znajomość gramatyki – po każdym rozdziale z podręcznika;
- kartkówka – częstotliwość nieokreślona (dotycząca do trzech lekcji wstecz);
- dyktando – raz w semestrze;
- krótki paragraf – częstotliwość nieokreślona
- projekt – praca w grupie – raz w semestrze.

aktywność – oceniana na koniec semestru na podstawie ilości zdobytych „+” i „-”;

praca w domu – sprawdzana na każdej lekcji, a oceniana około 2 - 3 razy w semestrze.

Kryteria oceniania poszczególnych sprawności w klasach 4-8:

a) kryteria oceniania wypowiedzi ustnych:

ocena celująca:

- uczeń wypowiada się bezbłędnie używając zwrotów i konstrukcji gramatycznych wykraczających poza treści objęte programem nauczania;
- posiada pełną swobodę wypowiedzi;

ocena bardzo dobra:

- uczeń wypowiada się bez pomocy nauczyciela;
- wypowiedź jest poprawna pod względem merytorycznym i językowym;
- posiada duży zakres słownictwa;

ocena dobra:

- uczeń przeważnie wypowiada się samodzielnie;
- posługuje się w miarę poprawnym językiem;
- potrafi mówić spójnie, z lekkim wahaniem;
- zasób słownictwa nie jest pełny, ale uczeń potrafi zastąpić brakujące słowo innym;
- występują niewielkie uchybienia w stosowaniu konstrukcji gramatycznych;

ocena dostateczna:

- uczeń stosuje w miarę bezbłędnie proste konstrukcje gramatyczne oraz posługuje się pewnym zasobem słownictwa;
- swą wypowiedź formułuje z niewielką pomocą nauczyciela;

ocena dopuszczająca:

- uczeń potrafi sformułować wypowiedź jedynie z pomocą nauczyciela;
- zna zasady stosowania podstawowych konstrukcji gramatycznych, ale ma problemy z ich użyciem;
- występują braki w słownictwie podstawowym;
- rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie.

ocena niedostateczna:

- uczeń nie jest w stanie sformułować wypowiedzi nawet za pomocą nauczyciela;
- wykazuje znaczne braki w opanowaniu materiału gramatycznego i podstawowego słownictwa.

b) kryteria oceniania recytacji:

ocena celująca:

- artystyczna interpretacja treści tekstu;
- perfekcyjne opanowanie pamięciowe;
- bezbłędna wymowa;

ocena bardzo dobra:

- indywidualna interpretacja tekstu;
- perfekcyjne opanowanie pamięciowe tekstu;

- na ogół poprawna wymowa;

ocena dobra:

- próba samodzielnej interpretacji tekstu;

- drobne potknięcia w pamięciowym opanowaniu utworu;

- w miarę poprawna wymowa;

ocena dostateczna:

- mechaniczne odtwarzanie treści bez próby interpretacji tekstu;

- uchybienia w pamięciowym opanowaniu utworu;

- dość liczne błędy w wymowie;

ocena dopuszczająca:

- niepełne opanowanie pamięciowe tekstu;

- bardzo liczne błędy w wymowie;

ocena niedostateczna;

- brak opanowania pamięciowego tekstu;

c) kryteria oceniania prac pisemnych:

ocena celująca – praca bezbłędna pod względem gramatycznym, leksykalnym

i ortograficznym, zawierająca struktury wykraczające poza program nauczania;

ocena bardzo dobra – praca poprawna pod względem gramatycznym, leksykalnym

i ortograficznym;

ocena dobra – praca na ogół poprawna, ewentualne błędy gramatyczne, leksykalne,

czy ortograficzne nie mają znaczenia dla zrozumienia ogólnego sensu tekstu;

ocena dostateczna – praca zawierająca nieliczne poważniejsze błędy gramatyczne,

leksykalne lub ortograficzne;

ocena dopuszczająca – praca zawiera liczne błędy świadczące o niepełnym opanowaniu materiału;

ocena niedostateczna – praca zawierająca liczne błędy świadczące o niedostatecznym opanowaniu materiału;

d) kryteria oceniania dyktanda:

ocena celująca – praca bezbłędna i staranna;

ocena bardzo dobra – 1-2 błędy w pisowni;

ocena dobra – 3-4 błędy w pisowni;

ocena dostateczna – 5-6 błędów w pisowni;

ocena dopuszczająca – 7-8 błędów w pisowni;

ocena niedostateczna – ponad 8 błędów w pisowni;

e) kryteria oceniania aktywności:

ocena bardzo dobra – jeżeli uczeń jest zawsze aktywny na lekcjach i zdobył co najmniej 5 plusów;

ocena dobra – jeżeli uczeń jest często aktywny na lekcjach i zdobył co najmniej 3- 4 plusy za aktywność;

ocena dostateczna – jeżeli uczeń jest czasami aktywny na zajęciach, ponadto zdobył

2 plusy;

ocena dopuszczająca – jeżeli uczeń jest mało aktywny i w ciągu semestru zdobył tylko

1 plus;

ocena niedostateczna – jeżeli uczeń nie udzielał się w ogóle na lekcjach i nie zdobył

żadnego plusa;

f) kryteria oceniania pracy w domu

ocena bardzo dobra – jeżeli uczeń pięć razy z rzędu zdobył plus za dobrze odrobioną pracę domową;

ocena dobra – jeżeli uczeń cztery razy z rzędu zdobył plus za dobrze odrobioną pracę domową;

ocena dostateczna – jeżeli uczeń trzy razy z rzędu zdobył plus za dobrze odrobioną pracę domową;

ocena dopuszczająca – jeżeli uczeń dwa razy z rzędu zdobył plus za dobrze odrobioną pracę domową;

ocena niedostateczna – jeżeli uczeń trzykrotnie zapomni odrobić pracy domowej;

g) kryteria oceniania sprawdzianów i testów – system punktowy wg WSO

Celujący: 100%

Bardzo dobry: 86%-99%

Dobry: 71%-85%

Dostateczny: 51%-70%

Dopuszczający: 31%-50%

Niedostateczny: 0%-30%

h) kartkówek:

bardzo dobry 100%-95%

dobry 94%-75%

dostateczny 74%-51%

dopuszczający 50%-41%

niedostateczny 40%-0%

Wymagania programowe na poszczególne oceny w klasach 4-8.

Na ocenę celującą uczeń:

- poprawnie operuje poznanymi strukturami gramatycznymi;
- buduje poprawne i spójne zdania twierdzące, pytające i przeczące, stosuje poprawny szyk wyrazów;
- poprawnie używa słownictwa o charakterze złożonym, abstrakcyjnym, wykraczającego niejednokrotnie poza zakres wprowadzonego słownictwa;
- rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i instrukcje w podręczniku;
- rozumie dokładnie sens danego tekstu lub rozmowy;
- wybiera z tekstu lub dialogu określone – kluczowe lub potrzebne – informacje;
- poprawnie przekazuje ustnie proste informacje;
- dysponuje zakresem czynnego słownictwa wykraczającym poza podstawę programową;
- ma doskonałą wymowę;

- pisze spójne teksty, o długości większej niż wymagana, zawierający poprawne zdania z pełnymi informacjami, używa prawidłowej pisowni i interpunkcji;
- potrafi korzystać z innych źródeł niż podręcznik, w celu samodzielnego pogłębiania znajomości języka angielskiego;
- wykonuje podczas lekcji oraz testów i sprawdzianów zadania dodatkowe o podwyższonym stopniu trudności;
- zajmuje pierwsze miejsca w szkolnych konkursach języka angielskiego i/lub bierze udział w ogólnopolskim konkursie z języka angielskiego, zdobywając znaczną ilość punktów.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- poprawnie operuje poznanymi strukturami gramatycznymi;
- buduje poprawne i spójne zdania twierdzące, pytające i przeczące, stosuje poprawny szyk wyrazów;
- poprawnie używa słownictwa o charakterze złożonym, abstrakcyjnym;
- rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i instrukcje w podręczniku;
- rozumie ogólny sens danego tekstu lub rozmowy;
- wybiera z tekstu lub dialogu określone – kluczowe lub potrzebne – informacje;
- poprawnie, bez większych błędów przekazuje ustnie proste informacje;
- dysponuje dużym zakresem czynnego słownictwa i zrozumiałą wymową;
- poprawnie czyta i bardzo dobrze rozumie ogólny sens tekstu;
- pisze spójny, o wymaganej długości tekst zawierający poprawne zdania z pełnymi informacjami, używa prawidłowej pisowni i interpunkcji.

Na ocenę dobrą uczeń:

- poprawnie operuje większością poznanych struktur gramatycznych, buduje spójne zdania;
- stosuje dość szeroki zakres słownictwa związanego głównie z życiem codziennym, poprawnie używa niedużej ilości słownictwa abstrakcyjnego;
- rozumie większość poleceń nauczyciela;
- na ogół rozumie ogólny sens słyszanych tekstów i dialogów, wydobywa z nich większość kluczowych lub potrzebnych informacji;
- używa podczas rozmowy odpowiednich sformułowań (pyta, odpowiada, itp.);
- dość poprawnie, bez większych błędów, przekazuje informacje;
- dysponuje wystarczającym zakresem słownictwa do wyrażenia myśli i przekazania prostych informacji;
- poprawnie czyta i dobrze rozumie czytany tekst;
- ma dość poprawną wymowę;
- pisze na ogół spójny, o wymaganej długości tekst, zawierający w większości poprawne zdania z istotnymi informacjami, używa w większości poprawnej pisowni i interpunkcji.

Na ocenę dostateczną uczeń:

- poprawnie posługuje się podstawowymi strukturami gramatycznymi;
- buduje proste zdania zachowując poprawny szyk wyrazów;
- posiada podstawowy zasób słownictwa, poprawnie, ale rzadko używa słownictwa o charakterze bardziej złożonym, abstrakcyjnym;
- z tekstu słuchanego wydobywa część kluczowych lub potrzebnych informacji;
- rozumie niektóre polecenia nauczyciela;
- przekazuje wiadomość ustną na ogół w sposób poprawny, dysponując ograniczonym zakresem czynnego słownictwa oraz nie zawsze prawidłową wymową;
- poprawnie rozumie większość zdań w czytanych tekstach lub dialogu;
- podejmuje próbę napisania pracy zawierającej pełne zdania, proste struktury i słownictwo, podaje większość istotnych informacji, nie zawsze przestrzega wymogów długości tekstu oraz prawidłowej interpunkcji.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- poprawnie stosuje tylko niektóre proste struktury gramatyczne;
- ma trudności z samodzielnym zbudowaniem spójnego zdania;
- dysponuje niewielkim zakresem słownictwa;
- rozumie niektóre proste słuchane teksty lub dialogi, wydobywa pojedyncze kluczowe informacje;
- rozumie polecenia z pomocą nauczyciela;
- ma trudności z ustnym przekazaniem informacji, dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa;
- ma trudności z poprawną wymową;
- czyta teksty z błędami i słabo je rozumie (ograniczony zakres słownictwa biernego);
- ma duże trudności z napisaniem spójnej pracy zawierającej pełne zdania, istotne informacje, o wymaganej długości i interpunkcji.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań przewidzianych na ocenę dopuszczającą (koniecznych, umożliwiających kontynuację nauki na wyższym poziomie kształcenia).

Poprawianie ocen niekorzystnych:

- uczeń ma prawo do poprawienia tylko oceny niedostatecznej z testu lub sprawdzianu (w formie wyznaczonej przez nauczyciela; poprawa oceny winna nastąpić w ciągu dwóch tygodni od daty oddania prac)
- uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu lub testu tylko raz;
- w przypadku nieobecności na którejś z obowiązujących procedur oceniania, bez względu na jej przyczynę, uczeń ma obowiązek poddania się tej formie sprawdzania jego osiągnięć w trybie określonym przez nauczyciela;
- trzy razy w ciągu semestru uczeń może zgłosić brak przygotowania do zajęć- nieprzygotowanie należy zgłosić przed lekcją, każde kolejne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną

JĘZYK ANGIELSKI

KL. I-III

CELE W PROGRAMIE NAUCZANIA JĘZYKA ANIELSKIEGO

- opanowanie języka obcego w sposób umożliwiający sprawne komunikowanie się w języku obcym;
 - rozwijanie znajomości środków językowych;
 - doskonalenie umiejętności uczenia się;
- motywowanie do nauki języka obcego oraz rozbudzanie ciekawości poznawczej;
- rozwijanie u uczniów poczucia godności własnej osoby oraz szacunku dla godności innych osób;
 - kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi;
- rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
 - rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia;
 - rozwijanie rozumowania, argumentowania oraz wnioskowania;
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;

ROZWIJANIE KOMPETENCJI KLUCZOWYCH

- **KOMPETENCJE W ZAKRESIE CZYTANIA I PISANIA** : zdolność wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie oraz językowa interakcja w odpowiedniej i kreatywnej formie w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych;
- **KOMPETENCJE JĘZYKOWE**: umiejętność wyrażania myśli i poglądów w języku obcym, nawiązania kontaktów, dyskusji z uwzględnieniem różnic kulturowych;
- **KOMPETENCJE MATEMATYCZNE ORAZ KOMPETENCJE W ZAKRESIE NAUK PRZYRODNICZYCH, TECHNOLOGI I INŻYNIERII** umiejętność rozwijania i wykorzystania myślenia naukowego w celu rozwiązywania problemów występujących w życiu codziennym; zapoznanie uczniów z prawami przyrody, przekazanie im

umiejętności rozpoznawania obecności tych praw w otaczającej nas rzeczywistości, a nade wszystko skłonienie ich do konstruktywnego wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności;

- **KOMPETENCJE CYFROWE:** pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie. Bezpieczne korzystanie z informacji dostępnych w Internecie;
- **KOMPETENCJE OSOBISTE, SPOŁECZNE W ZAKRESIE UCZENIA SIĘ:** zdolność organizowania własnego procesu uczenia, indywidualnie oraz w grupach, odpowiednio do własnych potrzeb, a także ze świadomością metod i możliwości;
- **KOMPETENCJE OBYWATELSKIE:** rozwijanie osobowych, interpersonalnych i międzykulturowych a także wszelkich form zachowań przygotowujących do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym;
- **KOMPETENCJE W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI:** stymulowanie rozwoju umiejętności myślenia i działania oraz kształtowanie postaw; stwarzanie sytuacji, w których uczący się mogą samodzielnie podejmować decyzje, dokonywać wyborów oraz ponosić za nie odpowiedzialność;
- **KOMPETENCJE W ZAKRESIE ŚWIADOMOŚCI I EKSPRESJI KULTUROWEJ:** docenianie znaczenia twórczego wyrażania idei, doświadczeń i emocji za pośrednictwem szeregu środków wyrazu;

1. Zasady oceniania:

- oceny są oparte na czytelnych kryteriach znanych uczniom i rodzicom,
 - ocenianie jest rytmiczne i rozmieszczone w czasie,

- na początku roku szkolnego uczeń i jego rodzice zostają zapoznani z wymaganiami edukacyjnymi wynikającymi z realizowanego programu, z zasadami oceniania i sposobami sprawdzania wiedzy i umiejętności,
 - ocena jest jawna, uczeń i jego rodzice są na bieżąco informowani.

2. Ocenianie w klasach 1-3.

Oceny semestralne i końcowo-roczne są ocenami opisowymi, natomiast ocenianie bieżące odbywa się za pomocą ocen cyfrowych od 1 do 6.

Na ocenę okresową i roczną decydujący wpływ mają oceny częściowe uzyskane w wyniku:

- testu
- kartkówki
- dyktanda
- czytania głośnego
- czytania ze zrozumieniem
- rozumienia ze słuchu
- wypowiedzi ustnej i pisemnej
- pracy na lekcji (aktywności)
 - pracy domowej
- projektu uczniowskiego np. w postaci referatu, albumu, plakatu itd.
 - prowadzenia zeszytu uczniowskiego i książki ćwiczeń

- udziału w konkursie

Ocenianie prac pisemnych:

prace klasowe, sprawdziany

0% - 30% - niedostateczny

31% - 50% - dopuszczający

51% - 70% - dostateczny

71% - 85% - dobry

86% - 99% - bardzo dobry

100% - celujący

Kartkówki (3 ostatnie lekcje) :

0% -40% - niedostateczny

41% - 50% - dopuszczający

51% - 74% - dostateczny

75% - 94% - dobry

95% - 100% bardzo dobry

3. Formy aktywności podlegające ocenie w klasie pierwszej:

- rozumienie prostych poleceń i właściwe reagowanie na nie;
 - nazywanie obiektów w najbliższym otoczeniu;
 - recytowanie wierszyków i rymowanek;
 - śpiewanie piosenek z repertuaru dziecięcego;
- rozumienie sensu opowiadanych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, lub przedmiotami;

4. Kryteria oceniania poszczególnych aktywności w klasie pierwszej:

Ocena celująca (6)	• uczeń rozumie wszystkie proste, a dodatkowo nawet bardziej skomplikowane polecenia i właściwie na nie reaguje; • wymienia wszystkie poznane nazwy obiektów w najbliższym otoczeniu, a nawet takie, które nie zostały wprowadzone na lekcjach; • recytuje bezbłędnie wierszyki i rymowanki, chętnie śpiewa wszystkie piosenki z repertuaru dziecięcego; • rozumie sens wszystkich opowiedzianych historyjek, nawet gdy nie są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami;
Ocena bardzo dobra (5)	• uczeń rozumie wszystkie poznane polecenia i właściwie na nie reaguje; • wymienia niemal wszystkie poznane nazwy obiektów w najbliższym otoczeniu; • recytuje prawie bezbłędnie wszystkie wierszyki i rymowanki, chętnie śpiewa wszystkie piosenki z repertuaru dziecięcego; • rozumie sens wszystkich opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, bądź przedmiotami;

Ocena dobra (4)	- uczeń rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje; - nazywa większość obiektów w najbliższym otoczeniu; - recytuje większość wierszyków i rymowanek, śpiewa większość piosenek z repertuaru dziecięcego; - rozumie sens większości opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami;
Ocena dostateczna (3)	- uczeń rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje; - nazywa niektóre obiekty w najbliższym otoczeniu; - recytuje niektóre wierszyki i rymowanki, śpiewa niektóre piosenki z repertuaru dziecięcego; - rozumie sens niektórych opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami;
Ocena dopuszczająca (2)	- uczeń rozumie tylko bardzo proste polecenia z pomocą nauczyciela i reaguje na nie właściwie dopiero po podpowiedzi; - nazywa tylko nieliczne obiekty w najbliższym otoczeniu; - recytuje nieliczne wierszyki i rymowanki z pomocą nauczyciela, śpiewa tylko niektóre piosenki z repertuaru dziecięcego; - rozumie sens tylko nielicznych opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami;
Ocena niedostateczna (1)	- uczeń nie rozumie nawet bardzo prostych poleceń i nie reaguje na nie; - nie nazywa obiektów w najbliższym otoczeniu; - nie recytuje wierszyków, ani rymowanek, nie śpiewa piosenek z repertuaru dziecięcego; - nie rozumie sensu opowiedzianych historyjek, nawet gdy są wspierane obrazkami, gestami lub przedmiotami;

5. Formy aktywności podlegające ocenie w klasie drugiej i trzeciej:

- werbalne i niewerbalne reagowanie na proste polecenia nauczyciela;
- rozumienie prostych wypowiedzi ze słuchu (krótkich opowiadań i historyjek obrazkowych);

- czytanie ze zrozumieniem wyrazów lub prostych zdań;
- zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów;
- recytowanie wierszyków, rymowanek i śpiewanie piosenek;
 - nazywanie obiektów z otoczenia i ich opisywanie;
- branie udziału w mini przedstawieniach teatralnych;
 - przepisywanie wyrazów i prostych zdań;
- korzystanie ze słowników obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych;
 - współpraca z rówieśnikami w trakcie nauki.

6. Kryteria oceniania poszczególnych aktywności w klasie drugiej i trzeciej:

	w zakresie słuchania	W zakresie mówienia:	w zakresie czytania	w zakresie pisania	w zakresie poznanego słownictwa	w zakresie innych umiejętności
	- uczeń reaguje na proste i bardziej skomplikowane polecenia nauczyciela; - rozróżnia znaczenie wyrazów o podobnym brzmieniu; - rozpoznaje wszystkie zwroty stosowane na co	- powtarza bezbłędnie za modelem (nauczycielem lub płytą), - zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, - recytuje bezbłędnie wszystkie wiersze, rymowanki i śpiewa	- czyta ze zrozumieniem wszystkie wyrazy i wszystkie zdania znajdujące się w podręczniku; - wskazuje wszystkie napisane zwroty po ich usłyszeniu;	- bardzo starannie pisze po śladzie; - przepisuje bezbłędnie pojedyncze wyrazy lub całe zdania; - bezbłędnie podpisuje obrazki; - uzupełniania	- rozpoznaje znaczenie wszystkich znanych mu słów po ich usłyszeniu lub przeczytaniu; - pamięta wszystkie poznane na lekcji słowa, a nawet wykazuje znajomość słownictwa spoza	- bardzo chętnie pracuje w parze lub grupie i chętnie pomaga innym; - potrafi samodzielnie korzystać ze słowników obrazkowych, środków multimedialnych i książeczek anglojęzycznych; - jest bardzo aktywny

Ocena celująca (6)	dzień i potrafi się nimi posługiwać; - rozumie ogólny sens krótkich opowiadań i baśni nawet bez pomocy obrazów i gestów; - rozumie sens wszystkich dialogów w historyjkach obrazkowych, a także w nagraniach audio i wideo;	wszystkie piosenki, - nazywa wszystkie obiekty z otoczenia i opisuje je, - bierze udział w mini przedstawieniach teatralnych;		bezbłędnie proste zdania jednym z podanych wyrazów; - potrafi uszeregowywać litery w słowa;	wymaganego zakresu;	podczas lekcji; bezbłędnie wykonuje pisemne lub obrazkowe dyktanda; - bezbłędnie wykonuje testy sprawdzające znajomość słownictwa i struktur.
Ocena bardzo dobra (5)	- uczeń reaguje werbalnie i niewerbalnie na wszystkie proste polecenia nauczyciela; - rozróżnia znaczenie wyrazów o podobnym brzmieniu; - rozpoznaje wszystkie zwroty stosowane na co dzień i potrafi się nimi posługiwać; - rozumie ogólny sens krótkich opowiadań i baśni z pomocą obrazów i gestów; - rozumie sens wszystkich dialogów w historyjkach obrazkowych, a także w nagraniach audio i wideo;	- powtarza bezbłędnie za modelem (nauczycielem lub płytą), - zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, - recytuje bez większych problemów wszystkie wiersze, rymowanki i śpiewa wszystkie piosenki, - nazywa wszystkie obiekty z otoczenia i opisuje je, - bierze udział w mini przedstawieniach teatralnych;	- czyta ze zrozumieniem niemal wszystkie wyrazy i wszystkie zdania znajdujące się w podręczniku; - wskazuje wszystkie napisane zwroty po ich usłyszeniu;	- starannie pisze po śladzie, - przepisuje pojedyncze wyrazy lub całe zdania popełniając tylko nieliczne błędy, - niemal bezbłędnie podpisuje obrazki, - uzupełniania proste zdania jednym z podanych wyrazów popełniając nieliczne błędy, - potrafi uszeregowywać litery w słowa;	- rozpoznaje znaczenie niemal wszystkich znanych mu słów po ich usłyszeniu lub przeczytaniu, - pamięta wszystkie poznane na lekcji słowa;	- chętnie pracuje w parze lub grupie i chętnie pomaga innym; - potrafi samodzielnie korzystać ze słowników obrazkowych, środków multimedialnych i książeczek anglojęzycznych; - jest bardzo aktywny podczas lekcji; niemal bezbłędnie wykonuje pisemne lub obrazkowe dyktanda; - niemal bezbłędnie wykonuje testy sprawdzające znajomość słownictwa i struktur.

Ocena dobra (4)	- uczeń reaguje werbalnie i niewerbalnie na większość prostych poleceń nauczyciela; - rozróżnia znaczenie większości wyrazów o podobnym brzmieniu; - rozpoznaje zwroty stosowane na co dzień i wieloma z nich potrafi się nimi posługiwać; - ogólny sens większości krótkich opowiadań i baśni przedstawianych także za pomocą obrazów, gestów; - rozumie sens większości prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i wideo);	- dość poprawnie powtarza za modelem (nauczycielem lub płytą), - zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach większości wyuczonych zwrotów, - recytuje wiersze, rymowanki i śpiewa piosenki, popełniając przy tym niewiele pomyłek; - nazywa większość obiektów z otoczenia i dość sprawnie opisuje je; - dość często bierze udział w mini przedstawieniach teatralnych;	- czyta ze zrozumieniem większość wyrazów i prostych zdań; - wskazuje większość napisanych zwrotów po ich usłyszeniu;	- dość starannie pisze po śladzie; - przepisuje pojedyncze wyrazy lub proste zdania, nie robiąc zbyt wiele błędów; - podpisuje większość znanych obrazków; - dość poprawnie uzupełniania proste zdania jednym z podanych wyrazów; - w większości przypadków, potrafi uszeregowywać litery w proste słowa;	- rozpoznaje znaczenie większości słów po ich usłyszeniu lub przeczytaniu; - pamięta większość poznanych słów;	- dość chętnie pracuje w parze lub grupie; - czasami pomaga innym, - potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, środków multimedialnych i prostych książeczek anglojęzycznych z niewielką pomocą kolegów, koleżanek, nauczyciela; - jest dość aktywny podczas lekcji, pisemne lub obrazkowe dyktanda wykonuje popełniając niewiele błędów; - testy sprawdzające znajomość słownictwa i struktur wykonuje w większości poprawnie.
	- uczeń reaguje werbalnie i niewerbalnie na część prostych poleceń nauczyciela; - rozróżnia znaczenie niektórych wyrazów o podobnym brzmieniu; - rozpoznaje niektóre zwroty stosowane na co	- na ogół poprawnie powtarza za modelem (nauczycielem lub płytą); - zadaje pytania przeważnie z pomocą nauczyciela, ale próbuje samodzielnie udzielać odpowiedzi w ramach części wyuczonych zwrotów;	- czyta ze zrozumieniem tylko część wyrazów i prostych zdań; - wskazuje część napisanych zwrotów po ich usłyszeniu;	- pisze mało starannie po śladzie; - przepisuje poprawnie część pojedynczych wyrazów i prostych zdań; - podpisuje część znanych obrazków;	- rozpoznaje znaczenie części słów po ich usłyszeniu lub po ich przeczytaniu; - pamięta część poznanych słów;	- czasami chętnie pracuje w parze lub grupie; - potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, środków multimedialnych i prostych książeczek anglojęzycznych z pomocą kolegów, koleżanek i nauczyciela;

Ocena dostateczna (3)	dzień i kilkoma z nich potrafi się posługiwać; - rozumie ogólny sens bardzo prostych opowiadań i baśni przedstawianych równocześnie za pomocą obrazów, gestów; - rozumie sens wielu bardzo prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i wideo);	- częściowo poprawnie recytuje wiersze, rymowanki i śpiewa piosenki; - nazywa poprawnie część obiektów z otoczenia i opisuje je często z pomocą nauczyciela; - czasami bierze udział w mini przedstawieniach teatralnych;		- dość poprawnie uzupełniania proste zdania jednym z podanych wyrazów; - potrafi uszeregowywać litery w niektóre proste słowa;		- czasami jest aktywny podczas lekcji; - pisemne lub obrazkowe dyktanda wykonuje popełniając dość dużo błędów; - testy sprawdzające znajomość słownictwa i struktur wykonuje częściowo poprawnie.
Ocena dopuszczająca (2)	- uczeń reaguje werbalnie i niewerbalnie tylko na niektóre polecenia nauczyciela; - rozróżnia znaczenie niewielu wyrazów o podobnym brzmieniu; - rozpoznaje tylko niektóre zwroty stosowane na co dzień, ale nie zawsze potrafi się nimi posługiwać; - rozumie tylko fragmenty bardzo prostych opowiadań i baśni przedstawianych równocześnie za pomocą obrazów, gestów; - nie zawsze rozumie	- ma problemy z poprawnym powtarzaniem za modelem (nauczycielem lub płytą); - zadaje pytania tylko z pomocą nauczyciela, nie próbuje samodzielnie udzielać odpowiedzi w ramach części wyuczonych zwrotów; - ma problemy z poprawnym recytowaniem wierszyków i rymowanek; - niechętnie śpiewa piosenki; - nazywa poprawnie niewiele obiektów z otoczenia, ale nie potrafi ich opisać bez pomocy nauczyciela; - bardzo rzadko bierze udział w mini przedstawieniach	- czyta poprawnie tylko część wyrazów i prostych zdań, ale nie zawsze je rozumie; - wskazuje tylko niektóre napisane zwroty po ich usłyszeniu;	- ma problemy z pisanem po śladzie; - przepisuje poprawnie tylko bardzo proste wyrazy i krótkie zdania; - podpisuje poprawnie tylko niektóre obrazki; - uzupełniania poprawnie nieliczne proste zdania jednym z podanych wyrazów; - nie zawsze potrafi uszeregowywać litery nawet w proste słowa;	- rozpoznaje znaczenie części słów po ich usłyszeniu, a niewielu po ich przeczytaniu; - pamięta niewiele z poznanych słów;	- rzadko chętnie pracuje w parze lub grupie; - korzysta ze słowników obrazkowych, środków multimedialnych i prostych książeczek anglojęzycznych, ale tylko z pomocą nauczyciela; - rzadko jest aktywny podczas lekcji; - pisemne lub obrazkowe dyktanda wykonuje popełniając dużo błędów; - testy sprawdzające znajomość słownictwa i struktur wykonuje w nieznacznej części poprawnie.

	sens nawet prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i wideo);	teatralnych;				
Ocena nieodstateczna (1)	- uczeń nie reaguje werbalnie, ani niewerbalnie nawet na proste polecenia nauczyciela; - nie rozróżnia znaczenia wyrazów o podobnym brzmieniu; - rozpoznaje tylko kilka zwrotów stosowanych na co dzień, ale nie potrafi się nimi posługiwać, nawet z pomocą nauczyciela; - nie rozumie ogólnego sensu nawet bardzo prostych opowiadań, czy baśni przedstawianych z pomocą obrazów, gestów; - nie rozumie sensu nawet bardzo prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i wideo);	- potrafi poprawnie powtarzać za modelem (nauczycielem lub płytą); - zadaje pytania przeważnie z pomocą nauczyciela, ale próbuje samodzielnie udzielać odpowiedzi w ramach części wyuczonych zwrotów; - nie potrafi recytować wierszyków, rymowanek i śpiewać piosenek, nawet z pomocą nauczyciela; - nazywa nieliczne obiekty z otoczenia, ale nie opisuje ich nawet z pomocą nauczyciela; - nie chce brać udziału w mini przedstawieniach teatralnych;	- nie rozumie czytanych wyrazów i prostych zdań; - nie potrafi wskazać napisanych zwrotów po ich usłyszeniu;	- nie pisze po śladzie; - nie przepisuje poprawnie nawet prostych zdań, a tylko niektóre pojedyncze wyrazy; - nie podpisuje znanych obrazków; - nie potrafi uzupełnić nawet prostych zdań jednym z podanych wyrazów; - nie potrafi uszeregowywać liter w niektóre proste słowa;	- rozpoznaje znaczenie tylko kilku słów po ich usłyszeniu, ale nie rozpoznaje ich po przeczytaniu; - pamięta tylko kilka poznanych słów;	- nie potrafi pracować w parze lub grupie; - nie potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, środków multimedialnych, ani prostych książeczek anglojęzycznych nawet z pomocą nauczyciela; - nie jest aktywny podczas lekcji; - nie wykonuje poprawnie pisemnych lub obrazkowych dyktand, a testy sprawdzające znajomość słownictwa i struktur wykonuje poprawnie w minimalnym stopniu.

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

INFORMATYKA

Wymagania edukacyjne z informatyki oraz zajęć komputerowych zostały opracowane na podstawie:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
5. Statutu Szkoły Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim.
6. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Szkole Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
7. „Programu nauczania informatyki w klasach 4 – 8 szkoły podstawowej”, autorstwa: W. Jochemczyk, I. Krajewska-Kranas, W. Kranas, A. Samulska, M. Wyczółkowski, oraz „Programu nauczania zajęć komputerowych w szkole podstawowej. Lekcje z komputerem”, autorstwa: W. Jochemczyk, I. Krajewska-Kranas, W. Kranas, A. Samulska, M. Wyczółkowski oraz Programu nauczania „Teraz bajty. Informatyka dla szkoły podstawowej. Kl.VII - VIII.” Grażyny Koba

SPIS TREŚCI:

- I Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów
 - 1) Zasady oceniania i pomiar osiągnięć
 - 2) Przygotowanie się do zajęć
 - 3) Zasady informowania o osiągnięciach
 - 4) Aktywność na lekcji
 - 5) Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania z informatyki, zajęć komputerowych.
- II Ogólne kryteria ocen z informatyki, zajęć komputerowych - opis wymagań, które trzeba spełnić, aby uzyskać ocenę w skali 1 – 6.
- III Katalog wymagań programowych z informatyki na poszczególne stopnie dla klas 4, oraz z zajęć komputerowych dla klas 5 i 6. (zał.1,2,3)

I Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

1. Zasady oceniania i pomiar osiągnięć

- 1) Uczeń jest oceniany według tradycyjnej skali ocen od 1 do 6, zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z informatyki, zajęć komputerowych oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania informatyki i zajęć komputerowych w poszczególnych klasach. Na lekcjach kształtowane są również kompetencje kluczowe:
 - porozumiewanie się w języku ojczystym,
 - porozumiewanie się w językach obcych,
 - kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
 - kompetencje informatyczne,
 - umiejętność uczenia się,
 - kompetencje społeczne i obywatelskie,
 - inicjatywność i przedsiębiorczość
 - świadomość i ekspresja kulturalna.Dopuszcza się stosowanie plusa lub minusa przy ocenach częściowych. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów.
- 2) Ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń otrzymuje za **systematyczną pracę** w ciągu całego okresu (roku). Na koniec okresu nauczyciel nie przewiduje żadnych dodatkowych sprawdzianów wiedzy i umiejętności zaliczeniowych (poprawkowych). Wyłącza się sytuacje wyjątkowe, np. długotrwała choroba.
- 3) Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne do poziomu koniecznego w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne

trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.

- 4) Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną za pierwszy okres zobowiązany jest do uzupełnienia poziomu wiedzy i umiejętności w terminie i na zasadach uzgodnionych z nauczycielem przedmiotu. W przypadku nie uzupełnienia zaległości, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w klasyfikacji rocznej.
- 5) Zajęcia z informatyki, zajęcia komputerowe są w ogromnej większości ćwiczeniami praktycznymi. Ćwiczenia te, powinny się kończyć pewnym rezultatem ocenionym na końcu lekcji. Oceniana jest zgodność rezultatu z postawionym zadaniem.

Forma aktywności	Jak często?	Uwagi
ćwiczenia wykonywane w trakcie	w zasadzie na każdej lekcji	sprawdzamy wyniki pracy
praca na lekcji	na każdej lekcji	sprawdzamy sposób pracy, aktywność, przestrzeganie zasad
odpowiedzi ustne, udział w dyskusjach	czasami	
prace domowe	czasami	nie wymagają użycia komputera
referaty, opracowania	głównie w ramach realizacji projektów (ciągów lekcji)	
przygotowanie do lekcji	wtedy, gdy potrzebne	zwracamy uwagę na pomysły i przygotowane materiały do pracy na
udział w konkursach	nieobowiązkowo	wpływa na podniesienie oceny

2. Przygotowanie się do zajęć.

- 1) Uczeń ma obowiązek systematycznie przygotowywać się do zajęć.
- 2) Każdy uczeń przychodzący na lekcje informatyki, zajęć komputerowych jest zobowiązany do przynoszenia:
 - podręcznika do informatyki, zajęć komputerowych oraz zeszytu przedmiotowego,
 - uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt.
- 3) Przez przygotowanie się do zajęć rozumiemy:
 - wykonanie zadania domowego,
 - wykonanie zadania długoterminowego,
 - przygotowanie się do odpowiedzi ustnej,
 - przyniesienie zeszytu,
 - przyniesienie pomocy potrzebnych do lekcji,
 - uczeń ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia w ciągu okresu nieprzygotowania się do zajęć. Musi to uczynić na samym początku lekcji. Po wykorzystaniu nieprzygotowania się do zajęć, za każde następne, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. O ewentualnej możliwości poprawy decyduje nauczyciel.

3. Zasady informowania o osiągnięciach

- Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
- Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał. Informacja o ocenie jest wpisywana do dziennika internetowego Librus.
- Rodzice są także informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań i konsultacji.
- Zarówno uczeń, jak i rodzice mają prawo wglądu do ocen ucznia w dzienniku.
- W zależności od potrzeb nauczyciel przeprowadza rozmowy indywidualne lub osobiste oraz wysyła wiadomości za pośrednictwem dziennika internetowego Librus, informujące rodziców o postępach w nauce ich dzieci.

22. Aktywność na lekcji

Aktywna postawa podczas lekcji promowana będzie znakiem plus (+). Pięć takich znaków będzie równoznaczne z oceną bardzo dobrą, cztery z oceną dobrą, trzy z oceną dostateczną.

Przed wystawieniem oceny okresowej (końcoworocznej) uczeń otrzymuje ocenę za aktywność na lekcjach informatyki, zajęć komputerowych. Przez aktywność rozumiemy:

- d) częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi,
- e) rozwiązywanie zadań dodatkowych,
- f) aktywną pracę w grupach.

23. Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania

- d) ustalenie wspólnie z uczniem, jakie partie materiału wymagają nadrobienia,
- e) ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, praca własna),
- f) współpraca z pedagogiem szkolnym – wspólne ustalenie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

II Ogólne kryteria ocen z informatyki, zajęć komputerowych - Opis wymagań, które trzeba spełnić, aby uzyskać ocenę w skali 1 – 6:

- **Celującą:**

Uczeń samodzielnie wykonuje na komputerze wszystkie zadania z lekcji i zadania dodatkowe. Jego wiadomości i umiejętności wykraczają poza te, które są zawarte w programie informatyki, zajęć komputerowych. Jest aktywny na lekcjach i pomaga innym. Bezbłędnie wykonuje ćwiczenia na lekcji, trzeba mu zadawać dodatkowe, trudniejsze zadania. Bierze udział

w konkursach informatycznych. Wykonuje dodatkowe prace informatyczne, takie jak przygotowanie pomocniczych materiałów na komputerze, pomoc innym nauczycielom w wykorzystaniu komputera na ich lekcjach.

- **Bardzo dobrą:**

Uczeń samodzielnie wykonuje na komputerze wszystkie zadania z lekcji. Opanował wiadomości i umiejętności zawarte w programie informatyki, zajęć komputerowych. Na lekcjach jest aktywny, pracuje systematycznie i potrafi pomagać innym w pracy. Zawsze kończy wykonywane na lekcji ćwiczenia i wykonuje je bezbłędnie.

- **Dobłą**

Uczeń samodzielnie wykonuje na komputerze nie tylko proste zadania. Opanował większość wiadomości i umiejętności zawartych w programie informatyki, zajęć komputerowych. Na lekcjach pracuje systematycznie i wykazuje postępy. Prawie zawsze kończy wykonywane na lekcji ćwiczenia i wykonuje je niemal bezbłędnie.

W przypadku niższych stopni istotne jest to, czy uczeń osiągnął podstawowe umiejętności wymienione w podstawie programowej, czyli:

Rozumienie, analizowanie i rozwiązywanie problemów na bazie logicznego i abstrakcyjnego myślenia, myślenia algorytmicznego i sposobów reprezentowania informacji.

Programowanie i rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem komputera oraz innych urządzeń cyfrowych: układanie i programowanie algorytmów, organizowanie, wyszukiwanie i udostępnianie informacji, posługiwanie się aplikacjami komputerowymi.

Posługiwanie się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi, w tym znajomość zasad działania urządzeń cyfrowych i sieci komputerowych oraz wykonywania obliczeń i programów.

Rozwijanie kompetencji społecznych, takich jak komunikacja i współpraca w grupie, w tym w środowiskach wirtualnych, udział w projektach zespołowych oraz zarządzanie projektami.

Przestrzeganie prawa i zasad bezpieczeństwa. Respektowanie prywatności informacji i ochrony danych, praw własności intelektualnej, etykiety w komunikacji i norm współżycia społecznego, ocena zagrożeń związanych z technologią i ich uwzględnienie dla bezpieczeństwa swojego i innych.

- **Dostateczną**

Uczeń potrafi wykonać na komputerze proste zadania, czasem z niewielką pomocą. Opanował wiadomości i umiejętności na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej informatyki, zajęć komputerowych. Na lekcjach stara się pracować systematycznie, wykazuje postępy. W większości wypadków kończy wykonywane na lekcji ćwiczenia.

- **Dopuszczającą**

Uczeń czasami potrafi wykonać na komputerze proste zadania, opanował część umiejętności zawartych w podstawie programowej informatyki, zajęć komputerowych. Na lekcjach pracuje niesystematycznie, jego postępy są zmienne, nie kończy niektórych wykonywanych ćwiczeń.

Braki w wiadomościach i umiejętnościach nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy i umiejętności informatycznych w toku dalszej nauki.

- **Niedostateczną**

Uczeń nie potrafi wykonać na komputerze prostych zadań. Nie opanował podstawowych umiejętności zawartych w podstawie programowej informatyki, zajęć komputerowych. Nie wykazuje postępów w trakcie pracy na lekcji, nie pracuje na lekcji lub nie kończy wykonywanych ćwiczeń. Nie ma wiadomości i umiejętności niezbędnych dla kontynuowania nauki na wyższym poziomie.

III Katalog wymagań programowych z informatyki na poszczególne stopnie dla klas 4, 5, 6 i 7. (zał.1,2,3,4)

MUZYKA

OGÓLNE ZASADY OBOWIĄZUJĄCE NA LEKCJACH MUZYKI:

Uczeń jest zobowiązany być obecnym na lekcji i aktywnie w niej uczestniczyć.

Uczeń ma obowiązek posiadać potrzebne do lekcji pomoce naukowe, takie jak: podręcznik (jeden na ławkę), zeszyt do nut, flet sopranowy (w ramach programu nauczania).

Uczeń powinien być przygotowany do zajęć i mieć odrobioną pracę domową.

W przypadku nieobecności na lekcji uczeń jest zobowiązany do uzupełnienia braków wiedzy oraz zaległości w zeszycie przedmiotowym i zgłosić ten fakt nauczycielowi.

Nie ocenia się uczniów na najbliższych zajęciach po ich dłuższej (trwającej co najmniej dwa tygodnie) usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć dwa razy w semestrze (np.). Nieprzygotowanie winno być zgłaszane na początku lekcji. Nie może jednak ono dotyczyć zapowiedzianego wcześniej sprawdzianu lub zadania. Każde kolejne nieprzygotowanie w rezultacie oznacza ocenę niedostateczną. Zgłoszone nieprzygotowanie do zajęć nie zwalnia od czynnego udziału w lekcji oraz nie wyklucza oceny za bieżącą pracę lekcyjną.

Każdy uczeń ma prawo poprawy oceny, w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni. Ocenę można poprawić tylko raz.

Nauczyciel ma prawo dokonać sprawdzianu pisemnego, obejmującego materiał trzech lekcji lub materiał obejmujący więcej niż trzy lekcje, (sprawdzian kompleksowy) zrealizowanego w czasie całego semestru, informując wcześniej uczniów o terminie i zakresie materiału objętego sprawdzianem, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. W przypadku, gdy sprawdzian obejmuje wiadomości z ostatniej lekcji nauczyciel nie ma obowiązku informowania uczniów o zaplanowanym sprawdzianie.

Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum cztery oceny.

W uzasadnionych przypadkach

(długotrwała usprawiedliwiona nieobecność ucznia) nauczyciel może odstąpić od tego wymogu.

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW:

Znajomość wybranych pojęć, terminów muzycznych oraz zagadnień z zakresu kultury muzycznej w szczególności z zakresu historii muzyki (epoki, kierunki i ich przedstawiciele), polskich tańców narodowych, wykonywanie dodatkowych zadań poszerzających zakres wiedzy i umiejętności, wysiłek wkładany w przewyższanie trudności.

PRZYGOTOWANIE UCZNIA DO ZAJĘĆ:

Podręcznik

zeszyt przedmiotowy

przybory szkolne (w tym: zatemperowany ołówek, gumka),
flet sopranowy (lub inny instrument melodyczny)

OSIĄGNIĘCIA UCZNIA:

Stosuje podstawowe pojęcia muzyczne poznane na lekcji.

Wykorzystuje w śpiewie oraz w grze na instrumentach znajomość pojęć i terminów muzycznych określających podstawowe elementy muzyki.

Odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej.

Poprawnie używa nazw podstawowych instrumentów muzycznych, głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas) i zespołów wykonawczych (np. chór, orkiestra).

Określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych (poloneza, krakowiaka, mazura, kujawiaka i oberka). -

Korzysta z multimedialnych źródeł muzyki i informacji o muzyce.

Śpiewa ze słuchu (powtarza wzór lub powtarza i wykonuje z pamięci) lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a capella, z towarzyszeniem instrumentu) piosenki z repertuaru dziecięcego i popularnego, wybrane pieśni patriotyczne, kanony (minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym).

Gra na instrumentach ze słuchu i z wykorzystaniem nut (solo i w zespole) melodie, schematy rytmiczne,

proste utwory i akompaniamenty (uczeń gra flecie prostym lub innym instrumencie melodycznym)

Odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne, wykonuje kroki, figury i układy taneczne tańców ludowych (szczególnie własnego regionu) oraz podstawowe kroki wybranych tańców towarzyskich.

Tworzy proste struktury rytmiczne, sygnały dźwiękowe, swobodne akompaniamenty, prosty dwugłos.

Tworzy improwizacje ruchowe do muzyki.

Tworzy według ustalonych zasad improwizacje wokalne i instrumentalne (ćwiczenia wykonuje samodzielnie i pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem instrumentów).

Tworzy wypowiedzi o muzyce za pomocą środków pozamuzycznych

odzwierciedla graficznie cechy muzyki i form muzycznych, rysuje, maluje i układa teksty do muzyki, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów.

Świadomie odbiera muzykę –słucha (słuchanie analityczne, ukierunkowane przez nauczyciela na wybrane cechy utworu) wybranych dzieł literatury muzycznej (od średniowiecza do XX w.) oraz dla muzyki jazzowej i rozrywkowej, słucha polskich pieśni patriotycznych oraz utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej.

Rozpoznaje cechy i budowę utworu muzycznego: określa nastrój, tempo, dynamikę, wyróżnia formę muzyczną AB.

Zna postać Fryderyka Chopina i innych sławnych kompozytorów polskich i zagranicznych omawianych na lekcji

.

ZASADY I SPOSOBY OCENIANIA UCZNIÓW NA LEKCJACH MUZYKI

1. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

-Wypowiedź ustna, umiejętność dyskusji

.-Ćwiczenia z zakresu realizowanego programu:

- Śpiew solo

- Realizacja ćwiczeń słuchowych, rytmicznych, melodycznych,

- Gra na instrumencie /instrumentach/perkusyjnych i melodycznych, wykonanie akompaniamentu rytmicznego, wykonanie w zespole odpowiedniej partii instrumentalnej,
- Realizacja form muzyczno-ruchowych; ćwiczenia o charakterze choreograficznym
- Umiejętność analitycznego słuchania muzyki w oparciu o poznane zasady muzyki, wiedzę z zakresu kultury muzycznej, a także w powiązaniu z innymi działaniami muzycznymi ,np. ze śpiewem i grą na instrumentach;

Kartkówka, jako forma odpowiedzi,

Praca kontrolna (np. test wiedzy, test słuchowy, praca klasowa),

Aktywność i zaangażowanie na lekcji,

Zadania domowe,

Uzgodnione wcześniej samodzielne oraz zespołowe prace dodatkowe powiązane z realizowanym programem nauczania wykonywane w trakcie lekcji lub w warunkach pozalekcyjnych (np. prezentacje, projekty, wykonanie pomocy dydaktycznych, przygotowywanie na lekcję materiału na określony temat),

Udział w szkolnych zajęciach pozalekcyjnych wymagających dużego zaangażowania muzycznego, Szczególne osiągnięcia na forum klasy i szkoły

Zeszyt przedmiotowy (kryteria: poprawność treści, systematyczność prowadzenia, czytelność i przejrzystość, staranność i estetyka.

Uczeń ma prawo do otrzymania bieżącej informacji na temat swoich postępów wraz ze wskazaniem kierunków poprawy.

Dokumentowanie oceniania, odbywa się poprzez zapisy w dzienniku elektronicznym.

Na początku każdego roku szkolnego (na pierwszej lekcji) uczniowie zostaną zapoznani z zasadami i kryteriami oceniania na lekcjach muzyki.

Ocenianie ma charakter cyfrowy w skali 1–6. Przy cyfrach dopuszcza się używania znaków „+”. Inne stosowane w dzienniku symbole wspomagające nauczanie to:

NP.-nieprzygotowanie

brak zeszytu, ćwiczeń, instrumentu, pracy domowe

BZ- brak zadania,

informacja o niezaliczonym zadaniu bez konsekwencji obniżenia oceny jeżeli dziecko

uzupełni brak w ciągu 2 tygodni, "bz" zostaje zamienione na stopień. jeżeli dziecko nie uzupełni

braków i nie umówi się z nauczycielem, co do innego terminu, "bz" zostanie zamienione na ocenę niedostateczną (1).

Ogólne kryterium oceniania ze śpiewu:

Ocena celująca

uczeń zaśpiewał piosenkę z pamięci (tekst bezbłędnie), poprawnie pod względem intonacyjnym, rytmicznym, z pełnym zaangażowaniem i własną interpretacją.

Wziął udział w akademii szkolnej – zaśpiewał piosenkę.

Ocena bardzo dobra

utwór wykonany z pamięci poprawnie intonacyjnie, rytmicznie, bez pomyłek w tekście ale bez zaangażowania.

Ocena dobra

uczeń wykonał piosenkę bez pomyłek w tekście, zachowując ogólny jej charakter.

Ocena dostateczna

piosenka wykonana częściowo niepoprawnie pod względem intonacji, rytmu, mogą też pojawić się błędy w tekście.

Ocena dopuszczająca

uczeń zaśpiewał piosenkę w dużej mierze przy pomocy nauczyciela.

Ocena niedostateczna

uczeń odmówił zaśpiewania piosenki.

Ogólne kryterium oceniania z gry na instrumencie flecie dla klas IV-VII:

Ocena celująca

uczeń wykonał bezbłędnie utwór z lub spoza programu nauczania lub utwór wybrany przez nauczyciela. Prawidłowo odczytał zapis nutowy uwzględniając melodię, rytm a także tempo i dynamikę utworu.

Ocena bardzo dobra

uczeń wykonał utwór z programu nauczania w sposób prawidłowy, zachowując właściwy zapis nutowy i rytm.

Ocena dobra

wykonanie przez ucznia utworu z niewielkimi błędami np. rytmicznymi, zachowując ogólny charakter utworu.

Ocena dostateczna

utwór wykonany częściowo niepoprawnie pod względem melodycznym i rytmicznym.

Ocena dopuszczająca

utwór wykonany w dużej mierze w sposób nieprawidłowy, tj. zachwiana struktura melodyczna i rytmiczna.

Ocena niedostateczna

uczeń nie podjął się zagrania żadnego utworu

Dostosowanie wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

Wymagania dostosowuje się indywidualnie na podstawie dokumentów wydanych przez Poradnię Psychologiczno –Pedagogiczną. Dopuszcza się m.in.:

*mylenie i trudności w wystawianiu się,
wydłużony czas odpowiedzi,
problemy z koncentracją i nieśmiałością,
problemy z poznawaniem kształtów, różnicowaniem zjawisk dźwiękowych,
problemy manualne
problemy z koordynacją słuchowo- wzrokowo-ruchową,
inne trudności specyficzne dla przedmiotu.*

Wsparcie polega m.in. na:

*wydłużeniu czasu przeznaczonego na ćwiczenia,
wydłużeniu czasu pisanie prac kontrolnych,
powtarzaniu poleceń i upewnianiu się, czy zostały dobrze przez ucznia zrozumiane,
pomocy w selekcjonowaniu wiadomości i wzmacnianiu pozytywnym ucznia*

.

OGÓLNE KRYTERIA OCEN:

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności zawarty w programie nauczania;
- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- na zajęciach lekcyjnych systematycznie wykazuje się znaczącą nadwyżką wiedzy i umiejętności w stosunku do wymagań programowych;
- przygotowując się do zajęć korzysta z dodatkowych źródeł;
- wykazuje inicjatywę i kreatywność o szczególne zainteresowania muzyką, również poza lekcjami;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- systematycznie i z zaangażowaniem uczestniczy w formach pozalekcyjnej aktywności muzycznej (zespół wokalny).
- bierze udział w konkursach muzycznych oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym Szkoły i regionu.

Ocenę bardzo dobra (5) otrzymuje uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności zawarty w programie nauczania i wykorzystuje w praktyce
- wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności: zna przewidzianą programem literaturę muzyczną w stopniu bardzo dobrym (tytuły dzieł, nazwiska ich twórców, aparat wykonawczy, kojarzy dzieło z reprezentowaną przez nie epoką muzyczną, a także potrafi odnieść się do wysłuchanych kompozycji subiektywnie); rozpoznaje aparat wykonawczy w słuchanych utworach, potrafi opisać instrumenty, zna ich wygląd i zastosowanie; rozpoznaje polski folklor muzyczny, tańce narodowe i pieśni patriotyczne, a także potrafi je scharakteryzować;

- potrafi bezbłędnie i z właściwą interpretacją zaśpiewać solo wszystkie pieśni objęte programem nauczania z uwzględnieniem pieśni śpiewanych na pamięć;
- potrafi bezbłędnie i z właściwą interpretacją wykonać na Flecie objęte programem melodie -z zachowaniem prawidłowego aparatu gry;
- potrafi bezbłędnie wykonać na wybranym szkolnym instrumencie perkusyjnym akompaniamenty rytmiczne do objętych programem pieśni/piosenek oraz tworzyć proste akompaniamenty rytmiczne do znanych melodii;
- samodzielnie i systematycznie odrabia zadania domowe;
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, a także dba o jego estetykę;
- bierze udział w dyskusjach na temat muzyki i potrafi uzasadnić swoje wybory;
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach muzycznych na terenie Szkoły i poza nią.

Ocenę dobrą (4), otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie oraz stosuje je w praktyce (w stopniu dobrym
- opanował wiedzę z zakresu historii muzyki (potrafi scharakteryzować epoki muzyczne, zna najwybitniejsze postaci z historii muzyki i wymienia przykłady ich dzieł, rozpoznaje formy i style muzyczne, swobodnie operuje terminologią muzyczną); zna przewidzianą programem literaturę muzyczną w stopniu dobrym(tytuły dzieł, nazwiska ich twórców oraz kojarzy je z epoką muzyczną, w której powstały);
- rozpoznaje wygląd oraz brzmienia charakterystycznych instrumentów symfonicznych; rozpoznaje polski folklor muzyczny, tańce narodowe i pieśni patriotyczne;
- aktywnie uczestniczy w działaniach muzycznych na lekcji;
- właściwie posługuje się terminologią przedmiotową i rozwiązuje typowe problemy;-
- poprawnie i systematycznie odrabia prace domowe;
- poprawnie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela i poprawnie pod względem muzycznym zaśpiewać solo poznane pieśni na wyższym poziomie trudności -w tym kilka piosenek z pamięci;
- potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonać na flecie objęte programem melodie –z uwzględnieniem właściwej interpretacji i z zachowaniem prawidłowego aparatu gry
- ; -potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonać na instrumentach perkusyjnych (Ew .wyklaskać) akompaniament rytmiczny do piosenki śpiewanej przez siebie/przez grupę;

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego w podstawie programowej w jego wiadomościach są luki opanował podstawowe wiadomości z historii muzyki (zna nazwy epok muzycznych,
- potrafi podać przykładowe dzieła muzyczne z poszczególnych epok oraz nazwiska najwybitniejszych kompozytorów, zna nazwy form muzycznych oraz podstawową terminologię muzyczną);
- zna przewidzianą programem literaturę muzyczną w stopniu podstawowym; rozpoznaje niektóre instrumenty muzyczne z wyglądu i brzmienia; rozpoznaje niektóre z polskich tańców narodowych;
- uczestniczy w ćwiczeniach i zabawach muzycznych oraz współpracuje w grupie;-zadania na średnim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela; -nie zawsze potrafi zastosować poznaną wiedzę w praktyce; czytelnie, choć nie zawsze systematycznie, prowadzi zeszyt przedmiotowy; -
- niesystematycznie odrabia prace domowe; -potrafi zaśpiewać solo przy pomocy nauczyciela kilka

pieśni na niższym poziomie trudności; -potrafi z pomocą nauczyciela wykonać na instrumencie objęte programem melodie na niższym poziomie trudności; -
potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać na instrumentach perkusyjnych (ew. wyklaskać) prosty akompaniament rytmiczny do piosenki;

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- dysponuje elementarną wiedzą i umiejętnościami określonymi w podstawie programowej;-przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać podstawowe zadania przewidziane programem nauczania,o najmniejszym stopniu trudności;
- potrafi zaśpiewać minimum jedną z poznanych na lekcji piosenek/pieśni;
- potrafi wyklaskać proste schematy rytmiczne oraz wykonać akompaniament rytmiczny do piosenek;
- podejmuje próbę śpiewu i gry na instrumentach;
- posiada zeszyt przedmiotowy; wykazuje chęć do nauki.

Ocenę niedostateczną(1)otrzymuje uczeń, który

- :nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania oraz:
- nie przejawia zainteresowania przedmiotem oraz żadną aktywnością muzyczną,
 - wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu,
 - nie opanował żadnych umiejętności muzycznych,
 - jest nieprzygotowany do lekcji,
 - nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie wykazuje żadnej chęci poprawy oceny,
 - ocena ta nie wynika z możliwości czy z braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy na lekcjach muzyki.

Opracowała: Marzena Mulnik

ZAJĘCIA TECHNICZNE

TECHNIKA

Wymagania edukacyjne z techniki i zajęć technicznych zostały opracowane na podstawie:

8. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół
12. Statutu Szkoły Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
13. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Szkole Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim
14. Programu nauczania techniki w klasie 4 „Bądź bezpieczny na drodze” oraz programu nauczania zajęć technicznych „Technika na co dzień” dla klas V, VI wydawnictwa WSiP

Spis treści

II Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

- 1) Zasady oceniania
- 2) Pomiar osiągnięć
- 3) Przygotowanie się do zajęć
- 4) Prace pisemne
- 5) Odpowiedzi ustne
- 6) Prace domowe
- 7) Prace wytwórcze
- 8) Aktywność na lekcji
- 9) Zasady informowania o osiągnięciach
- 10) Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania z matematyki.

III Obszary wymagań edukacyjnych z przedmiotu technika w klasie IV i zajęcia techniczne w klasach V, VI

IV Cele edukacyjne przedmiotu technika w klasie IV i zajęcia techniczne w klasach V, VI

V Ogólne wymagania na poszczególne oceny z przedmiotu technika w klasie IV i zajęcia techniczne w klasach V, VI

VI Katalog wymagań programowych z techniki na poszczególne stopnie dla klasy IV, oraz z zajęć technicznych dla klas V, VI. (zał.1,2,3)

VII Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

1. Zasady oceniania

- 1) Uczeń jest oceniany według tradycyjnej skali ocen od 1 do 6, zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z techniki w klasie IV i zajęć technicznych w klasach V, VI oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania zajęć techniki w

poszczególnych klasach. Dopuszcza się stosowanie plusa lub minusa przy ocenach częściowych. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów.

- 2) Ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń otrzymuje za **systematyczną pracę** w ciągu całego okresu (roku). Na koniec okresu nauczyciel nie przewiduje żadnych dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych (poprawkowych). Wyłącza się sytuacje wyjątkowe, np. długotrwała choroba.
- 3) Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne do poziomu koniecznego w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
- 4) Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną za pierwszy semestr zobowiązany jest do uzupełnienia poziomu wiedzy i umiejętności w terminie i na zasadach uzgodnionych z nauczycielem przedmiotu. W przypadku nie uzupełnienia zaległości, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w klasyfikacji rocznej.

2. Pomiar osiągnięć

Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- 1) Prace klasowe (sprawdziany)
- 2) Kartkówki
- 3) Odpowiedzi ustne
- 4) Prace twórcze wykonywane na lekcjach
- 5) Prace domowe
- 6) Prace długoterminowe
- 7) Inne formy aktywności:
 - udział w konkursach
 - zadania dodatkowe
 - aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z przedmiotem technika w klasie IV i zajęcia techniczne w klasach V, VI
- 8) Obserwacja:
 - przygotowania ucznia do lekcji
 - sposobu prezentowania swoich wiadomości
 - jego aktywności na lekcji
 - pracy w grupie i w zespole klasowym

3. Przygotowanie się do zajęć.

- 1) Uczeń ma obowiązek systematycznie przygotowywać się do zajęć.
- 2) Każdy uczeń przychodzący na lekcje zajęć techniki jest zobowiązany do przynoszenia:

- podręcznika "Bądź bezpieczny na drodze" (kl. IV), „Technika na co dzień” (kl. V, VI) oraz zeszytu przedmiotowego w kartkę,
 - przyrządów i materiałów określonych przez nauczyciela na poprzedzających zajęciach np. ekierka, linijka, cyrkiel, kątomierz i ołówek, papier, brystol.
- 3) Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt.
- 4) Przez przygotowanie się do zajęć rozumiemy:
- wykonanie zadania domowego
 - wykonanie zadania długoterminowego
 - przygotowanie się do odpowiedzi ustnej
 - przyniesienie zeszytu
 - przyniesienie pomocy i materiałów potrzebnych do lekcji.
 - Uczeń ma prawo do jednokrotnego zgłoszenia w ciągu okresu nieprzygotowania się do zajęć. Musi to uczynić na samym początku lekcji. Po wykorzystaniu nieprzygotowania się do zajęć za każde następne uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, o ewentualnej możliwości poprawy decyduje nauczyciel. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania na lekcjach powtórzeniowych i pracach klasowych.

24. Prace pisemne

6. Wszystkie prace pisemne są obowiązkowe.
7. Ocenę za pracę pisemną nauczyciel wystawia na podstawie liczby zdobytych punktów, informujących o spełnieniu wymagań na poszczególne oceny.
8. Każda praca pisemna jest dokumentem szkolnym. Uczeń starannie prezentuje w niej swoje wiadomości i dba o jej estetykę. Oceniając pracę nauczyciel uwzględnia możliwości ucznia. Wyjątkiem są uzasadnione sytuacje (np. dysgrafia, opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych):
9. Nauczyciel ma prawo przerwać pracę pisemną uczniowi lub całej klasie, jeśli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielność jego pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas pracy pisemnej jest podstawą postawienia uczniowi oceny niedostatecznej.
10. Prace klasowe (sprawdziany)
- Prace klasowe lub sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu każdego działu.
 - Prace klasowe trwają 45 minut i obejmują co najmniej 1 dział programowy.
 - Praca klasowa jest zapowiadana tydzień wcześniej, podawany jest wówczas zakres materiału, który jest utrwalony na lekcji powtórzeniowej.
 - Nauczyciel korzysta z następującej skali przeliczania punktów uzyskanych na pracy klasowej na oceny:
0% do 30% - ocena niedostateczna
31% do 50% - ocena dopuszczająca
51% do 70% - ocena dostateczna
71% do 85% - ocena dobra
86% do 99% - ocena bardzo dobra

100% - ocena celująca

Nauczyciel w zależności od stopnia trudności pracy pisemnej ma prawo użycia innej skali niż powyższa.

- Nauczyciel sprawdza prace klasowe w czasie nie przekraczającym dwóch tygodni.
- W przypadku otrzymania z pracy klasowej oceny niedostatecznej uczeń ma prawo do poprawy (chyba, że nauczyciel zdecyduje inaczej), która jest dobrowolna i odbywa się w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Poprawa może nastąpić tylko raz. Do dziennika wpisane będą wówczas dwie oceny, z których będzie liczona średnia arytmetyczna.
- Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, i nieobecność ta jest dłuższa niż dwa dni, to ma obowiązek ją napisać w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od powrotu do szkoły. W pozostałych przypadkach uczeń ma obowiązek napisać pracę klasową na kolejnej jednostce lekcyjnej.
- Unikanie lub odmowa pisania pracy pisemnej jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

b) Kartkówki

- Kartkówki trwają od 5 do 20 minut i dotyczą trzech ostatnich jednostek tematycznych. Nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie. W przypadku, gdy ocen niedostatecznych z kartkówek jest kilka pod rząd, nauczyciel postanawia w jakiej formie i terminie nastąpi poprawa.
- Ilość kartkówek nie jest określona, o jej potrzebie decyduje nauczyciel.
- Sprawdzone i omówione kartkówki zostają u nauczyciela. Są do wglądu dla rodziców po uprzednim ustaleniu terminu z nauczycielem. (np. na wywiadówce lub dyżurze nauczyciela przedmiotu)
- Kartkówki będą oceniane według następującej skali procentowej:

0 % - 30% - ocena niedostateczna

31% - 50% - ocena dopuszczająca

51% - 70% - ocena dostateczna

71% - 90% - ocena dostateczna

91% - 99% - ocena bardzo dobra

100% - ocena celująca

25. Odpowiedzi ustne

Odpowiedź ustna polega na samodzielnym rozwiązaniu zadania (lub zadań) oraz udzielaniu odpowiedzi na pytania dotyczącego bieżącego materiału.

W ocenianiu odpowiedzi ustnej stosuje się następujące kryteria oceniania:

- Bezbłędne rozwiązanie zadania (i zadania domowego w zeszycie) lub udzielenie poprawnej odpowiedzi z pełnym komentarzem - **ocena bardzo dobra**
- Drobne błędy, niejasności podczas udzielania odpowiedzi lub w rozwiązywaniu zadania (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszycie) - **ocena dobra**

- Rozwiązanie zadania lub udzielenie odpowiedzi przy niewielkiej pomocy nauczyciela (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszyte) – **ocena dostateczna**
- Rozwiązanie zadania lub udzielenie odpowiedzi przy dużej pomocy nauczyciela (i rozwiązanie zadania domowego w zeszyte) - **ocena dopuszczająca**
- Odpowiedzi ustne sprawdzają wiadomości z trzech ostatnich lekcji
- Dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę.

26. Prace domowe

- Praca domowa jest obowiązkowa.
- W każdym przypadku braku pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej za brak pracy domowej, gdy przed lekcją zgłosił, iż nie potrafił sam wykonać zadanej pracy i pokazał pisemne próby rozwiązania zadań dotyczących danego działu.
- Uczeń musi rozumieć (i zaprezentować tok rozumowania) jak rozwiązał zadanie domowe.
- Uczeń ma prawo do dwukrotnego nieodrobienia pracy domowej na okres bez podania przyczyny.

27. Prace wytwórcze (działania praktyczne)

Program nauczania zajęć technicznych kładzie nacisk na umiejętności uczniów, zatem istnieje konieczność kontrolowania i oceniania ich działań praktycznych. Nauczyciel, dokonując oceny bierze pod uwagę indywidualne uzdolnienia ucznia, jego operatywność oraz sprawność intelektualną.

Podczas oceniania działań praktycznych należy zwracać uwagę na:

- wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tego przedmiotu;
- celowość, dokładność i staranność wykonywanego zadania;
- przestrzeganie zasad dobrej organizacji pracy;
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych;
- rozumienie zjawisk technicznych;
- umiejętność wyciągania wniosków;
- czytanie ze zrozumieniem wszelkiego rodzaju instrukcji.

28. Aktywność na lekcji

Aktywna postawa podczas lekcji promowana będzie znakiem plus (+). Pięć takich znaków będzie równoznaczne z oceną bardzo dobrą, cztery z oceną dobrą, trzy z oceną dostateczną.

Przed wystawieniem oceny okresowej (końcoworocznej) uczeń otrzymuje ocenę za aktywność na lekcjach matematyki. Przez aktywność rozumiemy:

- g) Częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi
- h) Rozwiązywanie zadań dodatkowych
- i) Aktywną pracę w grupach.

9. Zasady informowania o osiągnięciach

- Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
- Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał. Informacja o ocenie jest wpisywana do dziennika internetowego Librus.
- Rodzice są także informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań i konsultacji.
- Zarówno uczeń, jak i rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych oraz ocen ucznia w dzienniku.
- W zależności od potrzeb nauczyciel przeprowadza rozmowy indywidualne lub osobiste oraz wysyła wiadomości za pośrednictwem dziennika internetowego Librus, informujące rodziców o postępach w nauce ich dzieci.

10. Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania

- g) Ustalenie wspólnie z uczniem, jakie partie materiału wymagają nadrobienia
- h) Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, praca własna)
- i) Współpraca z pedagogiem szkolnym – wspólne ustalenie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

II. Obszary wymagań edukacyjnych z przedmiotu technika w klasie IV i zajęcia techniczne w klasach V, VI

Cele kształcenia – wymagania ogólne:

1. Rozpoznawanie i opis działania elementów środowiska technicznego.
2. Planowanie i realizacja praktycznych działań technicznych (od pomysłu do wytworu).
3. Sprawne i bezpieczne posługiwanie się sprzętem technicznym.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Opisywanie techniki w bliższym i dalszym otoczeniu. Uczeń:

- opisuje urządzenia techniczne ze swojego otoczenia, wyróżnia ich funkcje;
- podaje zalety i wady stosowanych rozwiązań materiałowych i konstrukcyjnych.

2. Opracowywanie koncepcji rozwiązań problemów technicznych. Uczeń:

- rozpoznaje materiały konstrukcyjne: papier, materiały drzewne, metale, tworzywa sztuczne; bada i porównuje podstawowe ich właściwości: twardość i wytrzymałość; określa możliwości wykorzystania różnych materiałów w technice w zależności od właściwości;
- zapisuje rozwiązania techniczne w formie graficznej, wykonuje odręczne szkice techniczne i proste rysunki rzutowe (prostokątne i aksonometryczne), analizuje rysunki techniczne stosowane w katalogach i instrukcjach obsługi;

- konstruuje modele urządzeń technicznych, posługując się stworzonymi bądź gotowymi zestawami do montażu elektronicznego i mechanicznego.
3. Planowanie i realizacja praktycznych działań technicznych. Uczeń:
- wypisuje kolejność działań (operacji technologicznych); szacuje czas ich trwania; organizuje miejsce pracy;
 - posługuje się podstawowymi narzędziami stosowanymi do obróbki ręcznej (piłowania, cięcia, szlifowania) różnych materiałów i montażu.
4. Sprawne i bezpieczne posługiwanie się sprzętem technicznym. Uczeń:
- potrafi obsługiwać i regulować urządzenia techniczne znajdujące się w domu, szkole i przestrzeni publicznej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa; czyta ze zrozumieniem instrukcje obsługi urządzeń;
 - bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym jako pieszy, pasażer i rowerzysta.
5. Wskazywanie rozwiązań problemów rozwoju środowiska technicznego. Uczeń:
- opisuje zasady segregowania i możliwości przetwarzania odpadów z różnych materiałów: papieru, drewna, tworzyw sztucznych, metali i szkła;
 - opracowuje projekty racjonalnego gospodarowania surowcami wtórnymi w najbliższym środowisku: w domu, na osiedlu, w miejscowości.

III. Cele edukacyjne przedmiotu technika w klasie IV i zajęcia techniczne w klasach V, VI

1. Cele kształcenia:

- bezpieczne i kulturalne uczestnictwo w ruchu drogowym jako pieszy, pasażer komunikacji publicznej i rowerzysta;
- określanie właściwości i zastosowania podstawowych materiałów konstrukcyjnych;
- posługiwanie się rysunkiem technicznym oraz czytanie informacji przekazywanych za pomocą symboli, znaków i obrazów;
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji obsługi urządzeń technicznych i sprzętu gospodarstwa domowego;
- organizowanie stanowiska pracy;
- bezpieczne posługiwanie się urządzeniami technicznymi;
- prawidłowe posługiwanie się narzędziami służącymi do obróbki materiałów konstrukcyjnych;
- umiejętne planowanie i projektowanie zadań technicznych;
- korzystanie z różnych źródeł informacji do planowania działań technicznych.

2. Szczegółowe cele kształcenia:

Uczeń:

- zna i stosuje zasady bezpieczeństwa pracy w pracowni;
- potrafi nazwać wybrane znaki bhp oraz odczytać ich treść;
- zna oraz potrafi wyjaśnić znaczenie znaków i sygnałów drogowych;
- zna zasady poruszania się pieszych i rowerzystów oraz potrafi je stosować,
- potrafi bezpiecznie wykonywać manewry na drodze;

- wie jakie warunki należy spełniać aby uzyskać kartę rowerową;
- zna zasady korzystania ze środków komunikacji publicznej;
- potrafi przeprowadzić konserwację roweru zgodnie z instrukcją obsługi;
- potrafi prawidłowo zachować się na miejscu wypadku;
- zna zasady sporządzania dokumentacji technicznej;
- potrafi czytać proste rysunki techniczne;
- potrafi wykonać rysunek techniczny z wymiarami;
- potrafi sporządzić rzuty prostokątne figury;
- umie narysować figurę w rzucie aksonometrycznym;
- potrafi rozróżnić materiały konstrukcyjne, takie jak: papier, drewno, materiały włókiennicze, tworzywa sztuczne, metal;
- zna właściwości wymienionych materiałów konstrukcyjnych;
- umie porównać podstawowe cechy materiałów konstrukcyjnych;
- potrafi dobrać materiał do projektowanego wytworu;
- potrafi zaprojektować stanowisko pracy zgodnie z zasadami bhp i ergonomii;
- potrafi dobrać narzędzia do zaplanowanych czynności technologicznych i prawidłowo posługuje się nimi;
- potrafi ocenić wartość własnego wyrobu pod względem konstrukcyjno – użytkowym;
- umie czytać dokumentację budowlaną;
- zna zasady funkcjonalnego i estetycznego urządzania mieszkania;
- potrafi wyjaśnić funkcje podstawowych instalacji domowych;
- umie ekonomicznie i bezpiecznie korzystać z instalacji
- umie odczytać schematy instalacji: wodno – kanalizacyjnej, grzewczej, gazowej i elektrycznej;
- potrafi czytać i rysować schematy obwodów elektrycznych oraz schematy mechaniczne;
- umie połączyć elementy mechaniczne i elektryczne zgodnie z instrukcją.

VIII. Ogólne wymagania na poszczególne oceny z przedmiotu technika w klasie IV i zajęcia techniczne w klasach V, VI

1. Stopień celujący powinien otrzymać uczeń, który:
 - zdobył wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania;
 - biegle posługuje się zdobytą wiedzą i umiejętnościami w sytuacjach praktycznych;
 - racjonalnie wykorzystuje swoje uzdolnienia na każdych zajęciach;
 - proponuje nowatorskie rozwiązania;
 - osiąga sukcesy w konkursach technicznych.
2. Stopień bardzo dobry powinien otrzymać uczeń, który:
 - opanował w pełni treści programowe, samodzielnie wyjaśnia zjawiska i procesy, rozumie zależności;

- w pełni wykorzystuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań problemowych;
 - właściwie organizuje stanowisko pracy, przestrzega zasad bhp;
 - sprawnie posługuje się narzędziami i przyborami, poprawnie wykonuje operacje technologiczne;
 - potrafi współdziałać w grupie podczas realizacji zadań zespołowych.
3. Stopień dobry powinien otrzymać uczeń, który:
- opanował w stopniu zadowalającym wiadomości określone programem nauczania;
 - umie wykorzystywać wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań teoretycznych i praktycznych;
 - stosuje zasady dotyczące organizacji i bezpieczeństwa pracy, racjonalnie wykorzystuje czas pracy;
 - poprawnie posługuje się narzędziami i przyborami, w stopniu zadowalającym opanował umiejętności technologiczne.
4. Stopień dostateczny powinien otrzymać uczeń, który:
- opanował wiadomości na poziomie podstaw programowych;
 - umie wykorzystać wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań teoretycznych i praktycznych o średnim stopniu trudności;
 - przeważnie stosuje zasady dotyczące organizacji i bezpieczeństwa pracy;
 - mało efektywnie wykorzystuje czas pracy;
 - popełnia błędy w posługiwaniu się narzędziami i przyborami, w stopniu średnim opanował operacje technologiczne.
5. Stopień dopuszczający powinien otrzymać uczeń, który:
- ma braki w wiedzy na poziomie podstaw programowych;
 - rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
 - ma trudności z poprawną organizacją pracy, wykazuje brak samodzielności;
 - posługuje się tylko prostymi narzędziami i przyborami, z pomocą nauczyciela wykonuje proste operacje technologiczne.
6. Stopień niedostateczny powinien otrzymać uczeń, który:
- nie opanował wiadomości określonych programem nauczania;
 - nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych i praktycznych o znikomym stopniu trudności;
 - nie potrafi zorganizować stanowiska pracy;
 - nie przestrzega zasad bhp;
 - nie posiadał umiejętności posługiwania się prostymi narzędziami i przyborami.

Materiał Nauczania (działy i	Wymagania podstawowe (P) na ocenę dostateczną	Wymagania rozszerzające (R) na ocenę dobrą (P+R)	Wymagania dopełniające (D) na ocenę bardzo dobrą
---------------------------------	--	---	---

tematy lekcji)		(P+R+D)	
Zasady poruszania się po drogach:	Uczeń: – zna zasady ruchu prawostronnego, szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania, – wymienia rodzaje dróg i rozpoznaje ich elementy, – rozumie potrzebę stosowania środków ostrożności podczas prowadzenia psów na drodze, – wie, jakie znaki drogowe są szczególnie ważne dla pieszych, – identyfikuje sygnały dawane przez policjanta kierującego ruchem, – rozumie hierarchię ważności norm, znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym, – zna rodzaje przejść przez jezdnie i ich oznakowania, – zna zasady przechodzenia przez jezdnie w miejscach wyznaczonych i nieoznakowanych, – zna znaki i sygnały drogowe związane z bezpieczeństwem na przejazdach tramwajowych i kolejowych, – zna zasady przechodzenia przez skrzyżowania, przejazdy tramwajowe i kolejowe, – rozpoznaje pojazdy uprzywilejowane w ruchu drogowym, – wie, co to znaczy być widzianym, – zna zasady poruszania się po drogach przy złej widoczności, – zna elementy odbłaskowe i umie je stosować, – rozpoznaje znaki drogowe występujące w pobliżu przystanków komunikacji publicznej, – odczytuje informacje z rozkładów jazdy na przystankach, – zna zasady bezpiecznego oczekiwania na przystanku, – wie o zagrożeniach mienia w środkach komunikacji publicznej,	Uczeń: – uzasadnia potrzebę ustanowienia zasad w ruchu drogowym, – stosuje w życiu codziennym zasadę ruchu prawostronnego, – wskazuje miejsca i okoliczności, w których mają zastosowanie zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania, – charakteryzuje drogę w mieście i na wsi, – rozumie kod graficzny znaków drogowych (kolor i kształt), – przewiduje skutki nieprzestrzegania hierarchii ważności norm, znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym, – klasyfikuje przejścia przez jezdnię w odniesieniu do bezpieczeństwa pieszych, – rozpoznaje różne rodzaje skrzyżowań i ich oznakowania, – poprawnie interpretuje i stosuje się do znaków i sygnałów na przejazdach tramwajowych i kolejowych, – wyodrębnia elementy odróżniające pojazdy uprzywilejowane w ruchu od innych pojazdów, – stosuje zasady bezpiecznego zachowania na drodze przy złej widoczności, – wyjaśnia, gdzie, kiedy, jak i dlaczego należy nosić elementy odbłaskowe, – posługuje się mapą komunikacyjną i planem miasta, – umie zabezpieczyć własne mienie przed kradzieżą w czasie podróży, – stosuje na co dzień zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania w miejscach publicznych, – przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego wsiadania lub wysiadania	Uczeń: – wyjaśnia, jak należy rozumieć zasadę ograniczonego zaufania w ruchu drogowym, – klasyfikuje niebezpieczne zachowania pieszych, mogące być przyczyną wypadków drogowych, – planuje sposoby poprawy bezpieczeństwa pieszych na drodze, – przewiduje zagrożenia i wybiera bezpieczne przejścia przez jezdnie, – wskazuje i omawia przykłady stosowania zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania przy przechodzeniu przez jezdnie, – wyjaśnia konieczność ustępowania pierwszeństwa przejazdu pojazdom uprzywilejowanym w ruchu drogowym, – planuje sposoby poprawy bezpieczeństwa pieszych na drodze w trudnych warunkach atmosferycznych i przy złej widoczności, – planuje bezpieczną i najkrótszą trasę do wyznaczonego celu podróży, – stosuje środki ostrożności w kontaktach z obcymi w miejscach publicznych, – w czasie podróży środkami komunikacji publicznej i indywidualnej klasyfikuje zachowania pieszych i kierowców w odniesieniu do zagrożenia bezpieczeństwa

	– zna zasady właściwego wsiadania i wysiadania oraz bezpiecznego oddalania się z przystanku, – wie, jakie prawa i obowiązki ma pasażer komunikacji publicznej oraz uczniów korzystający z autobusu szkolnego, – zna obowiązki pasażera samochodu osobowego, – zna zasady właściwego wsiadania i wysiadania z samochodu, – wymienia zachowania pasażera, które przeszkadzają kierującemu samochodem	- z samochodu, – wyjaśnia znaczenie stosowania w pojazdach pasów bezpieczeństwa oraz fotelików ochronnych, – stosuje zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania w samochodzie	
Podróżowanie, turystyka, wypoczynek: Zasady korzystania z komunikacji zbiorowej i indywidualnej – w środkach lokomocji i na przystankach, – na szlakach górskich, nad wodą i na wodzie, – sposoby wzywania pomocy, numery telefonów ratowniczych	Uczeń: – zna przeznaczenie rozkładów jazdy, – identyfikuje znaki turystyczne, – czyta drogowaskazy, – zna zasady bezpiecznego zachowania na szlakach turystycznych, – zna zasady bezpiecznego zachowania nad wodą i na wodzie, – wie, w jaki sposób są oznaczone trasy narciarskie, – zna telefony alarmowe i sposoby wzywania pomocy	Uczeń: – czyta rozkłady jazdy, rozumie oznaczenia i informacje podawane na szlakach turystycznych, – czyta mapy i przewodniki turystyczne, – stosuje zasady bezpieczeństwa związane z turystyką, – wyjaśnia skróty GOPR i WOPR, – planuje podstawowe wyposażenie apteczki turysty, – umie przedstawić algorytm postępowania w razie nieszczęśliwego wypadku	Uczeń: – proponuje, jak zachęcać do dbania o przystanki komunikacji zbiorowej oraz środki transportu publicznego, – planuje bezpieczną trasę wycieczkową, dostosowaną do możliwości wszystkich jej uczestników, – wyjaśnia, na czym polega praca służb ratowniczych, – analizuje zachowania narciarzy mogące zagrażać bezpieczeństwu własnemu i innych miłośników tego sportu, – udziela pomocy w razie nieszczęśliwego wypadku
Karta rowerowa: – oznakowanie dróg rowerowych i poruszanie się po nich, – przejazdy dla rowerzystów, – sztuka jazdy na rowerze, – przygotowanie roweru do jazdy, – rowerzysta uczestnikiem ruchu drogowego, – manewry na drodze, – pierwszeństwo przejazdu, – przygotowanie	Uczeń: – zna ogólne zasady użytkowania roweru, – rozpoznaje elementy obowiązkowego wyposażenia roweru, – wykonuje proste czynności związane z obsługą roweru, – zna warunki uzyskania karty rowerowej, – poprawnie wykonuje zadania praktyczne z techniki jazdy rowerem, – zna znaczenie używania kasku rowerowego, odpowiedniego ubrania i elementów odbłaskowych, – wymienia miejsca na	Uczeń: – zna informacje zawarte w instrukcji obsługi roweru i umie z nich korzystać, – rozumie działanie przekładni łańcuchowej, – rozumie konieczność doskonalenia techniki jazdy rowerem, – jeździ rowerem w kasku ochronnym, – charakteryzuje drogi rowerowe, zgodnie z ich oznakowaniami, – stosuje wymaganą ostrożność na przejazdach dla rowerzystów, – prezentuje właściwy sposób	Uczeń: – przewiduje zagrożenia wynikające z jazdy niesprawnym rowerem, – planuje dodatkowe wyposażenie roweru i rowerzysty, zwiększające jego bezpieczeństwo na drodze, – potrafi zaprojektować sposób doskonalenia jazdy rowerem i zachęca do tego innych, – formułuje problem wspólnego korzystania z dróg rowerowych przez pieszych i rowerzystów,

do uzyskania karty
rowerowej

drogach publicznych,
wydzielone do jazdy
rowerem,
– identyfikuje znaki i sygnały
drogowe dla rowerzystów,
– zna zasady poruszania się po
drogach
rowerowych,
– wyjaśnia, na czym polegają
poszczególne manewry,
– odczytuje znaki drogowe
związane
z wykonywaniem manewrów,
– zna sygnały i znaki drogowe
ważne dla
pieszych i rowerzystów,
– zna znaki pionowe i
poziome związane
z udzielaniem pierwszeństwa
przejazdu,
– wie, kto ma pierwszeństwo
na prostym odcinku drogi,
– zna rodzaje skrzyżowań i
obowiązujące na nich
zasady pierwszeństwa
przejazdu,
– rozpoznaje sygnały i znaki
drogowe na
przejazdach kolejowych i
tramwajowych,
– zna przyczyny wypadków
drogowych
spowodowanych przez
rowerzystów

wykonania
poszczególnych manewrów,
– rozróżnia rodzaje, kształty i
barwy znaków drogowych,
– przyporządkowuje treść
znaku do danej sytuacji
drogowej,
– rozpatruje zasady
pierwszeństwa przejazdu
zgodnie z hierarchią
postępowania w ruchu
drogowym,
– przewiduje zagrożenia
wynikające z niestosowania się
do znaków drogowych,
– analizuje okoliczności i
sytuacje mogące zagrażać
bezpieczeństwu rowerzystów
oraz innych uczestników ruchu
drogowego

– przewiduje zagrożenia
wynikające z niewłaściwego
wykonywania manewrów,
– selekcjonuje zachowania
pieszych i rowerzystów
zagrażające ich
bezpieczeństwu w pobliżu
przejazdów kolejowych i
tramwajowych

Pierwsza pomoc:

– czynności możliwe
do wykonania
na miejscu wypadku,
– telefony alarmowe
oraz
prawidłowe wzywanie
pomocy,
– udzielanie pierwszej

Uczeń:
– zna zasady postępowania w
razie uczestnictwa w wypadku
lub jego zauważenia,
– wie, co to są czynności
natychmiastowe,
– wie, jak się zachować wobec
osoby przytomnej lub
nieprzytomnej,
– wie, dlaczego stosuje się
rękawiczki ochronne podczas
udzielania pierwszej pomocy,
– zna numery telefonów
alarmowych,
– umie wezwać pomoc i
udzielić wyczerpujących
informacji o zdarzeniu,
– zna podstawowe
wyposażenie apteczki
pierwszej pomocy,
– zna sposoby ochrony
młodszych dzieci przed

Uczeń:
– analizuje przyczyny
wypadków i sposoby
zapobiegania im,
– potrafi ocenić sytuację na
miejscu wypadku i swoje
możliwości udzielenia pomocy,
– umie zabezpieczyć miejsce
wypadku,
– umie udzielić pierwszej
pomocy w drobnych urazach,
– umie wskazać zagrożenia
bezpieczeństwa młodszych
dzieci

Uczeń:
– poprawnie interpretuje
znaczenie odpowiedzialności
za
bezpieczeństwo własne i
innych uczestników ruchu
drogowego,
– podejmuje działania
związane z niesieniem
pomocy poszkodowanym,
– projektuje rozwiązania
poprawy bezpieczeństwa
młodszych dzieci w domu i
na podwórku

nieszczęśliwymi wypadkami

Moduł I

Ocena pracy indywidualnej ucznia

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Podejmowanie i planowanie działań (zadań)	bardzo dobra	jest inicjatorem działań, planuje samodzielnie, wprowadza nowe rozwiązania, wspiera swoich kolegów w działaniu
		dobra	podejmuje zadania, samodzielnie planuje prace
		dostateczna	wykonuje nieskomplikowane zadania, wymaga wsparcia nauczyciela, planuje i konsultuje z nauczycielem
		dopuszczająca	pracuje na polecenie nauczyciela, samodzielnie nie podejmuje żadnych działań, pracuje według narzuconego planu
2	Wykonanie podjętych zadań	bardzo dobra	wprowadza innowacyjne rozwiązania, jest kreatorem działań
		dobra	dobiera materiały, ustala samodzielnie tok postępowania i sposób realizacji
		dostateczna	dobiera materiały, ustala kolejność wykonania, realizuje, konsultuje z nauczycielem
		dopuszczająca	nie potrafi samodzielnie: dobrać materiałów oraz narzędzi, ustalać toku wykonania
3	Organizacja i bezpieczeństwo pracy	bardzo dobra	zwraca uwagę na ergonomię stanowiska pracy i bezpieczne metody pracy
		dobra	samodzielnie organizuje stanowisko pracy, zwraca uwagę na zachowanie zasad bhp
		dostateczna	organizuje stanowisko pod kierunkiem nauczyciela, stara się pracować bezpiecznie
		dopuszczająca	stanowisko pracy organizuje nauczyciel i czuwa nad bezpieczeństwem ucznia podczas pracy
4	Wyniki pracy	bardzo dobra	wzbogacona o własne rozwiązania racjonalizatorskie, estetyczna, wykonana wzorcowo
		dobra	praca zgodna z projektem, estetyczna, terminowo wykonana
		dostateczna	uchylenia projektowe; praca wykonana poprawnie, terminowo
		dopuszczająca	praca niezgodna z projektem, mało estetyczna, wykonana nieterminowo

Ocena pracy grupowej uczniów

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Organizacja pracy	bardzo dobra	podejmują rolę zgodnie z osobistymi predyspozycjami, pracują bezkonfliktowo
		dobra	samodzielnie rozdzielają role, starają się wywiązywać z powierzonych funkcji
		dostateczna	role przydziela nauczyciel, uczniowie identyfikują się z przydzielonymi rolami
		dopuszczająca	brak akceptacji powierzonych ról w grupie, podział został narzucony przez nauczyciela

2	Komunikacja w grupie	bardzo dobra	rozumieją się, wyciągają wnioski, dochodzą do konsensusu
		dobra	argumentują swoje stanowiska, dbają o jedność grupy, starają się sami rozwiązać konflikty
		dostateczna	stosują aluzje i dygresje, wymagają ingerencji nauczyciela
		dopuszczająca	wywiązują się konflikty, które łagodzi nauczyciel
3	Wkład w pracę grupy	bardzo dobra	pracują samodzielnie, konsultują się z liderem grupy
		dobra	równomiernie rozdzielają zadania, pracują samodzielnie
		dostateczna	przydzielają zadania samodzielnie, ale proszą o akceptację nauczyciela
		dopuszczająca	nie potrafią samodzielnie rozdzielić pracy wśród członków grupy
Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
4	Przedstawienie rezultatów pracy	bardzo dobra	prezentację wzbogacają o reklamę pracy swojej grupy
		dobra	samodzielną prezentację popierają argumentami
		dostateczna	wyniki swojej pracy prezentują samodzielnie po konsultacji z nauczycielem
		dopuszczająca	przygotowują prezentację pod kierunkiem nauczyciela

Ocena wypowiedzi ustnej ucznia

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Rzeczowość odpowiedzi	bardzo dobra	odpowiedź wzbogacona o informacje uzyskane na podstawie własnych poszukiwań
		dobra	odpowiedź płynna, poprawna merytorycznie, wyczerpująca
		dostateczna	podstawowy zakres wiedzy
		dopuszczająca	błędy rzeczowe w zakresie tematyki wypowiedzi
2	Uzasadnienie odpowiedzi	bardzo dobra	odpowiedź rozwinięta o własne zainteresowania i uargumentowana
		dobra	odpowiedź poparta własnymi przemyśleniami
		dostateczna	interpretuje posiadaną wiedzę i uzasadnia odpowiedź
		dopuszczająca	nie potrafi uzasadnić wypowiedzi
Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
3	Język wypowiedzi	bardzo dobra	wzbogacony o duży zasób słów
		dobra	odpowiedź swobodna; uczeń zna i poprawnie stosuje słownictwo techniczne

4	Sposób prezentacji	dostateczna	odpowiedź krótkimi, prostymi zdaniami, samodzielna
		dopuszczająca	odpowiedź złożona z pojedynczych słów, wymaga dodatkowych pytań nauczyciela
		bardzo dobra	ciekawý, interesujący, poszerzony o opracowane własnoręcznie pomoce
		dobra	płynny, wzbogacony o rysunki schematyczne, wykresy
		dostateczna	uporządkowany, krótki
		dopuszczająca	chaotyczny, monotony

Ocena pracy wytwórczej

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Przygotowanie dokumentacji technicznej wyrobu - samodzielność wykonania projektu, - zgodność z zasadami rysunku technicznego, - opracowanie planu wykonania, - wprowadzenie elementów usprawnień konstrukcyjnych	bardzo dobra	projekt rozbudowany, ze szczegółowymi rysunkami elementów; plan pracy przemyślany ze wskazaniem czasowym wykonania operacji technologicznych; rozwiązania racjonalizatorskie
		dobra	projekt rozwinięty, zgodny z zasadami rysunku technicznego; samodzielnie opracowany plan wykonania; wprowadzone usprawnienia konstrukcyjne
		dostateczna	samodzielne wykonanie nieskomplikowanego projektu; zachowanie podstawy rysunku technicznego; uproszczony plan pracy; próby usprawnień konstrukcyjnych wymagające akceptacji nauczyciela
		dopuszczająca	projekt przygotowany przez nauczyciela i analizowany z uczniem; opracowanie planu pod kierunkiem uczącego; nieskomplikowana konstrukcja przedmiotu
2	Realizacja zadania technicznego - organizacja stanowiska pracy, - wykorzystanie czasu pracy, - oszczędność materiału, - dobór narzędzi i przyborów, - poprawność posługiwania się narzędziami i przyborami, - stopień samodzielności podczas pracy	bardzo dobra	samodzielnie organizuje własne stanowisko pracy i pomaga kolegom; samodzielnie dobiera narzędzia z zastosowaniem przyrządów; wprowadza nowe materiały i usprawnienia technologiczne; praca wzorcowa; pomaga przy pracy słabszym uczniom
		dobra	samodzielnie organizuje stanowisko pracy; właściwie dobiera narzędzia i przybory; oszczędza materiał; pracę wykonuje samodzielnie i w terminie
		dostateczna	stanowisko pracy uczeń organizuje pod kontrolą nauczyciela; sam dobiera narzędzia, przybory i prosi o akceptację nauczyciela; wymaga nadzoru podczas pracy i zwrócenia uwagi na właściwe zastosowanie narzędzi i przyborów; uczeń zwraca uwagę na oszczędne gospodarowanie materiałem
		dopuszczająca	stanowisko organizuje nauczyciel; ustala także czas wykonania pracy; dobiera właściwe narzędzia i przybory; przeprowadza instruktaż użycia narzędzi i przyborów, nadzoruje wykonanie pracy przez ucznia; znikoma oszczędność materiału przez ucznia
3	Stopień opanowania przez ucznia operacji technologicznych - przenoszenie wymiarów na materiał, - cięcie materiału,	bardzo dobra	samodzielnie nanosi wymiary na materiał, nawet gdy przedmiot ma skomplikowaną budowę; dobiera właściwe metody cięcia i obróbki materiału; stosuje nowe technologie połączeń; pracuje wzorowo
		dobra	samodzielnie przenosi wymiary na materiał; tnie i łączy elementy zgodnie z dobraną do materiałów obróbką; wykazuje starannie; dodaje elementy zdobnicze

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
	• obróbka materiału, • łączenie elementów, • czynności wykończeniowe	dostateczna	ma trudności z przeniesieniem wymiarów na materiał; wymaga pomocy nauczyciela; tnie materiał pod kontrolą nauczyciela; łączy elementy, używając prostych połączeń; pracuje estetycznie
		dopuszczająca	odwzorowuje od szablonu przygotowanego przez nauczyciela; tnie po linii prostej; stosuje nieskomplikowane sposoby połączeń; pracuje mało estetycznie
	Ocena gotowego wyrobu • zgodność z rysunkiem technicznym, • wykonanie zgodnie z harmonogramem, • użyteczność wyrobu	bardzo dobra	zgodny z rozwiniętą dokumentacją; skrócony czas pracy; dodatkowo wygospodarowany czas na pomoc kolegom; wysokie walory użyteczności
		dobra	zgodny z rysunkiem; wykonany planowo; użyteczny
		dostateczna	drobne niezgodności z rysunkiem; niewielkie opóźnienia czasowe w wykonaniu; przedmiot nadaje się do użytku
		dopuszczająca	niezgodny z rysunkiem; opóźnienia w terminowym wykonaniu; błędy konstrukcyjne obniżają przydatność wyrobu

Kryteria ocen w zakresie Modułu II

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Wpływ umeblowania i wystroju mieszkania na samopoczucie człowieka. Projektowanie umeblowania mieszkania	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jak powinno być oświetlone miejsce do pracy; • w bezpieczny sposób posługiwać się podstawowymi narzędziami do obróbki papieru	Uczeń potrafi: • wyjaśnić pojęcia: ciąg komunikacyjny, rzut poziomy mieszkania, ściana nośna, ściana działowa, trzon kominowy, • odczytać rzut poziomy mieszkania, • w prawidłowy, bezpieczny sposób posługiwać się podstawowymi narzędziami do obróbki papieru	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jaki wpływ na samopoczucie człowieka mają: kształt i ustawienie mebli, zastosowane kolory, oświetlenie itp., • zaprojektować umeblowanie mieszkania zgodnie z zasadami ergonomii, • prawidłowo ciąć, zaginać i sklejać karton	Uczeń potrafi: • zaplanować kolorystykę wyposażenia mieszkania zgodnie z potrzebami mieszkańców; • racjonalnie rozplanować rozmieszczenie pomieszczeń dla poszczególnych członków rodziny
Zasady racjonalnego urządzenia kuchni. Zasady prawidłowego przechowywania produktów pożywczych	Uczeń potrafi wyjaśnić: • dlaczego kuchenka i chłodziarka nie mogą stać obok siebie; • dlaczego kuchenka gazowa nie może stać pod oknem; • jak przygotować produkty do przechowywania w chłodziarce	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, co to jest ciąg roboczy i zaprojektować go z pomocą nauczyciela, • prawidłowo rozmieścić produkty żywnościowe w chłodziarce	Uczeń potrafi: • samodzielnie zaprojektować ciąg roboczy, • wskazać odpowiednie miejsce na ustawienia chłodziarki	Uczeń potrafi: • zaprojektować rozmieszczenie sprzętu w kuchni z uwzględnieniem ergonomii i zasad bhp
Savoir-vivre przy	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
stole	kulturalnie zachować się przy stole	prawidłowo ułożyć podstawowe elementy nakrycia stołu	prawidłowo nakryć do stołu	obsłużyć biesiadników zgodnie z zasadami dobrego wychowania
Wykonanie elementów wystroju stołu	Uczeń potrafi: prawidłowo ułożyć serwetki w serwetniku	Uczeń potrafi: wykonać elementy zdobnicze stołu według podanego wzoru	Uczeń potrafi: ubrać stół zgodnie z istniejącymi w tym zakresie tradycjami	Uczeń potrafi: zaprojektować wystrój stołu w zależności od okoliczności
Racjonalne korzystanie z instalacji wodno-kanalizacyjnej	Uczeń potrafi: - prawidłowo zareagować, gdy zostanie uszkodzona instalacja wodociągowa, - prawidłowo zareagować, gdy zostanie uszkodzona instalacja kanalizacyjna	Uczeń potrafi: podjąć działania mające na celu oszczędzanie wody	Uczeń potrafi: - odczytać schemat instalacji wodno-kanalizacyjnej, - wyjaśnić znaczenie oszczędzania wody	Uczeń potrafi wyjaśnić: - jak dostarczano wodę do domów w czasach, gdy nie było wodociągów, - skutki marnotrawstwa wody, - co to jest rzut pionowy domu
Ekonomiczne korzystanie z systemów grzewczych	Uczeń potrafi: wyjaśnić, jak można zmniejszyć koszty ogrzewania mieszkania	Uczeń potrafi: wyjaśnić, jakie czynniki mają wpływ na koszty ogrzewania mieszkania	Uczeń potrafi: wyjaśnić, jak ciepło rozchodzi się w powietrzu,	Uczeń potrafi: wyciągać prawidłowe wnioski z przeprowadzonych doświadczeń
			- narysować spiralę za pomocą cyrkla, - ciąć papier po okręgu, - przeprowadzać proste doświadczenia	
Wyjaśnienie istoty prądu elektrycznego. Bezpieczne korzystanie z energii elektrycznej. Koszty związane z korzystaniem z energii elektrycznej	Uczeń potrafi wyjaśnić: - co to jest bezpiecznik i tablica rozdzielcza, - jak postąpić, gdy w domu zgaśnie światło, - wyjaśnić, jak należy postąpić w przypadku porażenia prądem	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, co to jest obwód elektryczny i odbiornik elektryczny, - wyjaśnić, co to jest pion energetyczny, puszkę rozgałęźną, - zlokalizować w domu przewody elektryczne, - odczytać schemat instalacji elektrycznej, - narysować i zmontować obwód szeregowy	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, co to jest prąd elektryczny, - wyjaśnić, co to jest natężenie i napięcie prądu, - narysować i zmontować obwód równoległy, - wyjaśnić, jaka jest różnica między obwodem szeregowym i równoległym	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, co to jest moc urządzeń elektrycznych, - wyjaśnić, od czego zależy ilość zużytej energii elektrycznej, - wyjaśnić, w jaki sposób można oszczędzać energię elektryczną, - zdiagnozować, dlaczego w obwodzie nie płynie prąd
Bezpieczne korzystanie	Uczeń potrafi: wskazać miejsca, które	Uczeń potrafi: wyjaśnić, jakie zagrożenia	Uczeń potrafi: odczytać schemat instalacji	Uczeń potrafi wyjaśnić: jakie skutki niesie za sobą

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
z urządzeń gazowych	może sam obsługiwać, wyjaśnić, jak należy postąpić, gdy w pomieszczeniu czuć zapach gazu	istnieją przy nieprzestrzeganiu zasad bhp, wyjaśnić, dlaczego przewody gazowe są malowane na żółto	gazowej, wyjaśnić, jakie działania należy podjąć w celu oszczędności gazu	marnotrawstwo gazu; dla czego główne zawory gazowe są umieszczane na zewnątrz budynków
Realizacja projektu	Uczeń wykonuje z pomocą kolegów powierzone mu zadania	Uczeń samodzielnie wykonuje powierzone mu zadania	Uczeń potrafi wspólnie z innymi: - podejmować decyzję dotyczącą formy opracowania projektu, - opracować plan pracy i jej podział między członków grupy	Uczeń potrafi: - podjąć decyzję dotyczącą wyboru tematu, - dopilnować prawidłowego przebiegu pracy, - w sposób uporządkowany, interesujący przeprowadzić prezentację

Kryteria ocen w zakresie Modułu III.

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Klasyfikacja urządzeń technicznych. Budowa urządzeń technicznych. Schematy blokowe	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, według jakich kryteriów można przeprowadzać klasyfikację urządzeń technicznych, - sklasyfikować urządzenia techniczne według wykonywanej pracy	Uczeń potrafi: przeprowadzić klasyfikację urządzeń technicznych według wykonywanej pracy i ich konstrukcji	Uczeń potrafi wyjaśnić: - czym różnią się urządzenia mechaniczne od elektromechanicznych, - do czego służą i jak działają przekładnie	Uczeń potrafi: - wyróżnić w urządzeniach zespół napędowy, przekładnie i zespół roboczy, - narysować schemat blokowy wybranego urządzenia technicznego
Regulacje stosowane w urządzeniach technicznych	Uczeń potrafi: wyjaśnić na dowolnym przykładzie (np. pralki), jakie zmiany w ostatnich latach nastąpiły w budowie urządzeń	Uczeń potrafi: wyjaśnić, jakie zmiany w technice mają związek ze zmniejszeniem uciążliwości pracy	Uczeń potrafi wyjaśnić: - jakie zmiany w technice mają związek z niezawodnością działania urządzeń, - jak działają proste regulatory poziomu cieczy	Uczeń potrafi wyjaśnić: - jak zmiany wprowadzane w urządzeniach technicznych wpływają na zwiększenie bezpieczeństwa użytkowania i niezawodność działania urządzeń, - jak działają regulatory temperatury
Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych	Uczeń potrafi: wymienić dokumenty, w których należy szukać potrzebnych informacji, dotyczących obsługi urządzeń,	Uczeń potrafi: wyszukiwać w instrukcji potrzebne informacje na temat obsługi urządzenia	Uczeń potrafi: korzystać z informacji na temat obsługi i konserwacji urządzenia zawartych w instrukcji i karcie gwarancyjnej urządzenia	Uczeń potrafi: - wymienić informacje, które powinny się znajdować w instrukcji obsługi, - wyjaśnić zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
	wymienić działania zabronione w czasie korzystania z urządzeń technicznych			technicznych
Urządzenia grzewcze	Uczeń potrafi wymienić urządzenia grzewcze stosowane w domu	Uczeń potrafi wyjaśnić zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń grzewczych	Uczeń potrafi wyjaśnić, co może być elementem grzejnym w urządzeniach	Uczeń potrafi wyjaśnić: jakie zadanie w urządzeniu realizują: element grzejny, śmigło i termostat
Nowoczesne urządzenia w domu. Urządzenia do obróbki termicznej produktów spożywczych. Urządzenia pomagające w utrzymaniu czystości	Uczeń potrafi wyjaśnić: - jakie środki ostrożności należy zachować, posługując się poszczególnymi urządzeniami, - jakie niebezpieczeństwa wiążą się z korzystaniem z kuchenki mikrofalowej	Uczeń potrafi: - dobierać naczynia, które mogą być używane w kuchenke mikrofalowej, - wybrać odpowiedni program, - przygotować potrawy do obróbki termicznej w kuchenke mikrofalowej	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, jakie informacje są istotne dla użytkowników kuchenki mikrofalowej, - opisać wady i zalety poszczególnych urządzeń, - wyjaśnić zasadę działania systemu centralnego odkurzania	Uczeń potrafi: - opisać wady i zalety poszczególnych urządzeń do obróbki termicznej produktów spożywczych, - wyjaśnić, jak działa kuchenka mikrofalowa, - wyjaśnić, jakie informacje są istotne dla użytkowników zmywarki, - uzasadnić przewagę nowoczesnych urządzeń do usuwania kurzu nad tradycyjnym odkurzaczem

PLASTYKA

Podstawa prawna: Rozporządzenie MEN z dnia. 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z dnia 16 sierpnia 2017 r., poz. 1534)

ZASADY, METODY I KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

System oceniania jest zgodny z obowiązującymi przepisami oświatowymi, wewnątrzszkolnym systemem oceniania, zaleceniami zawartymi w komentarzu do podstawy programowej (dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów). W przedmiotowym systemie oceniania za wyjściową przyjmuje się ocenę dobrą.

Ocena ma znaczenie:

- INFORMUJĄCE
- MOTYWUJĄCE
- DIAGNOZUJĄCE I PROGNOZUJĄCE
- UMOŻLIWIAJĄCE WERYFIKOWANIE, EWALUACJĘ

Na lekcjach plastyki będą brane pod uwagę i oceniane następujące obszary:

- POSTAWA, ZACHOWANIE, MOTYWACJA UCZNIA DO PRACY, PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ
- ZRÓŻNICOWANE MOŻLIWOŚCI, ZDOLNOŚCI PLASTYCZNE
- OSOBOWOŚĆ UCZNIA
- OGRANICZENIA ZDROWOTNE

1. Ocenianie jako analizowanie poziomu umiejętności ucznia

Obszary podlegające ocenie, przedmiot ocenianych umiejętności	Umiejętności	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
1. Przygotowanie do zajęć (przygotowanie odpowiednich	• przygotowanie podstawowych materiałów umożliwiających wykonanie prostego ćwiczenia • wyszukanie prostych	• przygotowanie ciekawych materiałów umożliwiających wykonanie oryginalnego

materiałów plastycznych, opanowanie wiedzy, wyszukanie informacji, wykonanie ćwiczeń i zadań wstępnych)	informacji umożliwiających udział w lekcji i przygotowujących do realizacji ćwiczeń wykonanie zadania domowego w uproszczonej formie	ćwiczenia - wyszukanie bogatych informacji z różnych źródeł umożliwiających aktywny udział w lekcji, bardzo dobrze przygotowujących do realizacji ćwiczeń - wykonanie zadania domowego w rozbudowanej formie
2. Postawa i zachowanie na zajęciach, podczas wykonywania prac plastycznych, oglądania wystaw, zwiedzania zabytków i skansenów (kultura osobista w trakcie zajęć, wykonywanie poleceń, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas używania odpowiednich materiałów i narzędzi plastycznych, właściwa współpraca z innymi uczniami podczas wykonywania	- spełnianie podstawowych poleceń, poprawne, odpowiednie zachowanie na zajęciach, znajomość podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi - podejmowanie częściowej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych - spełnianie podstawowych zasad zachowania w galeriach,	- spełnianie wszystkich poleceń, bardzo dobre zachowanie na zajęciach, znajomość wielu zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi - podejmowanie, pełnej, różnorodnej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych - bardzo kulturalne zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach, podczas zwiedzania zabytków

zadań grupowych, odpowiednie zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach podczas zwiedzania zabytków)	muzeach, skansenach, podczas zwiedzania zabytków	
3. Realizacja prac plastycznych, ze szczegól nym zwróceniem uwagi na zaangażowanie pomysłowość, obiektywne ocenianie walorów artystycznych tworzonych kompozycji (zgodność pracy z tematem, celowość zastosowania środków artystycznego wyrazu, techniki plastycznej)	• tworzenie prostych, schematycznych kompozycji plastycznych, w luźny sposób związanych z tematem • przypadkowy dobór środków wyrazu artystycznego, wykorzystywanie niektórych możliwości techniki wykonania pracy	• tworzenie ciekawych oryginalnych kompozycji, w pełni oddających zadany temat, nietypowo ujmujących temat • celowy dobór środków artystycznego wyrazu w pracy plastycznej, wykorzystanie różnorodnych możliwości techniki
4. Wiedza o funkcjach sztuki, dziedzinach plastyki, gatunkach dzieł, ich strukturze, środkach artystycznego wyrazu,	• wrywkowa wiedza o funkcjach sztuki, dziedzinach plastyki, gatunkach dzieł, ich strukturze, środkach artystycznego wyrazu • częściowa znajomość	• pełna wiedza o specyfice, zastosowaniu środków artystycznego wyrazu, znajomość wielu zagadnień dotyczących dziedzin

elementy wiedzy o wybranych zagadnieniach, zjawiskach artystycznych, stylach dzieł światowego, narodowego dziedzictwa kulturowego, specyfice twórczości artystów „małej ojczyzny”, interpretowanie formy i przekazu dzieł poprzez wykonanie prac, wypowiedzi	niektórych zagadnień światowego, narodowego dziedzictwa kulturowego, specyfiki twórczości artystów „małej ojczyzny” • interpretowanie niektórych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niektórych treści, przekazu dzieł podczas ekspresji plastycznej i wypowiedzi	plastyki i rodzajów dzieł • dobra znajomość wybranych zagadnień światowego, narodowego, dziedzictwa kulturowego, specyfiki twórczości artystów „małej ojczyzny” • interpretowanie różnorodnych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niesionych przez nie różnych treści, przekazu dzieła podczas ekspresji plastycznej i wypowiedzi
5. Aktywność artystyczna jako twórcza postawa, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji happeningów, akcji plastycznych	• stosowanie uproszczonych dosyć typowych rozwiązań, mało oryginalnych pomysłów w celu obmyślenia i realizacji happeningu, akcji plastycznej	• kreatywność, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji happeningów, akcji plastycznych i innych działań obejmujących nowe, współczesne dzieła sztuki, szukanie różnorodnych rozwiązań

6. Gotowość do uczestniczenia w kulturze, poznawania kultury plastycznej, sposób oglądania ekspozycji muzealnych i wystaw, interpretowanie formy i treści dzieł sztuki, zwiedzanie zabytkowych obiektów, skansenów	• bierne uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych, oglądanie wystaw bez zaangażowania i uważnego interpretowania ich formy i treści • zwiedzanie zabytków bez zauważania wielu istotnych elementów dotyczących stylu, formy, charakterystycznych fragmentów, znajdujących się tam dzieł sztuki • mało aktywny udział w zajęciach dotyczących tradycji regionalnych w skansenach, twórcach i specyfice twórczości, tradycjach „małej ojczyzny”	• aktywny udział w wydarzeniach kulturalnych, wykazywanie zainteresowania i przygotowania do oglądania wystaw, wrażliwość na piękno, wartości estetyczne sztuki, wnikliwe interpretowanie ich formy oraz treści • uważne zwiedzanie zabytków, obserwowanie różnorodnych istotnych elementów dotyczących stylu, formy, wielu charakterystycznych fragmentów budowli, dzieł sztuki znajdujących się w zabytkach • aktywność, zaangażowanie podczas zajęć dotyczących tradycji regionalnych w skansenach, twórcach i specyfice twórczości, tradycjach „małej ojczyzny”
--	---	---

2. Ocenianie poziomu opanowania treści programowych

Ocena	Zakres opanowanych treści programowych
Niedostateczna (1)	poziom opanowanych treści, zakres aktywności twórczej nie umożliwia podjęcia nauki, przyswojenia kolejnych treści, nabycia umiejętności potrzebnych na następnym etapie edukacyjnym, nieuczestniczenie w kulturze
Dopuszczająca (2) (treści i umiejętności konieczne)	przyswojenie treści dotyczących plastyki, nabycie umiejętności umożliwiających realizację zadań życia codziennego dotyczących posługiwania się językiem plastyki w zakresie elementarnym, odnoszącym się do codziennych sytuacji życiowych, wykonywanie schematycznych, znacznie uproszczonych prac plastycznych związanych z życiem codziennym, niekształtowanie estetyki otoczenia, skąpe wypowiedzi o plastyce,

	biernie uczestnictwo w kulturze
Dostateczna (3) (treści i umiejętności podstawowe)	przyswojenie podstawowych treści umożliwiających realizowanie bardzo prostych, schematycznych, stereotypowych kompozycji plastycznych, uproszczone wypowiedzi o funkcjach sztuki, dziedzinach plastyki, elementach struktury dzieł, środkach artystycznego wyrazu, stylach w sztuce, świadomość potrzeby estetyki otoczenia, bierny stosunek do kształtowania estetyki otoczenia, mało aktywne uczestnictwo w kulturze
Dobra (4) (treści i umiejętności rozszerzone)	przyswojenie treści umożliwiających tworzenie złożonych praktycznych i teoretycznych ćwiczeń plastycznych, duża aktywność twórcza, interpretowanie niektórych wskazanych treści zawartych w dziełach, wiedza o funkcjach sztuki, dziedzinach plastyki, elementach struktury dzieł, środkach artystycznego wyrazu, stylach w sztuce, przenoszenie wiedzy o plastyce na inne dziedziny życia, m.in. estetyka otoczenia, aktywne uczestnictwo w kulturze
Bardzo dobra (5) (treści i umiejętności dopełniające, pełna realizacja wymagań programowych i podstawy programowej)	bardzo dobre przyswojenie treści teoretycznych i umiejętności praktycznych, łączenie ich w wykonywanych różnorodnych, oryginalnych kompozycjach plastycznych, bardzo duża aktywność twórcza, dobre posługiwanie się środkami wyrazu artystycznego w wykonywanych pracach, interpretowanie treści dzieł, wiedza o funkcjach sztuki, dziedzinach plastyki, elementach struktury dzieł, środkach artystycznego wyrazu, stylach w sztuce, znajdowanie powiązań między plastyką a innymi dziedzinami życia, aktywne wpływanie na estetykę otoczenia, rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, bardzo aktywne uczestnictwo w kulturze
Celująca (6) (treści i umiejętności)	wiedza i umiejętności plastyczne przewyższające swoim zakresem wymagania programowe, postawa twórcza, poszukująca, samodzielna, oryginalna twórczość plastyczna, w której wykorzystywana jest wiedza o plastyce, świadome posługiwanie się środkami artystycznego wyrazu w podejmowanych

wykraczające poza program i realizacji podstawy programowej)	pracach, udział w wybranych konkursach i przeglądach plastycznych, wnikliwe interpretowanie różnorodnych treści zawartych w dziełach sztuki, wiedza o funkcjach sztuki, dziedzinach plastyki, elementach struktury dzieł, środkach artystycznego wyrazu, stylach w sztuce, zauważanie różnorodnych powiązań plastyki z innymi dziedzinami życia, kształtowanie estetyki otoczenia w różnorodnych formach, rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, wykraczające poza program, bardzo aktywne uczestnictwo w kulturze, żywe zainteresowanie zjawiskami w sztuce i wydarzeniami artystycznymi
--	---

3. Dodatkowe kryteria oceniania ustalone przez nauczyciela

1. Zasady poprawiania ocen:

- każdy uczeń ma prawo poprawić ocenę w porozumieniu i terminie ustalonym przez nauczyciela
- ocenę niedostateczną uczeń poprawia w terminie wyznaczonym przez nauczyciela

2. Przygotowanie do zajęć:

- w ciągu semestru uczeń ma prawo zgłosić 2 x nieprzygotowanie do zajęć
- kolejne nieprzygotowania będą skutkowały obniżeniem oceny śródrocznej i rocznej
- nieobecny uczeń nadrobienia zaległości (uzupełnia notatki w zeszytach, wykonuje zaległe ćwiczenia i prace plastyczne)

3. Zadania dodatkowe

- do zadań dodatkowych zalicza się wykonanie własnych prac plastycznych, udział w konkursach i dodatkowych zajęciach z plastyki
- za wykonanie dodatkowej pracy plastycznej uczeń otrzymuje ocenę
- do dziennika wpisane zostaną oceny od dobrej (4) do celującej (6)

4. Sprawdziany – ocenianie skala %:

0 – 30 – niedostateczna

31 – 50 – dopuszczająca

51 – 70 – dostateczna

71 – 85 – dobra

86 – 99 – bardzo dobra

100 % - celująca

Nauczyciel: Barbara Duczmal

WYCHOWANIE FIZYCZNE

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 4 IM. KRÓLOWEJ JADWIGI W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM

Ocenianie z wychowania fizycznego jest integralną częścią wewnątrzszkolnego systemu oceniania szkoły.

Podstawą oceny są wysiłek włożony przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć, a także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz jego aktywność w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

Ocena semestralna lub roczna z wychowania fizycznego ustalona jest na podstawie ocen cząstkowych za określony poziom wiadomości, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie szkolnego wychowania fizycznego.

1. Przy ustalaniu oceny semestralnej i rocznej uwzględnia się:
 - wysiłek ucznia, wynikający z realizacji programu nauczania
 - systematyczny i aktywny udział w lekcjach wychowania fizycznego
 - wywiązywanie się z obowiązków wynikających z realizacji treści nauczania;
 - systematyczny i aktywny udział w zajęciach;
 - zaangażowanie w przebieg lekcji i przygotowanie się do zajęć;
 - udział w pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę formach aktywności fizycznej;
 - stosunek do partnera i przeciwnika;
 - stosunek do własnego ciała;
 - postęp w opanowaniu umiejętności i wiadomości przewidzianych dla poszczególnych klas zgodnie z indywidualnymi możliwościami i predyspozycjami;
 - osiągnięte wyniki w sportach wymiernych, dokładność wykonania zadania oraz poziom zdobytej wiedzy.

Uczeń może otrzymać:

- ocenę pozytywną (motywującą) za systematyczne, aktywne, bez zastrzeżeń nauczyciela uczestnictwo na lekcjach, a także za pomoc nauczycielowi (np. pokaz, przeprowadzenie rozgrzewki, propozycje ciekawych rozwiązań dotyczących tematu lekcji);
- ocenę niedostateczną za negatywny stosunek do przedmiotu (niezdyscyplinowanie, stwarzanie zagrożenia na lekcji, odmowa wykonania ćwiczenia)

2. Nauczyciel ma prawo podnieść o jeden stopień ocenę uczniowi za udział w :
 - dodatkowych zajęciach rekreacyjno – sportowych
 - zawodach sportowych
 - turniejach i rozgrywkach pozaszkolnych
 - konkursach plastycznych i literackich o tematyce sportowej
 - wyjazdach na basen

Podniesienie oceny z wychowania fizycznego na koniec I semestru lub na koniec roku szkolnego może być tylko o jeden stopień.

Nauczyciel może wystawić uczniowi dwa razy w roku szkolnym ocenę za dodatkową aktywność – na koniec pierwszego i drugiego semestru.

- a) Uczeń może mieć również obniżoną ocenę o jeden stopień na koniec semestru lub roku szkolnego w przypadku negatywnej postawy ucznia, jeśli nauczyciel odnotuje:
 - częsty brak stroju ucznia,
 - niesystematyczne ćwiczenie ucznia
 - sporadyczne uczestniczenie w sprawdzianach kontrolno – oceniających ucznia

- brak właściwego zaangażowania ucznia w czasie poszczególnych lekcji
- niski poziom kultury osobistej ucznia

Oceny cząstkowe za określony poziom wiadomości, umiejętności i kompetencji społecznych będą realizowane według następującej skali ocen:

- 2 – dopuszczająca
- 3 – dostateczny
- +3 – plus dostateczny
- 4 – dobry
- +4 – plus dobry
- 5 – bardzo dobry
- 6 – celujący

Sposób informowania o ocenach :

O uzyskaniu poszczególnych ocen uczniowie i rodzice będą informowani poprzez wpis do dziennika internetowego ucznia bezpośrednio po otrzymaniu oceny. O proponowanej ocenie semestralnej i rocznej rodzice oraz uczniowie zostaną poinformowani w tej samej formie najpóźniej na dwa tygodnie przed konferencją klasyfikacyjną. O uzyskanej przez ucznia ocenie niedostatecznej na koniec semestru lub roku szkolnego rodzice zostaną powiadomieni pisemnie na tydzień przed konferencją klasyfikacyjną. Standardy wymagań w zakresie postawy, wiadomości i umiejętności dla poszczególnych cykli są integralną częścią niniejszych zasad.

ZWOLNIENIE Z LEKCJI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Zwolnienie ucznia z zajęć wychowania fizycznego jest możliwe po uprzednim przedstawieniu dyrektorowi szkoły opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.

W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego na okres uniemożliwiający wystawienie oceny semestralnej lub klasyfikacyjnej na koniec roku szkolnego, zamiast oceny nauczyciel wychowania fizycznego wpisuje „zwolniony” albo „zwolniona”.

Uczeń, który z własnej winy opuścił zajęcia lub nie ćwiczył w 51% i więcej obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, otrzymuje ocenę niedostateczną na koniec semestru lub roku szkolnego. W takim przypadku Rada pedagogiczna szkoły może ustalić dla ucznia egzamin klasyfikacyjny, który obejmuje zadania praktyczne, które były przedmiotem nauczania w trakcie semestru lub roku szkolnego.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

1. Wymagania szczegółowe w klasie IV szkoły podstawowej

W klasie IV szkoły podstawowej kontrolujemy i oceniamy następującej obszary aktywności ucznia:

- A) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne
- B) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć (ocena za postawę wobec przedmiotu wystawiana co miesiąc)
- C) sprawność fizyczną:
 - siła mięśni brzucha – siady z leżenia tyłem wykonane w czasie 30 sekund
 - gibkość – skłon tułowia w przód z podwyższenia
 - pomiar tetna przed wysiłkiem i po jego zakończeniu – Próba Ruffiera
- D) umiejętności ruchowe:
 - gimnastyka:

- przewrót w przód z przysiadu podpartego do przysiadu podpartego

- układ gimnastyczny według własnej inwencji (postawa zasadnicza, przysiad podparty, przewrót w przód, klęk podparty, leżenie przewrotne)

- minipiłka nożna:

- prowadzenie piłki wewnętrzną częścią stopy prawą lub lewą nogą

- uderzenie piłki na bramkę wewnętrzną częścią stopy

- minikoszykówka:

- kozłowanie piłki w marszu lub biegu po prostej ze zmianą reki kozłującej

- podania oburącz sprzed klatki piersiowej w marszu

- minipiłka ręczna:

- rzut na bramkę jednorącz kilku kroków marszu

- podanie jednorącz półgórne w marszu

- minipiłka siatkowa:

- odbicie piłki sposobem oburącz górnym po własnym podrzucie

E) wiadomości:

- uczeń zna podstawowe przepisy mini gier zespołowych (odpowiedzi ustne lub pisemny test)

- uczeń potrafi wyjaśnić pojęcie sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (odpowiedzi ustne lub sprawdzian pisemny)

- uczeń zna wszystkie próby ISF K. Zuchory, potrafi je samodzielnie przeprowadzić oraz indywidualnie interpretuje własny wynik.

2. Wymagania szczegółowe w klasie V szkoły podstawowej

W klasie V szkoły podstawowej kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia:

A) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne

B) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć (ocena za postawę wobec przedmiotu wystawiana co miesiąc)

C) sprawność fizyczną:

- siła mięśni brzucha – siady z leżenia tyłem wykonane w czasie 30 sekund

- gibkość – skłon tułowia w przód z podwyższenia

- pomiar tętna przed wysiłkiem i po jego zakończeniu

D) umiejętności ruchowe:

- gimnastyka:

- przewrót w przód z przysiadu podpartego do przysiadu podpartego

- podpór łukiem leżąc tyłem „mostek”

- minipiłka nożna:

- prowadzenie piłki prostym podbiciem prawą lub lewą nogą

- uderzenie piłki prostym podbiciem na bramkę po kilku krokach rozbiegu

- minikoszykówka:

- kozłowanie piłki w biegu ze zmianą reki kozłującej i kierunku poruszania się

- rzut do kosza z dwutaktu

- minipiłka ręczna:

- rzut na bramkę z biegu
- podanie jednorącz półgórne w biegu
- minipiłka siatkowa:

- odbicie piłki sposobem oburącz górnym w parach
- zagrywka sposobem dolnym z 3- 4 m od siatki

E) wiadomości:

- uczeń zna podstawowe przepisy mini gier zespołowych
- uczeń potrafi wyjaśnić i scharakteryzować pojęcie zdrowia według WHO
- uczeń zna Test Coopera, potrafi go samodzielnie przeprowadzić oraz indywidualnie interpretuje własny wynik

3. Wymagania szczegółowe w klasie VI szkoły podstawowej

W klasie VI szkoły podstawowej kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia:

A) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne

B) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć

C) sprawność fizyczną:

- Siła mięśni brzucha – siady z leżenia tyłem wykonywane w czasie 30 sekund
- Gibkość – skłon tułowia w przód z podwyższenia
- Pomiar tętna prze wysiłkiem i po jego zakończeniu – Test Coopera

D) umiejętności ruchowe:

- gimnastyka:

- stanie na rękach przy drabinkach
- przewrót w przód z marszu do przysiadu podpartego
- minipiłka nożna:

- prowadzenie piłki prostym podbiciem prawą lub lewą nogą ze zmianą tempa i kierunku poruszania się
- uderzenie piłki prostym podbiciem na bramkę po kilku krokach rozbiegu
- minikoszykówka:

- podanie piłki oburącz sprzed klatki piersiowej kozłem w biegu
- rzut do kosza z dwutaktu z biegu
- minipiłka ręczna:

- rzut na bramkę z biegu po podaniu od współwiczającego
- podanie jednorącz półgórne w biegu ze zmianą miejsca i kierunku poruszania się
- minipiłka siatkowa:

- odbicie piłki sposobem oburącz dolnym w parach
- zagrywka sposobem dolnym z 4 – 5 m od siatki

E) wiadomości:

- uczeń zna podstawowe przepisy mini gier zespołowych
- uczeń wymienia podstawowe zasady korzystania ze sprzętu sportowego
- uczeń zna zasady i metody hartowania organizmu

4. Wymagania szczegółowe w klasie VII

W klasie VII szkoły podstawowej kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia:

- 1) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne
- 2) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć (ocena za postawę wobec przedmiotu wystawiana co miesiąc)
- 3) sprawność fizyczna:
 - siła mięśni brzucha – siady z leżenia tyłem wykonywane w czasie 30s [według MTSF]
 - gibkość – skłon tułowia w przód z podwyższenia [według MTSF]
 - skok w dal z miejsca [według MTSF]
 - bieg ze startu wysokiego na 50m [według MTSF]
 - bieg wahadłowy na dystansie 4 razy 10m z przenoszeniem klocków [według MTSF]
 - pomiar siły względnej [według MTSF]
 - zwis na ugiętych rękach – dziewczęta,
 - podciąganie w zwisie na drążku – chłopcy
 - biegi przedłużone [według MTSF]:
 - na dystansie 800m – dziewczęta
 - na dystansie 1000m – chłopcy
 - pomiar tętna przed wysiłkiem i po jego zakończeniu – Test Coopera
- 4) umiejętności ruchowe:
 - gimnastyka:
 - stanie na rękach przy drabinkach
 - łączone formy przewrotów w przód i w tył
 - piłka nożna:
 - zwód pojedynczy przodem bez piłki i uderzenie na bramkę prostym podbiciem lub wewnętrzną częścią stopy
 - prowadzenie piłki ze zmianą kierunku poruszania się i nogi prowadzącej
 - koszykówka:
 - zwód pojedynczy przodem bez piłki i rzut do kosza z dwutaktu po podaniu od współwiczającego
 - podania oburącz sprzed klatki piersiowej ze zmianą miejsca i kierunku poruszania się
 - piłka ręczna:
 - rzut na bramkę z wyskoku po zwodzie pojedynczym przodem bez piłki i podaniu od współwiczającego
 - poruszanie się w obronie (w strefie)
 - piłka siatkowa:
 - łączone odbicia piłki sposobem oburącz górnym i dolnym w parach
 - zagrywka sposobem dolnym z 5-6 m od siatki
- 5) wiadomości:
 - uczeń zna podstawowe przepisy gier zespołowych (odpowiedzi ustne lub pisemny test)
 - uczeń oblicza wskaźnik BMI i interpretuje własny wynik za pomocą siatki centylowej (odpowiedzi ustne)
 - uczeń wymienia pozytywne mierniki zdrowia (odpowiedzi ustne lub pisemny test).

5. Wymagania szczegółowe w klasie VIII

W klasie VIII szkoły podstawowej kontrolujemy i oceniamy następujące obszary aktywności ucznia:

- 1) postawę ucznia i jego kompetencje społeczne

- 2) systematyczny udział i aktywność w trakcie zajęć (ocena za postawę wobec przedmiotu wystawiana co miesiąc)
- 3) sprawność fizyczną (kontrola):
 - siła mięśni brzucha – siady z leżenia tyłem wykonywane w czasie 30s [według MTSF]
 - gibkość – skłon tułowia w przód z podwyższenia [według MTSF]
 - skok w dal z miejsca [według MTSF]
 - bieg ze startu wysokiego na 50 m [według MTSF]
 - bieg wahadłowy na dystansie 4 razy 10m z przenoszeniem klocków [według MTSF]
 - pomiar siły względnej [według MTSF]
 - zwis na ugiętych rękach – dziewczęta
 - podciąganie w zwisie na drążku – chłopcy
 - biegi przedłużone [według MTSF]:
 - na dystansie 800m – dziewczęta
 - na dystansie 1000m – chłopcy
 - pomiar tętna przed wysiłkiem i po jego zakończeniu – Test Coopera
- 4) umiejętności ruchowe:
 - gimnastyka:
 - przerzut bokiem
 - „piramida” dwójkowa
 - piłka nożna:
 - zwód pojedynczy przodem piłką i uderzenie na bramkę prostym podbiciem lub wewnętrzną częścią stopy
 - prowadzenie piłki ze zmianą miejsca i kierunku poruszania się
 - koszykówka:
 - zwód pojedynczy przodem piłką i rzut do kosza z dwutaktu po podaniu od współwiczającego
 - podania oburącz sprzed klatki piersiowej koźłem ze zmianą miejsca i kierunku poruszania się
 - piłka ręczna:
 - rzut na bramkę z wyskoku po zwodzie pojedynczym przodem piłką i podaniu od współwiczającego
 - poruszanie się w obronie „każdy swego”
 - piłka siatkowa:
 - wystawienie piłki sposobem oburącz górnym
 - zagrywka sposobem dolnym z 6m od siatki
- 5) wiadomości:
 - wymienia przyczyny i skutki otyłości, zagrożenia wynikające z nadmiernego odchudzania się, stosowania sterydów i innych substancji wspomagających negatywne proces treningowy (odpowiedzi ustne lub pisemny test)
 - zna współczesne aplikacje internetowe i urządzenia elektroniczne do oceny własnej aktywności fizycznej
 - wymienia korzyści dla zdrowia wynikające z systematycznej aktywności fizycznej (odpowiedzi ustne lub pisemny test)

Ocena celująca

Ocenę celującą na pierwszy semestr lub koniec roku szkolnego otrzyma uczeń, który w zakresie:

a) **postawy i kompetencji społecznych:**

- jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m. in. Posiada odpowiedni strój sportowy
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych
- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej
- używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej
- reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie powiatu, regionu, województwa lub w zawodach ogólnopolskich
- systematycznie bierze udział w zajęciach sportowo – rekreacyjnych

uprawia dyscypliny lub konkurencje sportowe w innych klubach lub sekcjach sportowych, podejmuje dowolne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym

b) **systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:**

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 95 – 100% zajęć
- w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji
- wzorowo pełni funkcje lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- pokazuje i demonstrowa większość umiejętności ruchowych
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie samodzielnie przygotować miejsce ćwiczeń
- w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły

c) **sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:**

- zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej, w której nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych
- uzyskuje bardzo znaczący postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- oblicza wskaźnik BMI
- podejmuje własny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

d) **aktywności fizycznej:**

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- wykonanie zadania ruchowego przez ucznia może być zawsze przykładem i wzorem do naśladowania dla innych ćwiczących
- potrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe nie tylko efektownie, ale i efektywnie, np. trafia do bramki, rzuca celnie do kosza
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów i rozgrywek sportowych

- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia w sposób znaczący wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli
- e) **wiadomości:**
 - zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę bardzo dobrą lub celującą
 - stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego
 - posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego
 - wykazuje się dużym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą

Ocena bardzo dobra

Ocenę bardzo dobrą na pierwszy semestr lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

- a) **postawy i kompetencji społecznych:**
 - jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m. in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach z różnych powodów
 - nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych
 - charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej
 - używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
 - chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej
 - reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie miejskim lub gminnym
 - niesystematycznie bierze udział w zajęciach sportowo – rekreacyjnych
 - niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym
- b) **systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:**
 - w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 90 – 94 % zajęć
 - w sposób bardzo dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji
 - bardzo dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
 - pokazuje i demonstrowa niektóre umiejętności ruchowe
 - prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- c) **sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:**
 - zalicza prawie wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
 - poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela
 - uzyskuje znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego
 - dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
 - oblicza wskaźnik BMI
 - czasami podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej
- d) **aktywności fizycznej:**
 - zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi
 - ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami panującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
 - potrafi wykonać ćwiczenia o dużym stopniu trudności
 - wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale nie zawsze efektywnie, np., sporadycznie trafia do bramki czy rzuca celnie do kosza
 - stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej, w trakcie zajęć
 - stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli

e) **wiadomości:**

- zalicza sprawdziany i testy na ocenę bardzo dobrą lub dobrą
- stosuje prawie wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego
- posiada bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się bardzo dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą

Ocena dobra

Ocenę dobrą na pierwszy semestr lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) **postawy i kompetencji społecznych:**

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów
- nie ćwiczy na zajęciach tylko z ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych, osobistych
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej
- bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo – rekreacyjne
- raczej nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym

b) **systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:**

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 85 – 89% zajęć
- w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji
- dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- potrafi pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, ale często to przygotowanie wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela
- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczących przygotować miejsce ćwiczeń
- nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego

c) **sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:**

- zalicza większość testów i prób sprawności fizycznej ujętych w programie nauczania
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą
- poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za wyraźną namową nauczyciela
- uzyskuje niewielki postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego
- dokonuje własnego rozwoju fizycznego
- oblicza wskaźnik BMI

d) **aktywności fizycznej:**

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi
- wykonuje ćwiczenia nie zawsze zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonywać ćwiczenia o przeciętnym stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe efektownie, ale zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki czy nie rzuca celnie do kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli

e) **wiadomości:**

- zalicza sprawdziany pisemne i teksty na ocenę dobrą

- stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego
- posiada dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą

Ocena dostateczna

Ocenę dostateczną na pierwszy semestr lub koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych:

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale często mu się zdarza nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów
- nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych
- charakteryzuje się przeciętnym poziomem kultury osobistej
- często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo – rekreacyjne
- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym

b) **systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć**

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 80 – 84% zajęć
- w sposób dostateczny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie z pomocą nauczyciela lub współwiczących przygotować miejsce ćwiczeń

c) **sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:**

- zalicza tylko niektóre testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dostateczną
- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych
- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- nie oblicza wskaźnika BMI
- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego

d) **aktywności fizycznej:**

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z dużymi błędami technicznymi lub taktycznymi
- wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonywać ćwiczenia o niskim stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli

e) **wiadomości:**

- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę dostateczną
- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego

- posiada dostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.

Ocena dopuszczająca

Ocenę dopuszczającą na pierwszy semestr i koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) **postawy i kompetencji społecznych;**

- bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju
- często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych
- charakteryzuje się niskim poziomem kultury osobistej
- bardzo często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej
- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym

b) **systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:**

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 70 -79% zajęć
- w sposób nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych
- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów o obiektów portowych

c) **sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:**

- zalicza tylko pojedyncze testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych
- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego
- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- nie oblicza wskaźnika BMI
- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

d) **aktywności fizycznej**

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi
- wykonuje ćwiczenia zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonywać ćwiczenia o bardzo niskim stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki czy nie rzuca celnie do kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli

e) **wiadomości:**

- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę dopuszczającą
- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego
- posiada niewielką wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego

- wykazuje się niskim zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju

JĘZYK NIEMIECKI

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
5. Statutu Szkoły Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim.
6. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Szkole Podstawowej nr 4 w Ostrowie Wielkopolskim.

KLASY 4-7

SPIS TREŚCI:

- I Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów
 - 1) Pomiar osiągnięć i zasady oceniania.
 - 2) Przygotowanie się do zajęć
 - 3) Prace pisemne
 - 4) Odpowiedzi ustne
 - 5) Prace domowe
 - 6) Zasady informowania o osiągnięciach
 - 7) Aktywność na lekcji
 - 8) Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczani..
- II Ogólne kryteria ocen z języka niemieckiego - opis wymagań, które trzeba spełnić, aby uzyskać ocenę w skali 1 – 6.
- III Szczegółowe wymagania z języka niemieckiego na poszczególne stopnie dla klas 4,5,6 (zał.1,2,3)

I Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć uczniów

1. Zasady oceniania i pomiar osiągnięć

- 1) Uczeń jest oceniany według tradycyjnej skali ocen od 1 do 6, zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z języka niemieckiego oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania języka niemieckiego w poszczególnych klasach. Na lekcjach kształtowane są również kompetencje kluczowe:

- porozumiewanie się w języku ojczystym,
- porozumiewanie się w językach obcych,
- kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
- kompetencje informatyczne,
- umiejętność uczenia się,
- kompetencje społeczne i obywatelskie,
- inicjatywność i przedsiębiorczość
- świadomość i ekspresja kulturalna.

Dopuszcza się stosowanie plusa lub minusa przy ocenach częściowych. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów.

2.

- 1) Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- a) Prace klasowe (sprawdziany)
- b) Kartkówki
- c) Odpowiedzi ustne
- d) Prace domowe
- e) Zeszyty ćwiczeń
- f) Prace długoterminowe
- g) Inne formy aktywności:
 - udział w konkursach
 - wykonywanie pomocy dydaktycznych
- h) Obserwacja:
 - przygotowania ucznia do lekcji
 - sposobu prezentowania swoich wiadomości
 - jego aktywności na lekcji
 - pracy w grupie i w zespole klasowym

- 2) Uczeń jest oceniany według tradycyjnej skali ocen od 1 do 6, zgodnie z ogólnymi kryteriami ocen z języka niemieckiego oraz poziomami wymagań określonymi w planie realizacji materiału nauczania w poszczególnych klasach. Dopuszcza się stosowanie plusa lub minusa przy ocenach częściowych. W przypadku wybranych form aktywności oceny są wystawiane na podstawie zgromadzonych przez ucznia plusów i minusów.

- 3) Ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń otrzymuje za **systematyczną pracę** w ciągu całego okresu (roku). Na koniec okresu nauczyciel nie przewiduje żadnych dodatkowych sprawdzianów wiedzy i umiejętności zaliczeniowych (poprawkowych). Wyłącza się sytuacje wyjątkowe, np. długotrwała choroba.
- 4) Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno - pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne do poziomu koniecznego w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
- 5) Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną za pierwszy okres zobowiązany jest do uzupełnienia poziomu wiedzy i umiejętności w terminie i na zasadach uzgodnionych z nauczycielem przedmiotu. W przypadku nie uzupełnienia zaległości, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w klasyfikacji rocznej.

Forma aktywności	Jak często?	Uwagi
ćwiczenia wykonywane w trakcie lekcji	na każdej lekcji	<i>sprawdzamy wyniki pracy</i>
praca na lekcji	na każdej lekcji	<i>sprawdzamy sposób pracy, aktywność, przestrzeganie zasad</i>
odpowiedzi ustne, udział w dyskusjach	często	
prace domowe	często	
zadania dodatkowe, projekty	głównie w ramach realizacji projektów (ciągów lekcji)	
przygotowanie do lekcji	często	<i>zwracamy uwagę na pomysły i przygotowane materiały do pracy</i>
udział w konkursach	nieobowiązkowo	<i>wpływa na podniesienie oceny</i>

3. Przygotowanie się do zajęć.

- 1) Uczeń ma obowiązek systematycznie przygotowywać się do zajęć.
- 2) Każdy uczeń przychodzący na lekcje jest zobowiązany do przynoszenia:
 - podręcznika, zeszytu ćwiczeń oraz zeszytu przedmiotowego,
 - uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt.
- 3) Przez przygotowanie się do zajęć rozumiemy:
 - wykonanie zadania domowego,
 - wykonanie zadania długoterminowego,
 - przygotowanie się do odpowiedzi ustnej,
 - przyniesienie pomocy potrzebnych do lekcji,

3. Prace pisemne

- 1) Wszystkie prace pisemne są obowiązkowe.
- 2) Ocenę za pracę pisemną nauczyciel wystawia na podstawie liczby zdobytych punktów, informujących o spełnieniu wymagań na poszczególne oceny.
- 3) Każda praca pisemna jest dokumentem szkolnym. Uczeń starannie prezentuje w niej swoje wiadomości i dba o jej estetykę. Oceniając pracę nauczyciel uwzględnia możliwości ucznia. Wyjątkiem są uzasadnione sytuacje (np. dysgrafia, opinie z Poradni Psychologiczno Pedagogicznych):

Prace klasowe (sprawdziany)

- Prace klasowe lub sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu każdego działu.
 - Prace klasowe trwają 45 minut i obejmują co najmniej 1 dział programowy.
 - Praca klasowa jest zapowiadana tydzień wcześniej, podawany jest wówczas zakres materiału, który jest utrwalony na lekcji powtórzeniowej.
 - Nauczyciel korzysta z następującej skali przeliczania punktów uzyskanych na pracy klasowej na oceny:
 - 0% do 30% - ocena niedostateczna
 - 31% do 50% - ocena dopuszczająca
 - 51% do 70% - ocena dostateczna
 - 71% do 85% - ocena dobra
 - 86% do 99% - ocena bardzo dobra
 - 100% i/lub zadanie dodatkowe (do decyzji nauczyciela) - ocena celująca
- Nauczyciel w zależności od stopnia trudności pracy pisemnej ma prawo użycia innej skali niż powyższa.
- Nauczyciel sprawdza prace klasowe w czasie nie przekraczającym dwóch tygodni.
 - W przypadku otrzymania z pracy klasowej oceny niedostatecznej uczeń ma prawo do poprawy (chyba, że nauczyciel zdecyduje inaczej), która jest dobrowolna i odbywa się w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Poprawa może nastąpić tylko raz. Do dziennika wpisane będą wówczas dwie oceny, z których będzie liczona średnia arytmetyczna.
 - Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, i nieobecność ta jest dłuższa niż dwa dni, to ma obowiązek ją napisać w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od powrotu do szkoły. W pozostałych przypadkach uczeń ma obowiązek napisać pracę klasową na kolejnej jednostce lekcyjnej.
 - Unikanie lub odmowa pisania pracy pisemnej jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Kartkówki

- Kartkówki trwają od 5 do 20 minut i dotyczą trzech ostatnich lekcji. Nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie. W przypadku, gdy ocen niedostatecznych z kartkówek jest kilka pod rząd, nauczyciel postanawia w jakiej formie i terminie nastąpi poprawa.

- Ilość kartkówek nie jest określona, o jej potrzebie nauczyciel sam decyduje.
- Sprawdzone i omówione kartkówki wracają do nauczyciela i są do wglądu dla rodziców.
- Kartkówki będą oceniane według następującej skali procentowej:

0 % - 40% - ocena niedostateczna

41% - 50% - ocena dopuszczająca

51% - 74% - ocena dostateczna

75% - 94% - ocena dobra

95% - 100% - ocena bardzo dobra

4. Odpowiedzi ustne

Odpowiedź ustna polega na samodzielnym rozwiązaniu zadania (lub zadań) dotyczącego bieżącego materiału.

W ocenianiu odpowiedzi ustnej stosuje się następujące kryteria oceniania:

- Bezbłędne rozwiązanie zadania na tablicy (i zadania domowego w zeszyte), z pełnym komentarzem - **ocena bardzo dobra**
- Drobnie błędy rachunkowe podczas rozwiązywania na tablicy (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszyte) - **ocena dobra**
- Rozwiązanie zadania na tablicy przy niewielkiej pomocy nauczyciela (i bezbłędne rozwiązanie zadania domowego w zeszyte) – **ocena dostateczna**
- Rozwiązanie zadania na tablicy przy dużej pomocy nauczyciela (i rozwiązanie zadania domowego w zeszyte) - **ocena dopuszczająca**
- Termin odpowiedzi nie jest podawany do wiadomości ucznia.
- Odpowiedzi ustne sprawdzają wiadomości z trzech ostatnich jednostek tematycznych.
- Dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę.

5. Prace domowe

- Praca domowa jest obowiązkowa.
- W każdym przypadku braku pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Uczeń ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia w ciągu okresu faktu nieprzygotowania się do zajęć oraz braku zadania domowego. Fakt ten zgłasza przed lekcją i zostaje on odnotowany w dzienniku elektronicznym i opatrzony odpowiednią notatką nauczyciela. Za każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji lub braki zadań domowych, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. O ewentualnej możliwości poprawy decyduje nauczyciel.

6. Zasady informowania o osiągnięciach

- Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach wraz z odpowiednim komentarzem do niej.
- Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał. Informacja o ocenie jest wpisywana do dziennika internetowego Librus.

- Rodzice są także informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań i konsultacji.
- Zarówno uczeń, jak i rodzice mają prawo wglądu do ocen ucznia w dzienniku elektronicznym.
- W zależności od potrzeb nauczyciel przeprowadza rozmowy indywidualne lub osobiste oraz wysyła wiadomości za pośrednictwem dziennika internetowego Librus, informujące rodziców o postępach w nauce.

7. Aktywność na lekcji

Za swoją aktywną postawę na zajęciach uczeń otrzymuje dodatkowe oceny. Przez aktywność rozumiemy:

- a) częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi,
- b) rozwiązywanie zadań dodatkowych,
- c) aktywną pracę w grupach.

Aktywna postawa podczas lekcji promowana będzie również znakiem plus (+). Otrzymanie trzech będzie równoznaczne z oceną bardzo dobrą.

8. Zasady współpracy z uczniami, rodzicami i pedagogiem szkolnym w celu poprawy niezadowolających wyników nauczania

- a) ustalenie wspólnie z uczniem, jakie partie materiału wymagają nadrobienia,
- b) ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione (np. pomoc koleżeńska, pomoc nauczyciela, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, praca własna),
- c) współpraca z pedagogiem szkolnym – wspólne ustalenie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

II Ogólne kryteria ocen z języka niemieckiego - Opis wymagań, które trzeba spełnić, aby uzyskać ocenę w skali 1 – 6:

• Celującą:

Uczeń opanował materiał programowy w stopniu bardzo dobrym, płynnie posługuje się poznanymi strukturami, posiada zasób słownictwa umożliwiający udzielanie samodzielnych ustnych i pisemnych wypowiedzi na różne tematy przy zastosowaniu różnorodnych form, w różnych sytuacjach życiowych (wymowa zbliżona jest do ideału, a użyte słownictwo i struktury wskazują na samodzielną pracę ucznia i poszerzanie wiadomości poza obowiązujące w programie).

Uczeń uzyskał wyróżniające wyniki w konkursach lub olimpiadach językowych.

• Bardzo dobrą:

Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony w programie.

Uczeń wykazuje bardzo dobry stopień rozumienia języka mówionego – polecenia, pytania, komentarze nauczyciela. Uczeń potrafi samodzielnie poprawnie konstruowanymi zdaniami udzielać odpowiedzi, wypowiadać się na dany temat (w formie ustnej i pisemnej przy użyciu różnych form wypowiedzi zachowując wymagania formalne i używając odpowiedniego słownictwa i nie popełniając poważnych błędów, które uniemożliwiałyby zrozumienie), podjąć rozmowę oraz reagować w różnych sytuacjach życiowych.

Uczeń opanował w pełni wymagany zakres materiału gramatycznego i leksykalnego, potrafi prawidłowo rozwiązywać zadania testowe (co najmniej 90% + 1p. poprawnych odpowiedzi).

Uczeń posługuje się poznanymi wiadomościami gramatycznymi w wypowiedziach spontanicznych i jest aktywny na lekcji.

- **Dobłą**

Uczeń wykazuje ogólne zrozumienie poleceń i komentarzy wypowiedzianych przez nauczyciela.

Uczeń potrafi sformułować wypowiedź spontaniczną, która nie zawiera poważnych błędów gramatycznych i słownikowych.

Uczeń rozwiązuje poprawnie zadania testowe (co najmniej 75% + 1p. poprawnych odpowiedzi).

Uczeń posiada na tyle duży zasób słownictwa, że potrafi przekazać treść wypowiedzi zrozumiale i poprawnie.

- **Dostateczną**

Uczeń rozwiązuje proste zadania gramatyczne i leksykalne, a zadania testowe zawierają dosyć dużą ilość błędów (co najmniej 60% + 1 p. poprawnych odpowiedzi).

Uczeń wykazuje kłopoty ze zrozumieniem trudniejszych i dłuższych wypowiedzi, rozumie natomiast wypowiedzi proste i krótkie.

Uczeń rozumie reguły gramatyczne ale nie zawsze umie je wykorzystać i zastosować w ćwiczeniach.

W wypowiedziach ustnych ucznia brakuje gramatycznej, leksykalnej i fonetycznej poprawności i płynności, ale są one komunikatywne, ich treść jest zrozumiała.

Uczeń potrafi napisać różnego typu wypracowania, jednakże użyty w nich język utrudnia zrozumienie; w wypowiedziach tych nie zachowane są wymogi formalne.

Uczeń potrafi udzielać tylko krótkich wypowiedzi, nie potrafi natomiast sformułować wypowiedzi dłuższych wyczerpujących temat.

- **Dopuszczającą**

Uczeń wykazuje zrozumienie tylko typowych, prostych wypowiedzi.

Uczeń odpowiada na pytania w sposób bardzo krótki, z minimum poprawności gramatycznej.

Uczeń rozwiązuje z pomocą nauczyciela proste zadania gramatyczne i leksykalne, a zadania testowe zawierają dużą ilość błędów (co najmniej 50% + 1 p. poprawnych odpowiedzi).

Uczeń posiada wystarczające umiejętności aby móc opanować materiał w klasach następnych.

- **Niedostateczną**

Uczeń nie opanował minimum programowego, nie jest w stanie porozumieć się w języku obcym (ani w formie ustnej, ani pisemnej), nie wykazuje zrozumienia tekstu ze słuchu lub czytanego. Zadania testowe zawierają bardzo dużą ilość błędów (50% i mniej poprawnych odpowiedzi). Uczeń nie rokuje nadziei na opanowanie materiału na dalszych etapach.

KLASY 7

Temat lekcji	Ilość godz.	Uczeń potrafi:
1.1) Człowiek: dane personalne		
1.9) Kultura: formy pozdrowień		
1. PZO. Alfabet niemiecki 2. Poznajemy kraje DACHL - miniprojekty 3. Przedstawianie siebie - ćwiczenia komunikacyjne 4. Odmiana czasowników regularnych – ćw. gramatyczno-leksykalne 5. Szyk w zdaniu prostym – co, gdzie i jak? 6. Liczebniki 1-20 – ćw. leksykalne 7. Liczebniki 21-100 - ćw. leksykalne 8. Przedstawiamy innych – ćw. komunikacyjne 9. Utrwalenie – r. 1 10. Sprawdzian – r. 1	10	– wymieniać litery alfabetu niemieckiego, – rozpoznawać rzeczowniki w języku niemieckim, – odmieniać czasownik <i>sein</i> w liczbie pojedynczej, – wymieniać liczebniki główne od 0 do 20, – pytać o wiek i go podawać. – przedstawiać się i potwierdzać obecność, – odmieniać czasownik <i>sein</i> w liczbie mnogiej, – pytać o imię i nazwisko oraz udzielać odpowiedzi na pytania o imię, – wymieniać liczebniki główne od 0 do 100, – podawać liczbę osób w klasie. – witać się i żegnać adekwatnie do pory dnia i sytuacji, – stosować formy grzecznościowe, – pytać o numer telefonu i go podawać. – pytać o kraj pochodzenia i miejsce zamieszkania, – informować, skąd pochodzi i gdzie mieszka, – przedstawiać swojego rozmówcę, – odmieniać czasowniki regularne w liczbie pojedynczej. – podać podstawowe informacje o sobie, – stosować zaimki pytające, – uzupełnić formularz.
1.3) Edukacja: przedmioty nauczania, przybory szkolne, system oceniania w szkole		
Mój plan lekcji – poznajemy nazwy przedmiotów szkolnych Co robisz na niemieckim? – ćw. leksykalno-gramatyczne, Moja szkoła - praca z tekstem,		– podać nazwy przedmiotów szkolnych, – podać nazwy dni tygodnia, – uzyskiwać od rozmówcy informacje o planie lekcji i udzielać informacji na ten temat, – opowiadać o planie lekcji kolegi, – odmieniać czasownik <i>haben</i> w liczbie pojedynczej.

1.3, 2.1,
2.2, 8.1,

rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem 14. Moja szkoła - wyrażanie opinii o szkole, tworzenie dłuższej wypowiedzi 15. Poznajemy nazwy przyborów szkolnych - ćw. leksykalne 16. Rzeczownik w j. niemieckim – rodzajnik określony, nieokreślony 17. To nie książka i nie zeszyt. Co to jest? – zaprzeczenie rzeczownika 18. W sklepie papierniczym – zastosowanie rzeczowników w sytuacjach komunikacyjnych 19. Utrwalenie – r. 2 20. Sprawdzian wiadomości – r. 2	10	– rozmawiać o ocenach, – wyrażać opinię o przedmiotach szkolnych, – odmieniać czasowniki <i>mögen</i> oraz <i>finden</i> w liczbie pojedynczej i mnogiej. – nazywać swoje przybory szkolne, – zapytać o nazwę wybranego przyboru szkolnego i go nazwać, – nazwać przybory szkolne z rodzajnikiem określonym i podać ich liczbę mnogą. – informować, co jest w jego teczce i czego w niej nie ma, – stosować w wypowiedziach rodzajnik nieokreślony w mianowniku, – stosować przeczenie <i>kein</i> w mianowniku liczby pojedynczej i mnogiej. -odpowiedzieć na pytania na podstawie piosenki, – prowadzić rozmowy na dany temat.	
1.1) Człowiek: cechy charakteru, zainteresowania 1.5) Życie prywatne: członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele, formy spędzania czasu wolnego 1.4) Praca: popularne 1.12) Świat przyrody: zwierzęta 1.11) Zdrowie: choroby i ich objawy (alergia)			
d) Czas wolny i zainteresowania - wprowadzenie słownictwa e) Odmiana czasowników nieregularnych w czasie teraźniejszym – ćw. gramatyczne f) Moja rodzina – poznajemy nazwy członków rodziny g) Opisywanie wyglądu i charakteru członków rodziny		– rozmawiać o swoich zainteresowaniach i hobby, – opowiadać o swoich ulubionych czynnościach w czasie wolnym, – uzyskiwać informacje na temat zainteresowań rozmówcy, – stosować w wypowiedziach czasowniki nieregularne. – opisywać wybranego członka swojej rodziny, – uzyskiwać informacje na temat członków rodziny - koleżanek i kolegów, – stosować w wypowiedziach rodzajnik nieokreślony oraz - przeczenie <i>kein</i> w bierniku, – stosować w wypowiedziach zaimki dzierżawcze <i>sein</i> i <i>ihr</i>.	

25. Mój czy twój? – zastosowanie zaimków dzierż. do opisywania relacji międzyosobowych 26. Tworzymy album rodzinny – miniprojekty 27. Ja i moje zwierzęta domowe – doskonalenie umiejętności komunikacyjnych 28. Utrwalenie – r. 3 29. Sprawdzian wiadomości – r. 3	10	– przedstawiać rodziców, rodzeństwo i przyjaciół, – rozmawiać o członkach rodziny i przyjaciółach, – pytać o członków rodziny swojego rozmówcy, uzyskując informacje o imionach, wieku, zawodach, miejscu zamieszkania, wyglądzie, charakterze i zainteresowaniach, – stosować w wypowiedziach zaimki dzierżawcze <i>sein</i> i <i>ihr</i>, – stosować w wypowiedziach czasowniki nieregularne. – nazywać zwierzęta domowe i je opisywać, – rozmawiać o zwierzętach domowych, – powiedzieć, co jedzą zwierzęta domowe, – powiedzieć, co lubią robić zwierzęta domowe, – wyrażać opinię na temat zwierząt domowych, – stosować w wypowiedziach czasowniki nieregularne. – opisywać osoby, – przygotować i przeprowadzić wywiad, – stosować w wypowiedziach rodzajnik określony, nieokreślony oraz zaimki dzierżawcze <i>sein</i> i <i>ihr</i>, – stosować w wypowiedziach czasowniki nieregularne.
1.9) Kultura: tradycje świąteczne		
30. Zwyczaje świąteczne w krajach niemieckojęzycznych 31. Niemieckie kolędy i pastorałki	2	-uczeń zna słownictwo związane z obchodzeniem Świąt Bożego Narodzenia -zna zwyczaje i tradycje świąteczne w krajach niemieckojęzycznych -potrafi zaśpiewać kolędę w j. niemieckim
1.5) Życie prywatne: czynności życia codziennego, określenia czasu		
1.3) Edukacja: uczenie się		
32. Która godzina? – określanie czasu oficjalnie i potocznie 33. Praca z piosenką „Dracula” – poznajemy nazwy czynności dnia codziennego 34. O której wstajesz, oglądasz TV lub robisz zakupy? – czasowniki		– nazywać pory dnia, – podawać czas zegarowy oficjalnie i potocznie, – pytać o godzinę. – opisać swój dzień powszedni, – zapytać o czynności wykonywane w ciągu dnia oraz udzielić informacji na ten temat, – stosować w wypowiedziach czasowniki rozdzielnie złożone. – mówić, dokąd i kiedy lubi wychodzić z przyjaciółmi,

rozdzielnie złożone 35. Mój dzień powszedni – praca z tekstem, rozwijanie umiejętności czytania i słuchania ze zrozumieniem 36. Mój dzień powszedni - tworzenie dłuższej wypowiedzi 37. Co robisz po szkole? Dokąd wychodzisz? - ćw. komunikacyjne 38. Umawiamy się na spotkanie – sytuacje i dialogi, ćw. komunikacyjne 39. Nasze obowiązki - wprowadzenie czasowników modalnych 40. Nie chcę, ale muszę... - utrwalenie czasowników modalnych w sytuacjach komunikacyjnych 41. Utrwalenie – r. 4 42. Sprawdzian wiadomości – r. 4	10	– zapytać rozmówcę, kiedy ma czas wolny, – składać propozycję wspólnego wyjścia, – reagować na propozycję, – wyrażać zgodę i sprzeciw, – stosować w wypowiedziach rzeczowniki złożone, – stosować w wypowiedziach przyimki <i>am, um i von ... bis</i> , – stosować w wypowiedziach przyimki <i>in i auf</i> z biernikiem. – powiedzieć, co może lub co musi robić, – opisać swoje obowiązki, – pytać, co może i musi zrobić rozmówca, – tworzyć wypowiedzi z czasownikami modalnymi <i>können i müssen</i> . – opowiadać o rozkładzie dnia swoim lub innych osób, – powiedzieć o swoich upodobaniach, – składać propozycję wspólnego wyjścia, – reagować na propozycję.	
1.6) Żywnienie: artykuły spożywcze, posiłki, bar szybkiej obsługi 1.7) Zakupy: rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze			
43. Jedzenie i picie - wprowadzenie słownictwa, gry leksykalne 44. Robimy zakupy – poznajemy nazwy opakowań, określanie miar i wag 45. Co jesz na śniadanie/obiad/kolację? – ćwiczenia leksykalne 46. Tworzymy zdrowe menu dla nastolatka - miniprojekty	10	– nazywać artykuły spożywcze, – nazywać opakowania, miary i wagi artykułów spożywczych, – podawać ceny w innej walucie, – sporządzać listę zakupów. – powiedzieć, co jada i pija na śniadanie i na obiad, – powiedzieć, co jedzą na śniadanie inni, – powiedzieć, co jest na obiad, – zapytać rozmówcę, co chciałby zjeść na obiad i na deser – powiedzieć, jak smakują potrawy i napoje, – uzasadnić, dlaczego coś mu smakuje lub nie, – zrelacjonować usłyszane informacje, – tworzyć zdania ze spójnikiem <i>denn</i> .	1.6, 2.1, 4.1, 4.4, 6.3, 1.7, 2.1, 2.5, 3.4, 4.5, 6.2, 6.5, 6.13, 3.1, 8.1, 1.7, 5.1, 9.1, 10

– Co lubisz jeść, a czego nie lubisz? - wyrażanie opinii nt. upodobań kulinarnych – Jedzenie i picie w mieście – sytuacje i dialogi – Zamawianie potraw i napojów - ćw. komunikacyjne – Co i komu? - zaimki osobowe w celowniku i bierniku, ćw. leksykalno-gramatyczne – Utrwalenie – r. 5 – Sprawdzian wiadomości – r. 5		– składać zamówienie w barze szybkiej obsługi, – pytać o cenę potraw i napoi oraz udzielić odpowiedzi na ten temat, – stosować w wypowiedziach czasownik nieregularny <i>nehmen</i>, – stosować w zdaniach przysłówki <i>gern</i> w stopniu równym, wyższym i najwyższym. – prowadzić rozmowy na temat wybranych posiłków, – rozwiązywać i układać zagadki leksykalne, – informować, co mu nie smakuje, czego nie lubi jeść ani pić. – prowadzić rozmowy na temat wybranych posiłków, – rozwiązywać i układać zagadki leksykalne, – informować, co mu nie smakuje, czego nie lubi jeść ani pić.	
1.5) Życie prywatne: urodziny i święta, formy spędzania czasu wolnego 1.8) Podróżowanie i turystyka: środki transportu i korzystanie z nich 1.9) Kultura: tradycje i zwyczaje 1.12) Świat przyrody: pogoda, pory roku, krajobraz			
53. Jaka jest dziś pogoda? - opisywanie zjawisk atmosferycznych 54. Liczebniki porządkowe - określanie daty, ćwiczenia gramatyczne 55. Święta i uroczystości w Polsce i Niemczech - miniprojekty 56. W góry czy nad morze? – praca ze słownictwem, wyrażanie opinii nt. planów wakacyjnych 57. Środki komunikacji – ćw. leksykalne, informowanie, czym jeździmy do szkoły, pracy, na wakacje	8	– nazywać pory roku, – powiedzieć, jaka jest pogoda, – opisać zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, – rozmawiać na temat pogody, – zapytać o ulubioną porę roku, pogodę i stosowne do niej czynności oraz udzielić informacji na ten temat. – nazywać miesiące, – podawać datę i o nią pytać, – opisać pogodę, – podawać datę urodzin i pytać o nią innych, – pytać o terminy wydarzeń i je podawać, – tworzyć liczebniki porządkowe. – rozmawiać o planach wakacyjnych, – nazywać miejsca wypoczynku, – opowiadać o wybranych formach wypoczynku na wakacjach,	1.8, 2.1, 2.5, 3.1, 4.1, 4.4, 6.3, 6.5, 8.1, 11, 1.5, 2.2, 4.2, 4.3, 4.4, 1.9, 1.12, 9.1, 12, 2.4,

c) Praca z piosenką „Wir fahren mit dem Fahrrad hinterher” – utwalenie nazw śr. transportu w sytuacjach komunikacyjnych d) Utrwalenie – r. 6 e) Sprawdzian – r. 6	– tworzyć zdania z przyimkami <i>an</i>, <i>auf</i> i <i>in</i> z biernikiem, – tworzyć zdania z przyimkami <i>nach</i>, <i>zu</i> i <i>bei</i> z celownikiem, – stosować w wypowiedziach czasowniki zwrotne – nazywać środki transportu oraz miejsca związane z podróżowaniem, – opowiadać o podróży wakacyjnej, informując, dokąd i kiedy wyjeżdża, jaka jest pogoda w tym miejscu i co zamierza tam robić. – opowiedzieć o porach roku według podanych informacji, – informować, czym i dokąd wybiera się w podróż oraz dlaczego w to miejsce, – tworzyć zdania z zaimkami zwrotnymi, – rozmawiać na temat świąt, uroczystości, pogody, czasu wolnego.	
RAZEM :60h. Pozostałe godziny do dyspozycji nauczyciela wg potrzeb klasy.		

Treści nauczania/temat rozdziału	Wymagania edukacyjne	
	podstawowe (P)	ponadpodstawowe (PP)
	Uczeń:	Uczeń:
Rozdział 1 <i>Deutsch ist mein neues Hobby</i>	- zna alfabet, - zgłasza swoją obecność lekcji, - zna liczby od 0 do 20, - potrafi przyporządkować poznane zwroty do obrazków, - potrafi podać swój wiek i zapytać o wiek, - potrafi poinformować o nieobecności kolegi lub koleżanki na lekcji, - podaje podstawowe informacje o sobie, - potrafi zapytać o podstawowe informacje, - zna i zapisuje liczebniki do 100, - zna potoczne i formalne pozdrowienia, - rozróżnia formy pozdrowienia specyficzne dla różnych pór dnia, - potrafi przywitać się i pożegnać się, - rozróżnia formy powitania w krajach niemieckojęzycznych, - potrafi wypełnić formularz, - zna i stosuje zaimki osobowe: <i>ich, du, er, sie, es</i>, - zna i stosuje zaimki pytajne: <i>was, wer, wie, wo, woher</i>, - odmienia czasowniki regularne w lp, - odmienia czasownik <i>sein</i> w lp i lm.	- poprawnie zapisuje alfabet, - poprawnie zapisuje poznane słowa, - zna i stosuje w mowie i piśmie oficjalne i potoczne formy pozdrowień, - poprawnie układa zdania oznajmujące i pytające, stosując zaimki pytajne: <i>was, wer, wo, woher, wie</i>, - klasyfikuje długie i krótkie samogłoski i poprawnie wymawia wyrazy, w których one występują, - samodzielnie tworzy dialogi, - swobodnie mówi o sobie i swoich zainteresowaniach, - na podstawie usłyszanego lub przeczytanego tekstu opowiada o osobach.
Rozdział 2 <i>Schule ist cool!</i>	- zna i poprawnie wymawia nazwy przedmiotów szkolnych, - zna, poprawnie wymawia i zapisuje dni tygodnia, - podaje plan lekcji z uwzględnieniem dni tygodnia, - opowiada i pisze o swoim planie lekcji, stosując proste zdania, - zna nazwy ocen i potrafi poinformować o ocenie otrzymanej w szkole, - wyraża swoją opinię (aprobata i dezaprobata),	- zna, poprawnie wymawia i zapisuje nazwy przedmiotów szkolnych, - na bazie poznanego słownictwa układa dialogi, - na bazie podanego słownictwa układa zdania oznajmujące i pytające, - stosuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych rodzajnik określony, nieokreślony oraz przeczenie <i>kein</i> w mianowniku, - uzyskuje od rozmówcy informacje o planie lekcji,

	– potrafi podać nazwy przyborów szkolnych z rodzajnikiem określonym i nieokreślonym, – zna reguły użycia rodzajnika określonego, nieokreślonego i przeczenia <i>kein</i>, – zna odmianę czasowników <i>finden, haben, sein</i> i <i>mögen</i> w lp i lm.	– swobodnie wyraża swoją opinię o przedmiotach szkolnych, – selekcjonuje informacje w tekście czytany, – poprawnie wymawia i artykułuje poznane na lekcji wyrazy zawierające długie i krótkie samogłoski.
Rozdział 3 <i>Familie, Freunde und Haustiere</i>	– zna słownictwo dotyczące zainteresowań, – stosuje w prostych wypowiedziach czasownik modalny <i>mögen</i>, – zna odmianę czasowników: <i>essen, fahren, lesen</i> i <i>tanzen</i> w lp, – potrafi powiedzieć, czym się interesuje i co lubi robić, – nazywa członków najbliższej rodziny, – zna zaimki dzierżawcze w lp, – rozumie globalnie tekst słuchany zawierający poznane słownictwo o rodzinie, – uzupełnia tabelkę zwrotami dotyczącymi rodziny zawartymi w tekście czytany, – potrafi przedstawić siebie i swoją rodzinę, odmienia czasownik <i>haben</i>, – stosuje poprawnie w zdaniu czasownik <i>haben</i>, – zna formy czasowników <i>sehen</i> i <i>sprechen</i> w lp, – opisuje osobę na podstawie podanych punktów lub obrazków, – stosując poznane zwroty, – zna nazwy podstawowych kolorów i potrafi je napisać, – zna nazwy wybranych zwierząt, – potrafi za pomocą prostych zwrotów opisać wygląd zwierząt, – odmienia czasowniki <i>schlafen</i> i <i>laufen</i> w lp, – potrafi tworzyć zdania przeczące z <i>kein, nein</i> i <i>nicht</i>.	– opowiada o członkach swojej rodziny, – uzyskuje informacje o członkach rodziny swojego rozmówcy: o ich imionach, wieku, zawodzie, miejscu zamieszkania, charakterze i zainteresowaniach, – opisuje relacje rodzinne, – zna i stosuje lm nazw członków rodziny, – w wypowiedziach ustnych i pisemnych poprawnie stosuje czasowniki nieregularne, – potrafi obszernie opowiadać o sobie, swoim wyglądzie i zainteresowaniach, – opowiada o swoich zwierzętach, opisuje ich wygląd i cechy charakteru, – poprawnie artykułuje długie i krótkie samogłoski oraz stosuje odpowiednią intonację zdaniową, – dobrze rozumie globalnie tekst słuchany i czytany, – selekcjonuje informacje zawarte w tekście, stosując je w wypowiedziach ustnych i pisemnych, – w opisach używa nazw kolorów, – samodzielnie tworzy zdania z przeczeniem: <i>kein, nicht</i> i <i>nein</i>, – w wypowiedziach pisemnych i ustnych poprawnie stosuje odmienione czasowniki,

		– w wypowiedziach pisemnych i ustnych poprawnie stosuje biernik.
Rozdział 4 <i>Alltag und Freizeit</i>	–potrafi zapytać o godzinę, – podaje czas zegarowy w formie potocznej i oficjalnej, – wyszukuje informacje w wysłuchanym dialogu i stosuje je w dialogach i ćwiczeniach, – zna słownictwo określające pory dnia, – potrafi podać, ile godzin trwa dzień, ile dni tydzień, ile miesięcy rok, zna pojęcie „rok przestępny”, – zna podstawowe zwroty opisujące przebieg dnia z uwzględnieniem godzin, – zna zasady użycia czasowników rozdzielnie złożonych, – stosuje słownictwo poznane w rozdziale i opowiada, dokąd chodzi po szkole (z pomocą prostych konstrukcji zdaniowych), – zna regułę tworzenia rzeczowników złożonych, – z podanych wyrazów tworzy rzeczowniki złożone wcześniej mu znane, – zna i stosuje czasowniki modalne <i>müssen</i> i <i>können</i> , – zna i stosuje w prostych zdaniach przyimki: <i>an</i> , <i>um</i> , <i>von</i> , <i>bis</i> i <i>zu</i> .	– pyta rozmówcę o godzinę, – podaje godzinę, – opisuje przebieg swojego dnia powszedniego, podając godziny, – opisuje przebieg dnia, uzupełniając go informacjami o sposobie spędzania czasu wolnego, – samodzielnie prowadzi dialogi na temat spędzania czasu wolnego, ustala terminy i miejsca, – w wypowiedziach stosuje czasowniki rozdzielnie złożone, – podaje nazwy miejsc, do których się udaje, stosując zwroty z przyimkami, – tworzy rzeczowniki złożone z nowych, nieznanych wyrazów, – mówi o swoich obowiązkach, stosując w konstrukcjach zdaniowych czasowniki modalne <i>müssen</i> i <i>können</i> , – zna i stosuje w samodzielnie tworzonych zdaniach przyimki: <i>an</i> , <i>um</i> , <i>von</i> , <i>bis</i> i <i>zu</i> .
Rozdział 5 <i>Guten Appetit!</i>	– zna nazwy miar i opakowań żywności, – potrafi zapytać o cenę i ją podać, – na podstawie przeczytanego tekstu układa listę zakupów, – poprawnie uzupełnia luki w tekście lub tabelę brakującymi zwrotami usłyszczanymi lub zaczerpniętymi z tekstu, – zna i stosuje w zdaniach zaimki	– potrafi poprawnie dopasować nazwę miary lub opakowania do artykułów spożywczych, – potrafi prowadzić rozmowy w sklepie, pytając o ceny, – swobodnie odpowiada na pytania, korzystając z informacji z tekstu w formie pisemnej i ustnej,

	osobowe w bierniku w lp i lm, – zna nazwy podstawowych produktów żywnościowych, – zna nazwy posiłków, – potrafi podać nazwę ulubionych potraw i napojów, – potrafi podać nazwy potraw jedzonych na śniadanie, na obiad i na kolację w formie pisemnej ustnej, – opisuje smak różnych potraw, wykorzystując poznane przymiotniki, – uzasadnia w krótkich, prostych zdaniach, dlaczego coś lubi bądź czegoś nie lubi, używając przeczeń <i>kein</i> i <i>nicht</i>, – stosuje przeczenie <i>kein</i> w bierniku, – potrafi złożyć zamówienie w barze szybkiej obsługi.	– mówi, co chce kupić, – poprawnie artykułuje poznane na lekcji wyrazy zawierające głoski: <i>i</i>, <i>ih</i> i <i>ie</i>, – przyporządkowuje poznane produkty żywnościowe oraz potrawy do poszczególnych posiłków, – potrafi powiedzieć, które potrawy lubi, a których nie lubi jadać na śniadanie, obiad i kolację, – na podstawie wysłuchanego tekstu umie powiedzieć, co jedzą i piją inni, – ustala codzienne menu, – opisuje smak potraw, – swobodnie składa zamówienie, – przyjmuje zamówienia, odgrywając rolę sprzedawcy w barze szybkiej obsługi, – stosuje zdania ze spójnikami: <i>aber</i>, <i>denn</i>, <i>oder</i> i <i>und</i>, – potrafi artykułować krótkie i długie samogłoski.
Rozdział 6 <i>Kalender, Wetter und Ferien</i>	– zna nazwy miesięcy i pór roku, – opisuje krótko pogodę, – pyta o datę urodzin i udziela informacji na ten temat, – podaje datę urodzin, używając liczebników porządkowych, – rozróżnia zapis daty i liczby, – podaje terminy ważniejszych świąt i wydarzeń w roku, – zna nazwy środków transportu, – mówi, czym dojeżdża do szkoły, a czym wybiera się na wakacje, – zna wybrane nazwy miejsc wypoczynku, – potrafi krótko powiedzieć, dokąd jedzie na wakacje, kiedy i czym, – zna podstawowe słownictwo dotyczące form spędzania	– samodzielnie tworzy wypowiedzi z zastosowaniem poznanego słownictwa – opisuje pogodę, używając w zdaniu zwrotów opisujących zjawiska atmosferyczne, – podaje daty, używając poprawnych form liczebników porządkowych, – podaje swoją datę urodzin i daty urodzin innych osób, – zna nazwy świąt i wydarzeń w roku w Polsce i Niemczech, – opisuje różne miejsca wypoczynku, – opowiada, dokąd, czym i kiedy jedzie na wakacje, dlaczego, jaka jest tam pogoda i co się tam robi, – stosuje poprawnie w wypowiedziach przyimki <i>an</i>, <i>auf</i>, <i>in</i>, <i>nach</i>

czasu
wolnego,

- odpowiada na pytanie *wohin*, stosując przyimki: *an*, *auf* i *in*,
- zna i stosuje w krótkich wypowiedziach przyimki *nach* i *zu*,
- zna odmianę czasowników zwrotnych: *sich treffen*, *sich sonnen*, *sich langweilen* i *sich freuen*,
- potrafi opisać obrazki zawierające informacje dotyczące możliwości spędzania czasu wolnego.

- i zu,
- stosuje w zdaniach poprawne formy czasowników zwrotnych,
- mówi o swoich zajęciach w czasie wolnym oraz o zajęciach innych osób,
- artykułuje poprawnie wyrazy poznane na lekcji, m.in. w których występują głoski: *t*, *tt* i *th*.

